การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ปีการศึกษา 2564

ADAPTIVE STABILIZATION OF AIRCRAFT ELECTRICAL POWER SYSTEMS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy in Electrical Engineering Suranaree University of Technology Academic Year 2021 การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

10mm

(รศ. ดร.เดชา พวงดาวเรือง) ประธานกรรมการ

Massil

(รศ. ดร.กองพัน อารีรักษ์) กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์)

(รศ. ดร.กีรติชยะกุลคีรี)

กรรมการ

(รศ. ดร.กิตติ อัตถกิจมงคล) กรรมการ

(ผศ. ดร.สุดารัตน์ ขวัญอ่อน) กรรมการ

(รศ. ดร.ฉัตรชัย โชติษฐยางกูร) รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ

415ng

(รศ. ดร.พรศิริ จงกล) คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ อภิชัย สุยะพันธ์ : การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน (ADAPTIVE STABILIZATION OF AIRCRAFT ELECTRICAL POWER SYSTEMS) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.กองพัน อารีรักษ์, 283 หน้า

คำสำคัญ : การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว/โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว/แบบจำลองดีคิว/ เทคนิคลูปยกเลิก/เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น/การป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้น/ การวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนาดเล็ก

้เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นเป็นแ<mark>นวคิ</mark>ดและแนวโน้มที่สำคัญของวิศวกรรมการบินและ ้อวกาศยานสมัยใหม่ที่มีความเป็นไปได้<mark>ด้วยคว</mark>ามก้าวหน้าและการประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยี ้อิเล็กทรอนิกส์กำลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงจรแปลงผันกำลังที่ถูกนำมาใช้งานอย่างมากมาย ซึ่งทำให้ ์โหลดโดยส่วนใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลั<mark>ง</mark>บนเครื่<mark>อ</mark>งบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นเป็นวงจรแปลงผันกำลัง ้ที่มีการควบคุมการทำงาน แต่วงจร<mark>แปล</mark>งผันกำลั<mark>งเมื่</mark>อมีการควบคุมจะมีพฤติกรรมเปรียบเสมือน โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลกร<mark>ะ</mark>ทบต่อเสถียรภาพของระบบ โดยการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน<mark>นอ</mark>กจากจะส่งผลต่อส<mark>มรร</mark>ถนะการทำงานของระบบควบคุมหรือ ้อาจส่งผลให้เกิดความเสียห<mark>า</mark>ยต่อระบบโดยรวมที่มีผลต่อ<mark>ค</mark>วามปลอดภัยของผู้โดยสารภายใน ้เครื่องบินแล้ว ยังส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อได้จนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ดังนั้น ้งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึง<mark>นำเ</mark>สน<mark>อการสร้างเสถียรภาพเชิงป</mark>รับ<mark>ตัวข</mark>องระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและ ้บัสเดี่ยว โดยเริ่มต้นการศึกษาวิจัยจากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว สำหรับคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบ เพื่อแสดงให้เห็นว่า ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้นอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว จากนั้นจะดำเนินการ บรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบด้วยการแก้ไขทางด้านแหล่งจ่ายโดยใช้วิธีการป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่งได้ถูกเพิ่มเข้าไปในระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้วของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและ สามารถทำงานต่อได้ แต่อย่างไรก็ตามการบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่เพียงพอที่จะทำให้ระบบ ้ทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ด้วยเหตุนี้การสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงได้รับการต่อยอดพัฒนาและนำเสนอใน งานวิจัยวิทยานิพนธ์ โดยได้ประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ร่วมกับการใช้สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นสมการอย่างง่ายที่สามารถคำนวณ ้ ค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิกที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มี

การเปลี่ยนแปลง โดยสมการดังกล่าวได้มาจากการหาสมการโพลิโนเมียลด้วยการเลือกเส้นกราฟ ที่เหมาะสมที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพหรือเส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพ ผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ซึ่งการตรวจสอบผลของ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อาศัยผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น ร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากชุดทดสอบ ซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร ที่มีความสอดคล้องและตรงกัน แสดงให้เห็นว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวที่นำเสนอสามารถทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาทำงานได้อย่างมี เสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ และผลการตอบสนอง ของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวภายหลังจาก การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นจึงเป็นการยืนยัน ได้ว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นใตรมาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นจึงเป็นการยืนยัน ได้ว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็หน้าเสนอเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถใช้เพื่อ รับประกันการทำงานอย่างมีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรงในเครื่องบิน ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้

สาขาวิชา <u>วิศวกรรมไฟฟ้า</u> ปีการศึกษา <u>2564</u>

ลายมือชื่อนักศึกษา ...ดภิชัย ภูษา ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....

APICHAI SUYAPAN : ADAPTIVE STABILIZATION OF AIRCRAFT ELECTRICAL POWER SYSTEMS. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF. KONGPAN AREERAK, Ph.D., 283 PP.

Keyword : Adaptive Stabilization/Constant Power Load (CPL)/DQ model/ Loop-cancellation technique/More Electric Aircraft (MEA)/ Nonlinear feedback/Small-signal stability analysis

The more electric aircraft (MEA) is an important concept and tendency of modern aerospace engineering which is possible through the advances and the applications of power electronic technology, especially a widely used of power converters. Consequently, most loads of the electrical power systems on MEA are regulated power converters. However, the regulated power converters behave as constant power loads (CPLs) which significantly affect the system stability. The system instability on MEA not only affects to the controller performance or may cause damage to the overall systems that affect the passengers safety but also results in the system which cannot operate at the rated power. Therefore, the thesis presents the adaptive stabilization of a single-generator-single-bus DC distribution MEA power system. First, the stability analysis via the linearization technique with the eigenvalue theorem based on the proposed mathematical model derived from the dq method is used for predicting the system unstable point. After that, the instability mitigation via modification at the feeder or source side by using a nonlinear feedback approach called the loop-cancellation technique is added into the existing system control loop of the considered MEA. As a result, the unstable system returns to stable system which can operate continuously. Unfortunately, the instability mitigation cannot make the system always stable of all operating conditions within the rated power. For this reason, the adaptive stabilization of the considered MEA is presented using the loop-cancellation technique with an adaptive stabilization equation, which is a simple equation that can be calculated depending on the power level of the CPL. The equation can be defined from a polynomial curve fitting based on the instability line obtained from the stability analysis via the proposed mathematical model derived from the dq method. The theoretical analysis via the linearization technique with the eigenvalue theorem, the simulation, and the experimental results obtained from a test rig was performed in the Institute for Aerospace Technology Laboratory, University of Nottingham, United Kingdom to validate the proposed adaptive stabilization. The results show that the proposed adaptive stabilization approach can always provide the stable MEA for all operating conditions within the rated power and the DC bus voltage response both in the transient and the steady-state following on the MIL-STD-704F standard. Consequently, it can be confirmed that the proposed adaptive stabilization is an effective approach which can be used to guarantee the stable operation of the DC electrical power system in the MEA.

School of <u>Electrical Engineering</u> Academic Year <u>2021</u>

Student's Signature Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้ดำเนินการสำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง ทั้งด้านวิชาการ การดำเนินการวิจัย และการสนับสนุนการวิจัย จากบุคคล กลุ่มบุคคล และหน่วยงาน ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

รองศาสตราจารย์ ดร.กองพัน อารีรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้มอบโอกาส ทางการศึกษา ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ ให้คำปรึกษา แนะนำ และแนะแนวทางอันเป็น ประโยชน์ยิ่งต่อการดำเนินงานวิจัยวิทยานิพนธ์ รวมถึงได้ช่วยตรวจทานและแก้ไขวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จนทำให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นกำลังใจและเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตที่ดี แก่ผู้วิจัยเสมอมา

Prof. Serhiy Bozhko และ Dr. Seang Shen Yeoh อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ดูแล ขณะดำเนินการศึกษาวิจัย ณ สหราชอาณาจักร ที่ได้ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ รวมถึง ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ และให้การสนับสนุนการดำเนินการสร้างชุดทดสอบของวิทยานิพนธ์ อย่างดียิ่ง

คณาจารย์ประจำสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี บัณฑิตศึกษา กลุ่มวิจัยอิเล็กทรอนิกส์กำลัง พลังงาน เครื่องจักรกล และการควบคุม ของทั้งมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ และ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางด้านวิชาการอย่างดีมาโดยตลอด

บุคลากรศูนย์เทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร ที่ช่วยอำนวยความสะดวกทางด้านเครื่องมือและทรัพยากรสำหรับการดำเนินการสร้างชุดทดสอบ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และสำนักงาน การวิจัยแห่งชาติ (วช.) ที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาวิจัยวิทยานิพนธ์ ภายใต้โครงการปริญญาเอก กาญจนาภิเษก (คปก.) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามสัญญาเลขที่ PHD/0089/2560

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นายนรินทร์ สุยะพันธ์ และนางยุพิน สุยะพันธ์ บิดา และมารดาของผู้วิจัย รวมถึงครอบครัวของผู้วิจัย ที่ได้ให้ความรัก กำลังใจ การอบรมเลี้ยงดู และให้การ สนับสนุนทางด้านการศึกษาอย่างดียิ่งมาโดยตลอด ตลอดจน ครู อาจารย์ ที่เคารพทุกท่าน ที่ได้ ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิตเรื่อยมา

สารบัญ

¥
านา
หน้า

บทคัดเ	ม่อ (ภาษา	ไทย)	ก
บทคัดเ	ม่อ (ภาษา	าอังกฤษ)	ค
กิตติกร	รมประก	าศ	ຈ
สารบัญ	ļ		ຊ
สารบัญ	ุตาราง		j
สารบัญ	ຸ່ງຮູປ		j
บทที่			
1	บทนำ.		1
	1.1	ความเป็นมาแล <mark>ะคว</mark> ามสำคัญของปัญหา	1
	1.2	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
	1.3	ข้อตกลงเบื้องต้น	8
	1.4	ขอบเขตของการวิจัย	9
	1.5	สมมติฐานการวิจัย	9
	1.6	จุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์	10
	1.7	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	10
	1.8	การจัดรูปเล่มรายงานวิจัยวิทยานิพนธ์	10
2	ปริทัศเ	<i>โวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง</i>	13
	2.1	บทนำ	13
	2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	13
	2.3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว	
		ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง	18
	2.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น	22
	2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	
		้ ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง	27
	2.6	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง	
		และงานวิจัยที่ได้รับการพัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์	32

3

4

2.7	สรป		39
รະບບ	เไฟฟ้ากำล์	ลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	
และก	ารพิสูจน์	หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	40
3.1	บทนำ		40
3.2	ระบบไ	ฟฟ้ากำลังบนเครื่องบ <mark>ินที่</mark> พิจารณา	40
3.3	ทฤษฎี	พื้นฐานเกี่ยวกับกา <mark>รพิสูจน์</mark> หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว	42
3.4	การพิสุ	้จน์หาแบบจำลอง <mark>ท</mark> างคณิ <mark>ต</mark> ศาสตร์ของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม	46
	3.4.1	การพิสูจน์หาแ <mark>บ</mark> บจำลอง <mark>ท</mark> างคณิตศาสตร์	46
	3.4.2	การคำนวณ <mark>มุม</mark> การเลื่อนเฟส <mark>ร</mark> ะหว่างแรงดันไฟฟ้าภายใน	
		และแร <mark>งดันไฟ</mark> ฟ้าที่ขั้วของเ <mark>ครื่องกำ</mark> เนิดไฟฟ้าซิงโครนัส	
		ชนิดแม่เหล็กถาวร	53
	3.4.3	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	55
3.5	การพิสุ	จ <mark>น์หาแบบจำลองทางค</mark> ณิตศาสตร์ของระบบในกรณีที่มีตัวควบคุม	58
	3.5.1	การออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	58
	3.5.2	การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	66
	3.5.3	การ <mark>ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจ</mark> ำลองทางคณิตศาสตร์	68
3.6	สรุป		71
การวิ	เคราะห์เส	เถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	72
4.1	บทนำ		72
4.2	การวิเศ	าราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	72
	4.2.1	การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น	73
	4.2.2	การตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์เสถียรภาพ	79
4.3	การเปล่	ลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อ	
	เสถียร	ภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา	81
	4.3.1	การเปลี่ยนแปลงความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับ	
		ที่ผลิตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้า	82
	4.3.2	การเปลี่ยนแปลงความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้า	84

หน้า

หน้า

		4.3.3	การเปลี่ยนแปลงความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง	86
		4.3.4	การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุม	88
		4.3.5	การเปลี่ยนแปลงความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุม	89
		4.3.6	การเปลี่ยนแปลงอั <mark>ตรา</mark> การขยายดรูป	91
	4.4	สรุป		94
5	การบรร	รเทาการ	ขาดเสถียรภาพแ <mark>ละการส</mark> ร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	
	ของระเ	บบไฟฟ้า	กำลังบนเครื่องบ <mark>ิน</mark>	96
	5.1	บทนำ		96
	5.2	การบรร	รเทาการขาด <mark>เสถี</mark> ยรภาพขอ <mark>งระ</mark> บบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	
		ด้วยเทศ	านิคลูปย <mark>กเล</mark> ิก	97
		5.2.1	ทฤษ <mark>ฎีพื้น</mark> ฐานเกี่ยวกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ	
			ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก	97
		5.2.2	การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา	
			เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ	103
		5.2.3	การวิเคราะห์เสถียรภาพและ	
		С,	การยื <mark>นยันผลการบร</mark> รเทาการขา <mark>ดเส</mark> ถียรภาพ	110
	5.3	การสร้า	งเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	122
	5.4	สรุป	¹ กยาลัยเทคโนโลยี82	131
6	การสร้า	างชุดทดเ	สอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	133
	6.1	บทนำ		133
	6.2	การพิสู	จน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ	
		เสถียร <i>ร</i>	าาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	134
		6.2.1	การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	135
		6.2.2	การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ	151
	6.3	การสร้า	งชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	162
		6.3.1	ระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับ	164
		6.3.2	วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟและระบบควบคุม	165

			6.3.3	ส่วนประกอบทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง	178
			6.3.4	โหลดของระบบ	179
			6.3.5	ผลการทดสอบระบบควบคุมของชุดทดสอบ	185
		6.4	สรุป		
	7	ผลการเ	/เดสอบเ	สถียรภาพของชุดท <mark>ดส</mark> อบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	
		7.1	บทน้ำ		
		7.2	ผลการเ	ทดสอบการขาดเส <mark>ถ</mark> ียรภา <mark>พ</mark> และ	
			การเปลี่	ี่ยนแปลงค่าพ <mark>ารา</mark> มิเตอร์ที่ <mark>ส่งผ</mark> ลต่อเสถียรภาพ	
			7.2.1	ผลการทดส <mark>อบก</mark> ารขาดเส <mark>ลียร</mark> ภาพ	190
			7.2.2	การทด <mark>สอบ</mark> เสถียรภาพเมื่ออัต <mark>ราส่</mark> วนการหน่วง	
				ของลู <mark>ปคว</mark> บคุมมีการเปลี่ยนแป <mark>ลง</mark>	
			7.2.3	การ <mark>ท</mark> ดสอบเสถียรภาพเมื่อความถี่ธรรมชาติ	
				ของลูปควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง	
			7.2.4	การทดสอบเสถียรภาพเมื่ออัตราการข <mark>ยาย</mark> ดรูปมีการเปลี่ยนแปลง.	
		7.3	ผลการเ	ท <mark>ดสอบการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ</mark>	
		7.4	ผลการเ	ทดสอบ <mark>การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว</mark>	203
		7.5	สรุป		206
8		สรุปและ	ะข้อเสน	อแนะ	207
		8.1	สรุป		207
		8.2	สรุปจุด	เด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์	216
		8.3	ข้อเสนส	อแนะเพื่อการพัฒนางานวิจัยในอนาคต	216
ราย	การ	เอ้างอิง			218
ภาค	เผน	วก			
	ภาเ	คผนวก ก	1. บทศ	าวามทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่	
			ในร	ะหว่างการทำวิจัยวิทยานิพนธ์	225
	ภาเ	คผนวก ข	เ. โปร	แกรมการคำนวณการไหลของกำลังไฟฟ้าและการคำนวณ	
			ค่าใง	นสภาวะคงตัวด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน	254

ภาคผนวก ค.	ชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังร่วมกับ SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB	258
ภาคผนวก ง.	โปรแกรมการสร้างสมการอย่างง่ายของค่าอัตราขยายป้อนกลับ	
	ของเทคนิคลูปยกเลิกสำหรับใช้ในการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	262
ภาคผนวก จ.	การวัดค่าพารามิเตอร์ขอ <mark>งชุ</mark> ดทดสอบด้วยการใช้	
	มัลติมิเตอร์แบบไวต่อเฟ <mark>สร่ว</mark> มกับการใช้เครื่องวิเคราะห์อิมพีแดนซ์	266
ภาคผนวก ฉ.	โปรแกรมการควบคุม <mark>และการ</mark> สร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	
	ของชุดทดสอบบนบอ <mark>ร์</mark> ด DSP TMS320C6713 ร่วมกับ	
	บอร์ด FPGA ProAs <mark>ic</mark> 3 A3P <mark>40</mark> 0	271
ประวัติผู้เขียน		283

สารบัญตาราง

ตารางที่

2.1	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	14
2.2	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของโหลดก <mark>ำลัง</mark> ไฟฟ้าคงตัว	
	ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ <mark>ากำ</mark> ลัง	19
2.3	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะ <mark>ห์เสถียร</mark> ภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น	22
2.4	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์ห <mark>าแบบจ</mark> ำลองทางคณิตศาสตร์	
	ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง	27
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบร <mark>รเท</mark> าการขาดเ <mark>สถีย</mark> รภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง	32
2.6	ข้อดีและข้อจำกัดของแนว <mark>ทาง</mark> การบรรเทาการข <mark>าดเ</mark> สถียรภาพ	
	ด้วยวิธีการหน่วงแบบแอ <mark>กที</mark> ฟ	37
3.1	พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในรูปที่ 3.1 ใน <mark>ก</mark> รณีที่ไม่มีตัวควบคุม	56
3.2	พารามิเตอร์ของ <mark>ระบ</mark> บคว <mark>บคุมขอ</mark> งระบบไฟฟ้าที่พิจารณ <mark>าใน</mark> รูปที่ 3.1	69
6.1	พารามิเตอร์ขอ <mark>งชุดท</mark> ดส <mark>อบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิ</mark> จารณาในรูปที่ 6.1	148
6.2	ความสัมพันธ์ระหว่าง $oldsymbol{ heta}^*$ และเซกเตอร์ของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธี SVPWM	175
6.3	พารามิเตอร์สำหรับกา <mark>รออกแบบวงจรแปลงผันแบบบัค</mark> ก์	181
6.4	พารามิเตอร์สำหรับการออกแบบตัวควบคุมพีไอของวงจรแปลงผันแบบบัคก์	182
	Ohen Erectides	

^{1ยา}ลัยเทคโนโลยีสุ

สารบัญรูป

2.1	สถาปัตยกรรมของเครื่องบินรุ่นแรกและเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น	17
2.2	สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบ <mark>นเ</mark> ครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น	
	ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสต <mark>รง</mark>	17
2.3	คุณลักษณะสมบัติแรงดันไฟฟ้าแล <mark>ะกระแส</mark> ไฟฟ้าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว	21
2.4	แผนภาพการวิเคราะห์เสถียรภาพ <mark>ข</mark> องระบ <mark>บ</mark> ที่ไม่เป็นเชิงเส้น	25
2.5	ระดับของการสร้างแบบจำลองขอ <mark>ง</mark> ระบบไ <mark>ฟ</mark> ฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น	31
2.6	แผนภาพการบรรเทาการขาด <mark>เสถี</mark> ยรภาพอัน <mark>เนื่อ</mark> งมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว	36
3.1	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่อ <mark>งบิน</mark> ที่พิจารณา	41
3.2	แผนภาพเวกเตอร์การแปลงของคลาร์ก	42
3.3	แผนภาพเวกเตอร์การแปลงแกน $lphaeta$ เป็นแกน dq	44
3.4	แผนภาพเวกเตอร์ <mark>กา</mark> รแป <mark>ลงของปาร์ค</mark>	44
3.5	วงจรสมมูลของ <mark>เครื่อ</mark> งกำเน <mark>ิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่</mark> เหล <mark>็กถา</mark> วรบนแกนหมุนดีคิว	48
3.6	วงจรเรียงกระแ <mark>สภาคหน้าแบบแอกที</mark> ่ฟ	48
3.7	วงจรสมมูลของวงจรเร <mark>ียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบ</mark> นแกนหมุนดีคิว	50
3.8	แผนภาพเวกเตอร์การแปลงดีคิวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	51
3.9	วงจรสมมูลอย่างง่ายบนแกนหมุนดีคิวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	
	ในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม	52
3.10	แผนภาพการไหลของกำลังไฟฟ้าหนึ่งเฟส	53
3.11	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของสัญญาณ $I_{\scriptscriptstyle d}$ และ $I_{\scriptscriptstyle q}$	57
3.12	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	
	ของสัญญาณ $V_{_{dc}}$, $I_{_c}$ และ $V_{_b}$	57
3.13	แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี	60
3.14	แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า	63
3.15	ลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าสำหรับการควบคุมแบบดรูป	65
3.16	แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	66

รูปที่

หน้า

รูปที่		หน้า
3.17	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของสัญญาณ $I_{\scriptscriptstyle A}$ และ I	<i>,</i> 70
3.18	- การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์	
	ของสัญญาณ V_{d_c} , I_c และ V_b	70
4.1	ค่าเจาะจงของระบบไฟฟ้ากำลังบนเค <mark>รื่อ</mark> งบินที่พิจารณา เมื่อ P _{CPL} = 30 kW	77
4.2	ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้ากำลัง <mark>บนเ</mark> ครื่องบินที่พิจารณา	
	เมื่อ P _{CPL} มีการเปลี่ยนแปลง	78
4.3	ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิ <mark>จ</mark> ารณาที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ	79
4.4	การยืนยันผลการวิเคราะห์เสถ <mark>ียรภ</mark> าพด้วยก <mark>าร</mark> จำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์	80
4.5	ผลกระทบต่อเสถียรภาพของ <mark>ระบ</mark> บจากการเ <mark>ปลี่ย</mark> นแปลง ƒ _e	82
4.6	ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ _f มีการเปลี่ยนแ <mark>ปล</mark> ง	83
4.7	ผลกระทบต่อเสถียรภา <mark>พขอ</mark> งระบบจากการเปลี่ยนแป <mark>ล</mark> ง	
	ความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้า	84
4.8	ผลการจำลองสถ <mark>าน</mark> การณ์เมื่อความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลง	85
4.9	ผลกระทบต่อเส <mark>ถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง <i>C_b</i></mark>	86
4.10	ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ <i>C</i> , มีการเปลี่ยนแปลง	87
4.11	ผลกระทบต่อเสถียรภาพขอ <mark>งระบบจากการเปลี่ยนแป</mark> ลง ₄₀ และ 41	88
4.12	ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ 💪 และ 💪 มีการเปลี่ยนแปลง	
4.13	ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง $\omega_{\scriptscriptstyle nv}$ และ $\omega_{\scriptscriptstyle ni}$	90
4.14	ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ $arphi_{nv}$ และ $arphi_{ni}$ มีการเปลี่ยนแปลง	91
4.15	ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง K _D	92
4.16	ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ $K_{_D}$ มีการเปลี่ยนแปลง	92
5.1	แผนภาพบล็อกของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีเทคนิคลูปยกเลิก	98
5.2	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ	
	ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก	
5.3	แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	
	เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก	

รูปที่		หน้า
5.4	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ K _{FB} = 0	108
5.5	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{_{FR}}=0.25$	109
5.6	ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาที่ใช้สำหรับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ	114
5.7	การยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถี <mark>ยร</mark> ภาพด้วยการจำลองสถานการณ์	
	บนคอมพิวเตอร์ เมื่อ P _{cpr} = 35 kW	116
5.8	ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ณ <i>P_{cm}</i> = 35 kW	
	เมื่อ K _{FR} มีการเปลี่ยนแปลง	117
5.9	การยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ	
	ด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์	119
5.10	แผนภาพการกำหนดสมก <mark>ารส</mark> ร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	122
5.11	การหาสมการโพลิโนเมียลด้วยการเลือกเส้นกราฟที่เหมาะสม	
	ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา	124
5.12	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	125
5.13	ค่าเจาะจงเด่นข <mark>องระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเมื่อมีการสร้างเสถีย</mark> รภาพเชิงปรับตัว	126
5.14	การยืนยันผลการ <mark>สร้างเส</mark> ลียรภาพเชิงปรับตัว	
	ด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์	128
5.15	การยืนยันความคงทนของวิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	
	ด้วยการจำลองสถานการณ์	129
6.1	โครงสร้างของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	134
6.2	วงจรสมมูลของวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับบนแกนหมุนดีคิว	137
6.3	วงจรสมมูลของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิว	138
6.4	แผนภาพเวกเตอร์การแปลงดีคิวของชุดทดสอบ	
	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา	138
6.5	วงจรสมมูลอย่างง่ายบนแกนหมุนดีคิวของชุดทดสอบ	
	ในกรณีที่ไม่มีระบบควบคุมและไม่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	140
6.6	แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมของชุดทดสอบ	
	เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก	141

รูปที่	หน้	้ำ
6.7	แผนภาพบล็อกการทำงานของเฟสล็อกลูป14	13
6.8	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0$ 14	19
6.9	การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0.25$ 15	50
6.10	ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบที่ใช้สำห <mark>รั</mark> บการวิเคราะห์เสถียรภาพ	55
6.11	ผลบรรเทาการขาดเสถียรภาพจากก <mark>ารจ</mark> ำลองสถานการณ์	
	บนคอมพิวเตอร์ที่ P _{CPL} = 1.4 kW	56
6.12	การหาสมการโพลิโนเมียลด้วยกา <mark>รเ</mark> ลือกเส <mark>้น</mark> กราฟที่เหมาะสมของชุดทดสอบ15	59
6.13	ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบเ <mark>มื่อม</mark> ีการสร้า <mark>งเส</mark> ถียรภาพเชิงปรับตัว16	50
6.14	ภาพรวมของชุดทดสอบระบบ <mark>ไฟ</mark> ฟ้ากำลังบน <mark>เครื่</mark> องบินที่พิจารณา	52
6.15	ภาพขยายสำหรับมุมมอง <mark>ด้าน</mark> หน้าและมุมมองด้ <mark>านบ</mark> นของชุดทดสอบ	53
6.16	ระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับของชุดทดสอบ16	54
6.17	วงจรเรียงกระแสภาค <mark>ห</mark> น้า <mark>แบบแอกทีฟของชุดทด</mark> สอบ	55
6.18	แผนภาพบล็อกอุปกรณ์ <mark>ควบคุมว</mark> งจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟของชุดทดสอบ16	56
6.19	ชุดบอร์ดประมว <mark>ลผลของชุดทดสอบ</mark> 16	57
6.20	ชุดบอร์ดต่อประสาน	59
6.21	ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดแรงดันไฟฟ้า	70
6.22	ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดกระแสไฟฟ้า17	72
6.23	ผังงานการทำงานของโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบ	72
6.24	แผนภาพเซกเตอร์และเวกเตอร์แรงดันไฟฟ้า	
	ของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธี SVPWM17	76
6.25	ส่วนประกอบทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงของชุดทดสอบ17	78
6.26	โหลดความต้านทานของชุดทดสอบ17	79
6.27	วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีการควบคุม	
	ซึ่งใช้แทนโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวของชุดทดสอบ18	30
6.28	ผลการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบในกรณีที่ 118	36
6.29	ผลการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบในกรณีที่ 218	37

รูปที่		หน้า
7.1	ผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	191
7.2	ผลกระทบต่อเสถียรภาพของชุดทดสอบจากการเปลี่ยนแปลง 💪 และ 💪	193
7.3	ผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบเมื่อ 🗸 และ ζ มีการเปลี่ยนแปลง	193
7.4	ผลกระทบต่อเสถียรภาพของชุดทดส <mark>อบ</mark> จากการเปลี่ยนแปลง _@ และ _@	195
7.5	ผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทด <mark>สอ</mark> บเมื่อ <i>ด</i> ", และ <i>ด</i> " มีการเปลี่ยนแปลง	195
7.6	ผลกระทบต่อเสถียรภาพของชุดท <mark>ดสอบจา</mark> กการเปลี่ยนแปลง _{K_p}	196
7.7	ผลการทดสอบเสถียรภาพของชุด <mark>ท</mark> ดสอบเมื่อ K _p มีการเปลี่ยนแปลง	197
7.8	ผลการทดสอบการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ	
	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิ <mark>น</mark>	199
7.9	ผลการทดสอบการสร้างเ <mark>สถีย</mark> รภาพเชิงปรับตัวข <mark>องชุ</mark> ดทดสอบ	
	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	202
8.1	แผนภาพการสร้างเส <mark>ถี</mark> ยรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลัง	
	ด้วยองค์ความรู้แ <mark>ละ</mark> แนวทางที่สรุปได้จากงานวิจัยวิทยานิพนธ์	215
ค.1	ชุดบล็อก SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB	
	ของระบบไฟฟ้าก <mark>ำลังบนเครื่อ</mark> งบินในกรณีที่ไม่มีตัว <mark>ควบคุม</mark>	259
ค.2	ชุดบล็อก SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB	
	ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินในกรณีที่มีตัวควบคุม	259
ค.3	ชุดบล็อก SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	
	ในกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก	260
ค.4	ชุดบล็อก SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	
	ในกรณีที่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว	260
ค.5	ชุดบล็อก SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ของชุดทดสอบ	
	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน	261
จ.1	การวัดหาค่าพารามิเตอร์ของวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ	267
ຈ.2	การวัดหาค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง	268
ຈ.3	การวัดหาค่าพารามิเตอร์ของสายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง	268

รูปที่		หน้า
จ.4	การวัดหาค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง	
ຈ.5	การวัดหาค่าความเหนี่ยวนำของตัวเหนี่ยวนำของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ .	269
จ.6	การวัดหาค่าความจไฟฟ้าของตัวเก็บประจของวงจรแปลงผันแบบบัคก์	270

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น (More Electric Aircraft : MEA) เป็นแนวคิดและแนวโน้ม ที่สำคัญของวิศวกรรมการบินสมัยใหม่ ที่<mark>พย</mark>ายามจะแทนที่การใช้แหล่งพลังงานย่อย ซึ่งเป็น แหล่งพลังงานสำหรับโหลดทั้งหมดบนเครื่อ<mark>งบิ</mark>นและเป็นแหล่งพลังงานที่ได้มาจากเครื่องยนต์ของ เครื่องบินที่เป็นแหล่งพลังงานหลัก จ<mark>ากเดิม</mark> 4 ระบบคือ ระบบไฟฟ้า (electrical system) ระบบนิวแมติก (pneumatic system) ระบบไฮดรอลิก (hydraulic system) และระบบทางกล (mechanical system) ในสถาปัตยกรรมของเครื่องบินรุ่นแรกหรือยุคแรก (conventional aircraft) ้ด้วยการใช้แหล่งพลังงานย่อยจากร<mark>ะบ</mark>บไฟฟ้าเพ<mark>ียง</mark>ระบบเดียวในสถาปัตยกรรมของเครื่องบิน ้ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ยกตัวอย่างเช่น <mark>ระบ</mark>บควบคุมอากาศภ<mark>ายใ</mark>นห้องโดยสาร (Environmental Control System : ECS) ระบบป้องกันและละลายน้ำแข็งบนปีกของเครื่องบิน (Wings Ice Protection System : WIPS) จากเดิมที่ใช้ระบบนิวแมติกจะถูกแทนที่ด้วยการใช้ปั้มลมไฟฟ้า (electrical air pumps) และอุปกรณ์ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (electrical heaters) ตัวขับเร้าหรือตัวกระตุ้นแบบ ้ไฮดรอลิก (hydralic a<mark>ctuat</mark>ors) จะถูกแทนที่ด้วยการใช้ตัวขับเร้าหรือตัวกระตุ้นแบบกลไฟฟ้า (electro-mechanical actuators) การปั้มน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ (fuel and oil pumping) ้ที่ใช้ระบบทางกลจะถูกแท<mark>นที่ด้วยการใช้ระบบไฟฟ้าที่อาศั</mark>ยปั๊มเชื้อเพลิงไฟฟ้าและอุปกรณ์เสริม (electrical fuel-pumping ancillaries) เป็นต้น โดยแนวคิดและแนวโน้มในการพัฒนา เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นมีจุดประสงค์และเป้าหมายเพื่อลดต้นทุนการทำงาน การใช้เชื้อเพลิง น้ำหนักโดยรวมของเครื่องบิน ค่าบำรุงรักษาของระบบ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของระบบโดยรวมบนเครื่องบิน ซึ่งระบบไฟฟ้าเป็นระบบเดียว ที่ถูกเลือกใช้งานเนื่องจากพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานที่สะอาด มีข้อดีในแง่ของความยืดหยุ่น ้ที่สามารถประยุกต์ใช้งานได้อย่างกว้างขวาง และการวินิจฉัยขั้นสูง (advanced diagnostics) ้ที่สามารถคาดการณ์หรือทำนายความผิดปกติ ความผิดพร่อง และอายุการใช้งานของอุปกรณ์ ภายในระบบซึ่งสามารถใช้สำหรับการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (preventative maintenance) ได้ โดยระบบจำหน่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (AC distribution system) เป็นระบบจำหน่ายกำลังไฟฟ้าแรก ้ที่ถูกนำมาใช้เป็นแหล่งพลังงานย่อยในระบบไฟฟ้ากำลัง (Electrical Power System : EPS) บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ดังเช่นในสถาปัตยกรรมของเครื่องบินโบอิ้ง 767 (Boeing 767) และ แอร์บัส เอ330 (Airbus A330) เป็นต้น จากนั้นพัฒนามาเป็นระบบจำหน่ายแบบผสม (hybrid distribution system) ที่ใช้ทั้งไฟฟ้ากระแสสลับร่วมกับไฟฟ้ากระแสตรง เช่น เครื่องบิน โบอิ้ง 787 (Boeing 787) และแอร์บัส เอ380 (Airbus A380) เป็นต้น แต่ในปัจจุบันและในอนาคต มีแนวโน้มที่จะใช้ระบบจำหน่ายไฟฟ้ากระแสตรง (DC distribution system) เนื่องจากมีข้อดี เมื่อเปรียบเทียบกับระบบจำหน่ายไฟฟ้ากระแสสลับและแบบผสมคือ มีประสิทธิภาพและ ความน่าเชื่อถือของระบบสูง ไม่จำเป็นต้องมีอุปกรณ์สำหรับชดเชยกำลังไฟฟ้ารีแอกทีฟ ทำให้มี น้ำหนักเบาและสามารถลดกำลังงานสูญเสียที่เกิดขึ้นในระบบได้ (Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., De Lillo, L., and Thomas, D.W.P., 2012; Department of Defense Interface Standard, 2004; Emadi, A., and Ehsani, M., 2000; Gao, F., and Bozhko, S.V., 2016; Gao, F., Bozhko, S.V., Costabeber, A., Asher, G.M., and Wheeler, P., 2017; Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015; Huangfu, Y., Pang, S., Nahid-Mobarakeh, B., Guo, L., Rathore, A.K., and Gao, F., 2018; Rosero, J.A., Ortaga, J.A., Aldabas, E., and Romeral, L., 2007; Wheeler, P., and Bozhko, S.V., 2014; Yeoh, S.S., Rashed, M., Sanders, M., and Bozhko, S.V., 2019)

แนวคิดและแนวโน้มขอ<mark>งเครื่</mark>องบินที่ใช้ไฟฟ้ามา<mark>กขึ้</mark>นมีความเป็นไปได้ด้วยความก้าวหน้าและ การประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์กำลัง (power electronic) ในการแปลงและควบคุม พลังงานไฟฟ้าภายในระบบ โ<mark>ดยเฉพาะอย่างยิ่งว</mark>งจร<mark>แป</mark>ลงผันกำลัง (power converter) (Abu-Rub, H., Malinowski, M., and Al-Haddad, K., 2014; Rosero, J.A., Ortaga, J.A., Aldabas, E., and Romeral, L., 2007; Wheeler, P., and Bozhko, S.V., 2014) ไม่ว่าจะเป็น ้วงจรแปลงผันเอซีเป็นดี<mark>ซี ดีซีเป็นดีซี ดีซีเป็นเอซี และเอซีเป็</mark>นเอซี ที่มีการควบคมการทำงาน ซึ่งถูกนำมาใช้งานอย่างมากมาย เนื่องจากสามารถควบคุมการทำงานได้ง่าย มีประสิทธิภาพสูง และ มีการดูแลบำรุงรักษาต่ำ ดังนั้นจึงทำให้โหลดโดยส่วนใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้า มากขึ้นเป็นวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุมการทำงาน ยกตัวอย่างเช่น วงจรแปลงผันกำลัง ที่เชื่อมต่อกับมอเตอร์ไฟฟ้าเพื่อควบคุมกระแสไฟฟ้าและความเร็วรอบของมอเตอร์ วงจรแปลงผันเอซี เป็นดีซีหรือดีซีเป็นดีซีที่มีการควบคุมแรงดันสัญญาณขาออก เป็นต้น แต่วงจรแปลงผันกำลังเมื่อมี การควบคุมจะมีพฤติกรรมเปรียบเสมือนโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (Constant Power Loads : CPLs) ซึ่งโหลดในลักษณะนี้ จะมีลักษณะเป็นค่าตัวต้านทานติดลบ (negative impedance) ต่อ ระบบโดยรวม ที่นอกจากจะส่งผลทำให้ระบบมีความไม่เป็นเชิงเส้น (nonlinearities) เกิดขึ้น กล่าวคือ เป็นระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น (nonlinear system) แล้ว ยังส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบอีกด้วย ซึ่งการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังอาจส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมหรือ อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบโดยรวมได้ (Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., De Lillo, L., and Thomas, D.W.P., 2012; Areerak, K-N., Wu, T., Bozhko, S.V., Asher, G.M.,

and Thomas, D.W.P., 2011; Emadi, A., Fahimi, B., and Ehsani, M., 1999; Emadi, A., Khaligh, A., Rivetta, C., and Williamson, G.A., 2006; Gao, F., and Bozhko, S.V., 2016; Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015; Griffo, A., and Wang, J., 2012; Rivetta, C., Williamson, G.A., and Emadi, A., 2005) ดังนั้นการวิเคราะห์เสถียรภาพ สำหรับระบบไฟฟ้าที่มีโหลดเป็นแบบกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่เป็นระบบไฟฟ้าแบบอิสระ (stand-alone system) และมีโหลดโดยส่วนใหญ่เป็นวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม ซึ่งการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้า ไม่เพียงแค่ส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมเท่านั้น แต่อาจส่งผลให้เกิดความเสียหาย ้กับระบบโดยรวมที่มีผลต่อความปลอดภัยขอ<mark>งผู้</mark>โดยสารภายในเครื่องบินได้ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควร ้จะเกิดขึ้นในทุก ๆ ระยะทางและระยะเวลา<mark>ทำกา</mark>รบิน จากงานวิจัยในอดีตจนถึงปัจจุบันได้มีการศึกษา และนำเสนอวิธีการสำหรับการตรวจสอ<mark>บและก</mark>ารวิเคราะห์เสถียรภาพเพื่อให้สามารถคาดเดา ้จุดการขาดเสถียรภาพของระบบซึ่งสามารถนำไปใช้หลีกเลี่ยงการทำงานของระบบ ณ จุดดังกล่าวได้ โดยวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพของระ<mark>บบ</mark>ที่ไม่เป็น<mark>เชิง</mark>เส้นมีอยู่มากมายหลากหลายวิธี แต่ถูกจำแนก ้ออกเป็น 2 วิธีการหลัก ๆ คือ วิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพแบบเชิงเส้นหรือวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพ ้สัญญาณขนาดเล็ก (small-sig<mark>nal</mark> stability analysi<mark>s) แ</mark>ละวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นหรือวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนาดใหญ่ (large-signal stability analysis) โดยวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนาดเล็กเป็นวิธีการวิเคราะห์ที่อาศัยทฤษฎีบทควบคุม ที่เป็นเชิงเส้น ประกอบด้วย การ<mark>ทำให้เป็นเชิงเส้น (lineariz</mark>ation) ทฤษฎีบทค่าเจาะจง (eigenvalue theorem) และเกณฑ์ของมิดเดิลบรูค (Middlebrook's criteria) ในขณะที่วิธีการวิเคราะห์ ้ เสถียรภาพสัญญาณขนา<mark>ดใหญ่เป็นวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพข</mark>องระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นโดยตรง ด้วยทฤษฎีบทควบคุมที่ไม่เป็นเชิงเส้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์ระนาบเฟส (phase plane analysis) วิธีการโดยตรงของเลียปูนอฟ (Lyapunov's direct method) วิธีฟังก์ชันพรรณนา (describing function) เกณฑ์ของโพพอฟ (Popov's criteria) และเกณฑ์วงกลม (circle criteria) โดยแต่ละวิธีมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป (อภิชัย สุยะพันธ์, 2558; Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., De Lillo, L., and Thomas, D.W.P., 2012; Areerak, K-N., Wu, T., Bozhko, S.V., Asher, G.M., and Thomas, D.W.P., 2011; Cespedes, M., and Sun, J., 2014; Du, W., Zhang, J., Zhang, Y., and Qian, Z., 2013; Feng, X., Liu, J., and Lee, F.C., 2002; Gao, F., and Bozhko, S.V., 2016; Gao, F., Bozhko, S.V., Costabeber, A., Asher, G.M., and Wheeler, P., 2017; Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015; Griffo, A., and Wang, J., 2012; Kabalan, M., Singh, P., and Niebur, D., 2016; Khalil, H.K., 1996; Marx, D., Magne, P., Nahid-Mobarakeh, B., Pierfederici, S., and Davat, B., 2012; Middlebrook, R.D., 1976; Riccobono, A., and Santi, E., 2014; Slotine, J.J.E, and Li, W.,

1991; Wen, B., Boroyevich, D., Burgos, R., Mattavelli, P., and Shen, Z., 2015) แต่อย่างไร ก็ตามการวิเคราะห์เสถียรภาพไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำได้เพียงแค่คาดเดา ้จุดการขาดเสถียรภาพของระบบได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมา มีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ดังนั้นจึงได้มีงานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันศึกษาและ นำเสนอวิธีการสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพเพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมา มีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ โดยการบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจาก โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวข้องกับการชดเชยหรือกำจัดผลของ ์ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวด้วยการเพิ่มการหน่วงของระบบ (system damping) ผ่านการดำเนินการแก้ไข (modifications) ที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 <mark>วิ</mark>ธีการคือ การหน่วงแบบพาสซีฟ (Passive Damping) และการหน่วงแบบแอกทีฟ (Active Damping) โดยที่การหน่วงแบบพาสซีฟ (Cespedes, M., Xing, L., and Sun, J., 2011; Fulwani, D.K., and Singh, S., 2016) เป็นวิธีการที่อาศัยการแก้ไข ้ฮาร์ดแวร์ (hardware modifications) ด้<mark>ว</mark>ยการเพิ่มค่าตัวเก็บประจุไฟฟ้าหรือลดค่าตัวเหนี่ยวนำของ ้วงจรกรอง รวมถึงการเพิ่มอุปกรณ์พาส<mark>ซีฟ</mark> ได้แก่ ตั<mark>วต้า</mark>นทาน หรือตัวต้านทานและตัวเก็บประจุไฟฟ้า หรือตัวต้านทานและตัวเหนี่ยวนำ <mark>เข้า</mark>ไปในระบ<mark>บเพื่</mark>อทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งส่งผลทำให้ระบบสามารถจ่า<mark>ยโห</mark>ลดได้เพิ่มมากขึ้น <mark>นั่น</mark>คือ ระบบมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น โดยวิธี การหน่วงแบบพาสซีฟนี้เป็นวิธีการที่ง่ายต่อการออกแบบและการนำไปใช้งานจริงในทางปฏิบัติ แต่มี ้ข้อเสียคือ ทำให้ขนาด น้ำหนัก และราคาของระบบโดยรวมเพิ่มสูงมากขึ้น เกิดกำลังงานสูญเสีย เพิ่มขึ้นในระบบ ซึ่งส่งผลทำให้ประสิทธิภาพของระบบลดลง ในขณะที่การหน่วงแบบแอกทีฟ (Fulwani, D.K., and Singh, S., 2016; Huangfu, Y., Pang, S., Nahid-Mobarakeh, B., Guo, L., Rathore, A.K., and Gao, F., 2018; Li, Y., Vannorsdel, L.R., Zirger, A.J., Norris, M., and Makismovic, D., 2012; Magne, P., Marx, D., Nahid-Mobarakeh, B., and Pierfedrici, S., 2012; Magne, P., Nahid-Mobarakeh, B., and Pierfedrici, S., 2013; Mohamed, Y.R., Radwan, A., and Lee, T., 2012; Radwan, A., and Mohamed, Y.R., 2012; Rahimi, A., and Emadi, A., 2009; Rahimi, A.M., Williamson, G.A., and Emadi, A., 2010; Sopapirm, T., Areerak, K-N., Bozhko, S., Hill, C., Suyapan, A., and Areerak, K-L, 2018; Wu, M., and Lu, D.D., 2015; Zhang, X., Xu, L., Li, Y., Zheng, Z., and Wang, K., 2016) เป็นวิธีการที่อาศัยการแก้ไข โครงสร้างควบคุม (control structures modifications) ด้วยการสร้างสัญญาณชดเชย (compensation signal) หรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพ (stabilizing signal) ฉีดเข้าไปในโครงสร้าง ของระบบควบคุมเพื่อสร้างผลการหน่วงเสมือน (virtual damping effect) ซึ่งทำให้การหน่วงของ ระบบมีค่าเพิ่มสูงขึ้น นั่นคือ ทำให้ระบบมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น โดยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟนี้ไม่มี การแก้ไขฮาร์ดแวร์ ดังนั้นจึงทำให้ระบบมีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือสูง ด้วยเหตุนี้งานวิจัย ในปัจจุบันจึงเลือกใช้วิธีการหน่วงแบบแอกทีฟสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ ซึ่ง การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟ เมื่อแบ่งตามลักษณะของการป้อนกลับ จะแบ่งออกเป็น 2 วิธีการ คือ การป้อนกลับแบบเชิงเส้น (linear feedback) และการป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้น (nonlinear feedback) โดยวิธีการป้อนกลับแบบเชิงเส้นเป็นวิธีการสร้าง สัญญาณชดเชยที่อาศัยหลักการอิมพีแดนซ์เสมือน (virtual impedance) ซึ่งวิธีการนี้มีข้อเสีย คือ สามารถชดเชยผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ในปริมาณที่จำกัด ในขณะที่วิธีการป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นเป็นวิธีการที่สร้างสัญญาณชดเชยโดยอาศัยเทคนิคการควบคุมแบบไม่เป็นเชิงเส้น (nonlinear control technique) เช่น การควบคุมโหมดการเลื่อน (sliding mode control) การควบคุมตำแหน่งโพล (state space poles placement) เทคนิคลูปยกเลิก (loop-cancellation technique) การใช้โครงข่ายประสาทเทียม (neural networks) เป็นต้น ดังนั้นวิธีการป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นนี้จึงสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้อย่างไม่จำกัด วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพโดยส่วนใหญ่ถูกนำเสนอไว้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ วงจรแปลงผันดีซีเป็นดีซี สำหรับวงจรแปลงผันเอซีเป็นดีซีอาจใช้วงจรบัฟเฟอร์กำลัง (Power Buffers) (Logue, D.L., and Krein, P.T., 2001; Weaver, W.W., and Krein, P.T., 2009; Zhang, X., Vilathgamuwa, D.M., Tseng, K.J., Bhangu, B.S., and Gajanayake, C.J., 2013) หรือ

การบรรเทาการขาดเ<mark>ส</mark>ถียรภาพด้วยวิธีการหน่<mark>วงแ</mark>บบแอกทีฟสามารถดำเนินการได้ด้วย การแก้ไขที่แบ่งออกได้เป็น 3 แนวทางคือ แนวทางที่ 1 การดำเนินการแก้ไขทางด้านแหล่งจ่าย (modification at feeder or source side) (Cespedes, M., Xing, L., and Sun, J., 2011; Fulwani, D.K., and Singh, S., 2016; Li, Y., Vannorsdel, L.R., Zirger, A.J., Norris, M., and Makismovic, D., 2012; Rahimi, A., and Emadi, A., 2009; Radwan, A., and Mohamed, Y.R., 2012; Rahimi, A.M., Williamson, G.A., and Emadi, A., 2010; Wu, M., and Lu, D.D., 2015; Zhang, X., Xu, L., Li, Y., Zheng, Z., and Wang, K., 2016) เป็นวิธีการที่เหมาะกับระบบ ที่แหล่งจ่ายเป็นวงจรแปลงผันกำลังที่สามารถควบคุมได้ (switched converters) มีข้อดี คือ ไม่ทำให้ ประสิทธิภาพของโหลดลดลง แต่ก็มีข้อจำกัดในแง่ที่สามารถใช้ได้กับเฉพาะระบบที่แหล่งจ่ายมี ลูปการควบคุมเท่านั้น หากระบบเป็นแหล่งจ่ายที่ไม่มีลูปการควบคุม (non-switched converters) เช่น วงจรเรียงกระแสสามเฟสแบบบริดจ์ (uncontrolled rectifier) การชดเชยผลของ ์โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวทางด้านแหล่งจ่ายนี้จะไม่สามารถทำได้ ซึ่งในกรณีนี้การชดเชยหรือกำจัด ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวสามารถดำเนินการได้โดยอาศัยแนวทางที่ 2 คือ การดำเนินการแก้ไข ทางด้านโหลด (modification at load or CPL side) (Fulwani, D.K., and Singh, S., 2016; Huangfu, Y., Pang, S., Nahid-Mobarakeh, B., Guo, L., Rathore, A.K., and Gao, F., 2018; Magne, P., Marx, D., Nahid-Mobarakeh, B., and Pierfedrici, S., 2012; Magne, P., Nahid-Mobarakeh, B., and Pierfedrici, S., 2013; Mohamed, Y.R., Radwan, A., and Lee, T., 2012) หรือแนวทางที่ 3 คือ การใช้วงจรช่วย (using additional or auxiliary circuits) (Fulwani, D.K., and Singh, S., 2016; Sopapirm, T., Areerak, K-N., Bozhko, S., Hill, C., Suyapan, A., and Areerak, K-L., 2018) โดยการดำเนินการแก้ไขทางด้านโหลดเป็นวิธีการที่ชดเชย หรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้โดยตรงผ่านลูปการควบคุมของโหลด (CPL control loop) แต่มีข้อเสีย คือ พลวัต (dynamics) ของลูปการชดเชยที่ถูกเพิ่มเข้าไปอาจรบกวนการทำงานของ ลูปการควบคุมหลักและวิธีการนี้ทำให้ประสิทธิภาพของโหลดลดลง ในขณะที่การใช้วงจรช่วยเป็นวิธี ที่มีการติดตั้งวงจรหรืออุปกรณ์เพิ่มเข้าไประหว่างแหล่งจ่ายกับโหลดของระบบ ดังนั้นจึงส่งผลทำให้ กำลังงานสูญเสีย ราคา และความซับซ้อนของระบบโดยรวมเพิ่มสูงมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดจะเป็นการพิจารณาและออกแบบเพื่อทำให้ ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพที่จุดปฏิบัติงานจุดใดจุดหนึ่งเท่านั้น หากจุดปฏิบัติงานของ ระบบมีการเปลี่ยนแปลงโดยโหลดของระบบมีค่าเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ค่าที่ออกแบบไว้สำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพมีค่าดังเดิมไม่แปรเปลี่ยนตามค่าของโหลด ระบบมีโอกาสที่จะขาดเสถียรภาพได้ อีกครั้ง ดังนั้นหากต้องการให้ระบบมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกักกำลัง จึงจำเป็นจะต้องดำเนินการออกแบบใหม่สำหรับจุดปฏิบัติงานที่โหลดมีค่าเพิ่มสูงขึ้นและสำหรับทุก ๆ จุดปฏิบัติงานของระบบ ซึ่งมีความยุ่งยากและซับซ้อนในทางปฏิบัติ

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดดังข้างต้น งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงนำเสนอ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว (adaptive stabilization) ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง (DC Distribution More Electric Aircraft Power Systems) ซึ่งเป็<mark>นระบ</mark>บที่ได้รับการพัฒนาและถูกน<mark>ำมาใ</mark>ช้งานในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อทำให้ระบบดังกล่าว<mark>นอกจากจะไม่เกิดการขาดเสถียรภาพ</mark>แล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่าง มีเสถียรภาพตลอดย่านก<mark>ารทำงานภายใต้เงื่อนไขร</mark>ะดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดอีกด้วย โดยการศึกษาวิจัยเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา เพื่อคาดเดาจุดการ ขาดเสถียรภาพของระบบโดยใช้วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น เนื่องจากเป็นวิธีการที่ง่าย ไม่ซับซ้อน และ ให้ผลการวิเคราะห์ที่มีความถูกต้อง จากนั้นจะบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบเพื่อทำให้ ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ โดยจะดำเนินการแก้ไข ทางด้านแหล่งจ่ายด้วยวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่งเป็นวิธีที่ถูก นำเสนอไว้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของวงจรแปลงผันกำลังดีซีเป็นดีซี มาประยุกต์ใช้กับ ้วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟซึ่งเป็นวงจรแปลงผันกำลังเอซีเป็นดีซี เนื่องจากวิธีการดังกล่าว สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้โดยตรง จึงทำให้ระบบ มีขีดความสามารถในการจ่ายกำลังไฟฟ้าให้กับโหลดได้สูงเพิ่มมากขึ้น แต่การบรรเทาการขาด เสถียรภาพทำได้เพียงแค่ทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพเท่านั้น เมื่อระดับ กำลังไฟฟ้าของโหลดมีค่าสูงเพิ่มมากขึ้น ระบบจะขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง นั่นคือ การบรรเทา

การขาดเสถียรภาพไม่เพียงพอที่จะทำให้ระบบทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงาน ภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกัดกำลัง ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงต่อยอดและพัฒนาการบรรเทา การขาดเสถียรภาพไปสู่การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อทำให้ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาสามารถ ทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ โดยการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอจะเป็นการประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาด เสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของค่าอัตราขยายป้อนกลับที่ แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสมการดังกล่าวได้มาจาก การหาสมการโพลิโนเมียล (polynomial curve fitting) ที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพ (instability line) จากการวิเคราะห์เสถียรภา<mark>พ</mark>ผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หา ้ได้ด้วยวิธีดีคิว ซึ่งการสร้างเสถียรภาพเช<mark>ิงป</mark>รับตัวที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับอัตราขยายที่ ้แปรเปลี่ยนค่าได้สำหรับระบบไฟฟ้ากำล<mark>ังบนเค</mark>รื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ้ไฟฟ้ากระแสตรง ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปั<mark>จ</mark>จุบันยั<mark>้ง</mark>ไม่มีงานวิจัยใด ๆ ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ การยืนยันผลที่ได้จากการศึกษาวิจั<mark>ยทั้</mark>งหมด ทั้<mark>งผ</mark>ลการขาดเสถียรภาพ การบรรเทาการขาด ้เสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภ<mark>าพเ</mark>ชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะอาศัยการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ด้ว<mark>ยโป</mark>รแกรม MATLAB <mark>แล</mark>ะผลจากชุดทดสอบจริงที่ได้สร้างขึ้นใน ห้องปฏิบัติการของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ (Institute for Aerospace Technology) มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม (University of Nottingham) สหราชอาณาจักร (United Kingdom) เพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิ<mark>ทยานิพนธ์นี้มีความน่าเชื่อถ</mark>ือเพิ่มมากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของ<mark>การวิจัย</mark>

1.2.1 เพื่อศึกษา ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับสถาปัตยกรรมและการออกแบบ ระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

1.2.2 เพื่อศึกษา ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งเป็นแบบจำลองที่สามารถนำไปใช้ สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของระบบได้

1.2.3 เพื่อศึกษา ค้นคว้า และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์เสถียรภาพและ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

1.2.4 เพื่อคิดค้น ต่อยอดพัฒนา และสร้างองค์ความรู้ใหม่สำหรับการสร้างเสถียรภาพ
เชิงปรับตัวด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

 1.2.5 เพื่อศึกษาและดำเนินการสร้างชุดทดสอบสำหรับใช้ยืนยันผลการวิเคราะห์ เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

1.3 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.3.1 ระบบที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้เป็นระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นและมีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและ บัสเดี่ยว (single-generator-single-bus)

1.3.2 ระบบควบคุมของระบบไฟ<mark>ฟ้า</mark>ที่พิจารณาเป็นตัวควบคุมแบบเวกเตอร์บนแกนหมุน ดีคิว ประกอบด้วย ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้า <mark>ตัวควบ</mark>คุมแรงดันไฟฟ้า และตัวควบคุมแบบดรูป

1.3.3 ตัวควบคุมที่ใช้สำหรับวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟเป็นตัวควบคุมพีไอ ซึ่งค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมออกแบบโดยใช้วิธีการแบบดั้งเดิม

1.3.4 การพิสูจน์หาแบบจ<mark>ำลอง</mark>ทางคณิต<mark>ศาส</mark>ตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะใช้วิธีดีคิว

1.3.5 การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะใช้วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น ด้วยอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง <mark>ร่วม</mark>กับทฤษฎีบทค่าเจาะจง

1.3.6 การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของ
ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะเป็นการดำเนินการแก้ไขทางด้านแหล่งจ่ายโดยใช้วิธีการป้อนกลับแบบ
ไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิก

1.3.7 การพิสู**จน์หาสมการอย่างง่ายของอัตราขยายป้อน**กลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ สำหรับ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะใช้วิธีการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัย เส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพซึ่งได้มาจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ของระบบ

บ 1.3.8 งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะไม่พิจารณาฮาร์มอนิกที่เกิดขึ้นในระบบไฟฟ้า

1.3.9 การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์จะอาศัยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลัง(SimPowerSystem Block, PSB) ของโปรแกรม MATLAB

1.3.10 ชุดทดสอบจริงของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ ซึ่งใช้ สำหรับยืนยันผลจากการศึกษาวิจัย มีพิกัดกำลังไฟฟ้าไม่เกิน 3.3 kW

ขอบเขตของการวิจัย 1.4

1.4.1 งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้พิจารณาเฉพาะการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นและ ้มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว โดยจะดำเนินการ แก้ไขทางด้านแหล่งจ่ายด้วยวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกเท่านั้น

1.4.2 การทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าในระบบ จะพิจารณาในช่วงความเร็วรอบพิกัด เท่านั้น

1.4.3 การทำงานของวงจรแปลงผันกำลังในระบบ จะพิจารณาในย่าน ์ โหมดการนำกระแสต่อเนื่อง (continuous c<mark>on</mark>duction mode) เท่านั้น

แบบจำลองของวงจรเรียง<mark>กระแส</mark>ภาคหน้าแบบแอกทีฟ ใน SIMULINK บนโปรแกรม 144 MATLAB ใช้แบบจำลองแบบฟังก์ชัน (functional model)

1.4.5 การตรวจสอบความถูก<mark>ต้</mark>องของ<mark>แ</mark>บบจำลองทางคณิตศาสตร์ จะอาศัยการจำลอง ้สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ โดยใช้ชุ<mark>ดบล็อกไฟฟ้ากำล</mark>ังร่วมกับ SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ในขณะที่การตรวจสอบความถูกต้อ<mark>งขอ</mark>งการวิเคร<mark>าะห์</mark>เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิง<mark>ปรับ</mark>ตัว จะอาศัยการ<mark>จำ</mark>ลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์และ การสร้างชุดทดสอบจริง

1.4.6 การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะดำเนินการและ ทดสอบภายใต้พิกัดกำลังไฟฟ้าของระบบเท่านั้น

สมมติฐานการวิจัย 1.5

 1.5.1 การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาโดยใช้วิธีการป้อนกลับ แบบไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิก นอกจากจะสามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามี เสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้แล้ว ยังสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดเพื่อสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวให้กับระบบได้อีกด้วย

1.5.2 การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาโดยใช้วิธีการป้อนกลับ แบบไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของอัตราขยายป้อนกลับ ้ที่แปรเปลี่ยนค่าได้ซึ่งพิสูจน์ได้จากการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพ สามารถทำให้ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไข ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ ซึ่งสามารถตรวจสอบและยืนยันผลได้ด้วยการจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์และการสร้างชุดทดสอบจริง

1.6 จุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์

 1.6.1 งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้น้ำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น โดยการประยุกต์ใช้วิธีการป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่งตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ใด ๆ ประยุกต์ใช้วิธีการในลักษณะนี้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

1.6.2 งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้ต่อยอดและพัฒนาให้การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วย เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของอัตราขยายป้อนกลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ สามารถ สร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวให้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้ ซึ่งตั้งแต่ในอดีต จนถึงปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ใด ๆ ดำเนินการในลักษณะนี้กับระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้องค์ความรู้เกี่ย<mark>วกับสถาปัตยก</mark>รรมและการออกแบบระบบควบคุมของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

 1.7.2 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งเป็นแบบจำลอง ที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

 1.7.3 ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์เสถียรภาพและการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

1.7.4 ได้แนวทา<mark>งและองค์ความรู้ใหม่สำหรับ</mark>การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ด้วยเทคนิคลูปยกเลิกของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

1.7.5 ได้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งสามารถใช้ สำหรับยืนยันผลการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวของระบบได้

1.7.6 ได้บทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่ระดับชาติ และนานาชาติ

1.8 การจัดรูปเล่มรายงานวิจัยวิทยานิพนธ์

งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ประกอบด้วย 8 บท แต่ละบทมีรายละเอียดที่นำเสนอดังต่อไปนี้ *บทที่ 1* บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ขอบเขตและสมมติฐานการวิจัย จุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์ รวมถึงประโยชน์ ที่คาดว่าจะได้รับจากงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ บทที่ 2 กล่าวถึงปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลัง การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น การพิสูจน์หาแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง และการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง พร้อมทั้งการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการทำ วิจัยวิทยานิพนธ์ รวมถึงงานวิจัยที่ได้รับการต่อยอดและพัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้

บทที่ 3 นำเสนอสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ซึ่งเป็นระบบไฟฟ้า ที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้า ที่พิจารณา ทั้งในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุมและในกรณีที่มีตัวควบคุมด้วยวิธีดีคิว เพื่อให้ได้แบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาซึ่งมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบ พร้อมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่ได้ด้วย การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ โดยรายละเอียดของทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการพิสูจน์หา แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว และการออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา จะได้รับการอธิบายไว้ในแต่ละส่วนที่เหมาะสมของบทนี้ด้วยเช่นกัน

บทที่ 4 นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพ และการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของ การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นที่อาศัยอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง ร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง พร้อมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์ และเนื้อหาในส่วนสุดท้ายของบทจะเป็นการสรุปที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญ ของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว

บทที่ 5 นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยเทคนิคลูปยกเลิก พร้อมทั้งการยืนยันผลของ เสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ โดยเนื้อหาในตอนต้นของบทนี้จะกล่าวถึง ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกและการพิสูจน์หา แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ จากนั้นจะเป็น การวิเคราะห์เสถียรภาพที่อาศัยแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้ รวมถึงการยืนยันผลการบรรเทาการขาด เสถียรภาพ และการสรุปที่แสดงให้ถึงความจำเป็นและความสำคัญของการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัว ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ได้รับการต่อยอดพัฒนาและเป็นจุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ โดยรายละเอียดของการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ร่วมกับสมการอย่างง่ายของอัตราขยายป้อนกลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลด จะได้รับการนำเสนอไว้ในส่วนสุดท้ายของบทนี้ *บทที่ 6* นำเสนอการสร้างชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา สำหรับใช้ยืนยันผลการขาดเสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี โดยเนื้อหาในตอนต้นของบทนี้จะกล่าวถึง สถาปัตยกรรม การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของ ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น และเนื้อหาในส่วนสุดท้ายของบทจะเป็นการนำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ของการสร้างชุดทดสอบในห้องปฏิบัติการของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัย นอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร รวมถึงผลการทดสอบระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น

บทที่ 7 นำเสนอผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ ซึ่งใช้แทนระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ทั้งผลในส่วนของ การขาดเสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อเป็น การเพิ่มความน่าเชื่อถือและแสดงให้เห็นว่า องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้สามารถนำไป ใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ

บทที่ 8 เป็นบทสรุปและข้อเสนอแนะ กล่าวถึงผลสรุปและจุดเด่นของการทำวิจัย วิทยานิพนธ์นี้ พร้อมทั้งนำเสนอปัญหาและข้อเสนอแนะ เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับงานวิจัยที่มี ความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในอนาคต

ภาคผนวกในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้มี 6 ส่วน คือ ภาคผนวก ก. แสดงรายการบทความ ทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างการทำวิจัยวิทยานิพนธ์ ภาคผนวก ข. แสดง รายละเอียดของโปรแกรมการคำนวณการไหลของกำลังไฟฟ้าและการคำนวณค่าในสภาวะคงตัว ด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน ภาคผนวก ค. แสดงรายละเอียดชุดบล็อก ไฟฟ้ากำลังร่วมกับ SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ภาคผนวก ง. แสดงรายละเอียดชอง โปรแกรมการสร้างสมการอย่างง่ายของค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิกที่แปรเปลี่ยน ค่าได้ตามโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่มีการเปลี่ยนแปลงสำหรับใช้ในการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ภาคผนวก จ. แสดงรายละเอียดการวัดค่าพารามิเตอร์ของชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินด้วยการใช้มัลติมิเตอร์แบบไวต่อเฟสร่วมกับการใช้เครื่องวิเคราะห์อิมพีแดนซ์ ภาคผนวก ฉ. แสดงรายละเอียดของโปรแกรมการควบคุมและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของ ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินบนบอร์ด DSP TMS320C6713 ร่วมกับบอร์ด FPGA ProAsic3 A3P400

บทที่ 2 ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 บทนำ

งานวิจัยวิทยานิพนธ์ดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและ บัสเดี่ยว ซึ่งในอดีตที่ผ่านมา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ ได้มีผู้ทำการค้นคว้าวิจัยและ พัฒนามาอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นในบทที่ 2 จึงนำเสนอการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ คือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อ เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบ ขี่ไม่เป็นเชิงเส้น งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ อิเล็กทรอนิกส์กำลัง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง ซึ่งในแต่ละหัวข้อได้นำเสนอโดยเรียงลำดับตามปีที่ตีพิมพ์ อธิบายสาระสำคัญของแต่ละงานวิจัยไว้ พอสังเขป พร้อมทั้งสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทาง สำหรับการทำวิจัย และเนื้อหาในส่วนสุดท้ายของบทได้นำเสนองานวิจัยที่ได้รับการต่อยอดและ พัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพ<mark>นธ์นี้</mark>

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ประสิทธิภาพและ น้ำหนักโดยรวมของระบบ ส่งผลให้สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ได้รับการปรับปรุงและพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์เป็นระบบที่ในปัจจุบันและในอนาคตมีแนวโน้มที่จะได้รับการพัฒนาและ ถูกนำมาใช้งาน ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงศึกษาค้นคว้างานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ซึ่งสามารถแสดงเป็น ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังตารางที่ 2.1 ดังนี้

10

ปีที่ตีพิมพ์	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย	
(ค.ศ.)			
2000	Emadi, A.,	บทความนี้นำเสนอปัญหาที่ต้องเผชิญในการใช้งาน	
	and Ehsani, M.	เครื่องบินรุ่นแรกหรือยุคแรก ซึ่งส่งผลให้เกิดแนวคิด	
		และแนวโน้มในการพัฒนาเครื่องบินสมัยใหม่	
		ที่เรียกว่า เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น โดยเป็น	
		การปรับปรุงและพัฒนาสถาปัตยกรรมของ	
		ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่อาศัยเทคโนโลยี	
		อิเล็กทรอนิกส์กำลัง และนำเสนอหัวข้อศึกษาวิจัย	
		ที่จะต้องได้รับการพัฒนาต่อสำหรับเครื่องบินที่ใช้	
		ไฟฟ้ามากขึ้น ทั้งในด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม	
	H H	การ <mark>ผลิต</mark> การจำหน่าย และการจัดการพลังงานไฟฟ้า	
		รวมถึ <mark>งกา</mark> รวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบ	
2007	Rosero, J.A.,	บทความ <mark>นี้น</mark> ำเสนอและอธิบายถึงแนวคิดของ	
	Ortaga, J.A.,	เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งเป็นแนวคิดที่ต้องการ	
	Aldabas, E., and	จะแทนที่การใช้งานระบบนิวแมติก ระบบไฮดรอลิก	
	Romer <mark>al</mark> , L.	และระบบทางกล ด้วยการใช้ระบบไฟฟ้าเพียงระบบ	
		เดียวสำหรับกา <mark>รทำง</mark> านทั้งหมดบนเครื่องบิน และได้	
		<mark>นำเสนอสถาปัตย</mark> กรรมต้นแบบแรกของระบบ	
	5	<mark>ไฟฟ้ากำลัง</mark> บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นโดยใช้	
	Shenza	ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสสลับทั้งแบบความถึ	
	าเลยแ	คงที่ 400 Hz และแบบที่ความถี่เปลี่ยนแปลงได้	
		ในช่วง 320-800 Hz	
2012	Areerak, K-N.,	บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพของ	
	Bozhko, S.V.,	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี	
	Asher, G.M.,	ระบบจำหน่ายแบบผสมที่ใช้ไฟฟ้ากระแสสลับ	
	De Lillo, L.,	ร่วมกับไฟฟ้ากระแสตรง ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรมของ	
	and Thomas, D.W.P.	ระบบไฟฟ้ากำลังที่ได้รับการพัฒนาและถูกนำมา	
		ใช้งานต่อจากระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสสลับ	

ตารางที่ 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

ปีที่ตีพิมพ์ (ว.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
(ค.ค.)		
2014	Wheeler, P.,	บทความนิน้ำเสนอแนวโน้มและทิศทางการพัฒนา
	and Bozhko, S.V.	สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน
		ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่พยายามจะแทนที่การใช้งาน
		แหล่งพลังงานย่อยจากเดิม 4 ระบบคือ ระบบไฟฟ้า
		ระบบนิวแมติก ระบบไฮดรอลิก และระบบทางกล
		ด้วยการใช้ระบบไฟฟ้าเพียงระบบเดียวเท่านั้น ด้วย
		การอาศัยความก้าวหน้าและการประยุกต์ใช้งาน
		เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์กำลัง และได้นำเสนอ
		สถา <mark>ป</mark> ัตยกรรมที่มีแนวโน้มจะได้รับการพัฒนาต่อและ
	H.	ถูกน้ำมาใช้งานทั้งในปัจจุบันและในอนาคต
		นั่นคื <mark>อ ร</mark> ะบ [ุ] บไฟฟ้ากำลังที่มีระบบจำหน่ายแบบ
	E I	ไฟฟ้ากระ <mark>แสต</mark> รง 540 V (± 270 V)
2015	Gao, F., Zheng, X.,	บทความนี้นำเสนอการสร้างแบบจำลองและ
	Bozhko, S.V.,	การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบน
	Hill, C., and Asher, G.	เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ
		ไฟฟ้ากระแสตรงขนาด 270 V ซึ่งเป็นสถาปัตยกรรม
		<mark>ที่ได้รับการพัฒน</mark> าสำหรับระบบไฟฟ้ากำลังบน
	5	เครื่องบินสมัยใหม่ในอนาคต โดยได้นำเสนอ
	15hr -	โครงสร้างของสถาปัตยกรรมดังกล่าว
	ายาลยท	ไว้อย่างละเอียด
2017	Gao, F., Bozhko, S.V.,	บทความนี้น้ำเสนอการออกแบบระบบควบคุมของ
	Costabeber, A.,	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี
	Asher, G.M.,	ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรงขนาด 270 V
	and Wheeler, P.	แบบบัสเดี่ยว และนำเสนอผลของเสถียรภาพของ
		ระบบ โดยมุ่งเน้นในกรณีที่ค่าพารามิเตอร์ของ
		การควบคุมแบบดรูปทั้งจำนวนของแหล่งจ่ายที่ใช้งาน
		และอัตราส่วนการแบ่งกำลังไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน (ต่อ)

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2019	Yeoh, S.S., Rashed, M.,	บทความนี้นำเสนอแนวคิดและการออกแบบของ
	Sanders, M.,	การควบคุมบัสแรงดันไฟฟ้าแบบเปลี่ยนแปลงได้ตาม
	and Bozhko, S.V.	เงื่อนไขการทำงานสำหรับระบบไฟฟ้ากำลังบน
		เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น โดยการควบคุมดังกล่าว
		เป็นโครงสร้างของลูปการควบคุมภายนอกที่ได้รับ
		<mark>ก</mark> ารพัฒนาขึ้นใหม่ แต่ยังคงอยู่บนพื้นฐาน
		สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังที่มี
		ระบ _ุ บจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรงแบบบัสเดี่ยว

ตารางที่ 2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน (ต่อ)

้จากการสำรวจปริทัศน์วรร<mark>ณกร</mark>รมและง<mark>านวิ</mark>จัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้าก<mark>ำลัง</mark>บนเครื่องบิน ดั้งต<mark>ารา</mark>งที่ 2.1 พบว่า ในยุคปัจจุบันและอนาคต ้ที่มีการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่<mark>งแว</mark>ดล้อมและประสิทธิ<mark>ภาพ</mark>ของการใช้พลังงานเชื้อเพลิง วิศวกรรม การบินและอวกาศสมัยใหม่ (modern aerospace engineering) จึงมีแนวคิดและแนวโน้มที่สำคัญ ในการพัฒนา "เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้<mark>ามากขึ้น" ซึ่งมีจุดประส</mark>งค์แ<mark>ละเ</mark>ป้าหมายเพื่อลดต้นทุนการทำงาน การใช้พลังงานเชื้อเพลิ<mark>ง น้ำหนักโดยรวมของเครื่องบิน</mark> ค่า<mark>บำรุง</mark>รักษาของระบบ ผลกระทบต่อ ้สิ่งแวดล้อม และเพื่อเพิ่<mark>มประ</mark>สิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของระบบโดยรวมบนเครื่องบิน โดยแนวคิดและการพัฒนา<mark>ดังกล่าวเป็นการพยายามจะแทน</mark>ที่การใช้แหล่งพลังงานย่อย ซึ่งเป็น แหล่งพลังงานสำหรับโหลดทั้งหมดบนเครื่องบินและเป็นแหล่งพลังงานที่ได้มาจากเครื่องยนต์ของ เครื่องบินที่เป็นแหล่งพลังงานหลัก จากเดิม 4 ระบบคือ ระบบไฟฟ้า ระบบนิวแมติก ระบบไฮดรอลิก และระบบทางกล ในสถาปัตยกรรมของเครื่องบินรุ่นแรกหรือยุคแรก ดังแสดง ในรูปที่ 2.1(a) ด้วยการใช้แหล่งพลังงานย่อยจากระบบไฟฟ้าเพียงระบบเดียวในสถาปัตยกรรมของ ้เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ดังแสดงในรูปที่ 2.1(b) ซึ่งระบบไฟฟ้าเป็นระบบเดียวที่ถูกเลือกใช้งาน เนื่องจากพลังงานไฟฟ้าเป็นพลังงานที่สะอาด มีข้อดีในแง่ของความยืดหยุ่นที่สามารถประยุกต์ ใช้งานได้อย่างกว้างขวาง ประกอบกับเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์กำลังมีความก้าวหน้าอย่างมาก ้จึงทำให้แนวคิดและการพัฒนาเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นมีความเป็นไปได้ โดยระบบจำหน่าย ้ไฟฟ้ากระแสสลับเป็นระบบจำหน่ายกำลังไฟฟ้าอันดับแรกที่ถูกนำมาใช้เป็นแหล่งพลังงานย่อยของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น จากนั้นพัฒนามาเป็นระบบจำหน่ายแบบผสม ที่ใช้ ้ทั้งไฟฟ้ากระแสสลับร่วมกับไฟฟ้ากระแสตรง แต่ในปัจจุบันและในอนาคตมีแนวโน้มที่จะใช้
ระบบจำหน่ายไฟฟ้ากระแสตรง เนื่องจากมีข้อดีเมื่อเปรียบเทียบกับระบบจำหน่าย ไฟฟ้ากระแสสลับและแบบผสมคือ มีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของระบบสูง ไม่จำเป็นต้อง มีอุปกรณ์สำหรับชดเชยกำลังไฟฟ้ารีแอกทีฟ ทำให้มีน้ำหนักเบาและสามารถลดกำลังงานสูญเสีย ที่เกิดขึ้นในระบบได้

รูปที่ 2.1 สถาปัตยกรรมของเครื่องบินรุ่นแรกและเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น (ส<mark>ืบค้นจาก http://www.aertrcsolu</mark>tion<mark>s.c</mark>om/infographics)

รูปที่ 2.2 สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรงขนาด 270 V แสดงได้ดังรูปที่ 2.2 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า แหล่งพลังงานของ ระบบจะประกอบด้วยชุดของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าจำนวน 2 ชุด (Gen1 with PWM Rectifier1 และ Gen2 with PWM Rectifier2) และชุดของแหล่งพลังงานสำรอง (Auxiliary Power Unit : APU) อีก 1 ชุด เมื่ออ้างอิงตามหลักการออกแบบการทำงานของระบบไฟฟ้ากำลังและสถานการณ์การบิน โดยปกติแล้วระบบทั้งหมดบนเครื่องบินสามารถทำงานได้ด้วยการใช้แหล่งพลังงานจากชุดของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพียงชุดเดียวเท่านั้น ในขณะที่อีกหนึ่งชุดที่เหลือจะถูกเตรียมพร้อมไว้ในกรณีที่ ชุดแรกเกิดความขัดข้องขึ้น และสำหรับชุดของแหล่งพลังงานสำรองจะถูกใช้เมื่อชุดของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าทั้งสองชุดนั้นเกิดความผิดปกติจนกระทั่งไม่สามารถทำงานต่อได้ อีกทั้งไม่ว่าจะ เป็นชุดของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าหรือชุดของแหล่งพลังงานสำรองจะมีโครงสร้างและองค์ประกอบ เหมือนกันทุกประการ ดังนั้นระบบที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้คือ ระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดียว และบัสเดี่ยว ดังแสดงด้วยพื้นที่ในเส้นประสีน้ำเงินในรูปที่ 2.2

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกั<mark>บผ</mark>ลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลัง

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์กำลังทำให้วงจรอิเล็กทรอนิกส์กำลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงจรแปลงผันกำลังได้รับความนิยมและถูกนำมาประยุกต์ใช้งานอย่างแพร่หลาย เนื่องจากสามารถควบคุมการทำงานได้ง่าย มีประสิทธิภาพสูง และมีการดูแลบำรุงรักษาต่ำ โดยอิเล็กทรอนิกส์กำลังเป็นเทคโนโลยีที่สำคัญที่สุดที่ทำให้แนวคิดและการพัฒนา เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นมีความเป็นไปได้ แต่อย่างไรก็ตามวงจรแปลงผันกำลังเมื่อมีการควบคุม การทำงานจะมีพฤติกรรมเปรียบเสมือนโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งเมื่อนำวงจรดังกล่าวมาต่อกับ ระบบไฟฟ้ากำลังผ่านวงจรกรอง (filter) จะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบโดยตรง โดยการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังอาจส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุม หรืออาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบโดยรวมได้ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงศึกษา ค้นคว้างานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อ เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง ซึ่งสามารถแสดงเป็นปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้ดังตารางที่ 2.2 ดังนี้

ปีที่ตีพิมพ์	ジ ー ジ	
(ค.ศ.)	คณะผูวจย	สาระลาคญของงานวจย
1999	Emadi, A., Fahimi, B.,	บทความนี้นำเสนอพฤติกรรมของวงจร-
	and Ehsani, M.	อิเล็กทรอนิกส์กำลังที่เปรียบเสมือน
		โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวในระบบไฟฟ้ากำลังบน
		เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งโหลดในลักษณะ
		ดังกล่าว จะมีลักษณะเป็นค่าอิมพีแดนซ์หรือ
		ค่าความต้านทานติดลบต่อระบบโดยรวม ซึ่งส่งผล
		ทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้น และได้
		นำเสนอการออกแบบตัวควบคุมของวงจรแปลงผัน
	H I	ดีซีเ <mark>ป็น</mark> ดีซีแบบพีดับเบิลยูเอ็ม (PWM) ที่จ่าย
		โหล <mark>ดกำ</mark> ลังไฟฟ้าคงตัวด้วยวิธีการควบคุม
	E A	โหมดการ <mark>เลื่อ</mark> นเพื่อปรับปรุงผลการตอบสนองและ
		เสถียรภาพขอ <mark>งตั</mark> วควบคุม
2005	Rivetta, C.,	บทความนี้นำเสนอพฤติกรรมพลวัตของวงจร-
	Williamson, G.A.,	อิเล็กทรอนิกส์กำลังเมื่อมีการควบคุมการทำงาน ซึ่งมี
	and E <mark>madi,</mark> A.	พฤติกรรมเป็นโหลดแบบกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยมี
		<mark>ลักษณะเป็นค่าตัว</mark> ต้านทานติดลบที่ส่งผลต่อคุณภาพ
	3	<mark>กำลังไฟฟ้าและเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังใน</mark>
	้ จักยาวัฒน	ยานพาหนะทางทะเลและเรือดำนำ และได้นำเสนอ
	าสยแ	การกำหนดขอบเขตของจุดปฏิบัติงานทีทำให้ระบบ
		มีเสถียรภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์ระนาบเฟส ะ
2006	Emadi, A.,	บทความนี้นำเสนอการขาดเสถียรภาพของ
	Khaligh, A., Rivetta, C.,	ระบบไฟฟ้ากำลังของยานยนต์ อันเนื่องมาจากค่า
	and Williamson, G.A.	อิมพีแดนซ์เชิงลบของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวซึ่งเป็น
		พฤติกรรมของวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม และ
		ได้นำเสนอถึงผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว
		ที่ทำให้ระบบมีความไม่เป็นเชิงเส้นเกิดขึ้น

ตารางที่ 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลัง

ปีที่ตีพิมพ์		
(ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2012	Areerak, K-N.,	บทความนี้นำเสนอการทำนายจุดการขาดเสถียรภาพ
	Bozhko, S.V.,	ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น
	Asher, G.M.,	ที่มีระบบจำหน่ายแบบผสม อันเนื่องมาจาก
	De Lillo, L.,	การทำงานของวงจรแปลงผันดีซีเป็นดีซีและ
	and Thomas, D.W.P.	วงจรแปลงผันดีซีเป็นเอซีภายในระบบ ซึ่งมี
		พฤติกรรมเป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว และนำเสนอ
		การขาดเสถียรภาพของระบบในกรณีที่จุดปฏิบัติงาน
		และ <mark>ค่</mark> าพารามิเตอร์ของระบบมีการเปลี่ยนแปลง
2012	Griffo, A., and Wan <mark>g, J</mark> .	บทความนี้นำเสนอผลกระทบต่อเสถียรภาพ
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	ภายใต้ <mark>สัญ</mark> ญาณขนาดใหญ่ อันเนื่องมาจาก
		โหลดก <mark>ำลังไ</mark> ฟฟ้าคงตัว ของระบบไฟฟ้ากำลัง
		บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย
		แบบผสม โดยได้พิจารณาให้พฤติกรรมของ
		้วงจร <mark>อิเล็กทร</mark> อนิ <mark>กส์ก</mark> ำลังทั้งหมดของระบบไฟฟ้ากำลัง
		บนเครื่องบินรวมเป็ นหนึ่งโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว
		แบบอุดมคติ และได้นำเสนอถึงผลของ
	5	<mark>โหล</mark> ุดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ทำให้ระบบมีความไม่เป็น
	Shan	เชิงเส้นเกิดขึ้น
2016	Gao, F., and	บทความนี้น้ำเสนอการสร้างแบบจำลองและ
	Bozhko, S.V.	การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบน
		เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย
		แบบไฟฟ้ากระแสตรง อันเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้น
		ของอิมพีแดนซ์เชิงลบของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว
		ที่เป็นพฤติกรรมของวงจรขับมอเตอร์ไฟฟ้าและ
		วงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม ซึ่งถูกพิจารณา
		ให้เป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวแบบอุดมคติ

ตารางที่ 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลัง (ต่อ)

จากการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังดังตารางที่ 2.2 พบว่า วงจรอิเล็กทรอนิกส์กำลังโดยเฉพาะอย่างยิ่งวงจรแปลงผันกำลัง ไม่ว่าจะเป็นวงจรแปลงผันเอซีเป็นดีซี ดีซีเป็นดีซี ดีซีเป็นเอซี และเอซีเป็นเอซี เมื่อมีการควบคุมการทำงาน ในสภาวะคงตัว (steady state) จะมีค่ากำลังไฟฟ้าคงที่ ซึ่งมีค่าขึ้นอยู่กับจุดปฏิบัติงานหรือจุดสมดุลของระบบ (operating points or equilibrium points) ดังนั้นจึงมีพฤติกรรมเปรียบเสมือนโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยโหลด ในลักษณะนี้จะมีคุณลักษณะสมบัติของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าดังแสดงในรูปที่ 2.3 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า ถ้ากระแสไฟฟ้าของโหลด (*I_{CPL}*) มีค่าเพิ่มมากขึ้น แรงดันไฟฟ้าที่ ตกคร่อมโหลด (*V*) จะมีค่าลดลง ในทางกลับกันถ้ากระแสไฟฟ้าของโหลดมีค่าลดลง แรงดันไฟฟ้า ที่ตกคร่อมโหลดจะมีค่าเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้กำลังไฟฟ้ามีค่าคงที่ ซึ่งส่งผลทำให้การเปลี่ยนแปลงของ ค่าความต้านทานสำหรับโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวนี้มีค่าเป็นลบ (<0) ดังนั้นโหลดในลักษณะนี้จะมี ค่าอิมพีแดนซ์หรือค่าตัวต้านทานติดลบต่อระบบโดยรวม

รูปที่ 2.3 คุณลักษณะสมบัติแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว

โดยปกติแล้ววงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุมจะต่อกับระบบไฟฟ้ากำลังผ่าน วงจรกรอง ดังนั้นค่าความต้านทานติดลบของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวนี้จะไปลดค่าความหน่วงของ วงจรกรอง (damping) ซึ่งปกติจะเป็นค่าความต้านทานที่เป็นบวก การลดลงของค่าความต้านทาน ของวงจรกรองจะทำให้เกิดการกระเพื่อมของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าและ/หรือกระแสไฟฟ้าขึ้น ถ้าระบบมีค่าอิมพีแดนซ์ติดลบมากพอ นั่นคือปริมาณของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นมากพอ จะทำให้เกิดการกระเพื่อมของสัญญาณเป็นอย่างมากจนกระทั่งไม่สามารถเข้าสู่จุดปฏิบัติงานของ ระบบได้ ซึ่งเป็นสภาวะที่เรียกว่า ระบบไฟฟ้ากำลังขาดเสถียรภาพ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบโดยตรง ซึ่งการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังอาจส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมหรืออาจส่งผลให้เกิด ความเสียหายต่อระบบโดยรวมได้ ดังนั้นการวิเคราะห์เสถียรภาพสำหรับระบบไฟฟ้ากำลังที่มี โหลดเป็นแบบกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่เป็นระบบไฟฟ้าแบบอิสระและมีโหลดโดยส่วนใหญ่เป็น วงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม ซึ่งการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าไม่เพียงแค่ส่งผลต่อ สมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมเท่านั้น แต่อาจส่งผลให้เกิดความเสียหายกับระบบโดยรวม ที่มีผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารภายในเครื่องบินได้ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควรจะเกิดขึ้น ในทุก ๆ ระยะทางและระยะเวลาทำการบิน โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวนอกจากจะส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบแล้ว ยังส่งผลทำให้ระบบมีความไม่เป็นเชิงเส้นเกิดขึ้น กล่าวคือ เป็นระบบที่ไม่เป็น เชิงเส้นอีกด้วย

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ<mark>กา</mark>รวิเค<mark>ราะห์เสถียรภ</mark>าพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น

โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวนอกจากจะส่งผลทำให้ระบบมีความเป็นเชิงเส้นเกิดขึ้นแล้ว ยังส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังเกิดการขาดเสถียรภาพอีกด้วย ดังนั้นการตรวจสอบและ การวิเคราะห์เสถียรภาพสำหรับระบบไฟฟ้ากำลังที่มีโหลดเป็นแบบกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่ จำเป็นอย่างมาก เพื่อให้สามารถคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบ ซึ่งสามารถนำไปใช้ หลีกเลี่ยงการทำงานของระบบ ณ จุดดังกล่าวได้ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงศึกษาค้นคว้า งานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็น เชิงเส้น ซึ่งสามารถแสดงเป็นปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังตารางที่ 2.3 ดังนี้

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2002	Feng, X., Liu, J.,	บทความนี้นำเสนอการตรวจสอบเสถียรภาพและ
	and Lee, F.C.	การกำหนดจุดการทำงานที่มีเสถียรภาพของ
		ระบบไฟฟ้ากำลังแบบไฟฟ้ากระแสตรงด้วยเกณฑ์
		ของมิดเดิลบรูคที่อาศัยสมการพลวัตของเอาต์พุต
		อิมพีแดนซ์และอินพุตอิมพีแดนซ์

ตารางที่ 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น

ລັບເກດໂ

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2009	Matousek, R., Svarc, I.,	บทความนี้นำเสนอวิธีการสำหรับการวิเคราะห์
	Pivonka, P.,	เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น 3 วิธี ได้แก่
	Osmera, P., and	วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น วิธีการโดยตรงของ
	Seda, M.	เลียปูนอฟ และเกณฑ์ของโพพอฟ พร้อมทั้งได้
		น้ำเสนอสมการ ฟังก์ชัน ผลเฉลย เงื่อนไขและข้อจำกัด
		ของแต่ละวิธีแบบสรุป ซึ่งอยู่ในรูปแบบตารางเพื่อให้
		<mark>สาม</mark> ารถนำไปใช้งานได้โดยง่าย
2012	Areerak, K-N.,	<mark>บทค</mark> วามนี้นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพของ
	Bozhko, S.V.,	ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี
	Asher, G.M.,	ระบ <mark>บจ</mark> ำหน่ายแบบผสม ด้วยวิธีการวิเคราะห์
	De Lillo, L.,	เสถีย <mark>รภา</mark> พสัญญาณขนาดเล็กที่อาศัยวิธีการทำให้
	and Thomas, D.W.P.	เป็นเชิงเส้ <mark>นแ</mark> ละทฤษฎีบทค่าเจาะจง และได้นำเสนอ
		ผลต่อเสถียรภาพของระบบในกรณีที่จุดปฏิบัติงาน
		และค่าพาร ามิเต <mark>อร์</mark> ของระบบมีการเปลี่ยนแปลง
2012	Griffo, A., and Wang, J.	บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพของ
		ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี
		ระบบจำหน่ายแบบผสม โดยใช้วิธีการวิเคราะห์
	5	<mark>เสถียรภาพ</mark> สัญญาณขนาดใหญ่ด้วยการวิเคราะห์
	้อกยาวัฒน	ระนาบเฟส และวิธีการโดยตรงของเลียปูนอฟ และ
	าสยแ	น้ำเสนอการประมาณขอบเขตของการมีเสถียรภาพ
		แบบเชิงเส้นกำกับจากฟังก์ชันเลียปูนอฟที่คำนวณได้
		ด้วยวิธีการของเบรย์ทันและมอเซอร์
2012	Marx, D., Magne, P.,	บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณ
	Nahid-Mobarakeh, B.,	ขนาดใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรง
	Pierfederici, S.,	สำหรับการประมาณขอบเขตของการมีเสถียรภาพ
	and Davat, B.	แบบเชิงเส้นกำกับจากฟังก์ชันเลียปูนอฟที่คำนวณได้
		ด้วยวิธีการของทาคากิ-ซูจิโน และเบรย์ทัน-มอเซอร์

ตารางที่ 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น (ต่อ)

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2014	Riccobono, A.,	บทความนี้น้ำเสนอการตรวจสอบเสถียรภาพของ
	and Santi, E.	ระบบจำหน่ายกำลังไฟฟ้าแบบกระแสตรง โดยใช้
		การวิเคราะห์อิมพีแดนซ์ร่วมกับเกณฑ์ของ
		มิดเดิลบรูคและเกณฑ์ของในควิสต์ พร้อมทั้งได้
		เปรียบเทียบผลของเสถียรภาพที่ได้จากเกณฑ์ทั้งสอง
2015	Gao, F., Zheng, X.,	บ ทความนี้นำเสนอการสร้างแบบจำลองและ
	Bozhko, S.V., Hill, C.,	การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบน
	and Asher, G.	เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ
		ไฟฟ้ <mark>า</mark> กระแสตรง ซึ่งการวิเคราะห์เสถียรภาพได้ใช้
	H	วิธีก <mark>ารวิ</mark> เคราะห์แบบสัญญาณขนาดเล็กที่อาศัย
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	ทฤษ <mark>ฎีบ</mark> ทค่าเจาะจง โดยได้เปรียบเทียบผลของ
	H H	เสถียรภา <mark>พใน</mark> กรณีที่มีและไม่มีการพิจารณาสายส่ง
		กำลังไฟฟ้า และได้นำเสนอผลกระทบต่อเสถียรภาพ
		ของระบบในกรณีที่ค่าพารามิเตอร์มีการเปลี่ยนแปลง
2016	Gao, F. <mark>,</mark> and	<mark>บทความนี้นำเสนอก</mark> ารวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณ
	Bozhko, S.V.	ขนาดเล็กของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน
		<mark>ที่ใช้ไฟฟ้ามาก</mark> ขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ
	3	ไฟฟ้ากระแสตรง ด้วยวิธีการวิเคราะห์อิมพีแดนซ์
	Shenza	ร่วมกับเกณฑ์ของมิดเดิลบรูค และได้นำเสนอผลจาก
	1321	การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ของระบบควบคุม
		ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบ
2018	Chen, J., Hou, S.,	บทความนี้นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณ
	and Wang, C.	ขนาดใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน
		ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ
		ไฟฟ้ากระแสตรง โดยมุ่งเน้นการประมาณขอบเขต
		ของการมีเสถียรภาพแบบเชิงเส้นกำกับจากฟังก์ชัน
		เลียปูนอฟที่คำนวณได้ด้วยวิธีการของทาคากิ-ซูจิโน

ตารางที่ 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น (ต่อ)

จากการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นดังตารางที่ 2.3 สามารถสรุปเป็นแผนภาพ การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นได้ดังรูปที่ 2.4 ดังนี้

รูปที่ 2.4 แผนภาพการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น

้จากแผนภาพในรูปที่ 2.4 จะพบว่า การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น แบ่งออกได้เป็น 2 วิธีการหลัก ๆ คือ วิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพแบบเชิงเส้นหรือวิธีการวิเคราะห์ เสถียรภาพสัญญาณขนาดเล็ก และวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพแบบไม่เป็นเชิงเส้นหรือ ้วิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนาดใหญ่ โดยวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนาดเล็ก เป็นวิธีการวิเคราะห์ที่อาศัยทฤษฎีบทควบคุมที่เป็นเชิงเส้น ประกอบด้วย การทำให้เป็นเชิงเส้นและ เกณฑ์ของมิดเดิลบรูค โดยการทำให้เป็นเชิงเส้นเป็นวิธีการประมาณความไม่เป็นเชิงเส้นที่มีอยู่ใน ระบบให้มีความเป็นเชิงเส้นด้วยอนุกรมเทย์เลอร์ (Taylor series) อันดับหนึ่ง จากนั้นจะใช้ทฤษฎีบท ้ค่าเจาะจงมาวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบ ในขณะที่เกณฑ์ของมิดเดิลบูรคเป็นวิธีการวิเคราะห์ เสถียรภาพด้วยการเขียนแผนภาพโบเด (Bode) ของฟังก์ชันถ่ายโอนของเอาต์พุตอิมพีแดนซ์ (Z,) และฟังก์ชันถ่ายโอนของอินพุตอิมพีแดนซ์ (Z,) ของระบบ สำหรับวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณ ู้ขนาดใหญ่เป็นวิธีการวิเคราะห์เส<mark>ถียรภา</mark>พของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นโดยตรงด้วย ทฤษฎีบทควบคุมที่ไม่เป็นเชิงเส้น ประกอบด้วย การวิเคราะห์ระนาบเฟส วิธีการโดยตรงของ เลียปูนอฟ วิธีฟังก์ชันพรรณนา เกณ<mark>ฑ์ขอ</mark>งโพพอ<mark>ฟแล</mark>ะเกณฑ์วงกลม โดยการวิเคราะห์ระนาบเฟส เป็นวิธีการทางกราฟิกที่จะสร้างการโค<mark>จ</mark>รของคำต<mark>อบส</mark>มการอนุพันธ์ของระบบ (trajectory) ลงบน ระนาบที่ขึ้นอยู่กับตัวแปรสถานะ (state variables) สอ<mark>งตัว</mark> จากนั้นจะตรวจสอบคุณลักษณะสมบัติ และเสถียรภาพของระบบจากวิถีการโคจรบนระนาบเฟสที่ได้ วิธีการโดยตรงของเลียปูนอฟ เป็นวิธีการที่มีความสำคัญและได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก<mark>สำ</mark>หรับการวิเคราะห์เสถียรภาพของ ระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น เ<mark>พราะนอกจากจะให้ผลที่ถูกต้องแ</mark>ม่น<mark>ยำแ</mark>ล้ว ยังสามารถประมาณขอบเขต ของการมีเสถียรภาพ<mark>แบบเ</mark>ชิงเส้นกำกับ (Region of Asymptotic Stability : RAS) ได้อีกด้วย ซึ่งการวิเคราะห์เสถียรภ<mark>าพด้วยวิธีการโดยตรงของเลียปูนอฟจ</mark>ะอาศัยการสร้างฟังก์ชันพลังงาน (energy-like function) หรือฟังก์ชั<mark>นเลียปูนอฟ (Lyapun</mark>ov function) สำหรับระบบที่พิจารณา จากนั้นจะตรวจสอบเสถียรภาพจากการเปลี่ยนแปลงของฟังก์ชันเลียปูนอฟที่สร้างได้ด้วย การสร้างเส้นกราฟโครงร่าง (contour plot) ของอนุพันธ์ของฟังก์ชันเลียปูนอฟเทียบกับเวลา บนระนาบของตัวแปรสถานะของระบบ วิธีฟังก์ชั่นพรรณนาเป็นการวิเคราะห์เสถียรภาพ ด้วยการประมาณค่า โดยพิจารณาถึงรูปร่างของความไม่เป็นเชิงเส้นที่มีอยู่ในระบบ ซึ่งจะพิจารณา เป็นอัตราขยายสมมูลและคำนวณได้โดยอาศัยอนุกรมฟูริเยร์ (Fourier series) ในขณะที่เกณฑ์ของ โพพอฟและเกณฑ์วงกลมเป็นวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพที่อาศัยการตีความจากโลกัสโพพอฟ (Popov locus) หรือโลกัสในควิสต์ (Nyquist locus) ของฟังก์ชันถ่ายโอนของระบบที่เขียนได้ โดยการวิเคราะห์เสถียรภาพแต่ละวิธีมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันออกไปดังที่ได้สรุปไว้ ์ ในแผนภาพในรูปที่ 2.4 (อภิชัย สุยะพันธ์, 2558) สำหรับงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะวิเคราะห์เสถียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาโดยใช้วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นที่อาศัย ทฤษฎีบทค่าเจาะจงเท่านั้น ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทาในรูปที่ 2.4 เนื่องจากวิธีดังกล่าวเป็นวิธีการที่ง่าย ไม่ซับซ้อน และให้ผลการวิเคราะห์ที่มีความถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์เสถียรภาพ ไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดดังที่ได้กล่าวมาแล้ว จะต้องพึ่งพาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงศึกษาค้นคว้างานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง ดังแสดงไว้ ในหัวข้อที่ 2.5 ดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง ไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดจำเป็นต้อง พึ่งพาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ เพื่อให้มีองค์ความรู้สำหรับการพิสูจน์หาแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา และได้แบบจำลองที่มีความเหมาะสม ซึ่งสามารถนำไปใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบได้โดยง่าย ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ จึงศึกษาค้นคว้างานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง ซึ่งสามารถแสดงเป็นปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องได้ดังตารางที่ 2.4 ดังนี้

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
1997	Mahdavi, J., Emadi, A.,	บทความนี้กล่าวถึงแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ
	Bellar, M.D.,	ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง ซึ่งเป็นแบบจำลองที่
	and Ehsani, M.	ขึ้นอยู่กับเวลา อันเนื่องมาจากผลของอุปกรณ์สวิตซ์
		และได้นำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลองทาง
		คณิตศาสตร์ของวงจรแปลงผันดีซีเป็นดีซี ได้แก่
		วงจรแปลงผันแบบบัคก์ วงจรแปลงผันแบบบูสต์
		และวงจรแปลงผันแบบบัคก์-บูสต์ ด้วยวิธีค่าเฉลี่ย-
		ปริภูมิสถานะทั่วไป เพื่อกำจัดผลของอุปกรณ์สวิตซ์
		และได้แบบจำลองของระบบที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา

ตารางที่ 2.4 งานวิจัย<mark>ที่เ</mark>กี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง ตารางที่ 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง (ต่อ)

ปีที่ตีพิมพ์	ດມະບໍ່ດີລັບ	สาระสำคัญของงางเวิอัย
(ค.ศ.)	แหะงพี่ รมด	61 1300 ILIED 0000 18 340
2004	Emadi, A.	บทความนี้นำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลอง
		ทางคณิตศาสตร์ของวงจรเรียงกระแสแบบ
		เต็มคลื่นหนึ่งเฟสที่จ่ายโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ด้วย
		วิธีค่าเฉลี่ยปริภูมิสถานะทั่วไป และนำเสนอการ
		ว ิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนาดเล็กของระบบ
		ซึ่งอาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้
2004	Jalla, M.M., Emadi, A.,	บทความนี้นำเสนอการสร้างแบบจำลองทาง
	Williamson, G.A.,	คณิตศาสตร์และการจำลองสถานการณ์ของ
	and Fahimi, B.	วงจ <mark>รแป</mark> ลงผันแบบบัคก์บนระบบไฟฟ้ากำลังของ
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	เรือที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น (more electric ship) ด้วยวิธี
	H H	้ค่าเฉลี่ยป <mark>ริภูมิ</mark> สถานะทั่วไป
2007	Han, L., Wang, J.,	บทความนี้น้ำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลอง
	and Howe, D.	ทางคณิตศาสตร์ของวงจรเรียงกระแสสามเฟส
	2 (F1)	แบบ 6 และ 12 พัลส์ ด้วยวิธีค่าเฉลี่ยปริภูมิสถานะ
		และนำเสนอผลของการเปลี่ยนแปลงมุมความเหลื่อม
		<mark>ของวงจรเรียงกระแ</mark> สที่ส่งผลต่อความถูกต้องแม่นยำ
	5	<mark>ของแบบจำ</mark> ลองทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้
2008	Areerak, K-N.,	บทความนี้นำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลองทาง
	Bozhko, S.V.,	คณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว ของระบบไฟฟ้ากำลังบน
	Asher, G.M.,	เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ซึ่งประกอบด้วย
	and Thomas, D.W.P.	วงจรเรียงกระแสสามเฟสแบบพี่ดับเบิลยูเอ็มที่จ่าย
		โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว และนำเสนอการวิเคราะห์
		เสถียรภาพ พร้อมทั้งการวิเคราะห์ถึงผลของการ
		เปลี่ยนแปลงความถี่ธรรมชาติของตัวควบคุมที่ส่งผล
		ต่อเสถียรภาพของระบบ โดยอาศัยแบบจำลอง
		ทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้

ปีที่ตีพิมพ์	20 X	. v
(ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2010	Chaijarurnudomrung,	บทความนี้นำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลอง
	K., Areerak, K-N.,	ทางคณิตศาสตร์ของวงจรเรียงกระแสสามเฟส
	and Areerak, K-L.	แบบบริดจ์ที่มีการควบคุม โดยใช้วิธีดีคิวมากำจัด
		ผลการสวิตซ์ของไธริสเตอร์ เพื่อให้ได้แบบจำลอง
		<mark>ข</mark> องระบบที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา
2011	Areerak, K-N., Wu, T.,	บทความนี้นำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลอง
	Bozhko, S.V.,	ทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว ของระบบไฟฟ้ากำลัง
	Asher, G.M.,	บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย
	and Thomas, D.W.P.	แบบผสม ซึ่งประกอบด้วย เครื่องกำเนิดไฟฟ้า
		ซิงโคร <mark>นัส</mark> วงจรเรียงกระแสสามเฟสแบบบริดจ์ และ
	A	วงจรคว <mark>บคุม</mark> มอเตอร์ไฟฟ้าแบบพีดับเบิลยูเอ็ม
		พร้อมทั้งน้ำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพและการ
		<mark>วิเคราะห์ถึงผลของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์</mark>
		ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบ โดยอาศัย
		<mark>แบบจำลองทางคณิตศ</mark> าสตร์ที่พิสูจน์หาได้
2015	Gao, F., Zheng, X.,	<mark>บทความนี้นำเส</mark> นอการสร้างแบบจำลองทาง
	Bozhko, S.V., Hill, C.,	<mark>คณิตศาสตร์</mark> ด้วยวิธีดีคิว ของระบบไฟฟ้ากำลังบน
	and Asher, G.	เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย
	าสยแ	แบบไฟฟ้ากระแสตรงขนาด 270 V ซึ่งประกอบด้วย
		เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร
		วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ และมี
		โหลดความต้านทานและโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว
		พร้อมทั้งได้นำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพ
		ของระบบในกรณีที่มีและไม่มีการพิจารณา
		สายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง โดย
		อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้

ตารางที่ 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง (ต่อ)

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2017	Pakdeeto, J.,	บทความนี้นำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลอง
	Areerak, K-N.,	ทางคณิตศาสตร์ของระบบโครงข่าย
	and Areerak, K-L.	กำลังไฟฟ้ากระแสตรงขนาดเล็กที่ประกอบด้วย
		วงจรแปลงผันกำลังไฟฟ้าแบบสองทิศทาง (bi-
		directional converter) วงจรแปลงผันแบบบูสต์
		และมีโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ด้วยวิธีการผสมผสานกัน
		ระหว่างวิธีดีคิวและวิธีค่าเฉลี่ยปริภูมิสถานะทั่วไป

ตารางที่ 2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง (ต่อ)

้จากการสำรวจปริทัศน์วรร<mark>ณกร</mark>รมและงา<mark>นวิ</mark>จัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง ดังตารางที่ 2.4 พบว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังที่มีโหลดเป็นวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม เป็นแบบจำลองที่ขึ้นอยู่กับเวลา (time-varying model) อันเนื่องมาจากผลของอุปกรณ์สวิตช์ใน ้วงจรแปลงผันกำลัง ซึ่งหากนำไปใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบจะมีความยุ่งยากและ ้ความซับซ้อน ดังนั้นกา<mark>รพิสู</mark>จน์<mark>หาแบบจำลองทางคณิตศ</mark>าส<mark>ตร์จึง</mark>เป็นวิธีการสำหรับกำจัดผลของ ้อุปกรณ์สวิตช์ดังกล่าว เพื่อให้ได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามเวลา (time-invariant model) ซึ่ง<mark>สามารถนำไปใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยว</mark>กับเสถียรภาพของระบบได้ง่ายมาก ยิ่งขึ้น การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของวงจรแปลงผันกำลังมี 2 วิธีการ ที่ได้รับความนิยมนำมาใช้งาน นั่นคือ วิธีค่าเฉลี่ยปริภูมิสถานะทั่วไป (generalized state-space averaging method : GSSA method) และวิธีดีคิว (DQ method) โดยวิธีค่าเฉลี่ยปริภูมิ-สถานะทั่วไปเป็นวิธีการที่นิยมใช้กับวงจรแปลงผันดีซีเป็นดีซี ซึ่งแบบจำลองที่ได้จากวิธีการนี้จะมี ความถูกต้องแม่นยำและไม่ซับซ้อน ในขณะที่วิธีดีคิวเป็นวิธีการที่นิยมใช้กับวงจรเรียงกระแสสามเฟส แบบบริดจ์ ทั้งแบบที่มีการควบคุมแรงดันบัสไฟตรงหรือแบบที่ไม่มีการควบคุมแรงดันบัสไฟตรง ้วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ และวงจรของเครื่องจักรกลไฟฟ้ากระแสสลับ ซึ่งแบบจำลองที่ได้จากวิธีการนี้จะมีความยืดหยุ่นสูงและไม่ซับซ้อนมากนัก

การสร้างแบบจำลองของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ คือ ระดับกายภาพของอุปกรณ์ (device physical layer) ระดับเชิงพฤติกรรม (behavioral layer) ระดับแบบฟังก์ชัน (functional layer) และระดับสถาปัตยกรรม (architectural layer) ดังแสดงในรูปที่ 2.5 โดยการสร้างแบบจำลองในระดับกายภาพของอุปกรณ์เป็นระดับที่แบบจำลอง มีความละเอียดและความซับซ้อนมากที่สุด ซึ่งถูกใช้เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์พฤติกรรม ในเชิงลึกของชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์ภายในระบบ การสร้างแบบจำลองในระดับเชิงพฤติกรรมเป็น ระดับที่สามารถพิจารณาถึงผลของความถี่ที่สูงมาก ๆ ได้ (สูงถึง 100 kHz) ดังนั้นแบบจำลองจึงให้ สัญญาณการตอบสนองของระบบได้ตามจริง ซึ่งเหมาะสำหรับใช้ในการออกแบบตัวกรองแบบ พาสซีฟ (passive filter) ของส่วนประกอบที่มีฮาร์มอนิกส์หรือความถี่ในการสวิตช์เข้ามาเกี่ยวข้อง การสร้างแบบจำลองในระดับแบบฟังก์ชันจะได้แบบจำลองแบบเฉลี่ยที่ไม่มีการสวิตช์ (nonswitching averaged model) แต่ยังคงให้ผลการตอบสนองทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว ้ได้อย่างถูกต้องแม่นยำ ดังนั้นจึงเหมาะสำห<mark>รับ</mark>ใช้ในการตรวจสอบพลวัตและวิเคราะห์เสถียรภาพ ของระบบ ในขณะที่การสร้างแบบจำลองใน<mark>ระ</mark>ดับสถาปัตยกรรมจะถูกใช้เพื่อศึกษาสถาปัตยกรรม ของระบบไฟฟ้ากำลัง ซึ่งเป็นการพิจารณาระบบโดยรวมในสภาวะอยู่ตัวเท่านั้น ดังนั้นจึงเหมาะ สำหรับใช้ในการออกแบบระดับและขนาดของระบบ (Wheeler, P. , and Bozhko, S.V., 2014) สำหรับระบบที่พิจารณาในงานวิจัย<mark>วิท</mark>ยา<mark>นิ</mark>พน<mark>ธ์นี้</mark> นั่นคือ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบ<mark>บไฟ</mark>ฟ้ากระแส<mark>ตรง</mark> แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ซึ่งมีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนั<mark>สช</mark>นิดแม่เหล็กถาวรแ<mark>ละ</mark>วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ เป็นองค์ประกอบ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จะสร้างแบบจำลองของระบบในระดับแบบฟังก์ชัน โดยจะพิสูจน์หาแบบจำลอง<mark>ทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่</mark>กับเวลาด้วยวิธีดีคิว เพื่อให้ได้แบบจำลอง ที่มีความเหมาะสมสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบ

รูปที่ 2.5 ระดับของการสร้างแบบจำลองของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง และงานวิจัยที่ได้รับการพัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง ไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดทำได้เพียงแค่คาดเดา จุดการขาดเสถียรภาพ เพื่อใช้หลีกเลี่ยงการทำงานของระบบ ณ จุดดังกล่าวได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถ ทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ซึ่งในบางกรณี การขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังจะเกิดขึ้นก่อนที่ระดับไฟฟ้ากำลังจะถึงค่าพิกัดของระบบ เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ วิธีการสำหรับ บรรเทาการขาดเสถียรภาพจึงได้รับการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์ จึงศึกษาค้นคว้างานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลัง ซึ่งสามารถแสดงเป็นปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ ดังตารางที่ 2.5 และในส่วนสุดท้ายของข้อหัวที่ 2.6 นี้ได้นำเสนอถึงงานวิจัยที่ได้รับการต่อยอดและ พัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้

ปีที่ตีพิมพ์	2010000	
(ค.ศ.)	คณะผูวจย	- สาระสาคญของงานวจย
2009	Rahimi, A.,	<mark>บทความนี้น</mark> ำเส <mark>นอ</mark> การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	and Emadi, A.	อันเนื่องมาจากค่าความต้านทานติดลบของ
		<mark>โหลดกำลังไฟฟ้าคง</mark> ตัว ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
	2	<mark>วงจรแปลงผัน</mark> แบบบูสต์ และวงจรแปลงผัน
	575	แบบบัคก์-บูสต์ ด้วยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟ โดย
	^{• บ} ั <i>ท</i> ยาลัยเห	สร้างสัญญาณชดเชยที่อาศัยหลักการความต้านทาน-
		เสมือน และได้เปรียบเทียบกับวิธีการหน่วงแบบ
		พาสซีฟที่ต้องมีการเพิ่มตัวต้านทานเข้าไปในระบบ
2010	Rahimi, A.M.,	บทความนี้นำเสนอการชดเชยหรือกำจัดผลของ
	Williamson, G.A.,	โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
	and Emadi, A.	วงจรแปลงผันแบบบูสต์ และวงจรแปลงผัน
		แบบบัคก์-บูสต์ ด้วยวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็น
		เชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิก ทั้งในกรณีที่มีและ
		ไม่มีวงจรกรองความถี่ต่ำผ่านในลูปการป้อนกลับ

ตารางที่ 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกั<mark>บก</mark>ารบรรเทาการขา<mark>ดเสถี</mark>ยรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2011	Cespedes, M.,	บทความนี้น้ำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	Xing, L., and Sun, J.	ของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรง ด้วยวิธี
		การหน่วงแบบพาสซีฟ ซึ่งได้มีการเพิ่มตัวต้านทาน
		หรือตัวต้านทานและตัวเก็บประจุไฟฟ้า หรือ
		ตัวต้านทานและตัวเหนี่ยวนำ เข้าไปในระบบ
2012	Radwan, A.,	<mark>บ</mark> ทความนี้น้ำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	and Mohamed, Y.R.	ของระบบโครงข่ายกำลังไฟฟ้ากระแสตรงขนาดเล็ก
		ด้วยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟที่อาศัยการป้อนกลับ
		แบ <mark>บ</mark> เชิงเส้นในการฉีดสัญญาณชดเชยหรือสัญญาณ
	H H	สร้า <mark>งเส</mark> ถียรภาพเข้าไปในโครงสร้างของระบบ
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	ควบคุม โดยได้นำเสนอการฉีดสัญญาณชดเชย
	H I	ณ 3 ตำแ <mark>หน่ง</mark> ที่ต่างกันคือ ฉีดเข้าที่ลูปการควบคุม
		ภายนอก ฉีดเข้าที่ลูปการควบคุมระหว่างกลาง และ
		<mark>ฉีดเข้าที่ลูป</mark> การควบคุมภายใน ของระบบควบคุม
2012	Magne, P., Marx, D.,	<mark>บทความนี้นำเสนอก</mark> ารบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	Nahid- <mark>Moba</mark> rakeh, B.,	ของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรงด้วยวิ ธีการ
	and Pierfederici, S.	หน่วงแบบแอกทีฟ โดยการสร้างสัญญาณชดเชย
	3	<mark>เพื่อเพิ่มผล</mark> การหน่วงของระบบอาศัยหลักการ
	Shenza	ตัวเก็บประจุไฟฟ้าเสมือน และได้นำเสนอผลการ
	1321.01	วิเคราะห์ของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
		ด้วยการประมาณขอบเขตของการมีเสถียรภาพ
		แบบเชิงเส้นกำกับ
2012	Mohamed, Y.R.,	บทความนี้นำเสนอการชดเชยค่าอิมพีแดนซ์เชิง ลบ
	Radwan, A.,	จากพฤติกรรมของระบบควบคุมมอเตอร์ไฟฟ้าแบบ
	and Lee, T.	ซิงโครนัส ด้วยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟ ซึ่งเป็นการ
		ชดเชยผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวแบบโดยตรง
		ผ่านลูปการควบคุมของโหลด

ตารางที่ 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง (ต่อ)

ปีที่ตีพิมพ์	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
(ค.ศ.)		
2013	Zhang, X.,	บทความนี้นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	Vilathgamuwa, D.M.,	อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ของ
	Tseng, K.J.,	ระบบไฟฟ้ากำลังบนยานพาหนะที่มีระบบจำหน่าย
	Bhangu, B.S.,	แบบผสม ด้วยวงจรบัฟเฟอร์กำลังที่มีการควบคุม
	and Gajanayake, C.J.	เชิงทำนายแบบจำลอง (model predictive control)
		<mark>ท</mark> ี่ถูกเพิ่มเข้าไประหว่างแหล่งจ่ายกับโหลดของระบบ
2013	Magne, P.,	บทความนี้นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	Nahid-Mobarakeh, B.,	อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ของ
	and Pierfederici, S.	ระบ <mark>บไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น</mark>
	H H	ด้วย <mark>วิธีก</mark> ารหน่วงแบบแอกทีฟที่สัญญาณชดเชยได้รับ
	, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	การ <mark>ออ</mark> กแบบโดยอาศัยทฤษฎีเสถียรภาพ
	E I	ของเลียป <mark>ูนอฟ</mark>
2015	Wu, M., and Lu, D.D.	บทความนี้นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
		ของระบบไฟฟ้า <mark>กำ</mark> ลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น
		ที่มีร <mark>ะบบจำ</mark> หน่ <mark>ายแ</mark> บบไฟฟ้ากระแสตรง ด้วยวิธี
		การหน่วงแบบแอกทีฟ โดยได้ดำเนินการแก้ไข
		ทางด้านแหล่งจ่ายของระบบ ซึ่งการสร้าง
	5	สัญญาณชดเชยอาศัยหลักการความต้านทานเสมือน
	Shenza	พร้อมทั้งนำเสนอการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธี
	13PI A.	โลกัสของราก(root locus)และเกณฑ์ของมิดเดิลบรูค
2016	Zhang, X.,	บทความนี้นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ
	Xu, L., Li, Y.,	ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น
	Zheng, Z.,	ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง ด้วยวิธี
	and Wang, K.	การหน่วงแบบแอกทีฟ โดยการสร้างสัญญาณชดเชย
		อาศัยหลักการความต้านทานเสมือนที่ต่อขนานกับ
		ตัวเก็บประจุของวงจรกรอง และถูกฉีดเข้าไปในลูป
		การควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับของแหล่งจ่าย

ตารางที่ 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง (ต่อ)

ปีที่ตีพิมพ์ (ค.ศ.)	คณะผู้วิจัย	สาระสำคัญของงานวิจัย
2018	Huangfu, Y., Pang, S.,	บทความนี้นำเสนอการชดเชยและกำจัดผลของ
	Nahid-Mobarakeh, B.,	โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจากพฤติกรรมของ
	Guo, L., Rathore, A.K.,	วงจรแปลงผันแบบบูสต์ บนระบบไฟฟ้ากำลัง
	and Gao, F.	บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย
		แบบไฟฟ้ากระแสตรง โดยใช้วิธีการหน่วงแบบ
		<mark>แ</mark> อกทีฟ และดำเนินการแก้ไขทางด้านโหลดผ่านลูป
		การ <mark>ควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบูสต์ที่พิจารณา</mark>
2018	Sopapirm, T.,	บท <mark>ค</mark> วามนี้นำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว
	Areerak, K-N.,	ขอ <mark>ง</mark> วงจรเรียงกระแสสามเฟสแบบบริดจ์ที่มี
	Bozhko, S., Hill, C.,	โหล <mark>ดกำ</mark> ลังไฟฟ้าคงตัว ด้วยเทคนิคลูปยกเลิกที่อาศัย
	Suyapan, A.,	การใ <mark>ช้ว</mark> งจรช่วย โดยได้เพิ่มอุปกรณ์สวิตช์และ
	and Areerak, K-L.	ไดโอดเข้า <mark>ไปร</mark> ะหว่างแหล่งจ่ายกับโหลดของระบบ

ตารางที่ 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง (ต่อ)

จากการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ดังรูปที่ 2.6 ซึ่งจากรูป จะพบว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ดังรูปที่ 2.6 ซึ่งจากรูป จะพบว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ดังรูปที่ 2.6 ซึ่งจากรูป เกี่ยวข้องกับการชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวด้วยการเพิ่มการหน่วงของระบบ ผ่านการดำเนินการแก้ไขที่สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธีการคือ การหน่วงแบบพาสซีฟ และการหน่วงแบบแอกทีฟ โดยการหน่วงแบบพาสซีฟเป็นวิธีการที่อาศัยการแก้ไขฮาร์ดแวร์ ด้วยการเพิ่มค่าตัวเก็บประจุไฟฟ้าหรือลดค่าตัวเหนี่ยวนำของวงจรกรอง รวมถึงการเพิ่ม อุปกรณ์พาสซีฟ ได้แก่ ตัวต้านทาน หรือตัวต้านทานและตัวเก็บประจุไฟฟ้า หรือตัวต้านทานและ ตัวเหนี่ยวนำ เข้าไปในระบบ เพื่อทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มสูงขึ้น นั่นคือ ทำให้ระบบมี เสถียรภาพเพิ่มขึ้น ในขณะที่การหน่วงแบบแอกทีฟเป็นวิธีการที่อาศัยการแก้ไขโครงสร้างควบคุม ด้วยการสร้างสัญญาณชดเชยหรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพ ฉีดเข้าไปในโครงสร้างของ ระบบควบคุมเพื่อสร้างผลการหน่วงเสมือน ซึ่งทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มสูงขึ้น นั่นคือ ระบบมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น โดยการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟ เมื่อแบ่งตามลักษณะของการป้อนกลับจะแบ่งออกได้เป็น 2 วิธีการ คือ การป้อนกลับแบบเชิงเส้นและ

รูปที่ 2.6 แผนภาพการบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว

การป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้น โดยวิธีการป้อนกลับแบบเชิงเส้นเป็นวิธีการสร้าง สัญญาณชดเชยที่อาศัยหลักการอิมพีแดนซ์เสมือน ซึ่งวิธีการนี้มีข้อเสียคือ สามารถชดเชยผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ในปริมาณที่จำกัด ในขณะที่วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้น เป็นวิธีการที่สร้างสัญญาณชดเชยโดยอาศัยเทคนิคการควบคุมแบบไม่เป็นเชิงเส้น เช่น การควบคุม โหมดการเลื่อน การควบคุมตำแหน่งโพล เทคนิคลูปยกเลิก การใช้โครงข่ายประสาทเทียม เป็นต้น ดังนั้นวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นนี้จึงสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้อย่างไม่จำกัด วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพโดยส่วนใหญ่ถูกนำเสนอ ไว้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของวงจรแปลงผันดีซีเป็นดีซี สำหรับวงจรแปลงผันเอซีเป็น ดีซีอาจใช้วงจรบัฟเฟอร์กำลัง หรือประยุกต์ใช้วิธีการของวงจรแปลงผันดีซีเป็นดีซีสำหรับ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพได้ โดยวิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพแต่ละวิธีมีข้อดีและข้อเสีย ที่แตกต่างกันออกไปดังที่ได้สรุปไว้ในแผนภาพในรูปที่ 2.6 ซึ่งวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟเป็นวิธีที่ ไม่มีการแก้ไขฮาร์ดแวร์ ดังนั้นจึงทำให้ระบบมีประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือสูงเมื่อเปรียบเทียบ กับวิธีการหน่วงแบบพาสซีฟ ด้วยเหตุนี้งานวิจัยในปัจจุบันจึงเลือกใช้วิธีการหน่วงแบบแอกทีฟ สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ

ตารางที่ 2.6	ข้อดีและข้อจำกัดของแนว	วทางกา	รบรรเทาการขาด	จเสถียรภาพด์	ด้วยวิธีการหน่วง
	แบบแอกทีฟ				

แนวทาง	ข้อดี	ข้อจำกัด	
การหน่วงแบบแอกทีฟด้วย	ไม่ทำให้ประสิทธิภาพของ	ใช้ได้กับระบบที่แหล่งจ่ายเป็น	
การแก้ไขทางด้านแหล่งจ่าย	<mark>โหล</mark> ดลดลง	วงจรแปลงผันกำลังที่มี	
		ลูปการควบคุมได้เท่านั้น	
การหน่วงแบบแอกทีฟด้วย	สามารถชดเชยหรือกำจัด	ทำให้ประสิทธิภาพของโหลด	
การแก้ไขทางด้านโหลด	ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว	ลดลง	
	ได้โดยตรง		
6		10	
การหน่วงแบบแอกทีฟด้วย	ใช้กับร <mark>ะบบที่แหล่ง</mark> จ่ายเป็น	ทำให้กำลังงานสูญเสีย ราคา	
การใช้วงจรช่วย	วงจรแปลงผันกำลังที่ไม่มี	ใและความซับซ้อนของ	
	ลูปการควบคุมได้ โดยไม่ทำให้	ระบบโดยรวมเพิ่มสูงมากขึ้น	
	ประสิทธิภาพของโหลดลดลง		

การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยวิธีการหน่วงแบบแอกทีฟสามารถแบ่งออก ได้เป็น 3 แนวทาง ดังแสดงในตารางที่ 2.6 คือ แนวทางที่ 1 การดำเนินการทางด้านแหล่งจ่าย เป็นวิธีการที่เหมาะกับระบบที่แหล่งจ่ายเป็นวงจรแปลงผันกำลังที่สามารถควบคุมได้ มีข้อดีคือ ไม่ทำให้ประสิทธิภาพของโหลดลดลง แต่ก็มีข้อจำกัดในแง่ที่สามารถใช้ได้กับเฉพาะระบบ ที่แหล่งจ่ายมีลูปการควบคุมเท่านั้น หากระบบเป็นแหล่งจ่ายที่ไม่มีลูปการควบคุม เช่น วงจรเรียงกระแสสามเฟสแบบบริดจ์ที่ไม่มีการควบคุมเฟส การชดเชยผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ทางด้านแหล่งจ่ายนี้จะไม่สามารถทำได้ ซึ่งในกรณีนี้การชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว สามารถดำเนินการได้โดยอาศัยแนวทางที่ 2 คือ การดำเนินการทาง ด้านโหลด หรือแนวทางที่ 3 คือ การใช้วงจรช่วยที่จัดวางอยู่ระหว่างด้านแหล่งจ่ายและโหลด โดยการดำเนินการทางด้านโหลดตามแนวทางที่ 2 เป็นวิธีการที่ชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้โดยตรงผ่านลูปการควบคุมของโหลด แต่มีข้อเสียคือ พลวัตของ ลูปการชดเชยที่ถูกเพิ่มเข้าไปอาจรบกวนการทำงานของลูปการควบคุมหลัก และวิธีการนี้ทำให้ ประสิทธิภาพของโหลดลดลง ในขณะที่การใช้วงจรช่วยตามแนวทางที่ 3 เป็นวิธีที่มีการติดตั้ง วงจรหรืออุปกรณ์เพิ่มเข้าไประหว่างแหล่งจ่ายกับโหลดของระบบ จึงส่งผลทำให้กำลังงานสูญเสีย ราคา และความซับซ้อนของระบบโดยรวมเพิ่มสูงมากขึ้น

้ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดดั<mark>งข้าง</mark>ต้น งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะบรรเทาการขาด เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่อ<mark>งบินที่พิ</mark>จารณาโดยจะดำเนินการแก้ไขทางด้านแหล่งจ่าย ด้วยวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้น<mark>ที่</mark>อาศัยเ<mark>ท</mark>คนิคลูปยกเลิก ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกนำเสนอไว้สำหรับ ้บรรเทาการขาดเสถียรภาพของวงจร<mark>แป</mark>ลงผันก<mark>ำลังด</mark>ีซีเป็นดีซี มาประยุกต์ใช้กับวงจรเรียงกระแส ภาคหน้าแบบแอกทีฟซึ่งเป็นวงจรแป<mark>ลงผ</mark>ันกำลังเอ<mark>ซีเป็น</mark>ดีซี เนื่องจากวิธีการดังกล่าวสามารถชดเชย หรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟ<mark>ฟ้า</mark>คงตัวไ**ด้โด**ยตรง จึ<mark>งทำ</mark>ให้ระบบมีขีดความสามารถในการจ่าย ้กำลังไฟฟ้าให้กับโหลดได้สูงเพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่ว่าจะ อาศัยวิธีการใดจะเป็นการพิจารณาและออกแบบเพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามี เสถียรภาพที่จุดปฏิบัติ<mark>งาน</mark>จุดใ<mark>ดจุดหนึ่งเท่านั้น หากจุด</mark>ปฏิบั<mark>ติง</mark>านของระบบมีการเปลี่ยนแปลง โดยโหลดของระบบมีค่<mark>าเพิ่ม</mark>สูงขึ้น ในขณะที่ค่าที่ออกแบบไว้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ้มีค่าดังเดิมไม่แปรเปลี่ย<mark>นตามค่าของโหลด ระบบมีโอกาสที่จะ</mark>ขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง นั่นคือ การบรรเทาการขาดเสถียรภา<mark>พไม่เพียงพอที่จะทำให้ระบบ</mark>ทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่าน การทำงานภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกัดกำลัง ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงต่อยอดและพัฒนา การบรรเทาการขาดเสถียรภาพไปสู่การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อทำให้ระบบไฟฟ้าที่พิจารณา สามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ โดยการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอจะเป็นการประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาด เสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของค่าอัตราขยายป้อนกลับของ ้เทคนิคลูปยกเลิกที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสมการ ดังกล่าวได้มาจากการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพจาก การวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว โดยแนวทางการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่ได้รับการต่อยอด และพัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้แสดงได้ด้วยพื้นที่สีเทาในรูปที่ 2.6 ซึ่งการประยุกต์ใช้ เทคนิคลูปยกเลิกในการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและพัฒนาต่อยอดเทคนิคดังกล่าวไปสู่

การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสำหรับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยใด ๆ ที่ได้ รับการตีพิมพ์เผยแพร่

2.7 สรุป

ในบทที่ 2 นี้ได้กล่าวถึง ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรม ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลัง การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น การพิสูจน์หาแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง และการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลัง พร้อมทั้งการสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมเพื่อใช้เป็น แนวทางของการทำวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นแนวทางและองค์ความรู้พื้นฐาน ที่สำคัญสำหรับการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน เพื่อทำให้ระบบ สามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกัดกำลัง ซึ่งเป็น งานวิจัยที่ได้รับการต่อยอดและพัฒนาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์

บทที่ 3 ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา และการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

3.1 บทนำ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ทั้งการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัว จำเป็นต้องพึ่งพาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ดังนั้นในบทที่ 3 จึงนำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ด้วยวิธีดีคิว ทั้งในกรณีที่ระบบไม่มีตัวควบคุมและในกรณีที่ระบบมีตัวควบคุม พร้อมทั้ง การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้ด้วยการจำลองสถานการณ์บน คอมพิวเตอร์ โดยเนื้อหาในตอนต้นของบทนี้จะกล่าวถึงสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยว และบัสเดี่ยว ซึ่งเป็นระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ทฤษฏีพื้นฐานเกี่ยวกับการพิสูจน์หา แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว และการออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาจะได้รับการอธิบายไว้ในส่วนที่เหมาะสมของบทที่ 3 นี้ด้วยเช่นกัน

3.2 ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่<mark>องบินที่พิจารณา</mark>

ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์คือ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว แสดงได้ดังรูปที่ 3.1 ซึ่งประกอบด้วย 6 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวร (Permanent Magnet Synchronous Generator : PMSG) ทำหน้าที่ผลิต ไฟฟ้ากระแสสลับด้วยการเปลี่ยนพลังงานกลจากกังหัน (turbine) ของเครื่องยนต์ (engines) ให้เป็น พลังงานไฟฟ้า ส่วนที่ 2 วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ (Active Front-End rectifier : AFE) ทำหน้าที่แปลงไฟฟ้ากระแสสลับที่ได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้เป็นไฟฟ้ากระแสตรงเพื่อใช้เป็น แหล่งพลังงานสำหรับโหลดทั้งหมดบนเครื่องบิน ส่วนที่ 3 ตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (DC-link capacitor) ทำหน้าที่ลดแรงดันพลิ้ว (ripple voltage) ของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ได้จาก วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟให้มีลักษณะสัญญาณที่เรียบและคงที่มากขึ้น ส่วนที่ 4

10

สายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (DC transmission line) ส่วนที่ 5 โหลดทั้งหมด ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ประกอบด้วย โหลดความต้านทานซึ่งใช้แทนโหลดที่เกิดจาก ระบบป้องกันและละลายน้ำแข็งบนปีกของเครื่องบิน โหลดตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้า (capacitor bank) และโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งเป็นพฤติกรรมของวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม เช่น วงจรแปลงผันกำลังที่เชื่อมต่อกับมอเตอร์ไฟฟ้าเพื่อควบคุมกระแสไฟฟ้าและความเร็วรอบของ มอเตอร์ วงจรแปลงผันเอซีเป็นดีซีหรือดีซีเป็นดีซีที่มีการควบคุมสัญญาณขาออก เป็นต้น ซึ่งโหลด โดยส่วนใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นเป็นโหลดประเภทนี้ และ ส่วนที่ 6 ระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินซึ่งเป็นตัวควบคุมแบบเวกเตอร์ (vector controller) บนแกนหมุนดีคิว (*dq*-axis) ประกอบด้วย ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้า (current controllers) เป็นลูปควบคุมภายใน ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้า (voltage controller) และตัวควบคุมเพื่อให้ ระบบสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณลักษณะเฉพาะและผลการตอบสนองเป็นไปตาม มาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งเป็นข้อกำหนดคุณสมบัติของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน สำหรับ รายละเอียดและการออกแบบระบบควบคุมดังกล่าวจะได้รับการอธิบายไว้ในหัวข้อที่ 3.5.1

รูปที่ 3.1 ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

3.3 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีดีคิวหรือวิธีการแปลงดีคิว (DQ transformation) ซึ่งเป็นวิธีการแปลง ทางคณิตศาสตร์ที่ใช้ลดความซับซ้อนของระบบไฟฟ้าสามเฟสสมดุลได้เป็นอย่างดี โดยการแปลง ดีคิวจะเกี่ยวข้องกับการแปลงของคลาร์ก (Clarke's transformation) และการแปลงของปาร์ค (Park's transformation) ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดพอสังเขปได้ดังนี้

การแปลงของคลาร์ก

<mark>รูปที่</mark> 3.2 แผนภาพเวกเตอร์การแป<mark>ลงขอ</mark>งคลาร์ก

การแปลงของคลาร์กเป็นการฉาย (project) ปริมาณทางไฟฟ้าจากแกนสามเฟสสมดุล (*abc*) ลงบนแกนสองเฟสที่หยุดนิ่ง (stationary axis : *αβ*0) นั่นคือเป็นวิธีการแปลงปริมาณทาง ไฟฟ้าจากแกน *abc* ให้เป็นปริมาณทางไฟฟ้าสองเฟสบนแกนหยุดนิ่ง *αβ*0 ดังแสดงได้ด้วย แผนภาพเวกเตอร์ในรูปที่ 3.2 ซึ่งพบว่า แกน *α* จะอยู่บนแกนเดียวกันกับเฟส *a* และแกน *α* กับ แกน *β* จะทำมุมตั้งฉากกัน โดยสมการการแปลงของคลาร์กแสดงได้ดังสมการที่ (3-1) คือ

$$[\boldsymbol{f}_{\alpha\beta0}] = \mathbf{T}_{\alpha\beta0}[\boldsymbol{f}_{abc}]$$
(3-1)

10

เมื่อ **f** คือ ปริมาณทางไฟฟ้าใด ๆ ซึ่งอาจจะเป็น แรงดันไฟฟ้า กระแสไฟฟ้า หรือ ฟลักซ์แม่เหล็กไฟฟ้า เป็นต้น และเมตริกซ์การแปลง αβ (αβ transformation matrix : **T**_{αρ0}) สามารถคำนวณได้ด้วยสมการที่ (3-2) ดังนี้

$$\mathbf{T}_{\alpha\beta0} = K \begin{bmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ 0 & \frac{\sqrt{3}}{2} & -\frac{\sqrt{3}}{2} \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$
(3-2)

เมื่อ K คือ ค่าสัมประสิทธิ์การแปลง ซึ่งมีค่าคงที่และมีค่าขึ้นอยู่กับรูปแบบของ การแปลง โดยที่ $K = \frac{2}{3}$ สำหรับการแปลงค่ายอด (peak convention) K = 1 สำหรับการแปลงเท่าครึ่งของค่ายอด (one and a half time peak convention) $K = \frac{\sqrt{2}}{3}$ สำหรับการแปลงค่าเฟสอาร์เอ็มเอส (rms phase convention) $K = \sqrt{\frac{2}{3}}$ สำหรับการแปลงแบบการอนุรักษ์กำลังไฟฟ้า (power conserving convention)

สำหรับการแปลงผกผันของคลาร์ก (inverse Clarke's transformation) ซึ่งเป็นการแปลง ปริมาณทางไฟฟ้าจากแกน αβ0 ให้เป็นปริมาณทางไฟฟ้าบนแกน abc แสดงได้ดังสมการที่ (3-3)

$$[f_{abc}] = \mathbf{T}_{ab0}^{-1}[f_{ab0}]$$
(3-3)

การแปลงแกน αβ เป็นแกน dq

การแปลงแกน αβ เป็นแกน dq เป็นวิธีการแปลงปริมาณทางไฟฟ้าจากแกนสองเฟส หยุดนิ่ง αβ ให้เป็นปริมาณทางไฟฟ้าสองเฟสบนแกนหมุนเชิงตั้งฉาก (orthogonal rotating axis : dq)โดยหมุนแกน αβ ด้วยมุมหมุนของการแปลงดีคิว (θ) ดังแสดงด้วยแผนภาพเวกเตอร์ ในรูปที่ 3.3 ซึ่งจะพบว่า แกนหมุน *d* กับแกนหมุน *q* ทำมุมตั้งฉากกัน และ *θ* มีค่าเท่ากับ *ωt* สมการสำหรับการแปลงแกน *αβ* เป็นแกน *dq* แสดงได้ดังสมการที่ (3-4) ในขณะที่สมการของ การแปลงผกผันดังกล่าว ซึ่งเป็นสมการสำหรับการแปลงปริมาณทางไฟฟ้าบนแกนหมุน *dq* ให้เป็น ปริมาณทางไฟฟ้าบนแกนหยุดนิ่ง *αβ* แสดงได้ดังสมการที่ (3-5)

รูปที่ 3.3 แผนภา<mark>พเว</mark>กเตอร์การ<mark>แปล</mark>งแกน $\alpha \beta$ เป็นแกน dq

รูปที่ 3.4 แผนภาพเวกเตอร์การแปลงของปาร์ค

• การแปลงของปาร์ค

การแปลงของปาร์คมีพื้นฐานมาจากการแปลงของคลาร์กและการแปลงแกน αβ เป็น แกน dq โดยการแปลงของปาร์คเป็นวิธีการที่สามารถแปลงปริมาณทางไฟฟ้าจากแกนสามเฟส สมดุล abc ให้เป็นปริมาณทางไฟฟ้าสองเฟสบนแกนหมุน dq ได้โดยตรง แผนภาพเวกเตอร์ การแปลงของปาร์คแสดงได้ดังรูปที่ 3.4 และสมการการแปลงของปาร์คแสดงได้ดังสมการที่ (3-6)

$$[\boldsymbol{f}_{dq0}] = \mathbf{T}_{dq0}[\boldsymbol{f}_{abc}]$$
(3-6)

เมื่อ $\mathbf{T}_{dq0}$ คือ เมตริกซ์การแปลง dq (dq transformation matrix) ซึ่งสามารถคำนวณได้ จากสมการที่ (3-7)

$$\mathbf{T}_{dq0} = K \begin{bmatrix} \cos\theta & \cos(\theta - \frac{2\pi}{3}) & \cos(\theta + \frac{2\pi}{3}) \\ -\sin\theta & -\sin(\theta - \frac{2\pi}{3}) & -\sin(\theta + \frac{2\pi}{3}) \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$
(3-7)

สำหรับการแปลงผกผันของปาร์ค (inverse Park's transformation) ซึ่งเป็นการแปลง ปริมาณทางไฟฟ้าจากแกน dq0 ให้เป็นปริมาณทางไฟฟ้าบนแกน abc แสดงได้ดังสมการที่ (3-8)

$$[f_{abc}] = \mathbf{T}_{dq0}^{-1}[f_{dq0}]$$
(3-8)

$$I_{dq0}^{\text{sl}} = \frac{2}{3}K^{-1} \begin{bmatrix} \cos\theta & -\sin\theta & \frac{1}{2} \\ \cos(\theta - \frac{2\pi}{3}) & -\sin(\theta - \frac{2\pi}{3}) & \frac{1}{2} \\ \cos(\theta + \frac{2\pi}{3}) & -\sin(\theta + \frac{2\pi}{3}) & \frac{1}{2} \end{bmatrix}$$

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ด้วยวิธีดีคิวในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะอาศัยการแปลงของปาร์คและใช้การแปลงแบบค่ายอด นั่นคือ กำหนดให้ $K = \frac{2}{3}$ ซึ่งภายใต้การแปลงค่ายอดนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างกำลังไฟฟ้า บนแกนสามเฟส abc และกำลังไฟฟ้าบนแกนสองเฟส dq แสดงได้ดังสมการที่ (3-9)

$$\begin{pmatrix}
P_{3phase} = \frac{3}{2} P_{2phase} = \frac{3}{2} (v_d i_d + v_q i_q) \\
Q_{3phase} = \frac{3}{2} Q_{2phase} = \frac{3}{2} (v_d i_q - v_q i_d)
\end{cases}$$
(3-9)

โดยที่ P

คือ กำลังไฟฟ้าจริง <mark>(re</mark>al power)

คือ กำลังไฟฟ้ารีแ<mark>อกทีฟ</mark> (reactive power) Q

v_a, *v_a* คือ แรงดันไฟฟ้า<mark>บนแกนห</mark>มุนดีคิว

i_d, i_a คือ กระแสไฟฟ้<mark>า</mark>บนแกน<mark>ห</mark>มุนดีคิว

การพิสูจน์หาแบบจำ<mark>ลอง</mark>ทางคณิตศาสต<mark>ร์ขอ</mark>งระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม 3.4

เมื่อพิจารณาแบบจำล<mark>อง</mark>ทางคณิตศาสตร์ของ<mark>ระบ</mark>บไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ดังแสดงในรูปที่ 3.1 พบว่า เป็นแบบจำลองที่ขึ้นอยู่กับเวลา อันเนื่องมาจากผลการทำงานของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโ<mark>คร</mark>นัสชนิดแม่เหล็กถาวรและผลการทำงานของอุปกรณ์สวิตช์ของ ้วงจรเรียงกระแสภาคห<mark>น้าแบบแอกทีฟ ซึ่งหากนำไปใช้ศึก</mark>ษาวิ<mark>จัยเกี่</mark>ยวกับเสถียรภาพของระบบจะมี ้ความยุ่งยากและความซับ<mark>ซ้อนเป็นอย่างมาก</mark> ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงใช้วิธีดีคิวกำจัดผลของ ้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุป<mark>กรณ์สวิตช์ดังกล่าว เพื่อให้ได้แบบ</mark>จำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามเวลา ซึ่งสามารถนำไปใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพได้ง่ายมากยิ่งขึ้น ในหัวข้อที่ 3.4 นี้ เป็นการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม ้นั่นคือ จะไม่พิจารณาระบบควบคุมดังแสดงด้วยส่วนที่ 6 ในรูปที่ 3.1 แต่อย่างไรก็ตามระบบควบคุม ้ดังกล่าวจะถูกพิจารณาในหัวข้อที่ 3.5 ซึ่งเป็นการพิสูจน์หาแบบจำลองของระบบในกรณีที่มี ตัวควบคุม โดยการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม พร้อมทั้งการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ 3.4.1

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยวิธีดีคิวจะต้องเป็นไปตามสมมติฐานดังต่อไปนี้

- วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟทำงานในช่วงโหมดการนำกระแส แบบต่อเนื่อง (CCM)
- 2. มุมความเหลื่อม (overlap angle : µ) ต้องน้อยกว่า 60 องศา
- 3. ไม่พิจารณาฮาร์มอนิก (harmonic) ที่เกิดขึ้นในระบบ

อันดับแรกพิจารณาเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร นั่นคือ ส่วนที่ 1 ในรูปที่ 3.1 ซึ่งโดยทั่วไปแบบจำลองทางคณิตศาสตร์จะนิยมถูกสร้างให้อยู่บนแกนหมุน ดีคิวด้วยวิธีการแปลงของปาร์ค โดยสมการพลวัต (dynamic equation) ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรแสดงได้ดังสมการที่ (3-10) (Gao, F., and Bozhko, S.V., 2016; Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015; Krause, P.C., Waynczuk, O., and Sudhoff, S.D., 2002) และเมื่อแปลงสมการพลวัตดังกล่าวให้อยู่ในรูปของวงจรไฟฟ้า ดังนั้น จะได้วงจรสมมูลของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรที่อยู่บนแกนหมุนดีคิว ดังแสดงในรูปที่ 3.5

$$\begin{pmatrix}
\frac{d}{dt}I_d = -\frac{R_s}{L_d}I_d + \frac{\omega_e L_q}{L_d}I_q - \frac{1}{L_d}V_d \\
\frac{d}{dt}I_q = -\frac{\omega_e L_d}{L_q}I_d - \frac{R_s}{L_q}I_q - \frac{1}{L_q}V_q + \frac{\omega_e \phi_m}{L_q}$$
(3-10)

โดยที่ *R*, คือ ความต้านทานของขุดลวดสเตเตอร์ (stator resistance)

L_d คือ ความเหนี่ยวนำบนแกนหมุนดี (inductance on *d*-axis)

- L_q คือ ความเหนี่ยวนำบนแกนหมุนคิว (inductance on *q*-axis)
  - ϕ_{m} คือ ฟลักซ์เชื่อมโยง (flux linkage) ของแม่เหล็กถาวร
  - $ω_e$ คือ ความเร็วเชิงมุมทางไฟฟ้าของโรเตอร์ (electrical rotor angular velocity)
  - I_d คือ กระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนดี (stator current on d-axis)
  - I_q คือ กระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนคิว (stator current on q-axis)
  - V_d คือ แรงดันสเตเตอร์บนแกนหมุนดี (stator voltage on *d*-axis)
  - V_q คือ แรงดันสเตเตอร์บนแกนหมุนคิว (stator voltage on q-axis)

รูปที่ 3.5 วงจรสมมูลของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรบนแกนหมุนดีคิว

ร<mark>ูปที่ 3.6 วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบ</mark>แอกทีฟ

อันดับถัดมาพิจารณาวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ นั่นคือ ส่วนที่ 2 ในรูปที่ 3.1 ซึ่งวงจรดังกล่าวมีโครงสร้างภายในที่ประกอบด้วยสวิตช์ไอจีบีที (Insulated-Gate Bipolar Transistor : IGBTs) ทั้งหมด 6 ตัว ดังแสดงในรูปที่ 3.6 เพื่อทำหน้าที่ในการแปลง ไฟฟ้ากระแสสลับให้เป็นไฟฟ้ากระแสตรง โดยความสัมพันธ์ระหว่างอินพุตกับเอาต์พุตของ แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟแสดงได้ ดังสมการที่ (3-11) (Bacha, S., Munteanu, I., and Bratcu, A.I., 2014; Yazdani, A., and Iravani, R., 2010)

$$\begin{cases} \mathbf{V}_{in,abc} = \mathbf{M}_{abc} V_{dc} \\ \mathbf{I}_{in,abc} = \mathbf{M}_{abc} I_{dc} \end{cases}$$
(3-11)

เมื่อ **M**_{abc} คือ ฟังก์ชันการสวิตช์ (switching function) ซึ่งสามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ (3-12)

$$\mathbf{M}_{abc} = \frac{m}{2} \begin{bmatrix} \sin(\omega t + \phi_{con.}) \\ \sin(\omega t - \frac{2\pi}{3} + \phi_{con.}) \\ \sin(\omega t + \frac{2\pi}{3} + \phi_{con.}) \end{bmatrix}$$
(3-12)

โดยที่ *m* คือ ค่าดัชนีการมอดูเลต (modulation index) *ø_{con.}* คือ มุมเฟส<mark>ที่บัสวงจ</mark>รแปลงผันกำลัง (converter bus)

จากสมการที่ (3-12) จะสังเกตได้ว่า ฟังก์ชันการสวิตช์ของวงจรเรียงกระแส ภาคหน้าแบบแอกทีฟเป็นฟังก์ชันที่ขึ้นอยู่กับเวลา งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงใช้วิธีดีคิวที่อาศัย การแปลงของปาร์คดังสมการที่ (3-6) มากำจัดผลการสวิต<mark>ช์ดัง</mark>กล่าว และกำหนดให้ K = $rac{2}{3}$ จะได้

$$\mathbf{M}_{dq} = \mathbf{T}_{dq0} \mathbf{M}_{abc} = \frac{2}{3} \begin{bmatrix} \cos\theta & \cos(\theta - \frac{2\pi}{3}) & \cos(\theta + \frac{2\pi}{3}) \\ -\sin\theta & -\sin(\theta - \frac{2\pi}{3}) & -\sin(\theta + \frac{2\pi}{3}) \\ \frac{1}{2} & \frac{1}{2} & \frac{1}{2} \end{bmatrix} \frac{m}{2} \begin{bmatrix} \sin(\omega t + \phi_{con.}) \\ \sin(\omega t - \frac{2\pi}{3} + \phi_{con.}) \\ \sin(\omega t + \frac{2\pi}{3} + \phi_{con.}) \end{bmatrix}$$

กำหนดให้ ϕ คือ มุมสำหรับการหมุนแกนหมุนดีคิว ซึ่งเท่ากับ $\theta - \omega t + rac{\pi}{2}$ ดังนั้น ฟังก์ชันการสวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิว ซึ่งเป็นฟังก์ชัน ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาแสดงได้ดังสมการที่ (3-13)

$$\begin{cases}
M_{d} = \frac{m}{2}\cos(\phi - \phi_{con.}) \\
M_{q} = -\frac{m}{2}\sin(\phi - \phi_{con.})
\end{cases}$$
(3-13)

และเมื่อใช้การแปลงดีคิวที่อาศัยการแปลงของปาร์คดังสมการที่ (3-6) กับ สมการที่ (3-11) ในทำนองเดียวกันกับการกำจัดผลการสวิตช์ข้างต้น ดังนั้นจะได้ความสัมพันธ์ ระหว่างอินพุตกับเอาต์พุตของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิวแสดงได้ดังสมการที่ (3-14)

$$\begin{cases} \mathbf{V}_{in,dq} = \mathbf{M}_{dq} V_{dc} \\ I_{dc} = \frac{3}{2} \mathbf{M}_{dq}^{T} \mathbf{I}_{in,dq} \end{cases}$$
(3-14)

จากการวิเคราะห์สมการที่ (3-13) และสมการที่ (3-14) ด้วยกฎพื้นฐานทางไฟฟ้า จะพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอินพุตกับเอาต์พุตของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าที่ได้มีลักษณะ เป็นอัตราส่วนคล้ายกับสมการอัตราส่ว<mark>น</mark>ของห<mark>ม้</mark>อแปลงไฟฟ้า ดังนั้นวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟจึงสามารถแทนได้ด้วยว<mark>งจร</mark>สมมูลหม<mark>้อแ</mark>ปลงไฟฟ้ากระแสตรงที่อยู่บนแกนหมุนดีและ

แกนหมุนคิว โดยมีอัตราส่วนของหม้อแปลงคือ $M_{_d}$: 1 และ $M_{_q}$: 1 ตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 3.7

รูปที่ 3.7 วงจรสมมูลของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิว

แผนภาพเวกเตอร์การแปลงดีคิวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาแสดงได้ดังรูปที่ 3.8 ซึ่ง

จากแผนภาพเมื่อกำหนดให้มุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิวเท่ากับมุมหมุนของโรเตอร์ (rotor angle)

ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร นั่นคือ กำหนดให้ $\phi = \phi_s$ จะได้ฟังก์ชัน การสวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิวแสดงดังสมการที่ (3-15)

รูปที่ 3.8 แผนภาพเวกเตอร์การ<mark>แป</mark>ลงดีคิวข<mark>องร</mark>ะบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

$$\begin{cases} M_d = \frac{m}{2}\cos(\delta) \\ M_q = -\frac{m}{2}\sin(\delta) \end{cases}$$
(3-15)

โดยที่ δ คือ มุมการเลื่อนเฟสระหว่างแรงดันไฟฟ้าภายใน (internal voltage : $E_{gen.}$) และแรงดันไฟฟ้าที่ขั้ว (terminal voltage : $V_{t,gen.}$) ของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร

าลัยเทคโนโลยีฉุร

ดังนั้นจากการใช้วิธีการแปลงดีคิวเพื่อกำจัดผลการทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรและผลการทำงานของอุปกรณ์สวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟดังที่ได้อธิบายในข้างต้น ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มี ตัวควบคุมสามารถแทนได้ด้วยวงจรสมมูลอย่างง่ายที่อยู่บนแกนหมุนดีคิวดังแสดงในรูปที่ 3.9 โดยจากการวิเคราะห์วงจรสมมูลอย่างง่ายบนแกนหมุนดีคิวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาดังรูปที่ 3.9 ด้วย การนำกฎแรงดันไฟฟ้าของเคอร์ชอฟฟ์ (Kirchhoff's Voltage Law : KVL) มาวิเคราะห์ วงรอบที่ 1 ถึงวงรอบที่ 3 (Loop 1 – Loop 3) และนำกฎกระแสไฟฟ้าของเคอร์ชอฟฟ์ (Kirchhoff's Current Law : KCL) มาวิเคราะห์โนดที่ 1 และโนดที่ 2 (Node 1 – Node 2) ดังนั้นจะได้แบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มี ตัวควบคุมแสดงดังสมการที่ (3-16) ซึ่งจากสมการจะสังเกตได้ว่า แบบจำลองดังกล่าวมี M_d และ M_q ประกอบอยู่ภายในสมการ I_d , I_q และ V_{dc} โดยค่าดังกล่าวนี้สามารถคำนวณได้จาก สมการที่ (3-15) ซึ่งพบว่า M_d และ M_q นี้มีค่าขึ้นอยู่กับมุมการเลื่อนเฟสระหว่าง แรงดันไฟฟ้าภายในและแรงดันไฟฟ้าที่ขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร ($\mathcal{S}$) ดังนั้นการใช้งานแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้จำเป็นที่จะต้องทราบค่า $\mathcal{S}$ โดยงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ จะคำนวณหาค่าดังกล่าวโดยอาศัยทฤษฎีการไหลของกำลังไฟฟ้า (power flow) ซึ่งสามารถแสดง รายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 3.4.2

รูปที่ 3.9 วงจรสมมูลอย่างง่ายบนแก<mark>นหมุนดีคิวของระบบ</mark>ไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม

$$\begin{cases} I_{d} = -\frac{R_{s}}{L_{d}} I_{d} + \omega_{e} I_{q} - \frac{M_{d}}{L_{d}} V_{dc} \\ I_{q} = -\omega_{e} I_{d} - \frac{R_{s}}{L_{q}} I_{q} - \frac{M_{q}}{L_{q}} V_{dc} + \frac{\omega_{e} \phi_{m}}{L_{q}} \\ V_{dc} = \frac{3M_{d}}{2C_{dc}} I_{d} + \frac{3M_{q}}{2C_{dc}} I_{q} - \frac{1}{C_{dc}} I_{c} \\ I_{c} = \frac{1}{L_{c}} V_{dc} - \frac{R_{c}}{L_{c}} I_{c} - \frac{1}{L_{c}} V_{b} \\ V_{b} = \frac{1}{C_{b}} I_{c} - \frac{1}{R_{L}C_{b}} V_{b} - \frac{P_{CPL}}{C_{b}V_{b}} \end{cases}$$
(3-16)

3.4.2 การคำนวณมุมการเลื่อนเฟสระหว่างแรงดันไฟฟ้าภายในและแรงดันไฟฟ้าที่ขั้ว ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร

รูปที่ 3.10 แผน<mark>ภา</mark>พการไ<mark>ห</mark>ลของกำลังไฟฟ้าหนึ่งเฟส

งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้คำนวณหาค่า *S* โดยอาศัยการนำทฤษฎีการไหลของ กำลังไฟฟ้ามาวิเคราะห์ระบบทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับของรูปที่ 3.1 และเนื่องจากระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาเป็นระบบไฟฟ้าสามเฟสสมดุล ดังนั้นการพิจารณาการไหลของกำลังไฟฟ้า จึงสามารถที่จะพิจารณาเพียงแค่เฟสเดียวได้ โดยแผนภาพการไหลของกำลังไฟฟ้าหนึ่งเฟสสามารถ แสดงได้ดังรูปที่ 3.10 ซึ่งจากรูปการพิสูจน์หาสมการการไหลของกำลังไฟฟ้าแสดงได้ดังนี้

ຈາກ
$$\mathbf{S}=\mathbf{VI}^* = P_{gen.} + jQ_{gen.}$$

 $P_{gen.} + jQ_{gen.} = V_{t,gen.} \angle 0^\circ \left(\frac{F_{n.} \angle \delta - V_{t,gen.} \angle 0^\circ}{Z \angle \gamma}\right)$

เมื่อ Z∠γ คือ ค่าอิมพีแดนซ์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวร

$$P_{gen.} + jQ_{gen.} = V_{t,gen.} \angle 0^{\circ} \left(\frac{F_{n.} \angle (\delta - \gamma) - V_{t,gen.} \angle - \gamma}{Z} \right)^{*}$$
$$P_{gen.} + jQ_{gen.} = \frac{E_{gen.} V_{t,gen.}}{Z} \angle (\gamma - \delta) - \frac{V_{t,gen.}^{2}}{Z} \angle \gamma$$

$$P_{gen.} + jQ_{gen.} = \left(\frac{E_{gen.}V_{t,gen.}}{Z}\cos(\gamma - \delta) - \frac{V_{t,gen.}^2}{Z}\cos(\gamma)\right) + j\left(\frac{E_{gen.}V_{t,gen.}}{Z}\sin(\gamma - \delta) - \frac{V_{t,gen.}^2}{Z}\sin(\gamma)\right)$$

ดังนั้นจะได้สมการการไหลของกำลังไฟฟ้าแสดงดังสมการที่ (3-17)

$$\begin{cases} \frac{E_{gen.}V_{t,gen.}}{Z}\cos(\gamma-\delta) &- \frac{V_{t,gen.}^2}{Z}\cos(\gamma) = P_{gen.}\\ \frac{E_{gen.}V_{t,gen.}}{Z}\sin(\gamma-\delta) &- \frac{V_{t,gen.}^2}{Z}\sin(\gamma) = Q_{gen.} \end{cases}$$
(3-17)

โดยที่กำลังไฟฟ้าจริงและกำลังไฟฟ้ารีแอกทีฟของระบบโดยรวมทั้งหมด เมื่อ พิจารณา ณ ตำแหน่งที่ออกจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร สามารถคำนวณได้ จากสมการที่ (3-18)

$$\begin{cases} P_{gen.} = \frac{P_{load} + P_{loss}}{3} \\ Q_{gen.} = -\frac{E_{gen.}V_{t,gen.}}{X_s} \cos(\delta) + \frac{V_{t,gen.}^2}{X_s} \end{cases}$$
(3-18)

เมื่อ *P_{load}* คือ กำลังไฟฟ้าของโหลด ซึ่งประกอบด้วยกำลังไฟฟ้าของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{CPL}*) และกำลังไฟฟ้าของโหลดความต้านทาน (*P_R*) สามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ (3-19) ในขณะที่ *P_{loss}* คือ กำลังไฟฟ้าสูญเสียที่เกิดขึ้นจากความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้า ในระบบ (*P_R*) ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (3-20)

$$P_{load} = P_{CPL} + P_{R_L} = P_{CPL} + \frac{V_b^2}{R_L}$$
(3-19)

$$P_{loss} = P_{R_c} = I_c^2 R_c \tag{3-20}$$

จากสมการที่ (3-17) ถึงสมการที่ (3-20) สามารถเขียนเป็นโปรแกรมสำหรับ การคำนวณหาค่า & โดยอาศัยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน (Newton-Raphson) ด้วย m-file บนโปรแกรม MATLAB ได้ ซึ่งการทำงานของโปรแกรมจะดำเนินการคำนวณหา ค่า & ด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน โดยการปรับปรุงค่า & ไปเรื่อย ๆจนกระทั่ง ค่าความคลาดเคลื่อนของคำตอบที่ได้มีค่าน้อยกว่าค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ ซึ่งงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้กำหนดให้ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ สิ้นสุดการทำงานของโปรแกรมก็จะได้ค่า & โดยรายละเอียดของโปรแกรม การคำนวณหาค่า & ด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสันสามารถดูได้จากภาคมนวก ข.

3.4.3 การตรวจสอบความถูกต้อง<mark>ขอ</mark>งแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม ซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ดังแสดงในสมการที่ (3-16) มีความถูกต้องและสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดสำหรับการพิสูจน์หา แบบจำลองของระบบในกรณีที่มีตัวควบคุมได้ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงได้ดำเนินการ ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ได้ด้วยการจำลองสถานการณ์บน คอมพิวเตอร์ โดยใช้ชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังร่วมกับ SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB การตรวจสอบ ความถูกต้องของแบบจำลองจะอาศัยการเปรียบเทียบผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ซึ่งได้มาจากการแก้สมการอนุพันธ์ของระบบดัง สมการที่ (3-16) ด้วยฟังก์ชัน ode45 ของโปรแกรม MATLAB กับผลการตอบสนองของระบบที่ได้จาก การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ (Exact topology model) ซึ่งชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุมสามารถดูได้จากภาคผนวก ค. และ กำหนดให้พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาแสดงดังตารางที่ 3.1 โดยค่าพารามิเตอร์ดังกล่าว เป็นค่าพารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง ซึ่งอ้างอิงมาจากบทความวิจัยของ เฟย์ เกา และคณะ (Gao, F., Bozhko, S.V., Asher, G., and Wheeler, P., 2015)

ผลการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม ที่พิสูจน์หาได้ ด้วยวิธีดีคิว แสดงได้ดังรูปที่ 3.11 และรูปที่ 3.12 โดยรูปที่ 3.11 เป็นการเปรียบเทียบผลการ ตอบสนองของสัญญาณกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีและแกนหมุนคิว (*I*_d และ *I*_d)ที่ได้จาก แบบจำลองทางคณิตศาสตร์กับผลการตอบสนองที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P*_{crt}) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 15 kW ไปเป็น 20 kW และจาก 20 kW มาเป็น 17.5 kW ที่เวลา 0.5 วินาที และ 0.65 วินาที ตามลำดับ ในขณะที่รูปที่ 3.12 เป็นการ เปรียบเทียบในสภาวะและเงื่อนไขเดียวกันกับรูปที่ 3.11 แต่ในรูปที่ 3.12 นี้เป็นการพิจารณา สัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (V₄) กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่าน สายส่งกำลังไฟฟ้าไปยังโหลด (I₄) และแรงดันที่ตกคร่อมตู้ตัวเก็บประจุหรือแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V₄) ซึ่งจากรูปทั้งสองจะสังเกตได้ว่า ผลการตอบสนองของระบบที่ได้จาก แบบจำลองทางคณิตศาสตร์มีลักษณะของรูปสัญญาณที่สอดคล้องกับผลการตอบสนองของระบบ ที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ทั้งในสภาวะชั่วครู่ (transient state) และในสภาวะ-อยู่ตัว (steady state) ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง ในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม ซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิวดังแสดงในสมการที่ (3-16) มีความถูกต้องและ สามารถนำไปต่อยอดพัฒนาสำหรับการพิสูจน์หาแบบจำลองของระบบในกรณีที่มีตัวควบคุมได้ โดยรายละเอียดของการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุมจะได้รับการอธิบายในหัวข้อที่ 3.5

พารามิเตอร์	ค่า	รายละเอียด				
R_s	1.058 mΩ	ความต้านทานขอ <mark>งขด</mark> ลวดสเตเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า				
L_s	99 µH	ความเหนี่ยวนำของขดลวดสเตเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า				
$L_d = L_q$	99 µH	<mark>ความเหนี่ยวนำบนแ</mark> กนหมุ <mark>น</mark> ดีคิวของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า				
$\phi_{_{m}}$	0.0364 V.s/rad	ฟลักซ์เชื่อมโยงของแม่เหล็กถาวรของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า				
Poles (P)	6	<mark>ขั้วแม่เหล็กของเครื่องกำเนิ</mark> ดไฟฟ้า				
ω_{e}	$2\pi \times 400$ rad/s	ความถี่เชิงมุมทางไฟฟ้าของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า				
C_{dc}	1 mF	ความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง				
R _c	б тΩ	ความต้านทานของสายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง				
L_c	2 μΗ	ความเหนี่ยวนำของสายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง				
C_b	0.5 mF	ความจุไฟฟ้าของตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้า				
R_L	10 Ω	ความต้านทานของโหลด				
m	0.90	ดัชนีการมอดูเลต				
P _{rated}	60 kW	กำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ				

ตารางที่ 3.1 พารามิเตอร์ของระบบไฟ<mark>ฟ้าที่</mark>พิจารณา<mark>ในรู</mark>ปที่ 3.1 ในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม

รูปที่ 3.11 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจ<mark>ำล</mark>องทางคณิตศาสตร์ของสัญญาณ I_a และ I_q

รูปที่ 3.12 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของสัญญาณ $V_{\scriptscriptstyle dc}$, $I_{\scriptscriptstyle c}$ และ $V_{\scriptscriptstyle b}$

3.5 การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบในกรณีที่มีตัวควบคุม

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในกรณีที่มีตัวควบคุมสามารถทำได้โดยพิจารณาระบบควบคุมดังแสดงด้วยส่วนที่ 6 ใน รูปที่ 3.1 เพิ่มเติมจากการหาแบบจำลองของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุมในหัวข้อที่ 3.4 ซึ่งจาก รูปที่ 3.1 จะพบว่า ระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเป็นตัวควบคุม แบบเวกเตอร์บนแกนหมุนดีคิว ประกอบด้วย ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าเป็นลูปควบคุมภายใน ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าและตัวควบคุมแบบดรูปเป็นลูปควบคุมภายนอก โดยตัวควบคุม กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีจะทำหน้า<mark>ที่ใ</mark>นการควบคุมให้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวรมีการทำงานแบบฟลักซ์<mark>เต็ม</mark> (full flux operation) และควบคุมให้ตัวประกอบ กำลังไฟฟ้า (power factor : *pf*) ของระบ<mark>บม</mark>ีค่าเท่ากับหนึ่ง (unity power factor) ด้วยการ ้ กำหนดให้กระแสไฟฟ้าอ้างอิงบนแกนหมุน<mark>ดีเ</mark>ท่ากั<mark>บ</mark>ศูนย์ (I_d^* = 0 A) ในขณะที่ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้า ้บนแกนหมุนคิวและตัวควบคุมแรงดันไ<mark>ฟ</mark>ฟ้าจะ<mark>ท</mark>ำหน้าที่ในการควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้<mark>าก</mark>ระแสตร<mark>ง (V_{ac}) ให้มีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ตาม</mark> มาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งแรงดันไฟฟ้าอ้างอิง (nominal voltage : V^{*}_o) จะถูกกำหนดให้เท่ากับ 270 V (Department of Defense Interface Standard, 2004) และตัวควบคุมแบบดรูปจะ ทำหน้าที่ในการควบคุมการแบ่งกระแสไฟฟ้า (current sharing) หรือการแบ่งกำลังไฟฟ้า (power sharing) จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่องไปยังโหลดทั้งหมดบนเครื่องบินเพื่อให้เป็นไปตาม ลักษณะเฉพาะของแร<mark>งดัน</mark>ไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า (V-I droop c</mark>haracteristic) ที่ได้กำหนดและ ออกแบบไว้ ซึ่งสัญญาณควบคุมขาออกของตัวควบคุมแบบดรูปคือ แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงอ้างอิงของ ลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า (V_{a}^{*}) และนอกจากนั้นแล้วจากรูปที่ 3.1 จะสังเกตได้ว่า ตัวควบคุม กระแสไฟฟ้าและตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าของระบบที่พิจารณาเป็นตัวควบคุมพีไอ (PI controller) ซึ่งในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะออกแบบตัวควบคุมดังกล่าวด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม (conventional method) ผ่านการเทียบสัมประสิทธิ์ที่อาศัยฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิด (closed-loop transfer function) ของตัวควบคุม โดยฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดดังกล่าวพิสูจน์ได้จากสมการพลวัตของระบบ ในขณะที่ การออกแบบตัวควบคุมแบบดรูปจะอาศัยลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า ซึ่งกำหนดได้จากมาตรฐาน MIL-STD-704F โดยการออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 3.5.1

3.5.1 การออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

การออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในรูปที่ 3.1 สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วนคือ การออกแบบตัวควบคุมกระแสไฟฟ้า การออกแบบตัวควบคุม แรงดันไฟฟ้า และการออกแบบตัวควบคุมแบบดรูป ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้ ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าของระบบที่พิจารณาทำหน้าที่ในการควบคุม กระแสสเตเตอร์ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร ซึ่งสมการพลวัตของ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรบนแกนหมุนดีคิวในกรอบอ้างอิงซิงโครนัส (synchronously rotating reference frame) ดังแสดงในสมการที่ (3-10) จะถูกใช้เพื่อหาฟังก์ชัน ถ่ายโอนวงปิดสำหรับการออกแบบตัวควบคุมกระแสไฟฟ้า โดยอันดับแรกเป็นการออกแบบ ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีซึ่งทำได้ด้วยการพิจารณาเฉพาะสมการอนุพันธ์ของ กระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนดีในสมการที่ (3-10) นั่นคือ

$$\frac{d}{dt}I_d = -\frac{R_s}{L_d}I_d + \frac{\omega_e L_q}{L_d}I_q - \frac{1}{L_d}V_d$$
(3-21)

กำหนดให้พจน์ชดเช<mark>ย (compensati</mark>on term) บนแกนหมุนดี สามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ (3-22)

$$V'_d = V_d - \omega_e L_q I_q \tag{3-22}$$

ดังนั้นจากสมการที่ (3-21) และสมการที่ (3-22) จะสามารถจัดรูปสมการอนุพันธ์ ของกระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนดีได้ใหม่ดังสมการที่ (3-23)

$$\sum_{d} \frac{d}{dt} I_d = -R_s I_d - V_d'$$
(3-23)

จากสมการที่ (3-23) จะสังเกตได้ว่า เป็นสมการที่อยู่ในโดเมนเวลา (time domain : t domain) เมื่อแปลงสมการดังกล่าวด้วยการแปลงลาปลาซ (laplace transform) และกำหนดให้ เงื่อนไขเริ่มต้นของทุกตัวแปรเป็นศูนย์ จะได้สมการพืชคณิตที่อยู่บนโดเมนความถี่ (frequency domain : s domain) ดังสมการที่ (3-24) และเมื่อจัดรูปสมการที่ (3-24) ใหม่ ดังนั้นจะได้ฟังก์ชัน ถ่ายโอนวงปิดของระบบ (plant) แสดงดังสมการที่ (3-25)

$$sL_{d}I_{d}(s) = -R_{s}I_{d}(s) - V_{d}'(s)$$
(3-24)

$$\frac{I_d(s)}{V_d'(s)} = -\frac{1}{sL_d + R_s}$$
(3-25)

กำหนดให้ $K_{\mu a}$ และ K_{ia} คือพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุม กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี ดังนั้นจะได้แผนภาพบล็อก (block diagram) ของลูปการควบคุม กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีดังแสดงในรูปที่ 3.13 ดังนี้

รูปที่ 3.13 แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี

จากการวิเคราะห์แผนภาพบล็อกในรูปที่ 3.13 ฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของ ลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีสามารถคำนวณได้จากสมการที่ (3-26)

$$\frac{I_d}{I_d^*} = \frac{\left(-sK_{pd} - K_{id}\right)\left(\frac{1}{L_d}\right)}{s^2 + s\left(\frac{R_s - K_{pd}}{L_d}\right) - \frac{K_{id}}{L_d}}$$
(3-26)

เมื่อฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของระบบอันดับสองมาตรฐาน (standard second-order system) แสดงได้ดังสมการที่ (3-27)

$$\frac{C(s)}{R(s)} = \frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$$
(3-27)

ตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีสามารถออกแบบได้ ด้วยการเทียบสัมประสิทธิ์ระหว่างพุหนามตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของตัวควบคุม ในสมการที่ (3-26) กับพหุนามตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของระบบอันดับสองมาตรฐาน ในสมการที่ (3-27) ดังนั้นค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า บนแกนหมุนดีสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (3-28) ดังนี้

$$\begin{cases} K_{pd} = R_s - 2\zeta_i \omega_{ni} L_d \\ K_{id} = -L_d \omega_{ni}^2 \end{cases}$$
(3-28)

โดยที่ ζ_i คือ อัตราส่วน<mark>กา</mark>รหน่วง (damping ratio) ของลูปกระแสไฟฟ้า ω_{ni} คือ ความถี่ธรรมชาติ (natural frequency) ของลูปกระแสไฟฟ้า

อันดับถัดมาเป็นการออกแบบตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิว ซึ่งทำได้โดยการพิจารณาเฉพาะสมการอนุพันธ์ของกระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนคิว ในสมการที่ (3-10) นั่นคือ

$$\frac{d}{dt}I_q = -\frac{\omega_e L_d}{L_q}I_d - \frac{R_s}{L_q}I_q - \frac{1}{L_q}V_q + \frac{\omega_e \phi_m}{L_q}$$
(3-29)

กำหนด<mark>ให้พจน์ชดเชยบนแก</mark>นหมุนคิวสามาร<mark>ถคำนว</mark>ณได้ดังสมการที่ (3-30)

$$V'_{q} = V_{q} + \omega_{e} L_{d} I_{d} - \omega_{e} \phi_{m}$$
(3-30)

ดังนั้นจากสมการที่ (3-29) และสมการที่ (3-30) จะสามารถจัดรูปสมการอนุพันธ์ของ กระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนคิวได้ใหม่ดังสมการที่ (3-31)

$$L_q \frac{d}{dt} I_q = -R_s I_q - V_q' \tag{3-31}$$

100

จากสมการที่ (3-31) จะสังเกตได้ว่า มีพจน์ของสมการที่คล้ายกับสมการที่ (3-23) ดังนั้นการออกแบบตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิวสามารถ ดำเนินการได้เช่นเดียวกับการออกแบบตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบน แกนหมุนดี แต่จะมีความแตกต่างกันที่พจน์ชดเชยดังสมการที่ (3-22) และสมการที่ (3-30) เท่านั้น เมื่อกำหนดให้ *K*_{pq} และ *K*_{iq} คือพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า บนแกนหมนคิว ค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอดังกล่าวจะสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (3-32)

$$\begin{cases} K_{pq} = R_s - 2\zeta_i \omega_{ni} L_q \\ K_{iq} = -L_q \omega_{ni}^2 \end{cases}$$
(3-32)

การออกแบบตัวควบคุมแรง<mark>ดัน</mark>ไฟฟ้า

ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าของระบบที่พิจารณาเป็นลูปควบคุมภายนอกซึ่งจะทำงาน ร่วมกับตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิวที่เป็นลูปควบคุมภายใน เพื่อทำหน้าที่ ในการควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ออกจากวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟหรือ แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (V_a) โดยการออกแบบ ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าสามารถทำได้ด้วยการพิจารณาระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินในรูปที่ 3.1 ทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงโดยประยุกต์ใช้กฎกระแสไฟฟ้าของเคอร์ชอฟฟ์วิเคราะห์กระแสไฟฟ้า ที่ไหลผ่านตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (C_a) ดังนั้นจะได้สมการอนุพันธ์ของ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงแสดงดังสมการที่ (3-33) ซึ่งสมการที่ (3-33) นี้จะถูกนำไปใช้เพื่อหาฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดสำหรับการออกแบบตัวควบคุม แรงดันไฟฟ้าของระบบที่พิจารณา

$$C_{dc} \frac{d}{dt} V_{dc} = I_{dc} - I_{c}$$
(3-33)

เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับที่ถูกแปลงให้อยู่ บนแกนหมุนดีคิวแล้วกับกระแสไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟเป็นดังสมการที่ (3-34) (Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015; Pena, R., Clare, J.C., and Asher, G.M., 1996) นั่นคือ

$$I_{dc} = \frac{3}{4} \left(mI_d + mI_q \right) \tag{3-34}$$

กำหนดให้ I_c ซึ่งก็คือกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านสายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรงหรือกระแสไฟฟ้าที่ไหลไปยังโหลดทั้งหมดของเครื่องบินเป็นสัญญาณรบกวน (disturbance) ซึ่งสามารถละทิ้งในขั้นตอนการออกแบบตัวควบคุมได้ (Pena, R., Clare, J.C., and Asher, G.M., 1996) และเมื่อกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีถูกควบคุมให้มีค่าเท่ากับศูนย์ ($I_a = I_a^* = 0$) ดังนั้นจากสมการที่ (3-33) สมการที่ (3-34) และข้อกำหนดดังกล่าว สมการอนุพันธ์ของ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงในสมการที่ (3-33) จะสามารถจัดรูปใหม่ ได้ดังสมการที่ (3-35) ดังนี้

$$C_{dc} \frac{d}{dt} V_{dc} = \frac{3}{4} m I_q \tag{3-35}$$

ดำเนินการแปลงลาปลาซสมการที่ (3-35) และกำหนดให้เงื่อนไขเริ่มต้นของ ทุกตัวแปรเป็นศูนย์ จะได้สมการพีชคณิตที่อยู่บนโดเมนความถี่ดังแสดงในสมการที่ (3-36) และเมื่อ จัดรูปสมการที่ (3-36) ใหม่ ดังนั้นจะได้ฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของระบบแสดงดังสมการที่ (3-37)

$$sC_{dc}V_{dc}(s) = \frac{3}{4}mI_{q}(s)$$

$$\frac{V_{dc}(s)}{I_{q}(s)} = \frac{3}{4}m \cdot \frac{1}{sC_{dc}}$$

$$(3-36)$$

$$V_{dc}^{*} \longrightarrow V_{dc} \xrightarrow{K_{pv} + \frac{K_{iv}}{s}} \longrightarrow \frac{3}{4}m\frac{1}{sC_{dc}} \xrightarrow{V_{dc}} V_{dc}$$

$$PI \text{ controller} \qquad Plant$$

รูปที่ 3.14 แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า

กำหนดให้ $K_{\mu\nu}$ และ $K_{\mu\nu}$ คือพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุม แรงดันไฟฟ้า ดังนั้นแผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้าสามารถแสดงได้ดังรูปที่ 3.14 และเมื่อวิเคราะห์แผนภาพบล็อกดังกล่าว ฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (3-38)

$$V_{dc}^{V} = \frac{\left(sK_{pv} + K_{iv}\right)(3m)\left(\frac{1}{4C_{dc}}\right)}{s^{2} + s\left(\frac{3mK_{pv}}{4C_{dc}}\right) + \frac{3mK_{iv}}{4C_{dc}}}$$
(3-38)

ตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้าสามารถออกแบบได้ด้วยการเทียบ สัมประสิทธิ์ระหว่างพุหนามตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของตัวควบคุมในสมการที่ (3-38) กับพหุนามตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของระบบอันดับสองมาตรฐานในสมการที่ (3-27) ดังนั้นค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้าสามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ (3-39) ดังนี้

$$\begin{cases} K_{pv} = \frac{8\zeta_v \omega_{nv} C_{dc}}{3m} \\ K_{iv} = \frac{4C_{dc} \omega_{nv}^2}{3m} \end{cases}$$
(3-39)

โดยที่ 🢪 คือ อัตราส่วนการหน่วงของลู<mark>ปแรงดั</mark>นไฟฟ้า 🥔 🖉

การออกแบบตัวควบคุมแบบดรูป UIA

ตัวควบคุมแบบดรูปของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินมีหน้าที่ในการควบคุม การแบ่งกระแสไฟฟ้าหรือการแบ่งกำลังไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่องไปยัง โหลดทั้งหมดบนเครื่องบินโดยอาศัยการกำหนดลักษณะเฉพาะของเอาต์พุต (output characteristic) ของแต่ละแหล่งจ่ายในรูปแบบของแรงดันตก (voltage drop) โดยตัวควบคุมแบบดรูปของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นตัวควบคุมแบบดรูปโหมดแรงดัน (voltage mode droop controller) ที่การควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงจะขึ้นอยู่กับกระแสไฟฟ้าเอาต์พุตของระบบ (Gao, F., Bozhko, S.V., Asher, G., Wheeler, P., and Patel, C., 2016; Lu, X., Guerrero, J.M., Sun, K., Vasquez, J.C., Teodorescu, R., and Huang, L., 2014) ซึ่งการออกแบบตัวควบคุมแบบดรูป ดังกล่าวสามารถทำได้โดยอาศัยลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าดังแสดง ในรูปที่ 3.15 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า อัตราการขยายดรูป (droop gain : K_D) ซึ่งเป็นพารามิเตอร์ ของตัวควบคุมแบบดรูปคือ ความซันของกราฟลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า เมื่อ หาค่าความขันของกราฟดังกล่าวโดยอ้างอิงมาตรฐาน MIL-STD-704F ที่กำหนดให้ระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรงขนาด 270 V แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่บัสหลัก หรือบัสไฟฟ้ากระแสตรง (main bus หรือ DC bus) ในสภาวะอยู่ตัวต้องมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง280 V ดังนั้นค่าอัตราการขยายดรูปสำหรับระบบไฟฟ้าที่พิจารณาสามารถคำนวณได้จาก สมการที่ (3-40) ซึ่งค่าอัตราการขยายดรูปที่คำนวณได้นี้จะถูกนำไปใช้สำหรับการกำหนด ค่าแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงอ้างอิงของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า (V_{dc}) ด้วยสมการของการควบคุม แบบดรูปโหมดแรงดันดังสมการที่ (3-41) เพื่อควบคุมการแบ่งกระแสไฟฟ้าหรือควบคุมการแบ่ง กำลังไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื<mark>่องไปยัง</mark>โหลดทั้งหมดบนเครื่องบิน

รูปที่ 3.15 ลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าสำหรับการควบคุมแบบดรูป

$$K_{D} = \frac{V_{dc,\max} - V_{dc,\min}}{I_{o,\max}} = \frac{280 - 250}{I_{o,\max}} = \frac{30}{I_{o,\max}}$$
(3-40)

$$V_{dc}^{*} = V_{o}^{*} - K_{D}I_{o}$$
(3-41)

โดยที่ V_o^* คือ ระดับแรงดันไฟฟ้าอ้างอิงของระบบ

I_o คือ กระแสไฟฟ้าของโหลด

ดังนั้นจากรายละเอียดการออกแบบตัวควบคุมทั้งหมดดังที่ได้นำเสนอไว้ในข้างต้น โครงสร้างภายในของระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถแสดงได้ ดังแผนภาพบล็อกในรูปที่ 3.16 และเมื่อวิเคราะห์แผนภาพบล็อกดังกล่าวจะสามารถเขียนสมการของ ตัวควบคุมได้ดังแสดงในสมการที่ (3-42) ซึ่งสมการที่ (3-42) นี้จะถูกนำไปใช้สำหรับการพิสูจน์ หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุม

รูปที่ 3.16 แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

3.5.2 การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุมทำได้โดยการพิจารณาระบบควบคุมเพิ่มเติมจากการหาแบบจำลอง ของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุม ซึ่งสิ่งที่แตกต่างกันของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุมและ ในกรณีที่มีตัวควบคุมคือ ฟังก์ชันการสวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ($\mathbf{M}_{aq}$) โดย M_a และ M_q เป็นฟังก์ชันการสวิตช์ในกรณีที่ระบบไม่มีตัวควบคุม ในขณะที่ M_a^* และ M_q^*

$$\begin{cases}
M_d^* = \frac{V_d}{V_{dc}} \\
M_q^* = \frac{V_q}{V_{dc}}
\end{cases} (3-43)$$

จากขั้นตอนการออกแบ<mark>บตัวคว</mark>บคุมที่ได้กำหนดพจน์ชดเชยบนแกนหมุนดีและ แกนหมุนคิวดังสมการที่ (3-22) และสมการที่ (3-30) ตามลำดับ จะสามารถจัดรูป สมการ *M*^{*} และ *M*^{*} ในสมการที่ (3-43) ได้ใหม่ดังสมการที่ (3-44)

$$\begin{cases} M_d^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (Z_d^* + \omega_e L_q I_q) \\ M_q^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (Z_q^* - \omega_e L_d I_d + \omega_e \phi_m) \end{cases}$$
(3-44)

จากนั้นแทนค่า Z_a^* และ Z_q^* จากสมการตัวควบคุมของระบบดังสมการที่ (3-42) ลงในสมการที่ (3-44) จะได้ฟังก์ชันการสวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟในกรณี ที่ระบบมีตัวควบคุมแสดงได้ดังสมการที่ (3-45) ซึ่งจากสมการจะสังเกตได้ว่ามี X_v , X_{id} และ X_{iq} เป็นตัวแปรสถานะตัวใหม่ที่เพิ่มขึ้นมาเนื่องจากการพิจารณาตัวควบคุมของระบบ โดย X_v , X_{id} และ X_{iq} เป็นตัวแปรสถานะที่เกิดขึ้นจากลูปการควบคุม V_{dc} , I_d และ I_q ตามลำดับ

$$\begin{cases} M_{d}^{*} = \frac{1}{V_{dc}} \Big(-K_{pd}I_{d} + K_{id}X_{id} + K_{pd}I_{d}^{*} + \omega_{e}L_{q}I_{q} \Big) \\ M_{q}^{*} = \frac{1}{V_{dc}} \Big(-K_{pq}I_{q} - K_{pv}K_{pq}V_{dc} + K_{iv}K_{pq}X_{v} + K_{iq}X_{iq} - K_{pv}K_{pd}K_{D} (\frac{V_{b}}{R_{L}} + \frac{P_{CPL}}{V_{b}}) \\ + K_{pv}K_{pd}V_{o}^{*} - \omega_{e}L_{d}I_{d} + \omega_{e}\phi_{m} \Big) \end{cases}$$
(3-45)

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุมสามารถทำได้โดยการแทนค่า M_a และ M_q ในแบบจำลองของระบบ กรณีที่ไม่มีตัวควบคุมในสมการที่ (3-16) ด้วย M_a^* และ M_q^* จากสมการที่ (3-45) ดังนั้นจะได้ แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรงในรูปที่ 3.1 ซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิวแสดงได้ดัง สมการที่ (3-46) โดยแบบจำลองที่ได้ในสมการที่ (3-46) นี้จะถูกนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันว่าแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้ มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบได้ งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่ได้ดังรายละเอียด ที่นำเสนอไว้ในหัวข้อที่ 3.5.3

$$\begin{cases} \dot{I}_{d} = \left(\frac{K_{pq} - R_{s}}{L_{d}}\right) I_{d} - \frac{K_{ul}}{L_{d}} X_{ul} - \frac{K_{pd}}{L_{d}} I_{d}^{*} \\ \dot{I}_{q} = \left(\frac{K_{pq} - R_{s}}{L_{q}}\right) I_{q} + \frac{K_{pr}K_{pq}}{L_{q}} V_{dc} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{D}}{L_{q}R_{L}} V_{b} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{D}P_{CPL}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b}} - \frac{K_{rr}K_{pq}}{L_{q}} X_{v} \\ - \frac{K_{iq}}{L_{q}} X_{iq} - \frac{K_{pr}K_{pq}}{L_{q}} V_{o}^{*} \\ \dot{V}_{dc} = \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc}} \left(-K_{pq}I_{d}^{2} + K_{iq}I_{d} X_{id} + K_{pq}I_{d}I_{d}^{*} - K_{pr}I_{q}^{2} + \omega_{q}\phi_{m}I_{q} - K_{pr}K_{pq}I_{q}V_{c} \\ - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{D}}{R_{L}} I_{q}V_{b} - K_{pr}K_{pq}K_{D}P_{CPL} \frac{I_{q}}{V_{b}} + K_{nr}K_{pq}I_{q}X_{v} + K_{iq}I_{q}X_{iq} \\ + K_{pr}K_{pq}I_{q}V_{o}^{*}\right) - \frac{1}{C_{d}}I_{c} \\ \dot{I}_{c} = \frac{1}{L_{c}}V_{dc} - \frac{R_{c}}{L_{c}}I_{c} - \frac{1}{L_{c}}V_{b} \\ \dot{V}_{b} = \frac{1}{C_{b}}I_{c} - \frac{1}{R_{L}C_{b}}V_{b} - \frac{P_{CPL}}{C_{b}V_{b}} \\ \dot{X}_{u} = -V_{dc} - \frac{K_{pr}K_{D}}{R_{L}}V_{b} - \frac{K_{pr}K_{D}P_{CPL}}{V_{b}} + V_{o}^{*} \\ \dot{X}_{iq} = -I_{q} - K_{pr}V_{dc} - \frac{K_{pr}K_{D}}{R_{L}}V_{b} - \frac{K_{pr}K_{D}P_{CPL}}{V_{b}} + K_{nr}X_{v} + K_{pr}V_{o}^{*} \end{cases}$$

$$(3-46)$$

3.5.3 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลัง

บนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุม งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้ดำเนินการเช่นเดียวกับการ ตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองในกรณีที่ระบบไม่มีตัวควบคุมดังหัวข้อที่ 3.4.3 นั่นคือ เป็นการเปรียบเทียบผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ในสมการที่ (3-46) กับผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ด้วยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังใน SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB โดยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุมสามารถดูได้จากภาคผนวก ค. กำหนดให้พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 3.1 และพารามิเตอร์ของ ระบบควบคุมของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ซึ่งเป็นส่วนที่ได้รับการพิจารณาเพิ่มเติมในหัวข้อที่ 3.5 นี้ แสดงได้ดังตารางที่ 3.2 เมื่อ ζ และ ω_n ของตัวควบคุมคำนวณจากเปอร์เซ็นต์การพุ่งเกิน (percent overshoot : *P.O.*) เท่ากับ 5% และเวลาเข้าที่ (settling time : T_s) น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.04 วินาที ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F (Department of Defense Interface Standard, 2004)

พารามิเตอร์	ค่า	รายละเอียด
I_d^*	0 A	กระแสไฟฟ้าบนแ <mark>กนห</mark> มุนดีอ้างอิง
V_o^*	270 V	แรงดันไฟฟ้าอ้างอิงขอ <mark>ง</mark> ระบบ
K_{pv}	2.476	อัตราการขยายสัดส่วนของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า
		$(\zeta_v = 0.707, \omega_{nv} = 2\pi \times 140 \text{ rad/s})$
K _{iv}	1146.336	อัตราการขยายปริพันธ์ของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า
	6	$(\zeta_v = 0.707, \omega_{nv} = 2\pi \times 140 \text{ rad/s})$
$K_{_{pd}}$, $K_{_{pq}}$	-1.772	อัตราการขยายสัดส่วนของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า
	ายาส	($\zeta_i = 0.707$, $\omega_{ni} = 2\pi \times 1500$ rad/s)
K_{id} , K_{iq}	-8793.818	อัตราการขยายปริพันธ์ของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า
		($\zeta_i = 0.707$, $\omega_{\scriptscriptstyle ni} = 2\pi imes 1500$ rad/s)
K _D	0.065	อัตราการขยายดรูป

ตารางที่ 3.2 พารามิเตอร์ของระบบคว<mark>บคุ</mark>มของระบ<mark>บไพ</mark>ฟ้าที่พิจารณาในรูปที่ 3.1

ผลการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่มีตัวควบคุม ซึ่งพิสูจน์หาได้ ด้วยวิธีดีคิวแสดงได้ดังรูปที่ 3.17 และรูปที่ 3.18 โดยรูปที่ 3.17 เป็นการเปรียบเทียบผลการ ตอบสนองของสัญญาณกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีและแกนหมุนคิว (I₄ และ I₄) ที่ได้จากแบบจำลอง

รูปที่ 3.17 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของสัญญาณ I_a และ I_q

รูปที่ 3.18 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของสัญญาณ $V_{\scriptscriptstyle dc}$, $I_{\scriptscriptstyle c}$ และ $V_{\scriptscriptstyle b}$

ทางคณิตศาสตร์กับผลการตอบสนองที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{cn}) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 15 kW ไปเป็น 20 kW และจาก 20 kW มาเป็น 17.5 kW ที่เวลา 0.1 วินาที และ 0.2 วินาที ตามลำดับ ในขณะที่รูปที่ 3.18 เป็น การเปรียบเทียบในสภาวะและเงื่อนไขเดียวกันกับรูปที่ 3.17 แต่ในรูปที่ 3.18 นี้เป็นการพิจารณา สัญญาณแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (V_a) กระแสไฟฟ้า ที่ไหลผ่านสายส่งกำลังไฟฟ้าไปยังโหลด (I_c) และแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_a) กระแสไฟฟ้า ที่งสองจะสังเกตได้ว่า ผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ มีลักษณะของรูปสัญญาณที่สอดคล้องกับผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรงในรูปที่ 3.1 ซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิวดังแสดงใน สมการที่ (3-46) มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของ ระบบได้ดังรายละเอียดที่จะได้รับการนำเสนอในบทต่อ ๆ ไป

3.6 สรุป

ในบทที่ 3 นี้เป็นการนำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดียวและบัสเดียว ซึ่งเป็นระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ด้วยวิธีดีคิวเพื่อให้ได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา ซึ่งเป็นแบบจำลอง ที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบ โดยที่ สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการพิสูจน์หา แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว และการออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาได้รับการนำเสนอรายละเอียดไว้ภายในเนื้อหาของบทที่ 3 นี้ด้วยเช่นกัน รวมถึงได้นำเสนอการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้ด้วยการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ โดยผลการตรวจสอบความถูกต้องที่ได้แสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งพิสูจน์มาจากวิจีดีคิวมีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ของระบบได้

บทที่ 4 การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

4.1 บทนำ

ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นมีโหลดโดยส่วนใหญ่เป็น ้วงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุมการท<mark>ำง</mark>าน ซึ่งโหลดดังกล่าวนี้มีพฤติกรรมเปรียบเสมือน โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลทำให้ระบบเ<mark>กิด</mark>การขาดเสถียรภาพ การวิเคราะห์เสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้า<mark>มา</mark>กขึ้<mark>น</mark>เพื่อคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพและนำไปใช้ หลีกเลี่ยงการทำงานของระบบ ณ จุดดั<mark>ง</mark>กล่าว<mark>จึ</mark>งเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างมาก เนื่องจาก ถ้าระบบไฟฟ้ากำลังเกิดการขาดเสถียร<mark>ภ</mark>าพอาจ<mark>ส่</mark>งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุม หรืออาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่<mark>อระ</mark>บบโดยร<mark>วมที่</mark>มีผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารภายใน ้เครื่องบินได้ ดังนั้นในบทที่ 4 จึ<mark>งนำ</mark>เสนอการเริ่มต้นของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน<mark>ที่พิจ</mark>ารณาในงานวิจัยวิ<mark>ทยา</mark>นิพนธ์นั่นคือ การวิเคราะห์เสถียรภาพ ้ของระบบ โดยใช้วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิวในบทที่ 3 ที่ผ่านมา พร้อมทั้งนำเสนอ การวิเคราะห์ถึงผลกระ<mark>ทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพาราม</mark>ิเตอร์<mark>ที่ส่ง</mark>ผลต่อเสถียรภาพของระบบ โดย การตรวจสอบความถูกต้<mark>องของผ</mark>ลการวิเคราะห์เสถียรภ<mark>าพทั้งห</mark>มดที่ได้นำเสนอในบทที่ 4 อาศัย การจำลองสถานการณ์บน<mark>คอมพิวเตอร์ และเนื้อหาในส่วนสุด</mark>ท้ายของบทเป็นสรุปที่แสดงให้เห็น ถึงความสำคัญและความจำเป็นของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ กลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาที่ได้รับการประยุกต์และพัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ และจะได้รับการนำเสนอในบทถัดไป

4.2 การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาใน งานวิจัยวิทยานิพนธ์จะอาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบที่พิสูจน์หาได้ ด้วยวิธีดีคิวดังแสดงในสมการที่ (3-46) ในบทที่ 3 ที่ผ่านมา ซึ่งจากสมการดังกล่าวจะสังเกตได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบเป็นแบบจำลองที่ไม่เป็นเชิงเส้น โดยพจน์ที่ไม่เป็นเชิงเส้น ซึ่งเป็นผลมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวคือ $\frac{P_{_{CPL}}}{V_{_b}}$ ปรากฏอยู่ในสมการ $I_{_q}^{\bullet}$, $V_{_{dc}}^{\bullet}$, $V_{_b}^{\bullet}$, $X_{_v}^{\bullet}$

และ $\dot{X_{iq}}$ ดังนั้นระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจึงเป็นระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น การวิเคราะห์เสถียรภาพของ ระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นมีอยู่มากมายหลากหลายวิธี แต่ละวิธีมีข้อดีและข้อเสียที่แตกต่างกันออกไป ดังที่ได้สรุปและนำเสนอไว้ในปริทัศน์วรรณกรรมดังหัวข้อที่ 2.4 ของบทที่ 2 สำหรับ งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาโดยใช้ วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง เนื่องจากวิธีการดังกล่าวเป็นวิธีการที่ง่าย ไม่ซับซ้อนและให้ผลการวิเคราะห์ที่มีความถูกต้อง ซึ่งการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็น เชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาสามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังหัวข้อที่ 4.2.1 ดังนี้

4.2.1 การวิเคราะห์เสถียรภาพ<mark>ด้วยวิธีก</mark>ารทำให้เป็นเชิงเส้น

การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น ร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงจะเริ่มต้นจากการทำให้เป็นเชิงเส้น ซึ่งเป็นวิธีการประมาณความไม่เป็น เชิงเส้นที่มีอยู่ในระบบให้มีความเป็นเชิงเส้นโดยอาศัยอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง จากนั้นจะอาศัย การวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านวิธีการพื้นฐานของทฤษฎีบทควบคุมที่เป็นเชิงเส้น นั่นคือ ทฤษฎีบท ค่าเจาะจง (J.J.E Slotine, and W. Li, 1991; อภิชัย สุยะพันธ์, 2558) ซึ่งแสดงรายละเอียดได้ดังนี้ ระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นและไม่ขึ้นอยู่กับเวลา (autonomous system) สามารถแทน

ได้ด้วยแบบจำลองตัวแป<mark>รสถา</mark>นะ (state-variable models) ดังสมการที่ (4-1)

(4-1)

เมื่อ x คือตัวแปรสถานะของระบบ และ f(x) คือฟังก์ชันไม่เป็นเชิงเส้น ที่ขึ้นอยู่กับตัวแปรสถานะของระบบและเป็นฟังก์ชันที่สามารถหาอนุพันธ์ได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจะ สามารถกระจายฟังก์ชัน f(x) รอบ ๆ จุดปฏิบัติงาน x, ด้วยอนุกรมเทย์เลอร์ได้ดังสมการที่ (4-2)

$$\mathbf{f}(\mathbf{x}) = \mathbf{f}(\mathbf{x}_0) + \frac{\partial \mathbf{f}}{\partial \mathbf{x}}\Big|_{\mathbf{x}=\mathbf{x}_0} (\mathbf{x} - \mathbf{x}_0) + \mathbf{f}_{\text{h.o.t}} (\mathbf{x} - \mathbf{x}_0)$$
(4-2)

โดยที่ **f**_{h.o.t} คือ พจน์อันดับสูง (higher-order terms)

ในกรณีที่พิจารณาเฉพาะการกระจายอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง พจน์อันดับสูง จะถูกตัดออกไป และจากการใช้การกระจายอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่งกับชุดสมการอนุพันธ์ อันดับหนึ่งของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น โดยพิจารณารอบ ๆ จุดปฏิบัติงาน **x**, ดังนั้นจะสามารถ ประมาณระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นดังสมการที่ (4-1) ให้เป็นระบบที่เป็นเชิงเส้น ซึ่งแทนด้วย แบบจำลองตัวแปรสถานะได้ดังสมการที่ (4-3) ซึ่งสมการดังกล่าวนี้คือ แบบจำลองของระบบที่เป็น เชิงเส้น หรืออาจเรียกว่า แบบจำลองสัญญาณขนาดเล็ก เนื่องจากเป็นแบบจำลองที่พิจารณาระบบ ที่ไม่เป็นเชิงเส้นในรูปของการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยรอบ ๆ จุดปฏิบัติงาน

$$\begin{cases} \delta \mathbf{\dot{x}} = \mathbf{A}(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0) \delta \mathbf{x} + \mathbf{B}(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0) \delta \mathbf{u} \\ \delta \mathbf{y} = \mathbf{C}(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0) \delta \mathbf{x} + \mathbf{D}(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0) \delta \mathbf{u} \end{cases}$$
(4-3)

โดยที่ $A(x_0,u_0), B(x_0,u_0), C(x_0,u_0)$ และ $D(x_0,u_0)$ คือ เมตริกซ์จาโคเบียน (jacobian matrix) ซึ่งมีค่าขึ้นอยู่กับค่าตัวแปรสถานะ x_0 และค่า ตัวแปรอินพุต u_0 ที่จุดปฏิบัติงานที่พิจารณา โดยจุดปฏิบัติงานของระบบ คำนวณได้จาก $\dot{x} = 0$ -

การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบที่ผ่านการทำให้เป็นเชิงเส้นสามารถอาศัย วิธีการพื้นฐานของทฤษฎีบทควบคุมที่เป็นเชิงเส้น นั่นคือ ทฤษฎีบทค่าเจาะจง โดยจะพิจารณาจาก ค่าเจาะจง (eigenvalues) ของเมตริกซ์จาโคเบียน **A**(x, u) ซึ่งค่าเจาะจงสามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ (4-4) ดังนั้นระบบจะมีเสถียรภาพ ถ้าส่วนจริง (real roots) ของค่าเจาะจงมีค่าน้อยกว่า ศูนย์ เงื่อนไขดังกล่าวแสดงได้ดังสมการที่ (4-5)

$$\det (\lambda \mathbf{I} - \mathbf{A}) = 0 \tag{4-4}$$

$$\operatorname{Re}(\lambda_i) < 0 \tag{4-5}$$

โดยที่ λ คือ ค่าเจาะจงของระบบ

i = 1, 2, 3, ... , n (n คือ จำนวนตัวแปรสถานะของระบบ)

ดังนั้นเมื่อพิจารณาการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังแสดงในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 ด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงจะได้ว่า จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาที่พิสูจน์หาได้ ด้วยวิธีดีคิวดังสมการที่ (3-46) ในบทที่ 3 ซึ่งเป็นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่เป็นเชิงเส้น สามารถทำให้เป็นเชิงเส้นได้โดยอาศัยอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง ดังนั้นจะได้แบบจำลองของ ระบบซึ่งเป็นแบบจำลองที่เป็นเชิงเส้นดังสมการที่ (4-3) โดยที่เมตริกซ์จาโคเบียน **A**(**x**₀,**u**₀) สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (4-6) ดังนี้

	$\frac{\delta I_d}{\delta I_d}$	$\frac{\delta I_d}{\delta I_q}$	$rac{\delta I_d}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta I_d}{\delta I_c}$	$\frac{\delta I_{d}}{\delta V_{b}}$	$\frac{\delta I_d}{\delta X_v}$	$\frac{\delta I_{d}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta I_d}{\delta X_{iq}}$	
	$\frac{\delta I_{q}}{\delta I_{d}}$	$\frac{\delta I_{q}}{\delta I_{q}}$	$\frac{\delta I_q}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta I_q}{\delta I_c}$	$\frac{\delta I_q}{\delta V_b}$	$\frac{\delta I_{q}}{\delta X_{v}}$	$\frac{\delta I_{q}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta I_q}{\delta X_{iq}}$	
	$\frac{\delta V_{dc}}{\delta I_d}$	$\frac{\delta \dot{V_{dc}}}{\delta I_q}$	$\frac{\delta \dot{V_{dc}}}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta \dot{V_{dc}}}{\delta I_c}$	$\frac{\delta \dot{V_{dc}}}{\delta V_b}$	$\frac{\delta V_{dc}}{\delta X_{v}}$	$\frac{\delta V_{dc}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta V_{dc}}{\delta X_{iq}}$	
$\Lambda(\mathbf{x}_0,\mathbf{u}_0) =$	$\frac{\delta I_c}{\delta I_d}$	$\frac{\delta I_c}{\delta I_q}$	$\frac{\delta I_c}{\delta V_{dc}}$	$-\frac{\delta I_c}{\delta I_c}$	$\frac{\delta I_c}{\delta V_b}$	$\frac{\delta I_c}{\delta X_v}$	$\frac{\delta I_{c}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta I_c}{\delta X_{iq}}$	
	$\frac{\delta V_b}{\delta I_d}$	$\frac{\delta \dot{V_b}}{\delta I_q}$	$\frac{\delta \dot{V_b}}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta \dot{V_b}}{\delta I_c}$	$\frac{\delta V_b}{\delta V_b}$	$\frac{\delta V_b}{\delta X_v}$	$\frac{\delta V_{b}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta V_{b}}{\delta X_{iq}}$	
	$\frac{\delta X_{v}}{\delta I_{d}}$	$\frac{\delta X_{v}}{\delta I_{q}}$	$\frac{\delta X_{v}}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta \dot{X_{v}}}{\delta I_{c}}$	$\frac{\delta X_{v}}{\delta V_{b}}$	$\frac{\delta \dot{X_{v}}}{\delta X_{v}}$	$\frac{\delta \dot{X_{v}}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta X_{v}}{\delta X_{iq}}$	
	$\frac{\delta X_{id}}{\delta I_d}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta I_q}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta I_c}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta V_b}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta X_{v}}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta X_{id}}{\delta X_{iq}}$	
	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta I_d}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta I_q}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta V_{dc}}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta I_c}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta V_b}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta X_{v}}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta X_{id}}$	$\frac{\delta X_{iq}}{\delta X_{iq}} \bigg _{8\times 8}$	

(4-6)

ดังนั้นจะได้เมตริกซ์จาโคเบียน $\mathbf{A}(\mathbf{x}_0,\mathbf{u}_0)$ สำหรับใช้ในการคำนวณหาค่าเจาะจง เพื่อนำไปวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาด้วยทฤษฎีบทค่าเจาะจงดังแสดง ในสมการที่ (4-7) ซึ่งจากสมการจะสังเกตได้ว่า เมตริกซ์จาโคเบียน $\mathbf{A}(\mathbf{x}_0,\mathbf{u}_0)$ มีค่าขึ้นอยู่กับ ค่า $I_{d,0}$, $I_{q,0}$, $V_{dc,0}$, $V_{b,0}$, $X_{v,0}$, $X_{id,0}$ และ $X_{iq,0}$ ซึ่งค่าดังกล่าวนี้เป็นค่าในสภาวะคงตัว ณ จุดปฏิบัติงานที่พิจารณา โดยจุดปฏิบัติงานของระบบสามารถคำนวณได้ด้วยการกำหนดให้ $\dot{I}_d$, $\dot{I}_q$, *V*_{ac} , *I*_c , *V*_b , *X*_v , *X*_{ia} และ *X*_{iq} ในแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบดังสมการที่ (3-46) ในบทที่ 3 ให้มีค่าเท่ากับศูนย์

$$\mathbf{A}(\mathbf{x}_{0},\mathbf{u}_{0}) = \begin{bmatrix} \frac{K_{pq}-R_{s}}{L_{d}} & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{K_{id}}{L_{d}} & 0 \\ 0 & \frac{K_{pq}-R_{s}}{L_{q}} & \frac{K_{pv}K_{pq}}{L_{q}} & 0 & a(2,5) & -\frac{K_{iv}K_{pq}}{L_{q}} & 0 & -\frac{K_{iq}}{L_{q}} \\ a(3,1) & a(3,2) & a(3,3) & -\frac{1}{C_{dc}} & a(3,5) & \frac{3K_{iv}K_{pq}I_{q,0}}{2C_{dc}V_{dc,0}} & \frac{3K_{id}I_{d,0}}{2C_{dc}V_{dc,0}} & \frac{3K_{id}I_{q,0}}{2C_{dc}V_{dc,0}} \\ 0 & 0 & \frac{1}{L_{c}} & -\frac{R_{c}}{L_{c}} & -\frac{1}{L_{c}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{C_{b}} & -\frac{1}{R_{L}C_{b}} + \frac{C_{CPL}}{C_{b}V_{b,0}^{2}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & -\frac{K_{D}}{R_{L}} + \frac{K_{D}P_{CPL}}{V_{b,0}^{2}} & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -K_{pv} & 0 & a(8,5) & K_{iv} & 0 & 0 \end{bmatrix}_{8:8}$$

$$\begin{aligned} \begin{split} \textbf{k} \vec{\textbf{J}} \textbf{D} & a(2,5) = \frac{K_{pv}K_{pq}K_D}{L_qR_L} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_DP_{CPL}}{L_qV_{b,0}^2} \\ a(3,1) &= \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \left(-2K_{pd}I_{d,0} + K_{id}X_{id,0} + K_{pd}I_d^* \right) \\ a(3,2) &= \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \left(-2K_{pq}I_{q,0} + \omega_e\phi_m - K_{pv}K_{pq}V_{dc,0} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_DV_{b,0}}{R_L} \right) \\ a(3,3) &= -\frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}^2} \left(-K_{pq}I_{d,0}^2 + K_{id}I_{d,0}X_{id,0} + K_{pd}I_{d,0}^* + K_{pv}K_{pq}V_o^* \right) \\ a(3,3) &= -\frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}^2} \left(-K_{pq}I_{d,0}^2 + K_{id}I_{d,0}X_{id,0} + K_{pd}I_{d,0}I_d^* - K_{pq}I_{q,0}^2 + \omega_e\phi_m I_{q,0} \right) \\ &+ K_{iq}I_{q,0}X_{iq,0} + K_{pv}K_{pq}I_{q,0}V_o^* \right) \\ a(3,5) &= -\frac{3K_{pv}K_{pq}K_DI_{q,0}}{2R_L} + \frac{3K_{pv}K_{pq}K_DP_{CPL}I_{q,0}}{2C_{dc}V_{dc,0}V_{b,0}^2} \\ a(8,5) &= -\frac{K_{pv}K_D}{R_L} + \frac{K_{pv}K_DP_{CPL}}{V_{b,0}^2} \end{aligned}$$

จากเมตริกซ์จาโคเบียน **A**(x, u,) ดังสมการที่ (4-7) และค่าในสภาวะคงตัว ที่คำนวณได้ เมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 จะสามารถคำนวณหาค่าเจาะจงของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{CPL}*) มีค่าเท่ากับ 30 kW ผ่านคำสั่ง "eig(A)" ของโปรแกรม MATLAB ได้ โดยเส้นทางเดินของค่าเจาะจงแสดงได้ดังรูปที่ 4.1 ซึ่งจากรูปจะพบว่า ค่าเจาะจงของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาประกอบด้วยค่าเจาะจง λ_1 ถึง λ_2 เมื่อพิจารณาอัตราส่วน ระหว่างค่าส่วนจริงของค่าเจาะจง λ_1 ถึง λ_4 กับค่าส่วนจริงของค่าเจาะจง λ_5 ถึง λ_2 จะมีค่าเท่ากับ 10.88 ซึ่งมีค่ามากกว่า 5 ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า ค่าเจาะจง λ_5 ถึง λ_2 เป็นค่าเจาะจงเด่น (dominant eigenvalue) หรือเป็นขั้วเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา โดยค่าเจาะจงเด่นหรือขั้วเด่นนี้ จะมีอิทธิพลต่อเสถียรภาพของระบบ (กองพัน อารีรักษ์, 2560; อภิชัย สุยะพันธ์, 2558)

รูปที่ 4.1 ค่าเจาะจงของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เมื่อ P_{CPL} = 30 kW

เมื่อพิจารณาทิศทางการเคลื่อนที่และตำแหน่งของค่าเจาะจงเด่น λ_{s} ถึง λ_{s} อย่างละเอียดเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีการเปลี่ยนแปลงในช่วง 15 kW ถึง 30 kW ดังแสดง ในรูปที่ 4.2 จะพบว่า ค่าเจาะจงเด่น λ_{s} และ λ_{s} มีทิศทางการเคลื่อนที่ไปทางด้านซ้ายมือ (left-hand side) ของระนาบเอส (s-plane) โดยที่แทบจะไม่มีการเปลี่ยนตำแหน่งเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป ในขณะที่ค่าเจาะจงเด่น λ_{s} และ λ_{s} นั้นจะมีตำแหน่งที่เปลี่ยนแปลงไปตาม การเปลี่ยนแปลงของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยมีทิศทางการเคลื่อนที่ไปทางด้านขวามือ (right-hand side) ของระนาบเอสและเข้าใกล้แกนจินตภาพ ($j\omega$ -axis) มากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มมากขึ้น กล่าวคือ ค่าเจาะจงเด่น λ_{s} และ λ_{s} นี้มีอิทธิพลต่อ เสถียรภาพของระบบโดยตรง ดังนั้นการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาสามารถวิเคราะห์ได้จากค่าเจาะจงเด่น λ_7 และ λ_2 ของระบบได้ โดยเส้นทางเดินของ ค่าเจาะจงเด่น λ_7 และ λ_2 ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย แบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีการเปลี่ยนแปลงจาก 25 kW ถึง 37.5 kW แสดงได้ดังรูปที่ 4.3

รูปที่ 4.2 ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เมื่อ P_{CPL} มีการเปลี่ยนแปลง

จากรูปที่ 4.3 จะสังเกตได้ว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{cr}) มีค่าเพิ่มขึ้น เป็น 35 kW ส่วนจริงของค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะมีค่ามากกว่าศูนย์ ซึ่งเป็นกรณีที่ ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของสมการที่ (4-5) ที่ระบุไว้ว่า ระบบจะมีเสถียรภาพ ถ้าส่วนจริงของ ค่าเจาะจงมีค่าน้อยกว่าศูนย์ ดังนั้นที่จุดปฏิบัติงานนี้ ระบบจะขาดเสถียรภาพ จึงสามารถสรุปได้ว่า ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังแสดงในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 จะมีเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าน้อยกว่า 35 kW และจะขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 35 kW ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณา งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงได้ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของ การวิเคราะห์เสถียรภาพ ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 4.2.2

รูปที่ 4.3 ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ

4.2.2 การตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์เสถียรภาพ

การตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์เสถียรภาพในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ อาศัยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ โดยใช้ชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังร่วมกับ SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ซึ่งชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา สามารถดูได้จากภาคผนวก ค. เมื่ออ้างอิงตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ผู้ผลิต และออกแบบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินต้องปฏิบัติตามจะพบว่า มาตรฐานดังกล่าวได้เน้นและ ให้ความสำคัญกับการกำหนดลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้การตรวจสอบและยืนยันผลของเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะนำเสนอเฉพาะการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_e) เท่านั้น และจะใช้มาตรฐานดังกล่าวสำหรับอ้างอิงการตรวจสอบ ผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดเพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์นี้มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งผลที่ได้ จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์สำหรับยืนยันการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาแสดงได้ดังรูปที่ 4.4 ดังนี้

รูปที่ 4.4 การยืนยัน<mark>ผล</mark>การ<mark>วิเคราะห์เสถียรภาพด้วยกา</mark>รจ~~ำลอง~~สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์

จากรูปที่ 4.4 จะพบว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{cn}*.) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 32.5 kW ไปเป็น 35 kW ที่เวลา 0.5 วินาที ระบบจะเกิดการขาดเสถียรภาพ ซึ่งสังเกตได้จาก แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (*r*,) มีการสั่นไกว (oscillation) เป็นอย่างมากและมีค่าไม่คงที่ ในช่วง 250 V ถึง 280 V ตามที่มาตรฐาน MIL-STD-704F ได้กำหนดไว้ อีกทั้งแรงดันพลิ้ว ในสภาวะอยู่ตัวมีค่าเท่ากับ 73.4 V ซึ่งเกินจากค่าแรงดันพลิ้วสูงสุดตามที่มาตรฐานได้กำหนดไว้ คือ 6 V หากยังคงให้ระบบทำงานต่อที่จุดปฏิบัติงานนี้อาจจะส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุม หรืออาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบโดยรวมที่มีผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารภายใน เครื่องบินได้ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในรูปที่ 4.3 จะพบว่า ให้ผลที่ สอดคล้องกัน นั่นคือ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจะขาดเสถียรภาพเมื่อ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 35 kW ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า ค่าเจาะจงเด่น *ภ* และ *ภ*ู ของระบบ ซึ่งคำนวณได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ถึงแม้ว่า จะยากต่อการระบุหรืออธิบายในแง่ของความหมายทางกายภาพ (physical meaning) แต่ก็สามารถ ใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพเพื่อคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาได้อย่างถูกต้อง และที่สำคัญที่สุดเป็นการแสดงให้เห็นว่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพ โดยการขาดเสถียรภาพ ของระบบเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัด ของระบบ (*P_{rated}* = 60 kW) ดังนั้นการบรรเทา การขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด โดยการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาที่จะได้รับการ ประยุกต์และพัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ และจะได้รับการนำเสนอในบทถัดไป สำหรับ ในบทที่ 4 นี้เนื้อหาจะเน้นไปที่การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบ โดยในหัวข้อที่ 4.3 ซึ่งเป็นหัวข้อ ถัดไป จะเป็นการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

4.3 การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณา

โดยปกติ ความถี่ขอ<mark>งไ</mark>ฟฟ้ากระแสสลับ<mark>ที่ผลิ</mark>ตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิ<mark>น</mark>ที่พิจารณาจะมีค่าคงที่เท่ากับ 400 Hz แต่อย่างไรก็ตามความถี่ของ ้ไฟฟ้ากระแสสลับนี้อา<mark>จมีการเปลี่ยนแปลงได้ใน</mark>ช่วง 320 Hz ถึง 800 Hz ตามมาตรฐาน MII -STD-704F หรือค่าพารามิเตอร์ของสายส่งกำลังไฟฟ้าอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปตามความยาว ของสายเคเบิลจากขั้นตอ<mark>นการติด</mark>ตั้งอุปกรณ์ของระบบ ในขณะที่ค่าพารามิเตอร์ของวงจรกรองหรือ แม้กระทั่งค่าพารามิเตอร์ของ<mark>ตัวควบคุมที่คำนวณได้จากอัตรา</mark>ส่วนการหน่วงและความถี่ธรรมชาติ เป็นค่าที่ขึ้นอยู่กับการออกแบบของวิศวกร ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม ดังนั้น การศึกษาวิจัยถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบ จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีความสำคัญไม่ต่างไปจากการวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบ ด้วยเหตุนี้ ้งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงได้ดำเนินการศึกษาวิจัยถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ้ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังแสดงในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 โดยใช้ การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว และการตรวจสอบความถูกต้องของ ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะอาศัยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม MATLAB ซึ่ง สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังต่อไปนี้

4.3.1 การเปลี่ยนแปลงความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับที่ผลิตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

การเปลี่ยนแปลงความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับ (_f) ที่ผลิตได้จาก เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรของระบบเป็นผลมาจากความเร็วรอบ (_m) ซึ่งเป็น สัญญาณอินพุตของเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นเมื่อความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับ ที่ผลิตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิม ดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วย วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สามารถ สร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพ (Instability Line) ได้ดังแสดงในรูปที่ 4.5 ดังนี้

รูปที่ 4.5 ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง $f_{\!_e}$

จากรูปที่ 4.5 จะสังเกตได้ว่า เมื่อความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับมีค่าเท่ากับ 300 Hz, 400 Hz และ 500 Hz ระบบจะขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P*_{crt}) มีค่าเท่ากับหรือ มากกว่า 26.4 kW, 35 kW และ 42.2 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังแสดงในรูปที่ 4.6 จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่อความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับที่ผลิตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรมีค่า เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดียว มีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น (more stable) นั่นเป็นเพราะว่า เมื่อความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับที่ผลิตได้มีค่าเพิ่มมากขึ้นจากการที่ความเร็วรอบ ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีค่าเพิ่มมากขึ้นตามความสัมพันธ์ดังแสดงในสมการที่ (4-8) จะส่งผลทำให้ แรงดันไฟฟ้าที่ขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้ามีค่าเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งเป็นไปตามความสัมพันธ์ ดังแสดงในสมการที่ (4-9) โดยการที่แรงดันไฟฟ้าที่ขั้วของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิด แม่เหล็กถาวรมีค่าเพิ่มมากขึ้นเปรียบเสมือนกับแหล่งจ่ายของระบบสามารถจ่ายโหลดได้เพิ่มมากขึ้น ดังนั้นระบบจึงมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น

$$\omega_m = \frac{4\pi f_e}{P} \tag{4-8}$$

$$V_{i,gen.} = \sqrt{3} (E_{gen.} - jX_s I_A) = \sqrt{3} (2\pi f_e \phi_m - jX_s I_A)$$
(4-9)

- โดยที่ X_s คือ ค่าซิงโครนัส<mark>รี</mark>แอกแทนซ์ (synchronous reactance) ของ ข<mark>ดลว</mark>ดอาร์เมเจอร์
  - I_A คือ กระแสอาร์เมเจอร์ (armature current)

รูปที่ 4.6 ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ f_{e} มีการเปลี่ยนแปลง

4.3.2 การเปลี่ยนแปลงความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้า

การเปลี่ยนแปลงความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงทำให้ ความต้านทาน (*R*) และความเหนี่ยวนำ (*L*) ของสายส่งกำลังไฟฟ้ามีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น เมื่อความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิม ดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วย วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สามารถ สร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพได้ดังแสดงในรูปที่ 4.7 ดังนี้

รูปที่ 4.7 ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลงความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้า

จากรูปที่ 4.7 จะสังเกตได้ว่า เมื่อความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรงมีค่าเท่ากับ 10 เมตร, 150 เมตร, 550 เมตร และ 700 เมตร ระบบจะขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{crt}*) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 35 kW, 42.2 kW, 38.6 kW และ 32.1 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังแสดง ในรูปที่ 4.8 จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงความยาวของ สายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงสามารถทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินใช้ไฟฟ้า มากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ทั้งมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้นและมีเสถียรภาพน้อยลงได้เช่นกัน โดยการเพิ่มความยาวของ สายส่งกำลังไฟฟ้าในช่วงไม่เกิน 300 เมตร มีแนวโน้มทำให้ระบบไฟฟ้าที่พิจารณามีเสถียรภาพ เพิ่มขึ้น นั่นเป็นเพราะว่า ความต้านทานของสายส่งกำลังไฟฟ้า (*R*) ที่มีค่าเพิ่มมากขึ้นตามความยาว ของสายส่งกำลังไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ส่งผลทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มมากขึ้น (Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., De Lillo, L., and Thomas, D.W.P., 2012; Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015) ดังนั้นระบบจึงมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม การเพิ่มความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้าที่มากกว่า 300 เมตร กลับมีแนวโน้มทำให้ระบบไฟฟ้าที่ พิจารณามีเสถียรภาพน้อยลง (less stable) ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผลการลดลงของการหน่วงของระบบ จากการที่ความเหนี่ยวนำของสายส่งกำลังไฟฟ้า (*L*,) มีค่าเพิ่มมากขึ้นตามความยาวของ สายส่งกำลังไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น (Areerak, K-N., et al., 2012; Gao, F., et al., 2015) รวมถึงผลจาก แรงดันตกและกำลังงานสูญเสียที่เกิดเพิ่มมากขึ้นเมื่อความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้ามีค่าเพิ่มขึ้น มีอิทธิพลต่อเสถียรภาพของระบบมากกว่าการเพิ่มของการหน่วงของระบบจากความต้านทานของ สายส่งกำลังไฟฟ้าที่มีค่าเพิ่มมากขึ้นตามความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นระบบ จึงมีเสถียรภาพน้อยลง

รูปที่ 4.8 ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้ามีการเปลี่ยนแปลง

4.3.3 การเปลี่ยนแปลงความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง

ตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (bus capacitor) หรือตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้า (*C*,) ถูกติดตั้งที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงของระบบ เพื่อทำหน้าที่ลดแรงดันพลิ้วของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ที่บัสหลักให้มีลักษณะสัญญาณที่เรียบและคงที่มากขึ้น เมื่อค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิมดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สามารถสร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพได้ ดังแสดงในรูปที่ 4.9 ดังนี้

รูปที่ 4.9 ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง $C_{_b}$

จากรูปที่ 4.9 จะสังเกตได้ว่า เมื่อความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีค่าเท่ากับ 0.3 mF, 0.5 mF และ 0.8 mF ระบบจะขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{cpL}*) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 36.4 kW, 35 kW และ 30.4 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังแสดงในรูปที่ 4.10 พบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเปลี่ยนแปลงความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุ ที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงสามารถทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ทั้งมีเสถียรภาพ เพิ่มขึ้นและมีเสถียรภาพน้อยลงได้เช่นกัน โดยการเพิ่มค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงในช่วงแรกที่ไม่เกิน 0.3 mF มีแนวโน้มทำให้ระบบไฟฟ้าที่พิจารณา มีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น นั่นเป็นเพราะว่า ความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงที่มีค่า เพิ่มมากขึ้น ส่งผลทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มมากขึ้น (Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., De Lillo, L., and Thomas, D.W.P., 2012; Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S.V., Hill, C., and Asher, G., 2015) ดังนั้นระบบจึงมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการเพิ่มค่า ความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงที่มากกว่า 0.3 mF กลับมีแนวโน้มทำให้ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณามีเสถียรภาพน้อยลง ถึงแม้ว่าจะยากต่อการอธิบายผลที่ได้ในแง่ของความหมาย ทางกายภาพ แต่ผลจากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและผลจากการตรวจสอบความถูกต้องด้วยการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ก็สอดคล้องกัน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า การเพิ่มค่าความจุไฟฟ้าของ ตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหรือตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้า ที่มากเกินไป ไม่เป็นผลดีกับ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เพราะนอกจากจะส่งผลทำให้ระบบมีเสถียรภาพน้อยลงแล้ว ยังส่งผลทำให้ขนาด น้ำหนัก และราคา ของระบบโดยรวมเพิ่มสูงมากขึ้น ดังนั้นการออกแบบ ตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงจึงเป็นสิ่งที่วิศวกรผู้ออกแบบระบบจะต้องวิเคราะห์อย่างละเอียด และรอบคอบเพื่อให้ได้ค่าที่มีความเหมาะสมสำหรับการใช้งานระบบ

รูปที่ 4.10 ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ C_b มีการเปลี่ยนแปลง

4.3.4 การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุม

การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุม (ζ) ซึ่งเป็นผลมาจาก เปอร์เซ็นต์การพุ่งเกินสำหรับการออกแบบตัวควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้อัตราการขยายสัดส่วน (K_p) ของตัวควบคุม พีไอมีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป การออกแบบตัวควบคุม ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้กำหนดให้อัตราส่วนการหน่วงของลูปแรงดันไฟฟ้า (ζ_p) และ อัตราส่วนการหน่วงของลูปกระแสไฟฟ้า (ζ_p) มีค่าเท่ากัน เนื่องจากต้องการออกแบบ เปอร์เซ็นต์การพุ่งเกินของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าของระบบด้วยค่าที่เท่ากัน ดังนั้น การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุมในงานวิจัยวิทยานิพนธ์จะเป็น การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของทั้งลูปแรงดันไฟฟ้าและลูปกระแสไฟฟ้าไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเมื่ออัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่า เท่าเดิมดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วย วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สามารถสร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพได้ดังแสดงในรูปที่ 4.11 ดังนี้

รูปที่ 4.11 ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง ζ_i และ ζ_i

จากรูปที่ 4.11 จะสังเกตได้ว่า เมื่ออัตราส่วนการหน่วงของทั้งลูปการควบคุม แรงดันไฟฟ้าและลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.7, 0.8 และ 0.9 ระบบจะขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 35 kW, 29.7 kW และ 25.6 kW ตามลำดับ
และเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังแสดงในรูปที่ 4.12 จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่ออัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุมมีค่า เพิ่มมากขึ้น จะทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว มีเสถียรภาพน้อยลง จากผลการวิเคราะห์ ทางทฤษฎีและผลจากการตรวจสอบความถูกต้องด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ที่สอดคล้องกัน ถือว่าเป็นข้อสรุปที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการออกแบบและเลือกใช้ค่าพารามิเตอร์ ของระบบควบคุมให้มีความเหมาะสม

รูปที่ 4.12 ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ 💪 และ 💪 มีการเปลี่ยนแปลง

4.3.5 การเปลี่ยนแปลงความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุม

การเปลี่ยนแปลงความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุม (ω) ซึ่งเป็นผลมาจากเวลาเข้าที่ (T_s) สำหรับการออกแบบตัวควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้อัตราการขยายสัดส่วน (K_p) และ อัตราการขยายปริพันธ์ (K_i) ของตัวควบคุมพีไอมีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป โดยตัวควบคุมพีไอของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้เป็นตัวควบคุมแบบต่อเรียง (cascade controller) ที่มีตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าเป็นลูปควบคุมภายในและมีตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าเป็นลูปควบคุม ภายนอก ซึ่งในการออกแบบตัวควบคุมได้กำหนดให้ความถี่ธรรมชาติของลูปกระแสไฟฟ้า ($\omega_{_{M}}$) มีค่ามากกว่า 10 เท่าของความถี่ธรรมชาติของลูปแรงดันไฟฟ้า ($\omega_{_{M}}$) ตามเงื่อนไขของการออกแบบ ตัวควบคุมแบบต่อเรียงที่ลูปควบคุมภายในต้องทำงานเร็วกว่าลูปควบคุมภายนอกอย่างน้อย 10 เท่า นั่นคือ $\omega_{_{M}} > 10\omega_{_{M}}$ (Pena, R., Clare, J.C., and Asher, G.M., 1996) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลง ความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุมในงานวิจัยวิทยานิพนธ์จะเป็นการเปลี่ยนแปลงความถี่ธรรมชาติ ของทั้งลูปแรงดันไฟฟ้าและลูปกระแสไฟฟ้าไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เป็นตามเงื่อนไขของ การออกแบบตัวควบคุมแบบต่อเรียงดังกล่าวข้างต้น เมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุม มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิมดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ สามารถสร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพได้ ดังแสดงในรูปที่ 4.13 ดังนี้

รูปที่ 4.13 ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบจากการเปลี่ยนแปลง $arnothing_m$ และ $arnothing_m$

จากรูปที่ 4.13 จะสังเกตได้ว่า เมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปแรงดันไฟฟ้ามีค่า เท่ากับ 120 Hz, 140 Hz และ 160 Hz ในขณะที่ความถี่ธรรมชาติของลูปกระแสไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 1300 Hz, 1500 Hz และ 1700 Hz ตามลำดับ ระบบจะขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{cpL}*) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 44.1 kW, 35 kW และ 27.7 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับ ผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังแสดงในรูปที่ 4.14 จะพบว่า ให้ผลที่ สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุมมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว มีเสถียรภาพน้อยลง ซึ่งสังเกตได้ว่า ผลการวิเคราะห์ ทางทฤษฎีและผลจากการตรวจสอบความถูกต้องด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ มีความสอดคล้องกัน ดังนั้นจึงได้เป็นข้อสรุปที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อการออกแบบและเลือกใช้ ค่าพารามิเตอร์ของระบบควบคุมให้มีความเหมาะสม

รูปที่ 4.14 ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ ω_{m} และ ω_{m} มีการเปลี่ยนแปลง

4.3.6 การเปลี่ยนแปลงอัตราการขยายดรูป

เส้นอเสถียรภาพเมื่ออัตราการขยายดรูป (*K_p*) มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิมดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ซึ่งสร้างได้จากผล การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ แสดงได้ดังรูปที่ 4.15 ดังนี้

รูปที่ 4.15 ผลกระท<mark>บต่อ</mark>เสถียรภา<mark>พขอ</mark>งระบบจากการเปลี่ยนแปลง $K_{\scriptscriptstyle D}$

รูปที่ 4.16 ผลการจำลองสถานการณ์เมื่อ K_D มีการเปลี่ยนแปลง

จากรูปที่ 4.15 จะสังเกตได้ว่า เมื่ออัตราการขยายดรูปมีค่าเท่ากับ 0.02, 0.065 และ 1.25 ระบบจะขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{cr}*) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 36.9 kW, 35 kW และ 32.2 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลที่ได้จากการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังแสดงในรูปที่ 4.16 พบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่ออัตราการขยายดรูปมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว มีเสถียรภาพ น้อยลง นั่นเป็นเพราะว่า อัตราการขยายดรูปที่มีค่าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิดแรงดันตกที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามลักษณะเฉพาะเอาต์พุตของตัวควบคุมแบบดรูปที่กำหนดไว้สำหรับควบคุมการแบ่ง กระแสไฟฟ้าหรือกำลังไฟฟ้าจากแต่ละเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไปยังโหลดทั้งหมดบนเครื่องบิน และ ถึงแม้ว่าการควบคุมแบบดรูปจะเป็นการเพิ่มค่าความต้านทานเสมือน (virtual resistance) เข้าไปใน ระบบ ซึ่งส่งผลทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มมากขึ้น แต่ผลจากแรงดันตกที่มากขึ้น เมื่ออัตราการขยายดรูปมีค่าเพิ่มขึ้น มีอิทธิพลต่อเสถียรภาพของระบบมากกว่า (Gao, F., Bozhko, S.V., Asher, G., Wheeler, P., and Patel, C., 2016) ดังนั้นระบบจึงมีเสถียรภาพน้อยลง

ดังนั้นจากการดำเนินการศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังรายละเอียด ทั้งหมดที่ได้นำเสนอในหัวข้อที่ 4.3 นี้ สามารถสรุปได้ว่า เมื่อความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับที่ผลิต ได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ระบบไฟฟ้าที่ พิจารณามีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น ในขณะที่การเพิ่มความยาวของสายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรงและการเพิ่มค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงที่มากเกินไป รวมถึงเมื่ออัตราส่วนการหน่วงและความถี่ธรรมชาติของการออกแบบตัวควบคุมพีไอ และอัตราการขยายดรูปมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้าที่พิจารณามีเสถียรภาพน้อยลง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดที่ได้นี้เป็นข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อวิศวกรผู้ออกแบบระบบ ในการพิจารณาและคำนึงถึงขนาด น้ำหนัก ราคา รวมถึงผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบโดยรวม สำหรับการออกแบบและเลือกค่าพารามิเตอร์ของระบบให้มีความเหมาะสม เพราะสามารถเพิ่ม ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือให้กับระบบไฟฟ้าก๊ลังบนเครื่องบินได้

การวิเคราะห์เสถียรภาพและการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย แบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังที่ได้นำเสนอในบทที่ 4 นี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาซึ่งพิสูจน์หาได้ ด้วยวิธีดีคิว สามารถใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพเพื่อคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบ ได้อย่างถูกต้องแล้ว สิ่งที่สำคัญที่สุดเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้น โดยจุดการขาด เสถียรภาพเกิดขึ้นเมื่อ *P_{CPL}* = 35 kW ซึ่งเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ คือ *P_{rated}* = 60 kW ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อได้ที่จุดปฏิบัติงาน ณ จุดการขาดเสถียรภาพ และในระดับ กำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด เนื่องจากการขาดเสถียรภาพอาจส่งผลต่อ สมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมหรืออาจส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อระบบโดยรวม ที่มีผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารภายในเครื่องบินได้ อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์เสถียรภาพ ไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดทำได้เพียงแค่คาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบได้เท่านั้น แต่ไม่ สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ดังนั้น การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและ จำเป็นอย่างมาก เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ดังนั้น การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและ จำเป็นอย่างมาก เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ จนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดของระบบ โดยการบรรเทาการจาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบที่ได้รับ การประยุกต์และพัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ และจะได้รับการนำเสนอรายละเอียด ไว้ในบทที่ 5 ซึ่งเป็นบทถัดไป

4.4 สรุป

ในบทที่ 4 เป็นกา<mark>รนำเสนอการวิเคราะห์เสถีย</mark>รภาพ<mark>แ</mark>ละการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของ การเปลี่ยนแปลงค่าพาร<mark>ามิเ</mark>ตอร์ที่ส่งผลต่อเสลียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้า มากขึ้นที่มีระบบจำหน่<mark>ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องก</mark>ำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ้ด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเ<mark>ส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่</mark>อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบซึ่งพิสูจน์หาได้จากวิธีดีคิวในบทที่ 3 ที่ผ่านมา พร้อมทั้งนำเสนอ การตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ทั้งหมดด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ โดยผลที่ได้แสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์เสถียรภาพที่อาศัยแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้สามารถคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบได้อย่างถูกต้อง และ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ถึงผลกระทบต่อเสถียรภาพจากการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ของระบบก็ เป็นข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์สำหรับการออกแบบและเลือกค่าพารามิเตอร์ของระบบให้มี ้ความเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือให้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณา แต่อย่างไรก็ตามการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเกิดขึ้น ก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ ซึ่งส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อได้ ณ จุดการขาด เสถียรภาพและในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ในขณะที่การวิเคราะห์ เสถียรภาพไม่ว่าจะอาศัยวิธีการใดทำได้เพียงแค่คาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบได้เท่านั้น

แต่ไม่สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ดังนั้น การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและ จำเป็นอย่างมาก เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ จนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดของระบบ ด้วยเหตุนี้การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงได้รับการศึกษาวิจัยและประยุกต์พัฒนาขึ้น ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ดังรายละเอียดที่จะได้รับการนำเสนอบทถัดไป

บทที่ 5 การบรรเทาการขาดเสถียรภาพและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

5.1 บทนำ

การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในบทที่ 4 ที่ผ่านมา ้แสดงให้เห็นว่า ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้นอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยจุด การขาดเสถียรภาพเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟ<mark>ฟ้าพิกัด</mark>ของระบบ ซึ่งส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถทำงาน ต่อได้ ณ จุดการขาดเสถียรภาพและในระดับก<mark>ำล</mark>ังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ้อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์เสถียรภ<mark>าพเ</mark>พียงอย่<mark>างเดี</mark>ยวไม่สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ กลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำ<mark>งาน</mark>ต่อได้ ดังนั้<mark>นใ</mark>นบทที่ 5 นี้จึงเป็นการนำเสนอการศึกษาวิจัย ้เกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟ<mark>ฟ้าก</mark>ำลังบนเครื่องบิน<mark>ที่พิ</mark>จารณา ซึ่งได้รับการประยุกต์และต่อยอด พัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพ<mark>นธ์ นั่</mark>นคือ การบรรเทาก<mark>ารขา</mark>ดเสถียรภาพและการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัว โดยเนื้อหาในตอนต้นของบทเป็นการนำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่<mark>อง</mark>บิน<mark>ที่พิจารณาด้วยวิธีการป้อน</mark>กลั<mark>บแ</mark>บบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิค ้ลูปยกเลิก เพื่อทำให้ระ<mark>บบที่</mark>ขา<mark>ดเสถียรภาพกลับมามีเส</mark>ถียร<mark>ภาพ</mark>และสามารถทำงานต่อได้ ซึ่งได้ กล่าวถึงรายละเอียดของทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก การพิสูจน์หาแบบจำลองทา<mark>งคณิตศาสตร์ของระบบเมื่อมีก</mark>ารบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และ การวิเคราะห์ทางทฤษฎีด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลอง ที่พิสูจน์หาได้ พร้อมทั้งการยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บน คอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่ว่าจะอาศัยวิธีการที่ได้นำเสนอ หรือวิธีการอื่น ๆ ใด ๆ ทำได้เพียงแค่ทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้เท่านั้น แต่เมื่อระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดมีค่าสูงเพิ่มมากขึ้น ระบบจะขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง กล่าวคือ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่เพียงพอที่จะทำให้ระบบทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพในระดับ กำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงได้นำเสนอ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา โดยประยุกต์ใช้ ้วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของ ้ค่าอัตราขยายป้อนกลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณานอกจากจะไม่เกิดการขาดเสถียรภาพแล้ว

ยังสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ได้อีกด้วย โดยการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ได้รับการต่อยอดพัฒนาและ เป็นจุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์ จะได้รับการนำเสนอรายละเอียดพร้อมทั้งการยืนยันผลด้วย การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ไว้ในส่วนสุดท้ายของบทที่ 5

5.2 การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก

การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังแสดง ในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 งานวิจัยวิทยานิพนธ์ใช้วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิค ลูปยกเลิก เนื่องจากวิธีการดังกล่าวสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ โดยตรง จึงทำให้ระบบมีขีดความสามารถในการจ่ายกำลังไฟฟ้าให้กับโหลดได้สูงเพิ่มมากขึ้น โดยเทคนิคลูปยกเลิกนี้เป็นวิธีการที่ถูกนำเสนอไว้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ วงจรแปลงผันกำลังดีซีเป็นดีซี ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจและองค์ความรู้เกี่ยวกับ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก จนกระทั่งสามารถประยุกต์ใช้เทคนิคดังกล่าว กับวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฬของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งเป็น วงจรแปลงผันกำลังเอซีเป็นดีซีได้ งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงศึกษาทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการบรรเทา

การขาดเสถียรภาพด้วยเ<mark>ทคนิ</mark>คลู<mark>ปยกเลิก ซึ่งสามารถอธิบาย</mark>ราย<mark>ละเอี</mark>ยดได้ดังหัวที่ 5.2.1 ดังนี้

5.2.1 ทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก เทคนิคลูปยกเลิกเป็นวิธีการชดเซยหรือกำจัดผลของความไม่เป็นเชิงเส้น ที่มีแนวคิดพื้นฐานคือ การค้นหา (finding) การป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่สามารถชดเชยหรือ กำจัดผลของความไม่เป็นเชิงเส้นที่มีอยู่ในระบบได้ ดังนั้นผลของความไม่เป็นเชิงเส้น อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพจึงถูกมองว่าเป็น ปัญหาแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่จะต้องได้รับการแก้ไขด้วยวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Fulwani, D.K., and Singh, S., 2016; Rahimi, A.M., Williamson, G.A., and Emadi, A., 2010) โดยเทคนิคลูปยกเลิกเป็นวิธีการที่ถูกจัดอยู่ในประเภทของการหน่วงแบบแอกทีฟ ซึ่งการชดเชยหรือ กำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจะอาศัยการแก้ไขโครงสร้างควบคุมของระบบ ด้วยการสร้าง สัญญาณชดเชย หรืออาจเรียกว่า สัญญาณสร้างเสถียรภาพ ฉีดเข้าไปในโครงสร้างของระบบควบคุม เพื่อสร้างผลการหน่วงเสมือน ซึ่งทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มสูงขึ้น นั่นคือ ทำให้ระบบมี เสถียรภาพเพิ่มขึ้น และเทคนิคลูปยกเลิกนี้เป็นวิธีการที่ถูกนำเสนอไว้สำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวของวงจรแปลงผันกำลังดีซีเป็นดีชี

ทั้งวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (buck converter) วงจรแปลงผันแบบบูสต์ (boots converter) และ วงจรแปลงผันแบบบัคก์-บูสต์ (buck-boots converter) อย่างไรก็ตามในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ จะอธิบายพื้นฐานของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกผ่านการใช้งานกับ วงจรแปลงผันแบบบัคก์เท่านั้น เนื่องจากเพียงพอต่อการสร้างความเข้าใจและองค์ความรู้เกี่ยวกับ วิธีการดังกล่าว จนกระทั่งสามารถประยุกต์ใช้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาได้ อีกทั้ง การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกของวงจรแปลงผันกำลังดีซีเป็นดีซีอื่น ๆ มีแนวคิดและใช้หลักการเดียวกันกับวงจรแปลงผันแบบบัคก์ ซึ่งสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม ได้จากบทความวิจัยของ อาเมียร์ ราฮิไม และคณะ (Rahimi, A.M., Williamson, G.A., and Emadi, A., 2010) ดังนั้นการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่อาศัยเทคนิค ลูปยกเลิกสามารถอธิบายรายละเอียดพอสังเขปได้ดังต่อไปนี้

$$\begin{cases} I_L = \frac{1}{s \cdot L} \left(dV_{in} - V_o \right) \\ V_o = \frac{1}{s \cdot C} \left(I_L - \frac{1}{R_{load}} V_o - \frac{P_{CPL}}{V_o} \right) \end{cases}$$
(5-1)

รูปที่ 5.1 แผนภาพบล็อกของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีเทคนิคลูปยกเลิก (Rahimi, A.M., Williamson, G.A., and Emadi, A., 2010)

วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) และ ์ โหลดความต้านทาน (R_{ioad}) จะมีแบบจำลองทางคณิตศาสตร์หรือสมการพลวัตบนโดเมนความถี่ ในย่านการทำงานโหมดการนำกระแสแบบต่อเนื่องแสดงดังสมการที่ (5-1) และจากสมการดังกล่าว สามารถสร้างเป็นแผนภาพบล็อกของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ได้ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทาในรูปที่ 5.1 ซึ่งจากสมการที่ (5-1) และรูปที่ 5.1 จะสังเกตได้ว่า ความไม่เป็นเชิงเส้นอันเนื่องมาจาก โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพคือ พจน์ $rac{P_{\scriptscriptstyle CPL}}{V}$ หากสามารถ ยกเลิกหรือกำจัดพจน์ดังกล่าวนี้ได้ วงจรแปลงผันแบบบัคก์จะเปรียบเสมือนมีเพียงแค่ ์ โหลดความต้านทานเท่านั้น ซึ่งจะไม่มีปัญห<mark>าเ</mark>กี่ยวกับเสถียรภาพ นั่นคือ ระบบจะไม่เกิดการขาด ้ เสถียรภาพขึ้น ดังนั้นเทคนิคลูปยกเลิกจึงถูก<mark>เพิ่มเข้</mark>าไปในระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ ้ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 5.1 เพื่อช<mark>ดเชยห</mark>รือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งสามารถ ทำได้โดยการป้อนกลับอนุพันธ์ของ $\frac{1}{V}$ และคูณด้วยค่าอัตราขยายป้อนกลับ (feedback gain : $K_{\scriptscriptstyle FB}$) ้จากนั้นฉีดสัญญาณที่ได้เข้าไปในโค<mark>รงส</mark>ร้างของร<mark>ะบ</mark>บควบคุมด้วยเครื่องหมายบวก (plus sign) ซึ่งเป็นเครื่องหมายที่ตรงข้ามกับพจน์ที่ไม่เป็นเชิงเส้น $rac{P_{CPL}}{V_{o}}$ ที่มีเครื่องหมายเป็นลบ (minus sign) ้ดังแสดงในรูปที่ 5.1 เพื่อทำให้เกิดผลการยกเลิกหรือการหักล้างกันของพจน์ที่ไม่เป็นเชิงเส้น ้อันเนื่องมาจากโหลดกำลั<mark>งไฟฟ้าคงตัว ดังนั้นจากแผน</mark>ภาพ<mark>บล็</mark>อกในรูปที่ 5.1 เมื่อวงจรแปลงผัน แบบบัคก์มีการบรรเทาการขาด<mark>เสถียรภาพด้วยเทคนิคลูป</mark>ยกเ<mark>ลิก</mark> แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบบนโดเมนความถี่แ<mark>สดงได้</mark>ดังสมการที่ (5-2) ดังนี้

$$\begin{cases} I_L = \frac{1}{s \cdot L} \left(V_{control} V_{in} - V_o \right) + \frac{K_{FB} V_{in}}{L} \cdot \frac{1}{V_o} \\ V_o = \frac{1}{s \cdot C} \left(I_L - \frac{1}{R_{load}} V_o - \frac{P_{CPL}}{V_o} \right) \end{cases}$$
(5-2)

กำหนดให้ I_{L1} และ d₁ เป็นตัวแปรตัวใหม่ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดัง สมการที่ (5-3) และสมการที่ (5-4) ตามลำดับ

$$I_{L1} = I_L - \frac{K_{FB}V_{in}}{L} \cdot \frac{1}{V_o}$$
(5-3)

1--

$$d_1 = V_{control} \tag{5-4}$$

ดังนั้นจากสมการที่ (5-3) และสมการที่ (5-4) จะสามารถจัดรูปแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิกในสมการที่ (5-2) ได้ใหม่ดังสมการที่ (5-5) ดังนี้

$$\begin{cases} I_{L1} = \frac{1}{s \cdot L} \left(d_1 V_{in} - V_o \right) \\ V_o = \frac{1}{s \cdot C} \left[I_{L1} - \frac{1}{R_{load}} V_o + \frac{V_{in}}{L} \left(K_{FB} - \frac{L \cdot P_{CPL}}{V_{in}} \right) \cdot \frac{1}{V_o} \right] \end{cases}$$
(5-5)

จากสมการที่ (5-5) จะสังเกตได้ว่า ถ้า $K_{FB} = rac{L \cdot P_{CPL}}{V_{in}}$ พจน์ที่ไม่เป็นเชิงเส้น

อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจะถูกยกเลิกหรือกำจัดออกไป ทำให้แบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของระบบที่ได้เป็นแบบจำลองที่เปรียบเสมือนวงจรแปลงผันแบบบัคก์มีเพียงแค่ โหลดความต้านทานเท่านั้น ระบบจึงมีเสถียรภาพตลอดเวลา เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า การชดเชย หรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวด้วยเทคนิคลูปยกเลิกจำเป็นต้องมีการเลือกค่าอัตราขยาย ป้อนกลับ (*K_{FB}*) ให้เหมาะสม ดังนั้น *K_{FB}* จึงเป็นค่าพารามิเตอร์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก สำหรับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก และค่า *K_{FB}* นี้จะต้องได้รับการ วิเคราะห์และออกแบบอย่างละเอียดถี่ถ้วน เพราะมีผลต่อการชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวโดยตรง

ดังนั้นจากความเข้าใจและองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการบรรเทา การขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ดังรายละเอียดที่ได้อธิบายไปข้างต้นในหัวที่ 5.2.1 จะสามารถประยุกต์ใช้เทคนิคลูปยกเลิกกับวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบได้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ดังสมการที่ (3-46) ในบทที่ 3 จะพบว่า ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว นั่นคือ พจน์ $\frac{P_{CPL}}{V_b}$ ที่ปรากฏอยู่ในสมการ I_q , v_{dc} , v_b , X_v และ X_{iq} จะลดทอนเสถียรภาพของ ระบบ ซึ่งส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพ หากสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวดังกล่าวได้ ระบบก็จะมีเสถียรภาพ ดังนั้นการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วย เทคนิคลูปยกเลิกจึงถูกประยุกต์ใช้งานเพื่อชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวและ รับประกันว่าระบบจะสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพ โดยระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกแสดงได้ดังรูปที่ 5.2 ดังนี้

รูปที่ 5.2 ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ

ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก

จากรูปที่ 5.2 จะสังเกตได้ว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาเป็นการดำเนินการแก้ไขทางด้านแหล่งจ่ายด้วยวิธีการป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิก โดยเทคนิคลูปยกเลิกดังแสดงด้วยพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 5.2 ได้ถูกเพิ่มเข้าไปในระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้วของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ซึ่งก็คือ พื้นที่สีเทาในรูปที่ 5.2 ดังนั้นการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาด้วยเทคนิค ลูปยกเลิกสามารถทำได้โดยเริ่มต้นจากการตรวจจับหรือตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อม ตู้ตัวเก็บประจุหรือแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_b) และทำให้อยู่ในรูปผกผัน ซึ่งหมายถึง เป็นการป้อนกลับแบบไม่เป็นเส้น จากนั้นนำมาปรับคูณกับค่าอัตราขยายป้อนกลับ (K_{FB}) ของ เทคนิคลูปยกเลิก และหาอนุพันธ์ของสัญญาณ เพื่อปรับอัตราขยายสำหรับการชดเซยหรือกำจัด ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว จะได้สัญญาณชดเชยหรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพเพื่อฉีดเข้าไปใน ลูปควบคุม V_b แต่อย่างไรก็ตามจากรูปที่ 5.2 จะสังเกตได้ว่า ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาไม่มี ลูปควบคุม V_b แต่อย่างไรก็ตามจากรูปที่ 5.2 จะสังเกตได้ว่า ระบบไฟฟ้าที่หังอง นั่นคือ เมื่อพิจารณาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบดังสมการที่ (3-46) ในสภาวะอยู่ตัว โดย กำหนดให้ทุก ๆ สมการอนุพันธ์ในแบบจำลองมีค่าเท่ากับศูนย์ ($\dot{\mathbf{x}} = \mathbf{0}$) จะได้ความสัมพันธ์ของ V_{dc} และ V_b ดังสมการที่ (5-6) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว นั่นคือ พจน์ $\frac{P_{crt}}{V_b}$

มีเครื่องหมายที่เป็นบวก ดังนั้นหากต้องการกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวผ่านลูปควบคุม V_{dc} จะต้องสร้างสัญญาณชดเชยหรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพฉีดเข้าไปหักล้างผลดังกล่าวด้วย เครื่องหมายลบ ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 5.2 ซึ่งจากที่กล่าวมาจะพบว่า การบรรเทา การขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถทำได้ โดยการเพิ่มเพียงแค่ตัวตรวจวัดแรงดันไฟฟ้า (voltage sensor) สำหรับ V, เข้าไปในระบบเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่ส่งผลต่อกำลังงานสูญเสีย ขนาด น้ำหนัก และราคาของระบบโดยรวมบนเครื่องบิน การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย แบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว โดยการประยุกต์ใช้การป้อนกลับแบบ ไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ใด ๆ ประยุกต์ใช้วิธีการในลักษณะนี้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ดังนั้นการดำเนินการ ในลักษณะดังกล่าวนี้จึงเป็นจุดเด่นข้อหนึ่งของงานวิจัยวิทยานิพนธ์

$$V_{dc} = \left(1 + \frac{R_c}{R_L}\right) V_b + \frac{R_c P_{CPL}}{V_b}$$
(5-6)

การออกแบบและเลือกค่า K_{FB} ซึ่งเป็นพารามิเตอร์ที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก เพราะมีผลต่อการชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะใช้การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็น เชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ด้วยเหตุนี้จึงมี ความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบในกรณีที่ได้เพิ่ม เทคนิคลูปยกเลิกเข้าไปในระบบควบคุม ดังนั้นการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ พร้อมทั้ง การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้ สามารถแสดงรายละเอียดได้ ดังหัวข้อที่ 5.2.2 ดังนี้

5.2.2 การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ

รูปที่ 5.3 แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยว และบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ดังแสดงในรูปที่ 5.2 งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้วิธีดีคิว ดังนั้นการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพจึงสามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับการพิสูจน์หาแบบจำลอง ของระบบด้วยวิธีดีคิว ในกรณีที่ยังไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพดังที่ได้รับการอธิบาย รายละเอียดไว้แล้วในบทที่ 3 แต่จะมีความแตกต่างกันที่เมื่อระบบมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ เทคนิคลูปยกเลิกได้ถูกเพิ่มเข้าไปในระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้วของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟ โดยโครงสร้างภายในของระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกแสดงได้ดังแผนภาพบล็อกในรูปที่ 5.3 ซึ่งจากแผนภาพบล็อกของระบบควบคุมดังกล่าวจะสังเกตได้ว่า ตัวควบคุมของวงจรเรียงกระแส-ภาคหน้าแบบแอกทีฟของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เมื่อมีการบรรเทา การขาดเสถียรภาพ ประกอบด้วย ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิว ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้า ตัวควบคุมแบบดรูป ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทาในรูปที่ 5.3 ซึ่งเป็นตัวควบคุมเดิมของระบบที่มีอยู่แล้ว และสามารถออกแบบได้ตามรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.5.1 ในบทที่ 3 และเทคนิค ลูปยกเลิก ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 5.3 ซึ่งได้ถูกเพิ่มเข้าไปในลูปการควบคุม *V_{ac}* ของ ระบบควบคุมเดิมสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์แผนภาพบล็อก ในรูปที่ 5.3 จะสามารถเขียนสมการของตัวควบคุมเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิกได้ดังแสดงในสมการที่ (5-7) ดังนี้

$$\begin{cases} Z_{d}^{*} = -K_{pd}I_{d} + K_{id}X_{id} + K_{pd}I_{d}^{*} \\ Z_{q}^{*} = -K_{pq}I_{q} - K_{pv}K_{pq}V_{dc} + K_{iv}K_{pq}X_{v} + K_{iq}X_{iq} + K_{pv}K_{pd}V_{dc}^{*} - K_{pv}K_{pq}K_{FB}\frac{d}{dt}\left(\frac{1}{V_{b}}\right) \end{cases}$$
(5-7)

โดยที่
$$V_{dc}^* = V_o^* - K_D I_o = V_o^* - K_D \left(\frac{V_b}{R_L} + \frac{P_{CPL}}{V_b} \right)$$

จากขั้นตอนการออกแบบตัวควบคุมดังรายละเอียดในหัวข้อที่ 3.5.1 ในบทที่ 3 ฟังก์ชันการสวิตซ์บนแกนหมุนดีคิวของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟในกรณีที่ระบบ มีตัวควบคุม (**M**^{*}_{dq}) จะเป็นดังสมการที่ (3-44) ซึ่งสามารถแสดงใหม่ได้อีกครั้งดังสมการที่ (5-8) และเมื่อแทนค่า **Z**^{*}_d และ **Z**^{*}_q จากสมการตัวควบคุมของระบบดังสมการที่ (5-7) ลงในสมการที่ (5-8) จะได้ฟังก์ชันการสวิตซ์บนแกนหมุนดีคิวของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ เมื่อระบบมี การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกแสดงดังสมการที่ (5-9)

$$\begin{cases} M_d^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (Z_d^* + \omega_e L_q I_q) \\ M_q^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (Z_q^* - \omega_e L_d I_d + \omega_e \phi_m) \end{cases}$$
(5-8)

10

$$\begin{cases} M_{d}^{*} = \frac{1}{V_{dc}} \Big(-K_{pd}I_{d} + K_{id}X_{id} + K_{pd}I_{d}^{*} + \omega_{e}L_{q}I_{q} \Big) \\ M_{q}^{*} = \frac{1}{V_{dc}} \Big[-K_{pq}I_{q} - K_{pv}K_{pq}V_{dc} + K_{iv}K_{pq}X_{v} + K_{iq}X_{iq} - K_{pv}K_{pd}K_{D} \Big(\frac{V_{b}}{R_{L}} + \frac{P_{CPL}}{V_{b}} \Big) \\ - K_{pv}K_{pq}K_{FB}\frac{d}{dt} \Big(\frac{1}{V_{b}} \Big) + K_{pv}K_{pd}V_{o}^{*} - \omega_{e}L_{d}I_{d} + \omega_{e}\phi_{m} \Big] \end{cases}$$
(5-9)

$$\begin{cases} \dot{I}_{d} = \left(\frac{K_{pq} - R_{s}}{L_{d}}\right) I_{d} - \frac{K_{ud}}{L_{d}} X_{id} - \frac{K_{pd}}{L_{d}} I_{d}^{*} \\ \dot{I}_{q} = \left(\frac{K_{pq} - R_{s}}{L_{q}}\right) I_{q} + \frac{K_{pv}K_{pq}}{L_{q}} V_{dc} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}}{L_{q}R_{L}} V_{b} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b}} \\ + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{pg}K_{FB}}{L_{q}} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_{b}}\right) - \frac{K_{pv}K_{pq}}{L_{q}} X_{v} - \frac{K_{iq}}{L_{q}} X_{iq} - \frac{K_{pv}K_{pq}}{L_{q}} V_{o}^{*} \\ \dot{V}_{dc} = \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc}} \left[-K_{pd}I_{d}^{2} + K_{id}I_{d} X_{id} + K_{pd}I_{d}I_{d}^{*} - K_{pv}K_{pq}K_{D} P_{CPL} \frac{I_{q}}{V_{b}} \\ + K_{iv}K_{pq}I_{q}V_{ac} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{p}}{R_{L}} I_{q}V_{b} - K_{pv}K_{pq}K_{D} P_{CPL} \frac{I_{q}}{V_{b}} \\ + K_{iv}K_{pq}I_{q}X_{v} + K_{iq}I_{q}X_{iq} + K_{pv}K_{pq}I_{q}V_{o}^{*} \\ - K_{pv}K_{pq}K_{pq}K_{iB}I_{q} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_{b}}\right) \right] - \frac{1}{C_{dc}} I_{c} \\ \dot{I}_{c} = \frac{1}{L_{c}}V_{dc} - \frac{R_{c}}{L_{c}}I_{c} - \frac{1}{L_{c}}V_{b} \\ \dot{V}_{b} = \frac{1}{C_{b}}I_{c} - \frac{1}{R_{L}C_{b}}V_{b} - \frac{K_{pp}R_{D}}{C_{b}V_{b}} \\ \dot{X}_{v} = -V_{dc} - \frac{K_{D}}{R_{L}} V_{b} - \frac{K_{D}P_{CPL}}{V_{b}} - K_{sB} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_{b}}\right) + V_{o}^{*} \\ \dot{X}_{iq} = -I_{q} - K_{pv}V_{dc} - \frac{K_{pv}K_{D}}{R_{L}} V_{b} - \frac{K_{pv}K_{D}P_{CPL}}{V_{b}} + K_{iv}X_{v} + K_{pv}V_{o}^{*} \\ - K_{pv}K_{FB} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_{b}}\right) \end{cases}$$

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพสามารถทำได้โดยการแทนค่า M_d และ M_q ในสมการที่ (3-16) ในบทที่ 3 ซึ่งเป็นแบบจำลองของระบบในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุมด้วย M_d^* และ M_q^* ที่ได้จากสมการที่ (5-9) ดังนั้นจะได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ในรูปที่ 5.2 ซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิวแสดงได้ดังสมการที่ (5-10) โดยจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ที่ได้ดังสมการที่ (5-10) จะสังเกตได้ว่า มีพจน์ $\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_b} \right)$ ปรากฏอยู่ในสมการ I_q , V_{dc} , $\dot{X}_v$ และ $\dot{X}_{iq}$ ซึ่งหากนำแบบจำลองที่ได้นี้ไปใช้ในกา<mark>รวิ</mark>เคราะห์เสถียรภาพสำหรับการออกแบบหาค่า K_{FB}

 X_{iq} ซึ่งหากนาแบบจาลองทโดนเบเชเนการวเคราะหเสถยรภาพสาหรบการออกแบบหาคา K_{FB} เพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบจะมีความยุ่งยากและซับซ้อนเป็นอย่างมาก ดังนั้นงานวิจัย วิทยานิพนธ์จึงดำเนินการกำจัดพจน์อนุพันธ์ดังกล่าวโดยอาศัยการกำหนดตัวแปรสถานะตัวใหม่ของ ระบบขึ้นมา นั่นคือ กำหนดให้ I_{q1} เป็นตัวแปรสถานะตัวใหม่ และอนุพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว (I_{q1}) สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (5-11) ดังนี้

$$\dot{I}_{q1} = \left(\frac{K_{pq} - R_s}{L_q}\right) I_q + \frac{K_{pv} K_{pq}}{L_q} V_{dc} + \frac{K_{pv} K_{pq} K_D}{L_q R_L} V_b + \frac{K_{pv} K_{pq} K_D P_{CPL}}{L_q} \cdot \frac{1}{V_b} - \frac{K_{iv} K_{pq}}{L_q} X_v - \frac{K_{iq}}{L_q} X_{iq} - \frac{K_{pv} K_{pq}}{L_q} V_o^*$$
(5-11)

จากการพิจารณาเฉพาะสมการอนุพันธ์ของกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิว (I_q) ในสมการที่ (5-10) ร่วมกับการพิจารณาสมการที่ (5-11) จะได้สมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง I_q กับ I_{q1} และสมการแสดงความสัมพันธ์ระหว่าง I_q กับ I_{q1} ดังสมการที่ (5-12) และ สมการที่ (5-13) ตามลำดับ

$$I_{q} = I_{q1} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_{b}}\right)$$
(5-12)

$$I_{q} = I_{q1} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b}}$$
(5-13)

$$\begin{split} \left[\dot{I}_{d}^{-} = \left(\frac{K_{pd} - R_{s}}{L_{d}} \right) I_{d}^{-} - \frac{K_{dd}}{L_{d}} X_{ud}^{-} - \frac{K_{pd}}{L_{d}} I_{d}^{+} \\ \dot{I}_{q1}^{-} = \left(\frac{K_{pq} - R_{s}}{L_{q}} \right) I_{q1}^{-} + \frac{K_{pp}K_{pq}}{L_{q}} V_{dc}^{-} + \frac{K_{pp}K_{pq}K_{D}}{L_{q}R_{L}} V_{b}^{-} + \frac{K_{pp}K_{pq}K_{D}P_{CPU}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b}} \\ &- \frac{K_{n}K_{pq}}{L_{q}} X_{v}^{-} - \frac{K_{qq}}{L_{q}} X_{uq}^{-} - \frac{K_{pp}K_{pq}}{L_{q}} V_{o}^{*} + \frac{K_{pp}K_{pq}K_{pq}K_{ER}(K_{pq} - R_{s})}{L_{q}^{-}} \cdot \frac{1}{V_{b}} \\ \dot{V}_{dc}^{-} = \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc}} \left[-K_{pd}I_{d}^{2} + K_{id}I_{d}X_{id}^{-} + K_{pd}I_{d}I_{d}^{-} - K_{pq}I_{q1}^{2} + \omega_{c}\phi_{n}I_{q1}^{-} \\ &- K_{pn}K_{pq}I_{q}V_{dc}^{-} - \frac{K_{pn}K_{pq}K_{D}}{R_{L}} I_{q}V_{b}^{+} + K_{n}K_{pq}I_{q}X_{v} \\ &+ K_{qq}I_{q1}X_{iq}^{-} + K_{pn}K_{pq}I_{q}V_{o}^{*} - \left(\frac{2K_{pn}K_{pn}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} I_{q1} \\ &+ \frac{K_{pn}^{2}K_{pn}^{2}K_{pn}^{2}}{L_{q}^{2}} \cdot \frac{1}{V_{b}} + \frac{K_{pn}^{2}K_{pn}^{2}K_{en}}{L_{q}} V_{a}^{*} + K_{pn}K_{pq}K_{p}I_{q}X_{v} \\ &- \frac{K_{pn}K_{pq}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b}} + \frac{K_{pn}^{2}K_{pn}^{2}K_{pn}}{L_{q}} V_{a}^{*} - \frac{\omega_{c}\phi_{m}K_{pn}K_{pq}K_{p}R_{pn}}{L_{q}} \\ &- \frac{K_{pn}K_{pq}K_{pn}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b}} - \frac{K_{pn}^{2}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} V_{a}^{*} - \frac{\omega_{c}\phi_{m}K_{pn}K_{pq}K_{pn}}{L_{q}} \\ &- \frac{K_{pn}K_{pq}K_{pn}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} - \frac{K_{pn}^{2}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} V_{a}^{*} - \frac{\omega_{c}\phi_{m}K_{pn}K_{pq}K_{pn}}{L_{q}} \\ &- \frac{K_{pn}K_{pq}K_{pn}K_{pn}K_{pn}}{L_{q}} + V_{a}^{*} \\ \dot{K}_{v}^{*} = -V_{d}^{*} - \frac{R_{c}}}{R_{c}} V_{b}^{*} - \frac{K_{pn}}{K_{b}} V_{b}^{*} - (K_{pn}K_{p}P_{cpu} + \frac{K_{pn}}{K_{p}}) \cdot \frac{1}{V_{b}} \\ \dot{K}_{iq}^{*} = -I_{q}^{*} - I_{q}^{*} \\ &+ K_{pn}X_{v}^{*} + K_{pn}V_{a}^{*} \\ \end{array}$$

การกำจัดพจน์ $\displaystyle rac{d}{dt} iggl(rac{1}{V_b} iggr)$ สามารถทำได้โดยการแทนค่า $\displaystyle I_q^{igcr}$ และ $\displaystyle I_q$ ที่ได้จาก

สมการที่ (5-12) และสมการที่ (5-13) ตามลำดับ ลงในแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ในสมการที่ (5-10) ดังนั้นจะได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยว และบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกในรูปที่ 5.2 ซึ่งพิสูจน์ หาได้ด้วยวิธีดีคิวและเป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ เพื่อออกแบบหาค่า K_{FB} แสดงได้ดังสมการที่ (5-14) ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันว่าแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้ดังสมการที่ (5-14) มีความถูกต้องและสามารถนำไปใช้ใน การวิเคราะห์เสถียรภาพสำหรับการออกแบบหาค่า K_{FB} เพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบได้ งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่ได้ โดยดำเนินการเช่นเดียวกับ การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองในกรณีที่ระบบยังไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 3 นั่นคือ เป็นการเปรียบเทียบผลการตอบสนองของระบบ ที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในสมการที่ (5-14) กับผลการตอบสนองของระบบที่ได้จาก การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ด้วยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังใน SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB โดยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทา การขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเล็กสามารถดูได้จากภาคผนวก ค. และกำหนดให้พารามิเตอร์ ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3

รูปที่ 5.4 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0$

รูปที่ 5.5 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0.25$

ผลการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ซึ่งพิสูจน์หาได้ ด้วยวิธีดีคิว แสดงได้ดังรูปที่ 5.4 และรูปที่ 5.5 โดยรูปที่ 5.4 เป็นการเปรียบเทียบผลการตอบสนอง ของสัญญาณแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (V_{μ}) กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านสายส่งกำลังไฟฟ้าไปยังโหลด (I_{μ}) และแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_{μ}) กระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านสายส่งกำลังไฟฟ้าไปยังโหลด (I_{μ}) และแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_{μ}) ที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์กับผลการตอบสนองที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บน คอมพิวเตอร์ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าดงตัว (P_{crl}) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 15 kW ไปเป็น 20 kW และ จาก 20 kW มาเป็น 17.5 kW ที่เวลา 0.1 วินาที และ 0.2 วินาที ตามลำดับ และอัตราขยายป้อนกลับ (K_{FB}) ของเทคนิคลูปยกเลิกถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับศูนย์ ซึ่งหมายถึง ระบบไม่มีการบรรเทา การขาดเสถียรภาพ ในขณะที่รูปที่ 5.5 เป็นการเปรียบเทียบของสัญญาณและที่ P_{crl} เช่นเดียวกับ รูปที่ 5.4 แต่ในรูปที่ 5.5 นี้ K_{FB} ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.25 นั่นคือ ระบบไม่มีการบรรเทา การขาดเสถียรภาพ โดยจากรูปทั้งสองจะสังเกตได้ว่า ทั้งในกรณีที่ระบบไม่มีการบรรเทา การขาดเสถียรภาพ ($K_{FB} = 0$) และกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ($K_{FB} = 0.25$) ผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มีลักษณะของรูปสัญญาณที่สอดคล้อง กับผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ทั้งในสภาวะชั่วครู่และ ในสภาวะอยู่ตัว ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบ เครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ในรูปที่ 5.2 ซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิว ดังแสดงในสมการที่ (5-14) มีความถูกต้องและเหมาะสม ต่อการนำไปใช้วิเคราะห์เสถียรภาพสำหรับการออกแบบหาค่า K_{FB} เพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ของระบบได้ โดยการวิเคราะห์เสถียรภาพเพื่อออกแบบและเลือกค่า K_{FB} สำหรับการบรรเทา การขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา พร้อมทั้งการยืนยันผลของ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์สามารถแสดงรายละเอียด ได้ดังหัวข้อที่ 5.2.3 ดังต่อไปนี้

5.2.3 การวิเคราะห์เสถียรภาพ<mark>และการ</mark>ยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ

การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกจำเป็นต้องมีการออกแบบและ เลือกค่า K_{FB} ให้เหมาะสม เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถ ทำงานต่อได้ สำหรับงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ การออกแบบหาค่า K_{FB} จะอาศัยการวิเคราะห์ เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่พึ่งพาแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของระบบ ดังนั้นการดำเนินการออกแบบค่า K_{FB} ด้วยวิธีการดังกล่าวเป็น การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบในกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเช่นกัน ซึ่งการวิเคราะห์เสถียรภาพและการออกแบบหาค่า K_{FB} ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกในรูปที่ 5.2 ด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น ร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ซึ่งพิสูจน์ได้จากวิธีดีคิว ดังสมการที่ (5-14) พร้อมทั้งการยืนยันผลของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์แสดงรายละเอียดได้ดังนี้

จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาดังสมการที่ (5-14) จะสังเกตได้ว่า มี K_{FB} ปรากฏอยู่ภายในสมการด้วย ถ้ากำหนดให้ K_{FB} มีค่าเท่ากับศูนย์ จะหมายถึง ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาทำงานโดยไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก และนอกจากนั้นแล้วจะสังเกตได้อีกว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ดังกล่าวเป็นแบบจำลอง ที่ไม่เป็นเชิงเส้น ดังนั้นจากขั้นตอนของการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจง ซึ่งได้รับการอธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 4.2.1 ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา จากแบบจำลองของระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นสามารถทำให้เป็นเชิงเส้นได้โดยอาศัยอนุกรมเทย์เลอร์ อันดับหนึ่ง จะได้แบบจำลองของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาซึ่งเป็นแบบจำลองที่เป็นเชิงเส้น ดังสมการที่ (4-3) โดยที่เมตริกซ์จาโคเบียน $\mathbf{A}(\mathbf{x}_0,\mathbf{u}_0)$ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (4-6) ดังนั้นจะได้เมตริกซ์จาโคเบียน $\mathbf{A}(\mathbf{x}_0,\mathbf{u}_0)$ สำหรับใช้ในการหาค่าเจาะจงเพื่อนำไปวิเคราะห์ เสถียรภาพและออกแบบหาค่า K_{FB} ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาด้วยทฤษฎีบทค่าเจาะจงดังแสดง ในสมการที่ (5-15) ซึ่งจากสมการจะพบว่า เมตริกซ์จาโคเบียน $\mathbf{A}(\mathbf{x}_0,\mathbf{u}_0)$ มีค่าขึ้นอยู่กับค่า $I_{d,0}$, $I_{q1,0}$, $V_{dc,0}$, $V_{b,0}$, $X_{v,0}$, $X_{id,0}$ และ $X_{iq,0}$ ซึ่งค่าดังกล่าวนี้เป็นค่าในสภาวะคงตัว ณ จุดปฏิบัติงาน ที่พิจารณา โดยจุดปฏิบัติงานของระบบสามารถคำนวณได้ด้วยการกำหนดให้ $\dot{I}_d$, $\dot{I}_{q1}$, $\dot{V}_{dc}$, $\dot{I}_c$, $\dot{V}_b$, $\dot{X}_v$, $\dot{X}_{id}$ และ $\dot{X}_{iq}$ ในแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบดังสมการที่ (5-14) ให้มีค่าเท่ากับศูนย์

$$\mathbf{A}(\mathbf{x}_{0},\mathbf{u}_{0}) = \begin{bmatrix} \frac{K_{\mu\nu} - R_{\nu}}{L_{q}} & 0 & 0 & 0 & 0 & -\frac{K_{\mu}}{L_{q}} & 0 \\ 0 & \frac{K_{\mu\nu} - R_{\nu}}{L_{q}} & \frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}}{L_{q}} & 0 & a(2,5) & -\frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}}{L_{q}} & 0 & -\frac{K_{\mu}}{L_{q}} \\ a(3,1) & a(3,2) & a(3,3) & -\frac{1}{C_{ac}} & a(3,5) & a(3,6) & \frac{3K_{\mu}I_{a,0}}{2C_{ac}V_{ac,0}} & a(3,8) \\ 0 & 0 & \frac{1}{L_{c}} & -\frac{R_{\nu}}{L_{c}} & -\frac{1}{L_{c}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{C_{b}} & -\frac{R_{\mu\nu}}{L_{b}} + \frac{R_{\mu\nu}}{L_{b}} & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{R_{c}} & -\frac{1}{R_{c}} + \frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu}}{L_{b}^{2}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & -\frac{K_{D}}{R_{L}} + \frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}(K_{\mu\nu} - R_{c})}{0 & 0 & 0} \\ 0 & 0 & -1 & 0 & -\frac{K_{D}}{R_{L}} + \frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}(K_{\mu\nu} - R_{c})}{L_{q}^{2}} \end{bmatrix}$$

$$(5-15)$$

$$\mathbf{J}_{a}^{d} = a(2,5) = \frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu}}{L_{q}R_{c}} - \left(\frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{D}P_{Crt}}{L_{q}} + \frac{K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}(K_{\mu\nu} - R_{c})}{L_{q}^{2}}\right) \cdot \frac{1}{V_{b,0}^{2}}$$

$$a(3,1) = \frac{3}{2C_{ac}} \cdot \frac{1}{V_{ac,0}} \left(-2K_{\mu\nu}I_{a,0} + K_{a\nu}X_{ac,0} + K_{\mu\nu}I_{a}'\right)$$

$$a(3,2) = \frac{3}{2C_{ac}} \cdot \frac{1}{V_{ac,0}} \left[-2K_{\mu\nu}I_{a,0} + K_{\mu\nu}X_{\mu\nu} + K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}V_{a}^{*} + \left(-\frac{2K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu\mu}K_{\mu\mu}}{L_{q}} - K_{\mu\nu}K_{\mu\nu}K_{\mu}K_{\nu}D_{crt}\right) \cdot \frac{1}{V_{b,0}}\right]$$

$$\begin{split} & \text{Wfit} \quad a(3,3) = -\frac{3}{2C_{ac}} \cdot \frac{1}{V_{ac,0}^{2}} \bigg[-K_{pd}I_{d,0}^{2} + K_{ad}I_{d,0}X_{ad,0} + K_{pd}I_{d,0}I_{a}^{*} - K_{pq}I_{q1,0}^{2} + \omega_{c}\phi_{m}I_{q1,0} \\ & \quad - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{p}}{R_{L}}I_{q1,0}V_{b,0} + K_{b}K_{pq}I_{q1,0}X_{v,0} + K_{ad}I_{d,0}X_{d,0} \\ & \quad + K_{pv}K_{pq}I_{q1,0}V_{a}^{*} - \bigg(\frac{2K_{pv}K_{pq}^{2}K_{pB}}{L_{q}}I_{q1,0} + \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{pq}}{L_{q}^{2}}\frac{K_{p}^{2}}{L_{q}^{2}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ & \quad + K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL}I_{q1,0} + \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}K_{D}P_{CPL}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ & \quad - \frac{K_{pv}K_{n}K_{pq}^{2}K_{pR}}{L_{q}}N_{v,0} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{a}K_{FB}}{L_{q}} X_{a,0} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}K_{D}R_{CPL}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ & \quad - \frac{\omega_{c}\phi_{m}K_{pv}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}}\bigg] \cdot \frac{1}{V_{b,0}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}K_{D}K_{FB}}{L_{q}}\bigg] \\ a(3,5) &= \frac{3}{2C_{ac}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \bigg[-\frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}}{R_{L}} I_{q1,0} + \bigg(\frac{2K_{pv}K_{pq}K_{p}K_{pB}}{L_{q}}I_{q1,0} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ & \quad + \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}K_{D}R_{CPL}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{q}}K_{rB}} X_{v,0} \\ & \quad - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{pq}K_{D}}{L_{q}}V_{c,0} + K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL}I_{q1,0} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}}} \bigg] \\ a(3,6) &= \frac{3}{2C_{ac}} \cdot \frac{1}{V_{ac,0}} \bigg(K_{an}K_{pq}I_{q1,0} + \frac{K_{pn}K_{bq}K_{b}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \bigg) \\ a(3,8) &= \frac{3}{2C_{ac}}} \cdot \frac{1}{V_{ac,0}} \bigg(K_{av}I_{q1,0} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{p}K_{FB}}{L_{q}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}}} \bigg) \\ a(8,5) &= -\frac{K_{pv}K_{D}}{R_{L}} + \bigg(K_{pv}K_{D}P_{CPL}} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{pR}K_{pR}}{L_{q}} \bigg) \cdot \frac{1}{V_{b,0}^{2}} \bigg) \\ \end{array}$$

10

จากเมตริกซ์จาโคเบียน $A(x_0,u_0)$ ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเมื่อมีการบรรเทา การขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกดังสมการที่ (5-15) จะสังเกตได้ว่า มีขนาดเท่ากับ 8×8 ซึ่งทำให้ค่าเจาะจงของระบบประกอบด้วย 8 ค่า คือ ค่าเจาะจง λ_1 ถึง λ_2 โดยจะมีค่าเจาะจงเพียง คู่เดียวเท่านั้นที่เป็นค่าเจาะจงเด่นและมีอิทธิพลต่อเสถียรภาพของระบบโดยตรง เช่นเดียวกันกับ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มีเทคนิคลูปยกเลิก ดังที่ได้รับการอธิบาย รายละเอียดไว้แล้วในหัวข้อที่ 4.2.1 ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา ดังนั้นการวิเคราะห์เสถียรภาพและ การออกแบบหาค่า K_{FB} ของระบบในกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก จึงสามารถทำได้โดยวิเคราะห์และพิจารณาจากคู่ของค่าเจาะจงเด่นที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบ โดยตรงดังกล่าวได้ โดยจากเมตริกซ์จาโคเบียน $A(x_0,u_0)$ ดังสมการที่ (5-15) และค่าในสภาวะคงตัว ที่คำนวณได้ เมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 จะได้เส้นทางเดินของค่าเจาะจงเด่นของระบบ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว $(P_{crt.})$ มีการเปลี่ยนแปลงจาก 25 kW ถึง 55 kW แสดงได้ดังรูปที่ 5.6 โดยรูปที่ 5.6(a) ได้กำหนดให้ $K_{rs} = 0$ หมายถึง ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาทำงานโดยไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วย เทคนิคลูปยกเลิก ซึ่งจากรูปดังกล่าวจะสังเกตได้ว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 35 kW ส่วนจริงของค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจะมีค่ามากกว่าศูนย์ ซึ่งเป็นกรณีที่ ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของสมการที่ (4-5) ที่ระบุไว้ว่า ระบบจะมีเสถียรภาพ ถ้าส่วนจริงของ ค่าเจาะจงมีค่าน้อยกว่าศูนย์ ดังนั้นที่จุดปฏิบัติงานนี้ ระบบจะขาดเสถียรภาพ ซึ่งตรงกับผลที่ได้จาก การวิเคราะห์เสถียรภาพและการตรวจสอบความถูกต้องของการวิเคราะห์เสถียรภาพดังรายละเอียด ที่ได้นำเสนอไว้แล้วในหัวข้อที่ 4.2 ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้อีกครั้งว่า การขาด เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ นั่นคือ $P_{rated} = 60$ kW ซึ่งที่พิกัดนี้ ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวพิกัด ($P_{crt.rated}$) จะมีค่าเท่ากับ 55 kW และค่าโหลดความต้านทานพิกัด ($P_{R_t.rated}$) จะมีค่าเท่ากับ 5 kW เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ กลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้า ที่ค่าพิกัด งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาโดยใช้เทคนิคลูปยกเลิก

้เส้นทางเดินขอ<mark>งค่า</mark>เจาะจ[ุ]งเด่นของระบ<mark>บใน</mark>กรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก เมื่อ $K_{_{FB}}$ มีค่าเท่ากับ 0.22, 0.49, 0.71, 0.88 และ 1.03 แสดงได้ดัง รูปที่ 5.6(b) ถึงรูปที่ 5.6(f) ตามลำดับ โดยจากรูปที่ 5.6(b) จะสังเกตได้ว่า เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0.22$ ค่าเจาะจงเด่นของระบ<mark>บที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ</mark> 35 kW ซึ่งเป็นจุดการขาดเสถียรภาพ จะ ้เคลื่อนที่จากทางด้านขวา<mark>มือมาอ</mark>ยู่ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอส นั่นคือ ส่วนจริงของค่าเจาะจงเด่น ้มีค่าน้อยกว่าศูนย์เป็นไปตาม<mark>เงื่อนไขของสมการที่ (4-5) ซึ่งหมา</mark>ยถึง การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ด้วยเทคนิคลูปยกเลิกที่นำเสนอสามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้โดยเพียง แค่เพิ่มค่า K_{FB} จาก 0 เป็น 0.22 แต่อย่างไรก็ตามถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นมากกว่า 35 kW เช่น เพิ่มขึ้นเป็น 40 kW ในขณะที่ K_{FB} ยังคงมีค่าเท่าเดิมเท่ากับ 0.22 ระบบจะเกิดการขาด เสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า $K_{_{FB}}$ ดังกล่าวไม่เพียงพอต่อการชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวในการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ ซึ่งสังเกตได้จากรูปที่ 5.6(b) ที่ ้ค่าเจาะจงเด่นของระบบเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 40 kW ยังคงอยู่ทางด้านขวามือของ ระนาบเอส เมื่อ $K_{_{FB}}=0.22$ ดังนั้นเพื่อทำให้ค่าเจาะจงเด่นของระบบเคลื่อนที่จากทางด้านขวามือ มาอยู่ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอส นั่นคือ ทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา มีเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 40 kW K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 0.49 ดัง แสดงในรูปที่ 5.6(c) ในทำนองเดียวกันสำหรับโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่มีค่าเท่ากับ 45 kW, 50 kW และ 55 kW ซึ่งเป็นค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่พิกัด (P_{CPL rated}) K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.71,

0.88 และ 1.03 ดังแสดงในรูปที่ 5.6(d), รูปที่ 5.6(e) และรูปที่ 5.6(f) ตามลำดับ ถึงจะสามารถทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพได้

จากผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังรูปที่ 5.6 จะพบว่า เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=1.03$ ค่าเจาะจงเด่นของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW ซึ่งเป็นจุดการขาดเสถียรภาพ ้จนถึงค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่พิกัด คือ P_{CPL, rated} = 55 kW จะอยู่ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอส ทั้งหมด ซึ่งหมายถึง ค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}=1.03$ สามารถใช้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพเพื่อทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานจนถึงค่ากำลังไฟฟ้า ที่พิกัด (P_{CPL rated} = 55 kW) ได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ เสถียรภาพและการออกแบบหาค่า K_{FB} ที่ได้ งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการยืนยันผลของ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำล<mark>อง</mark>สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์บนโปรแกรม MATLAB ้โดยเมื่ออ้างอิงตามมาตรฐาน MIL-ST<mark>D-7</mark>04F ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ผู้ผลิตและออกแบบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินต้องปฏิบัติ<mark>ตามจะพ</mark>บว่า มาตรฐานดังกล่าวได้เน้นและให้ความสำคัญ ้กับการกำหนดลักษณะเฉพาะของแรงดั<mark>น</mark>ไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเท่านั้น ดังนั้นการตรวจสอบ และยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ จะนำเสนอเฉพาะการตอบสนองของ<mark>สัญญาณแรงดันไ</mark>ฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ($V_{\scriptscriptstyle h}$) เท่านั้น และ ้จะใช้มาตรฐานดังกล่าวสำหรั<mark>บอ้า</mark>งอิงการตรวจส<mark>อบผ</mark>ลการศึกษาวิจัยทั้งหมด เช่นเดียวกับ การตรวจสอบความถูกต้องข<mark>องก</mark>ารวิเคราะห์เสถีย<mark>รภา</mark>พดังที่ได้นำเสนอรายละเอียดไว้แล้ว ้ ในหัวข้อที่ 4.2.2 ในบทที่ 4 ที่ผ่านมา เพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์นี้มีความน่าเชื่อ

ผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์สำหรับยืนยันการบรรเทา การขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งเป็นผลการตอบสนองของ สัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_{s}) เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีการเปลี่ยนแปลง จาก 32.5 kW ไปเป็น 35 kW ซึ่งก็คือ จุดการขาดเสถียรภาพ ที่เวลา 0.5 วินาที แสดงได้ดังรูปที่ 5.7 โดยรูปที่ 5.7(b) ได้กำหนดให้ K_{FB} มีค่าเท่ากับ 1.03 ซึ่งเป็นค่า K_{FB} ที่ผลจากการวิเคราะห์ทาง ทฤษฏีดังรูปที่ 5.6 แสดงให้เห็นว่า สามารถใช้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพเพื่อทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานจนถึงค่ากำลังไฟฟ้าที่ พิกัดได้ ซึ่งจากรูปที่ 5.7(b) จะพบว่า ค่า $K_{FB} = 1.03$ สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ ณ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 35 kW กลับมามีเสถียรภาพได้ โดยสังเกตได้จากผลการตอบสนอง ของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั่นไกวที่ลดลงจนกระทั่งมีค่าคงที่เมื่อเข้าสู่ สภาวะอยู่ตัว แต่อย่างไรก็ตามแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงในสภาวะอยู่ตัวมีค่าเท่ากับ 241.60 V ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ที่ได้กำหนดให้แรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงในสภาวะอยู่ตัวต้องมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ในขณะที่รูปที่ 5.7(a) ได้กำหนดให้ K_{FB} มีค่าเท่ากับ 0.22 ซึ่งเป็นค่าน้อยที่สุดที่เริ่มทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ ณ โหลดกำลังไฟฟ้าดงตัวเท่ากับ 35 kW กลับมามีเสถียรภาพได้ ตามผลจากการวิเคราะห์ที่ได้ดัง รูปที่ 5.6(b) โดยจากรูปที่ 5.7(a) จะสังเกตได้ว่า $K_{FB} = 0.22$ สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ กลับมามีเสถียรภาพได้ และผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง หลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ทั้ง ในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การใช้ $K_{FB} = 0.22$ เพื่อบรรเทาการขาด เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงจะเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ในขณะที่ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงจะไม่เป็นไปตามมาตรฐานเมื่อใช้ $K_{FB} = 1.03$ สำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพของระบบที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 35 kW

รูปที่ 5.7 การยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ เมื่อ P_{CPL} = 35 kW

รูปที่ 5.8 ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ณ $P_{\scriptscriptstyle CPL}$ = 35 kW เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}$ มีการเปลี่ยนแปลง

เพื่อเป็นการพิจารณาค่า $K_{_{FB}}$ ที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 35 kW ซึ่งเป็น ้จุดเริ่มต้นการขาดเสถียรภาพของระบบให้ละเอียดมากยิ่งขึ้น งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการ ้วิเคราะห์เสถียรภาพของระบบเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW โดยเปลี่ยนแปลง ค่า K_{FB} จาก 0 เพิ่มขึ้นครั้งละ 0.01 จนถึง 1.85 ซึ่งจะได้เส้นทางเดินของค่าเจาะจงเด่นที่มีอิทธิพลต่อ ้เสถียรภาพของระบบโดย<mark>ตรง แสดงได้ดังรูปที่ 5.8 โดยจากรูป</mark>จะสังเกตได้ว่า ค่าเจาะจงเด่นของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน<mark>ที่พิจารณา เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้</mark>าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW จะเคลื่อนที่ จากทางด้านขวามือมาอยู่ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอส นั่นคือ จากระบบที่ขาดเสถียรภาพสามารถ กลับมามีเสถียรภาพได้ $K_{\scriptscriptstyle FB}$ จะต้องมีค่าเพิ่มขึ้นอย่างน้อยเท่ากับ 0.22 และเมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}$ มีค่าเพิ่ม มากขึ้นเรื่อย ๆ ค่าเจาะจงเด่นของระบบจะเคลื่อนที่ไปทางด้านซ้ายมือของระนาบเอสมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามค่า $K_{_{FB}}$ ที่เพิ่มมากขึ้น จนกระทั่ง $K_{_{FB}}$ มีค่าเท่ากับ 1.05 ค่าเจาะจงเด่นของระบบจะเปลี่ยน ตำแหน่งและมีทิศทางการเคลื่อนที่เริ่มกลับไปทางด้านขวามือของระนาบเอส และเมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=1.75$ ้จะทำให้ค่าเจาะจงเด่นของระบบกลับมาอยู่ทางด้านขวามือของระนาบเอส ซึ่งหมายถึง จากระบบที่มี เสถียรภาพสามารถเกิดการขาดเสถียรภาพได้ โดยผลการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรม MATLAB สำหรับยืนยันผลการวิเคราะห์ในกรณีที่บรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วย ค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}=1.75$ แต่ส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพแสดงได้ดังรูปที่ 5.7(c) ซึ่งจากรูป จะพบว่า เมื่อกำหนดให้ $K_{_{FB}}=1.75$ และโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีการเปลี่ยนแปลงจาก 32.5 kW ไปเป็น 35 kW ที่เวลา 0.5 วินาที ระบบจะขาดเสถียรภาพ โดยสังเกตได้จากแรงดันไฟฟ้าที่

บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั่นไกวเป็นอย่างมาก อีกทั้งยังมีค่าไม่คงที่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ตามที่ มาตรฐาน MIL-STD-704F ได้กำหนดไว้

้อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์เสถียรภาพที่ได้ดำเนินการเพิ่มเติมดังรูปที่ 5.8 แสดงให้ เห็นได้เพียงแค่ว่า เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0.22$ หรือ $K_{\scriptscriptstyle FB}=1.03$ หรือ $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ที่ค่าอื่น ๆ ใด ๆ ระบบมีเสถียรภาพ หรือไม่มีเสถียรภาพเท่านั้น ซึ่งไม่สามารถระบุได้ว่า ที่ค่า $K_{_{FB}}=0.22$ หรือค่า $K_{_{FB}}=1.03$ หรือ ค่า $K_{_{FB}}$ อื่น ๆ ใด ๆ จะทำให้ผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเป็นไปตาม มาตรฐาน MIL-STD-704F หรือไม่ แต่จากผลการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น ที่อาศัยทฤษฎีบทค่าเจาะจงซึ่งพึ่งพาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ได้ดังรูปที่ 5.6 และรูปที่ 5.8 ร่วมกับผลจากการจำลองสถานการณ์บ<mark>น</mark>คอมพิวเตอร์ที่ได้ดังรูปที่ 5.7 ก็แสดงให้เห็นว่า ค่า $K_{_{FB}}=0.22$ สามารถบรรเทาการขา<mark>ดเสถีย</mark>รภาพของระบบเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่า เท่ากับ 35 kW ได้ และผลการตอบสนอ<mark>งของสัญ</mark>ญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเป็นไป ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ในขณะที่ค่า $K_{\scriptscriptstyle FB} \geq 1.03$ ไม่เหมาะสมสำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้<mark>าที่</mark>พิจารณา<mark>เมื่อ</mark>โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW เพราะทำให้แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F หรือ ทำให้ระบบขาดเสถียรภาพได้ ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การใช้ $K_{_{FB}}$ ที่มีค่ามากเกินไป รวมถึง การใช้ K_{FB} ที่มีค่าคงที่เพียง<mark>แ</mark>ค่ค่าเดียวสำหรับทุก ๆ ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ไม่เป็นผลดีต่อ การบรรเทาการขาดเส<mark>ถีย</mark>รภ<mark>าพของระบบไฟฟ้ากำลังบน</mark>เครื่องบินที่พิจารณา เนื่องจาก ค่า $K_{_{FB}}$ ดังกล่าว อาจ<mark>ส่งผ</mark>ลท<mark>ำให้แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟ</mark>ฟ้ากระแสตรงไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F หรืออาจ<mark>ส่งผล</mark>ทำให้ระบบเกิดการขาดเสถีย<mark>รภาพไ</mark>ด้ ด้วยเหตุนี้งานวิจัยวิทยานิพนธ์ ้จึงเลือกใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยแ<mark>ละเพียงพอ (sufficiently small) สำ</mark>หรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เพื่อหลีกเลี่ยงการไม่เป็นไปตามมาตรฐานของ ผลการตอบสนองสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงภายหลังการบรรเทาการขาด เสถียรภาพของระบบ โดยผลการยืนยันการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ในกรณีที่เลือกใช้ ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบแสดงได้ดังรูปที่ 5.9 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า การจำลองสถานการณ์เพื่อยืนยันผลของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ได้รับการทดสอบในสภาวะและเงื่อนไขที่สามารถสรปได้ดังนี้

- ในตอนเริ่มต้น, ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจะทำงานโดยไม่มี การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่ง *K_{FB}* ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับศูนย์ และ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{CPL}*) จะมีค่าเพิ่มขึ้นครั้งละ 5 kW

รูปที่ 5.9 การยืนยันผลการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์

- ที่เวลา 0.30 วินาที, โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 35 kW เมื่ออ้างอิง ตามผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังรูปที่ 5.6(a) พบว่า ระบบจะขาดเสถียรภาพที่จุดปฏิบัติงานนี้ โดยผลจาก การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังรูปที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่า แรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_k) มีการสั่นไกวเป็นอย่างมากและมีค่าไม่คงที่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ตามที่ มาตรฐาน MIL-STD-704F ได้กำหนดไว้ อีกทั้งแรงดันพลิ้วในสภาวะอยู่ตัวมีค่าเท่ากับ 73.4 V ซึ่งเกินจากค่าแรงดันพลิ้วสูงสุดตามที่มาตรฐานได้กำหนดไว้คือ 6 V ดังนั้นผลที่ได้จากการวิเคราะห์ และผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์มีความสอดคล้องกัน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่า ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW

 ที่เวลา 0.45 วินาที, การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกได้ถูกให้ เริ่มต้นการทำงานเพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ โดย K_{FB} ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.22
 ซึ่งเป็นค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเท่ากับ 35 kW ตามผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังรูปที่ 5.6(b) โดยผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์ดังรูปที่ 5.9 สอดคล้องกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระบบที่ขาด เสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 35 kW สามารถกลับมามีเสถียรภาพได้ โดยสังเกต ได้จากผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั่นไกวที่ลดลง จนกระทั่งมีค่าคงที่ในช่วง 250 V ถึง 280 V เมื่อเข้าสู่สภาวะอยู่ตัว ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า การใช้ค่า $K_{_{FB}}$ ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพ สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้ และผลการ ตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพ เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F

- ที่เวลา 0.60 วินาที, โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวถูกเพิ่มค่าขึ้นอีกครั้งให้เท่ากับ 40 kW ในขณะที่ K_{FB} ยังคงมีค่าเท่าเดิมเท่ากับ 0.22 โดยเมื่ออ้างอิงจากผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังรูปที่ 5.6(b) จะพบว่า ระบบที่มีเสถียรภาพสามารถเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 40 kW เนื่องจากค่า K_{FB} ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ ผลจากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ที่ได้ดังรูปที่ 5.9 สอดคล้องกับผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ นั่นคือ จากระบบที่มีเสถียรภาพสามารถเกิดการขาดเสถียรภาพสามารถเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 40 kW เนื่องจากค่า K_{FB} ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ ผลจากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ที่ได้ดังรูปที่ 5.9 สอดคล้องกับผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ นั่นคือ จากระบบที่มีเสถียรภาพสามารถเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 40 kW โดยสังเกตได้จาก การสั่นไกวของ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงที่มีขนาดใหญ่ถึง 100.3 V ซึ่งมีขนาดเกินจากค่าตามมาตรฐาน MIL-STD-704F เป็นอย่างมาก ดังนั้นหากต้องการให้ระบบมีเสถียรภาพที่จุดปฏิบัติงานนี้ ($P_{crt} = 40$ kW) K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ

- ที่เวลา 0.75 วินาที, K_{FB} ถูกกำหนดให้มีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.49 ตามผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ดังรูปที่ 5.6(c) ซึ่งระบุไว้ว่า $K_{FB} = 0.49$ นี้เป็นค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอสำหรับ บรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 40 kW โดยผลที่ได้จาก การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังรูปที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่า การตอบสนองของสัญญาณ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั่นไกวที่ลดลงจนกระทั่งมีค่าคงที่ในช่วง 250 V ถึง 280 V เมื่อเข้าสู่สภาวะอยู่ตัว ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F เมื่อได้กำหนดให้ $K_{FB} = 0.49$ ดังนั้นผลที่ได้จากการวิเคราะห์และผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ มีความสอดคล้องกัน นั่นคือ ระบบจะมีเสถียรภาพที่ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 40 kW K_{FB} ต้องมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 0.49 เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่า ถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มมากขึ้น K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มมากขึ้นอย่างเหมาะสม เพื่อให้เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ

ในตอนสุดท้ายที่เวลา 0.9 วินาที, โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวถูกเพิ่มค่าขึ้นอีกครั้ง
 ให้เท่ากับ 45 kW ในขณะที่ K_{FB} ยังคงมีค่าเท่าเดิมเท่ากับ 0.49 ซึ่งเมื่ออ้างอิงตามผลการวิเคราะห์
 ที่ได้ดังรูปที่ 5.6(c) พบว่า ระบบจะเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า K_{FB} ไม่เพียงพอ
 ต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ โดยผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์
 ดังรูปที่ 5.9 สอดคล้องกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพ

สังเกตได้จากผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีแรงดันพลิ้วในสภาวะ-อยู่ตัวที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F โดยมีการสั่นไกวเป็นอย่างมาก ซึ่งมีขนาดมากถึง 120.1 V เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 45 kW ในขณะที่ *K_{FB}* ถูกกำหนดให้มีค่าคงที่ เท่ากับ 0.49 โดยหากต้องการทำให้ระบบมีเสถียรภาพที่จุดปฏิบัติงานนี้ (*P_{CPL}* = 45 kW) *K_{FB}* จะต้อง มีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.71 ดังผลที่ได้จากการวิเคราะห์ในรูปที่ 5.6(d) ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันข้อสรุปที่ ได้กล่าวไปข้างต้นว่า ถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มมากขึ้น *K_{FB}* จะต้องมีค่าเพิ่มมากขึ้น อย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน เพื่อให้เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและสามารถรักษา เสถียรภาพของระบบได้

้ดังนั้นจากการดำเนินการบรรเทาก<mark>าร</mark>ขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ ้ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟ<mark>ฟ้ากระ</mark>แสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ้ดังรายละเอียดทั้งหมดที่ได้อธิบายไว้ในหัวข้อที่ 5.2 นี้จะสามารถสรุปได้ว่า การบรรเทาการขาด ้เสถียรภาพของระบบโดยใช้วิธีการป้<mark>อ</mark>นกลับ<mark>แบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิก</mark> ้ด้วยค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอ สา<mark>มาร</mark>ถช**ดเชย<mark>หรือ</mark>กำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้** ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้ และผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้า ที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจาก<mark>บรร</mark>เทาการขาดเสถียร<mark>ภาพ</mark>ก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F แต่อย่างไรก็ตามการใช้ค่า $K_{_{FB}}$ ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบ ถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว<mark>มีค่</mark>าเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ K_{FB} ยังค<mark>งมีค่</mark>าคงที่และมีค่าเท่าเดิม ระบบจะ เกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า K_{FB} ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ้ดังนั้นถ้าโหลดกำลังไฟฟ้<mark>าคงตัว</mark>มีค่าเพิ่มมากขึ้น K_{FB} จะต้องมีค่</mark>าเพิ่มมากขึ้นอย่างเหมาะสมด้วย เช่นกัน เพื่อให้เพียงพอต่อก<mark>ารบรรเทาการขาดเสถียรภาพและ</mark>สามารถรักษาเสถียรภาพของระบบได้ โดยหากต้องการให้ระบบมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกัดกำลังจึง จำเป็นที่จะต้องดำเนินการออกแบบหาค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ใหม่สำหรับจุดปฏิบัติงานที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเพิ่มสูงขึ้นและสำหรับทุก ๆ จุดปฏิบัติงานของระบบ ซึ่งมีความยุ่งยากและซับซ้อน ในทางปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงต่อยอดและพัฒนาการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ไปสู่การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถ ทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ โดยการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอจะเป็นการประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาด เสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของค่า K_{FB} ที่แปรเปลี่ยนค่าได้ ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา พร้อมทั้งการยืนยันผลด้วยการจำลองสถานการณ์ ้บนคอมพิวเตอร์สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 5.3 ดังนี้

5.3 การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังแสดง ในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 งานวิจัยวิทยานิพนธ์ได้ประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพที่อาศัย เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายที่สามารถคำนวณค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิค ลูปยกเลิก (*K_{FB}*) ที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเรียก สมการดังกล่าวว่า สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว (adaptive stabilization equation) สำหรับการกำหนดสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้การหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพหรือ เส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิวดังสมการที่ (5-14) ซึ่งมีขั้นตอนที่สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ ดังรูปที่ 5.10 ดังนี้

รูปที่ 5.10 แผนภาพการกำหนดสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

จากแผนภาพในรูปที่ 5.10 จะพบว่า การกำหนดสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนที่ 1 : การหาค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอ (sufficiently small) สำหรับทุก ๆ ค่าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) จากจุดเริ่มต้นการขาดเสถียรภาพจนถึงค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของ ระบบ โดยใช้การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัย แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบดังสมการที่ (5-14) และเมตริกซ์จาโคเบียน $A(x_0,u_0)$ ดังสมการที่ (5-15) ซึ่งวิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอได้อาศัยการใช้ค่า K_{FB} ที่น้อย และเพียงพอสำหรับแต่ละค่าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว นั่นเป็นเพราะว่า ค่า K_{FB} ดังกล่าวสามารถ ใช้บรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบโดยที่ผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ได้ ตามผลการศึกษาวิจัยที่ได้รับการ อธิบายไว้แล้วในหัวข้อที่ 5.2.3

ขั้นตอนที่ 2 : การสร้างเส้นอเสถียรภาพ (instability line) จากผลการวิเคราะห์เสถียรภาพ ที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำไปใช้สำหรับการ<mark>หาสมกา</mark>รโพลิโนเมียลในขั้นตอนถัดไป

ขั้นตอนที่ 3 : การหาสมการโพลิโนเมียลด้วยการเลือกเส้นกราฟที่เหมาะสม (polynomial curve fitting) โดยอาศัยคำสั่ง "polyfit" ของโปรแกรม MATLAB ซึ่งจะดำเนินการโดยเพิ่ม อันดับ (order) ของสมการโพลิโนเมียลไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งสมการโพลิโนเมียลเทียบเท่ากับ เส้นอเสถียรภาพที่สร้างได้ในขั้นตอนที่ 2 ก็จะได้ สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสำหรับ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

ดังนั้นจากแผนภาพในรูปที่ 5.10 และขั้นตอนที่ได้อธิบายดังข้างต้น จะสามารถเขียนเป็น โปรแกรมสำหรับการกำหนดสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณา ซึ่งเป็นการคำนวณเชิงตัวเลข (numerical computation) ด้วย m-file บนโปรแกรม MATLAB ได้ โดยรายละเอียดของโปรแกรมสามารถดูได้จากภาคผนวก ง. เมื่อกำหนดให้ พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 3.1 และตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 ดังนั้น เมื่อสิ้นสุดการทำงานของโปรแกรม จะได้ผลการหาสมการโพลิโนเมียลสำหรับระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาแสดงได้ดังรูปที่ 5.11 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า เส้นประสีดำคือ เส้นอเสถียรภาพ ซึ่งสร้างได้จากผลการวิเคราะห์เสถียรภาพที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์จากจุดเริ่มต้น การขาดเสถียรภาพของระบบ นั่นคือ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{crv}) มีค่าเท่ากับ 35 kW จนถึง ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่พิกัด คือ $P_{crv_rated} = 55$ kW โดยจุด () ถึงจุด () ซึ่งเป็นผลที่ได้จาก การวิเคราะห์และออกแบบหาค่า K_{rs} ที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ไปแล้วในหัวข้อที่ 5.2.3 ดังที่ปรากฏ อยู่ในรูปที่ 5.6 ก็ได้รับการกำหนดและปรากฏอยู่บนเส้นอเสถียรภาพที่สร้างได้นี้ด้วยเช่นกัน เพราะ K_{rs} ที่ได้มีค่าที่ตรงกัน ในขณะที่เส้นสีแดงและเส้นสีน้ำเงินในรูปที่ 5.11 คือ เส้นกราฟ ที่ได้มาจากการหาสมการโพลิโนเมียลอันดับหนึ่ง (first-order) และอันดับสอง (second-order) ด้วยคำสั่ง "polyfit" ของโปรแกรม MATLAB ตามลำดับ โดยจะพบว่า เส้นกราฟสีน้ำเงินซึ่งได้จาก สมการโพลิโนเมียลอันดับสองมีความถูกต้องแม่นยำและเทียบเท่ากับเส้นอเสถียรภาพ มากกว่า เส้นกราฟสีแดงที่ได้จากสมการโพลิโนเมียลอันดับหนึ่ง ดังนั้นสมการโพลิโนเมียลอันดับสอง ที่กำหนดได้ดังแสดงในสมการที่ (5-16) จะถูกใช้เป็นสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสำหรับ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งจากสมการที่ (5-16) จะพบว่า ค่า *K_{FB}* ที่น้อยและ เพียงพอสามารถแปรเปลี่ยนค่าได้อย่างเหมาะสมตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่มี การเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวและรักษาให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไข ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้

รูปที่ 5.11 การหาสมการโพลิโนเมียลด้วยการเลือกเส้นกราฟที่เหมาะสมของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา

$$K_{FB} = \left(-7.461 \times 10^{-10}\right) P_{CPL}^2 + \left(1.069 \times 10^{-10}\right) P_{CPL} - 2.589$$
(5-16)

เมื่อ
$$P_{CPL} = I_o V_b - \frac{V_b^2}{R_L}$$
 (5-17)

ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อมีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อาศัยเทคนิค ลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (5-16) แสดงได้ดังรูปที่ 5.12 ดังนี้

รูปที่ 5.12 ระบบไฟฟ้<mark>ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมี</mark>การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

จากรูปที่ 5.12 จะสังเกตได้ว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอในงานวิจัย วิทยานิพนธ์แสดงได้ดังพื้นที่สีส้ม ประกอบด้วย ส่วนของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิกดังพื้นที่สีเขียว และส่วนของสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังพื้นที่สีฟ้า ซึ่งทำหน้าที่ ปรับเปลี่ยนค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก (K_{FB}) ตามการเปลี่ยนแปลงของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) ด้วยสมการที่ (5-16) โดยที่ค่าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวสำหรับ การปรับเปลี่ยนค่า K_{FB} สามารถคำนวณได้จากกระแสไฟฟ้าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวสำหรับ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_b) ตามสมการที่ (5-17) ซึ่งทั้งค่า I_c และค่า V_b ได้มาจาก ตัวตรวจวัดกระแสไฟฟ้าและตัวตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าที่มีอยู่แล้วของระบบ ในขณะที่ R_L คือ ค่าความต้านทานของโหลด ซึ่งถูกกำหนดให้มีค่าคงที่ดังตารางที่ 3.1 ในบทที่ 3 ดังนั้นเมื่อ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่นำเสนอ *K_{FB}* จะแปรเปลี่ยนค่าได้อย่างเหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว
 ซึ่งจะทำให้สามารถกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้
 อย่างสมบูรณ์ ระบบจึงมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด

การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าค่า K_{FB} ที่คำนวณได้จากสมการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวดังสมการที่ (5-16) สามารถใช้กำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้อย่างสมบูรณ์ และรับประกันได้ว่าระบบสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไข ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด งานวิจัยวิทยานิพนธ์จะดำเนินการเช่นเดียวกับการวิเคราะห์เสถียรภาพ ของระบบในกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้แล้ว ในหัวข้อที่ 5.2.3 นั่นคือ การวิเคราะห์เสถียรภาพจะใช้วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบท ค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ดังสมการที่ (5-15) ดังนั้นเมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 ในบทที่ 3 จะได้เส้นทางเดินของค่าเจาะจงเด่นของระบบ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าตั้งแต่ 32.5 kW จนถึง 55 kW ในขณะที่ค่า K_{FB} มีการเปลี่ยนแปลงตามระดับของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวด้วยสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (5-16) แสดงได้ ดังรูปที่ 5.13 ดังนี้

รูปที่ 5.13 ค่าเจาะจงเด่นของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเมื่อมีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

จากรูปที่ 5.13 จะพบว่า เมื่อ K_{FB} มีค่าแปรเปลี่ยนไปตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ตามสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (5-16) โดย K_{FB} จะมีค่าค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งมีค่าเท่ากับ 1.034 ที่ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวพิกัด นั่นคือ $P_{CPL, rated} = 55$ kW จะทำให้ ส่วนจริงของค่าเจาะจงเด่นของระบบภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดมีค่าน้อยกว่าศูนย์ หมายถึง ค่าเจาะจงเด่นของระบบจะอยู่ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอสเสมอ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไข ของสมการที่ (4-5) ในบทที่ 4 ที่ระบุไว้ว่า ระบบจะมีเสถียรภาพ ถ้าส่วนจริงของค่าเจาะจงมีค่า น้อยกว่าศูนย์ ดังนั้นจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า K_{FB} ที่คำนวณได้จากสมการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวดังสมการที่ (5-16) มีค่าที่แปรเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้สามารถกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลให้ระบบ เกิดการขาดเสถียรภาพได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึง มีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด

การตรวจสอบความถูกต้องข<mark>อ</mark>งผลก<mark>า</mark>รวิเคราะห์ที่ได้ดังข้างต้น และการยืนยันผล ของการสร้างเสถียรภาพเชิงป<mark>รับ</mark>ตัวของร<mark>ะบ</mark>บไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ้ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์อาศัยกา<mark>รจำ</mark>ลองสถานการ<mark>ณ์บนค</mark>อมพิวเตอร์ โดยใช้ชุดบล็อกไฟฟ้ากำลัง ร่วมกับ SIMULINK บนโปรแ<mark>กรม</mark> MATLAB ซึ่งชุดบ<mark>ล็อ</mark>กไฟฟ้ากำลังของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อมีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสามารถดูได้จากภาคผนวก ค. สำหรับการตรวจสอบและยืนยันผลของการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้า ที่พิจารณาจะนำเสนอเฉพาะผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_b) เท่านั้น เนื่องจากได้อ้างอิงมาตร~~ฐาน~~ MIL-STD-704F เช่นเดียวกันกับการยืนยันผลของการบรรเทาการขาด ้เสถียรภาพที่ได้รับการอธิบ<mark>ายไว้แล้วในหัวข้อที่ 5.2.3 ซึ่งผล</mark>ที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บน . คอมพิวเตอร์สำหรับยืนยันการสร้างเ<mark>สถียรภาพเชิงปรั</mark>บตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาแสดงได้ดังรูปที่ 5.14 โดยจากรูปจะพบว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ($P_{\scriptscriptstyle CPL}$) มีค่า เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ K_{FB} มีการปรับเปลี่ยนค่าเพิ่มขึ้นได้อย่างเหมาะสมตามระดับของ ใหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวโดยอาศัยสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (5-16) ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพภายใต้เงื่อนไขระดับ ้กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด คือ P_{CPL, rated} = 55 kW ซึ่งสังเกตได้จากผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้า ที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V,) ในสภาวะอยู่ตัวมีค่าคงที่และมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ซึ่งเป็นไป ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F อีกทั้งจะสังเกตได้จากส่วนขยายของรูปที่ 5.14 ได้อีกว่า ผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงในสภาวะชั่วครู่มีขนาดไม่น้อยกว่า 200 V และไม่พุ่งเกิน 330 V โดยมีเวลาเข้าที่เท่ากับ 0.02 วินาที ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.04 วินาที เป็นไปตาม มาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์สอดคล้องกับ

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ดังรูปที่ 5.13 ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ด้วยวิธีการที่นำเสนอ สามารถกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพภายใต้เงื่อนไขระดับ กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ และผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวภายหลังจากการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นไปตาม มาตรฐาน MIL-STD-704F

รูปที่ 5.14 การยืนยันผลการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์

รูปที่ 5.15 การยืนยันความคงทนของวิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยการจำลองสถานการณ์

โดยทั่วไปในทางปฏิบัติ ค่าพารามิเตอร์ของระบบบางค่าอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่าความต้านทานที่มักจะมีค่าไม่คงที่ โดยจะมีค่าที่เปลี่ยนแปลงไปตามอุณหภูมิ

้สำหรับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา การเปลี่ยนแปลงของค่าความต้านทานในระบบ ้จะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพ ดังที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์และอธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 4.3 ้ในบทที่ 4 ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงได้ดำเนินการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ในกรณีที่ ้ค่าความต้านทานในระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา นั่นคือ ค่าความต้านทานของ สายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง ($R_{_{c}}$) และค่าความต้านทานของโหลด ($R_{_{L}}$) มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบยังคงอาศัยสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ้ที่กำหนดได้ดังสมการที่ (5-16) เพื่อเป็นการยืนยันและแสดงให้เห็นว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวที่นำเสนอมีความคงทน (robustness) ต่อการเปลี่ยนแปลงของค่าพารามิเตอร์ โดยผลที่ได้ ้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิว<mark>เต</mark>อร์ เมื่อ R_c และ R_L มีค่าที่เปลี่ยนแปลงเป็น $R_c + 10\% = 6.6 \text{ m}\Omega$, $R_c - 10\% = 5.4 \text{ m}\Omega$, $R_L + 10\% = 11 \Omega$ และ $R_L - 10\% = 9 \Omega$ แสดงได้ ดังรูปที่ 5.15(a) ถึงรูปที่ 5.15(d) ตาม<mark>ลำดับ</mark> ซึ่งจากรูปที่ 5.15 จะสังเกตได้ว่า ถึงแม้ว่า ้ค่าความต้านทานของสายส่งกำลังไฟฟ้<mark>า</mark>กระแส<mark>ต</mark>รง (*R_*) หรือค่าความต้านทานของโหลด (*R*,) ้มีการเปลี่ยนแปลงในช่วง ±10% กา<mark>รสร้างเสถียรภา</mark>พเชิงปรับตัวที่อาศัยสมการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวซึ่งกำหนดได้ดังสมการที่ (5-16) ยังคงสามารถรักษาให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณามีเสถียรภาพตลอดย่<mark>านก</mark>ารทำงานภายใต้เงื่<mark>อน</mark>ไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ อีกทั้ง ผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V,) ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว หลังจากการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F อีกด้วย ดังนั้นจึงเป็น การยืนยันได้ว่า วิธีการ<mark>สร้า</mark>งเส<mark>ถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำ</mark>เสน<mark>อมีค</mark>วามคงทนต่อการเปลี่ยนแปลง ค่าพารามิเตอร์ของระบบ

จากผลการศึกษาวิจัยที่ได้ดำเนินการทั้งหมดในบทที่ 5 สามารถสรุปได้ว่า โดยปกติ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อไม่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว จะเกิดการขาด เสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีค่าเท่ากับ 35 kW ซึ่งการขาดเสถียรภาพเกิดขึ้นก่อน ค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ นั่นคือ $P_{CPL, rated} = 55$ kW ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อได้ ในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด เนื่องจากแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั่นไกวเป็นอย่างมากและมีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F แต่อย่างไรก็ตามเมื่อระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วย วิธีการที่นำเสนอ ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วย วิธีการที่นำเสนอ ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วย หลามารถคำนวณหาค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก (K_{FB}) ที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตาม ระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยสมการดังกล่าวได้มาจากการหา สมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ผลการขาดเสลียรภาพองระบบ อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ถูกกำจัดอย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณานอกจากจะไม่เกิดการขาดเสถียรภาพแล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่างมี เสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ณ P_{CPL rated} = 55 kW ได้ โดยที่ผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว หลังจากการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นจึงเป็น การยืนยันได้ว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์เป็นวิธีการที่มี ประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถใช้เพื่อรับประกันการทำงานที่มีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง แบบกระแสตรงในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วย การต่อยอดพัฒนาและประยุกต์ใช้การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับ การใช้สมการอย่างง่ายของอัตราขยายป้อนกลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มี งานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ใด ๆ ดำเนินการในลักษณะนี้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ดังนั้นการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวจึงเป็นจุดเด่นอีกข้อหนึ่งของงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้

5.4 สรุป

ในบทที่ 5 เป็นการน<mark>ำเสน</mark>อการบรรเทาการ<mark>ขาด</mark>เสถียรภาพและการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัว ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเ<mark>ครื่</mark>องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและ<mark>บัสเดี่ย</mark>ว โดยได้เริ่มต้นจากการนำเสนอ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาด้วยวิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้น ้ที่อาศัยเทคนิคลูปยกเล<mark>ิก ซึ่งท</mark>ฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับการ<mark>บรรเท</mark>าการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ู้ลูปยกเลิกและการพิสูจน์ห<mark>าแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้ว</mark>ยวิธีดีคิวของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา เมื่อมีเทคนิคลูปยกเลิกได้รับการนำเสนอรายละเอียดไว้ในส่วนที่เหมาะสมของบทที่ 5 นี้ด้วยเช่นกัน ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีที่ใช้การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบซึ่งพิสูจน์ได้จากวิธีดีคิว มีความสอดคล้องกับผลที่ได้จากการตรวจสอบและยืนยันเสถียรภาพของระบบด้วยการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่ พิจารณาด้วยการใช้อัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก ($K_{\scriptscriptstyle FB}$) ที่มีค่ามากเกินไป ส่งผลทำให้ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงภายหลังจากการบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่เป็นไปตาม มาตรฐาน MIL-STD-704F หรือในกรณีเลวร้ายที่สุดอาจส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้ ในขณะที่การใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอในการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ นอกจากจะสามารถ ทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้แล้ว แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง หลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ด้วยเหตุนี้

ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอจึงถูกเลือกใช้ในการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณา แต่อย่างไรก็ตามการใช้ค่า $K_{_{FB}}$ ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพ หากต้องการให้ระบบมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับ กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ค่า $K_{_{FB}}$ ดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องมีค่าที่แปรเปลี่ยนได้อย่างเหมาะสมตาม ระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้มีค่าที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับ การชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ ซึ่งการวิเคราะห์และออกแบบหา ค่า K_{FB} สำหรับทุก ๆ จุดปฏิบัติงานของระบบ จะมีความซับซ้อนและยุ่งยากในแง่ของการใช้งาน ในทางปฏิบัติ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึ<mark>งน</mark>ำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามี<mark>เส</mark>ถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับ ้กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ โดยการสร้างเสถี<mark>ยรภาพ</mark>เชิงปรับตัวเป็นการต่อยอดพัฒนาและประยุกต์ใช้ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพที่อาศัย<mark>เทคนิคลู</mark>ปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัว ซึ่งเป็นสมการอย่างง่ายที่ส<mark>า</mark>มารถค<mark>ำ</mark>นวณหาค่า $K_{_{FB}}$ ที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับ ้กำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแ<mark>ปล</mark>ง โดยสม<mark>การ</mark>ดังกล่าวได้มาจากการหาสมการโพลิโนเมียล ้ที่อาศัยเส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ้ที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ซึ่งผ<mark>ลที่</mark>ได้จากการวิเครา<mark>ะห์ท</mark>างทฤษฎีและผลที่ได้จากการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์มีความสอดคล้องกัน โดยแสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่น้ำเสนอสามารถทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ้ที่พิจารณาทำงานได้อย<mark>่างมี</mark>เส<mark>ถียรภาพตลอดย่านการทำงานภา</mark>ยใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ ้ค่าพิกัดได้ และผลการ<mark>ตอบสน</mark>องของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟ<mark>ฟ้ากร</mark>ะแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และ ในสภาวะอยู่ตัวภายหลังจาก<mark>การสร้างเส</mark>ถี<mark>ยรภาพเชิงปรับตัวก็เป็น</mark>ไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F อีกทั้งวิธีการดังกล่าวยังมีความคงท<mark>นต่อการเปลี่ยนแปล</mark>งค่าพารามิเตอร์ของระบบในช่วง ±10% ดังนั้นวิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จึงเป็นวิธีการที่มี ประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถใช้เพื่อรับประกันการทำงานที่มีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง แบบกระแสตรงในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้ อย่างไรก็ตามการยืนยันผลการศึกษาวิจัยด้วย การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์เพียงอย่างเดียวอาจมีความน่าเชื่อถือไม่มากนัก ดังนั้น เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการศึกษาวิจัยให้มากยิ่งขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็น การยืนยันว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอสามารถนำไปใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการสร้างชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา สำหรับใช้ยืนยันผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ โดยการสร้างชุดทดสอบ รวมถึง การยืนยันผลของการศึกษาวิจัยด้วยผลที่ได้จากชุดสอบจะได้รับการนำเสนอรายละเอียด ไว้ในบทที่ 6 ต่อไป

บทที่ 6 การสร้างชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

6.1 บทนำ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ทั้งการวิเคราะห์เสถ<mark>ียร</mark>ภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัว ในบทที่ 4 และบท<mark>ที่</mark> 5 ที่ผ่านมา ได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและ ้ยืนยันผลด้วยการจำลองสถานการณ์บนค<mark>อมพิวเต</mark>อร์เพียงเท่านั้น ดังนั้นเพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัย ้ของวิทยานิพนธ์มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมา<mark>ก</mark>ขึ้น แ<mark>ล</mark>ะเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันว่า แนวคิด ้องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอในง^านวิจัย<mark>วิ</mark>ทยานิพนธ์สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ ในบทที่ 6 นี้จึงเป็นการนำเสนอการ<mark>สร้า</mark>งชุดทดสอ<mark>บข</mark>องระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ้สำหรับใช้ยืนยันผลการศึกษา<mark>วิจัย</mark>ทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ อย่างไรก็ตามด้วยข้อจำกัดของ ้ห้องปฏิบัติการ ทำให้ชุดทด<mark>สอบ</mark>ที่ได้สร้างขึ้นมีพิก<mark>ัดก</mark>ำลังไฟฟ้าที่ถูกปรับลดลง และมีบาง ส่วนประกอบ รวมถึงมีค่าพารามิเตอร์ที่แตกต่างไปจากระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงดัง ้ที่พิจารณาในบทที่ 3 ซึ่งส่งผลทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดสอบ ที่ได้สร้างขึ้น แต่ก็สาม<mark>ารถดำเนินการได้โดยอาศัยองค์คว</mark>ามรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในบทที่ 3 ถึง ับทที่ 5 ของวิทยานิพ<mark>นธ์ ด้วยเหตุนี้เนื้อ</mark>หาในตอนต้นของบ</mark>ทที่ 6 จึงเป็นการนำเสนอถึง ้สถาปัตยกรรม การพิสูจน์ห<mark>าแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ แล</mark>ะการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ทั้งการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาที่ได้สร้างขึ้น จากนั้นจะเป็นการนำเสนอ รายละเอียดต่าง ๆ ของการสร้างชุดทดสอบ ซึ่งได้ดำเนินการ ณ ห้องปฏิบัติการของสถาบัน เทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร และเนื้อหาในส่วน สุดท้ายของบทเป็นการนำเสนอผลการทดสอบระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น ในขณะที่ ้ผลการทดสอบเกี่ยวกับเสถียรภาพ ทั้งการขาดเสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว จะได้รับการบำเสนอในบทถัดไป

6.2 การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

รูปที่ 6.1 โครงสร้างของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

โครงสร้างของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว แสดงได้ดังรูปที่ 6.1 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า ชุดทดสอบมีส่วนประกอบที่คล้ายกับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง ดังที่พิจารณาในรูปที่ 3.1 และได้อธิบายรายละเอียดไว้ในบทที่ 3 แต่ด้วยข้อจำกัดของห้องปฏิบัติการ จึงทำให้ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการและระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง มีบางส่วนประกอบที่แตกต่างกัน โดยมีส่วนที่แตกต่างกันเล็กน้อยเพียง 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ระบบ ผลิตไฟฟ้ากระแสสลับ ซึ่งสำหรับชุดทดสอบ แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟสแบบสมดุล (balanced three-phase voltage source) และวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ (AC filter) ถูกใช้แทนเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรในสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลัง

บนเครื่องบินจริง และส่วนที่ 2 วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีการควบคุมแรงดันเอาต์พุตที่ตกคร่อม ตัวต้านทาน ซึ่งถูกใช้เป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีไมโครคอนโทรลเลอร์ (microcontroller) มีความก้าวหน้าอย่างมาก ทำให้ ไมโครคอนโทรลเลอร์มีความเร็วในการประมวลผลที่สูงมาก ซึ่งสามารถควบคุมให้ระบบมีผล การตอบสนองที่ไว ดังนั้นจึงสามารถที่จะไม่พิจารณาพลวัตของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มี การควบคุมได้ กล่าวคือ สามารถพิจารณาให้วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีการควบคุมแรงดันเอาต์พุต ที่ตกคร่อมตัวต้านทานเป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวแบบอุดมคติได้เช่นเดียวกับที่พิจารณาใน สถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 ในขณะที่พื้นที่สีส้ม ในรูปที่ 6.1 คือ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับ<mark>ต</mark>ัวที่อาศัยการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ู้ลูปยกเลิกดังพื้นที่สีเขียว ร่วมกับสมการสร้า<mark>งเส</mark>ถียรภาพเชิงปรับตัวดังพื้นที่สีฟ้า ซึ่งได้ถูกเพิ่มเข้าไป ้ในโครงสร้างของระบบควบคุมแบบเวก<mark>เตอร์เด</mark>ิมที่มีอยู่แล้วของระบบดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทา ในรูปที่ 6.1 และเนื่องจากข้อจำกัดของห้องปฏิบัติการ ซึ่งทำให้ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น ้มีบางส่วนประกอบ รวมถึงมีพิกัดก<mark>ำลังไ</mark>ฟฟ้าที่ถ<mark>ูกป</mark>รับลดลงและมีค่าพารามิเตอร์ที่แตกต่างจาก ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง<mark>ดัง</mark>ที่ได้พิจาร<mark>ณาใ</mark>นบทที่ 3 ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้อง ้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ<mark>ของ</mark>ชุดท<mark>ดสอบที่ได้สร้างขึ้</mark>น ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยอาศัย องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในบทที่ 3 ถึงบทที่ 5 ของวิทยานิพนธ์ โดยการพิสูจน์หา แบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ และการศึกษาวิจัย ้เกี่ยวกับเสถียรภาพ ทั้งการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตั<mark>ว ขอ</mark>งชุดทดสอบสามารถแสดงร<mark>ายละ</mark>เอียดได้ดังหัวข้อที่ 6.2.1 และ ้หัวข้อที่ 6.2.2 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

6.2.1 การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของ ชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาดังแสดงในรูปที่ 6.1 จะใช้วิธีดีคิวเช่นเดียวกับ การพิสูจน์หาแบบจำลองของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ ในบทที่ 3 เพื่อกำจัดผลการทำงานของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟสแบบสมดุล วงจรกรอง ทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ และอุปกรณ์สวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ที่ทำให้แบบจำลองของชุดทดสอบเป็นแบบจำลองที่ขึ้นอยู่กับเวลา จนกระทั่งได้แบบจำลองของ ชุดทดสอบที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามเวลา ซึ่งเป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ดังนั้นจากองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในบทที่ 3 การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของชุดทดสอบด้วยวิธีดีคิว สามารถอธิบายรายละเอียดพอสังเขปได้ดังนี้

10

อันดับแรกพิจารณาระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับ นั่นคือ ส่วนที่ 1 ในรูปที่ 6.1 และเริ่มต้นจากการพิจารณาแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟสแบบสมดุล (V_s) ซึ่งโดยทั่วไปจะมี สมการของแรงดันไฟฟ้าแบบลำดับเฟสบวก (positive phase sequence) แสดงได้ดังสมการที่ (6-1)

$$\begin{bmatrix} V_{sa} \\ V_{sb} \\ V_{sc} \end{bmatrix} = V_m \begin{bmatrix} \sin(\omega t) \\ \sin(\omega t - \frac{2\pi}{3}) \\ \sin(\omega t + \frac{2\pi}{3}) \end{bmatrix}$$
(6-1)

เมื่อใช้การแปลงดีคิวที่อาศัยการแปลงของปาร์ค ซึ่งเป็นวิธีการแปลงปริมาณ ทางไฟฟ้าจากแกนสามเฟสสมดุล (abc) ให้เป็นปริมาณทางไฟฟ้าสองเฟสบนแกนหมุนดีคิว (dq) ดังสมการที่ (3-6) ในบทที่ 3 กับสมการที่ (6-1) โดยใช้การแปลงแบบค่ายอด นั่นคือ กำหนดให้ $K = \frac{2}{3}$ ดังนั้นจะได้สมการแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับบนแกนหมุนดีคิว แสดงได้ดังสมการที่ (6-2) ดังนี้

$$\begin{cases} V_{sd} = V_m \cos(\phi_s - \phi) \\ V_{sq} = V_m \sin(\phi_s - \phi) \end{cases}$$

โดยที่ $V_{\scriptscriptstyle m}$ คือ แรงดันยอด (peak voltage) ของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ

- $\phi_{\!_s}$ คือ มุมเฟสที่บัสแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ
- ϕ คือ มุมสำหรับการหมุนแกนหมุนดีคิว
- V_{sd} คือ แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนดี
- V_{sq} คือ แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนคิว

จากนั้นพิจารณาวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับที่ประกอบด้วย วงจรอนุกรม ของความต้านทานภายในตัวเหนี่ยวนำ (*r_F*) และความเหนี่ยวนำ (*L_F*) ของวงจรกรอง ดังที่แสดง อยู่ภายในส่วนที่ 1 ในรูปที่ 6.1 ซึ่งวงจรดังกล่าวจะมีแรงดันไฟฟ้าตกคร่อมที่สามารถพิจารณา ให้อยู่ในรูปของแรงดันตกได้ดังแสดงในสมการที่ (6-3) (Areerak, K-N., 2009)

136

(6-2)

$$\Delta \mathbf{V}_{drop} = \mathbf{r}_F \mathbf{I}_{abc} + L_F \frac{d}{dt} \mathbf{I}_{abc}$$
(6-3)

เมื่อใช้การแปลงดีคิวที่อาศัยการแปลงของปาร์คดังสมการที่ (3-6) ในบทที่ 3 กับ สมการที่ (6-3) ในทำนองเดียวกันกับการใช้กับสมการแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายข้างต้น จะได้สมการแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมวงจรอนุกรมของความต้านทานภายในตัวเหนี่ยวนำและ ความเหนี่ยวนำของวงจรกรอง ซึ่งเป็นสมการในรูปของแรงดันตกที่อยู่บนแกนหมุนดีคิวแสดงได้ ดังสมการที่ (6-4) และเมื่อแปลงสมการดังกล่าวให้อยู่ในรูปของวงจรไฟฟ้า ดังนั้นจะได้วงจรสมมูลของ วงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับที่อยู่บนแ<mark>กน</mark>หมุนดีคิวดังแสดงในรูปที่ 6.2

$$\begin{cases} \Delta V_d = r_F I_{sd} - \omega L_F I_{sq} + \frac{d}{dt} I_{sd} \\ \Delta V_q = r_F I_{sq} + \omega L_F I_{sd} + \frac{d}{dt} I_{sq} \end{cases}$$
(6-4)

โดยที่ *๛* คือ ความถี่เชิงมุมของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ I_{sd} คือ กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี

I.... คือ กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิว

รูปที่ 6.2 วงจรสมมูลของวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับบนแกนหมุนดีคิว

อันดับถัดมาพิจารณาวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ซึ่งจากการกำจัดผล การทำงานของอุปกรณ์สวิตช์ของวงจรดังกล่าว ดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 3.4.1 ในบทที่ 3 จะได้ฟังก์ชันการสวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิว (**M**_{dq}) ดังสมการที่ (3-13) ซึ่งสามารถแสดงใหม่ได้อีกครั้งดังสมการที่ (6-5) และวงจรเรียงกระแส- ภาคหน้าแบบแอกทีฟสามารถแทนได้ด้วยวงจรสมมูลหม้อแปลงไฟฟ้ากระแสตรงที่อยู่บน แกนหมุนดีและแกนหมุนคิว โดยมีอัตราส่วนของหม้อแปลงคือ $M_d:1$ และ $M_q:1$ ตามลำดับ ดังแสดงในรูปที่ 3.7 ซึ่งสามารถแสดงใหม่ได้อีกครั้งดังรูปที่ 6.3

รูปที่ 6.4 แผนภาพเวกเตอร์การแปลงดีคิวของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

แผนภาพเวกเตอร์การแปลงดีคิวของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาแสดงได้ดังรูปที่ 6.4 ซึ่งจากแผนภาพเมื่อกำหนดให้มุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิวเท่ากับ มุมที่ล้าหลังจากมุมเฟสที่บัสแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ $\frac{\pi}{2}$ เรเดียน นั่นคือ กำหนดให้ $\phi = \phi_s - \frac{\pi}{2}$ เนื่องจากต้องการให้ชุดทดสอบมีการควบคุมกำลังไฟฟ้าจริงบนแกนหมุนคิว รวมถึงมีโครงสร้าง และการทำงานของระบบควบคุมเช่นเดียวกับระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง ในรูปที่ 3.1 และได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 3.5 ในบทที่ 3 ซึ่งการกำหนดและคำนวณหา มุม $\phi = \phi_s - \frac{\pi}{2}$ สามารถทำได้ด้วยการใช้เฟสล์อกลูป (Phase Lock Loop : PLL) โดยควบคุมให้ แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนดี (V_{sq}) มีค่าเท่ากับศูนย์ และแรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่าย บนแกนหมุนคิว (V_{sq}) จะมีค่าเท่ากับแรง<mark>ดันยอด</mark>ของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ ($V_{sq} = V_m$) ผ่าน

การกำหนดให้แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนดีอ้างอิงเท่ากับศูนย์ ($V_{sd}^* = 0$ V) ดังนั้นเมื่อ กำหนดให้ $\phi = \phi_s - \frac{\pi}{2}$ จะได้แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับบนแกนหมุนดีคิว และฟังก์ชันการสวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟบนแกนหมุนดีคิว แสดงดัง สมการที่ (6-6) และสมการที่ (6-7) ตามลำดับ

1

$$\begin{cases} V_{sd} = V_m \cos\left(\phi_s - (\phi_s - \frac{\pi}{2})\right) = V_m \cos\left(\frac{\pi}{2}\right) = 0 \\ V_{sq} = V_m \sin\left(\phi_s - (\phi_s - \frac{\pi}{2})\right) = V_m \sin\left(\frac{\pi}{2}\right) = V_m \\ \begin{cases} M_d = \frac{m}{2} \cos\left((\phi_s - \frac{\pi}{2}) - \phi_{con.}\right) \\ M_q = -\frac{m}{2} \sin\left((\phi_s - \frac{\pi}{2}) - \phi_{con.}\right) \end{cases}$$
(6-7)

เมื่อไม่พิจารณาระบบควบคุมและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบ ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทาและพื้นที่สีส้มในรูปที่ 6.1 ตามลำดับ ดังนั้นจากการใช้วิธีการแปลงดีคิว เพื่อกำจัดผลการทำงานของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟสแบบสมดุล วงจรกรองทางด้าน ไฟฟ้ากระแสสลับ และอุปกรณ์สวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟดังที่ได้อธิบาย ในข้างต้น ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่ไม่มีระบบควบคุมและ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสามารถแทนได้ด้วยวงจรสมมูลอย่างง่ายที่อยู่บนแกนหมุนดีคิว ดังแสดงในรูปที่ 6.5 ดังนี้

รูปที่ 6.5 วงจรสมมูลอย่า<mark>งง่าย</mark>บนแกนหมุนดีคิวขอ<mark>งชุด</mark>ทดสอบในกรณีที่ไม่มีระบบควบคุม และไม่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

$$\begin{cases} \mathbf{i}_{sd} = -\frac{r_F}{L_F} I_{sd} + \omega I_{sq} - \frac{M_d}{L_F} V_{dc} \\ \mathbf{i}_{sq} = -\omega I_{sd} - \frac{r_F}{L_F} I_{sq} - \frac{M_q}{L_F} V_{dc} + \frac{1}{L_F} V_{sq} \\ \mathbf{v}_{dc} = \frac{3M_d}{2C_{dc}} I_{sd} + \frac{3M_q}{2C_{dc}} I_{sq} - \frac{1}{C_{dc}} I_c \\ \mathbf{i}_c = \frac{1}{L_c} V_{dc} - \frac{R_c}{L_c} I_c - \frac{1}{L_c} V_b \\ \mathbf{v}_b = \frac{1}{C_b} I_c - \frac{1}{R_L C_b} V_b - \frac{P_{CPL}}{C_b V_b} \end{cases}$$
(6-8)

จากการวิเคราะห์วงจรสมมูลอย่างง่ายบนแกนหมุนดีคิวของชุดทดสอบดังรูปที่ 6.5

ด้วยการนำกฎแรงดันไฟฟ้าของเคอร์ชอฟฟ์มาวิเคราะห์วงรอบที่ 1 ถึงวงรอบที่ 3 (Loop 1 – Loop 3) และนำกฎกระแสไฟฟ้าของเคอร์ชอฟฟ์มาวิเคราะห์โนดที่ 1 และโนดที่ 2 (Node 1 – Node 2) ดังนั้น จะได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของชุดทดสอบในกรณีที่ไม่มีระบบควบคุม และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวแสดงดังสมการที่ (6-8) โดยแบบจำลองที่ได้ดังสมการที่ (6-8) นี้ จะถูกนำไปพัฒนาต่อยอดสำหรับการพิสูจน์หาแบบจำลองของชุดทดสอบในกรณีที่มีระบบควบคุม ในลำดับถัดไป

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของชุดทดสอบ ในกรณีที่มีระบบควบคุมสามารถทำได้โดยพิจารณาเฉพาะระบบควบคุมแบบเวกเตอร์ และการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทาและพื้นที่สีเขียว ในรูปที่ 6.1 ตามลำดับ เพิ่มเติมจากการหาแบบจำลองของชุดทดสอบในกรณีที่ไม่มีระบบควบคุม ดังที่ได้อธิบายในข้างต้น ในขณะที่ส่วนของสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังแสดงด้วยพื้นที่ สีฟ้าในรูปที่ 6.1 ซึ่งทำหน้าที่ปรับเปลี่ยนค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก (*K_{FB}*) ตามการเปลี่ยนแปลงของโหลดสำหรับการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบ จะได้รับการ อธิบายรายละเอียดในหัวข้อที่ 6.2.2 ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบ ดังนั้นเมื่อไม่พิจารณาส่วนของสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว โครงสร้างภายในของ ระบบควบคุมของชุดทดสอบเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกแสดงได้ ดังแผนภาพบล็อกในรูปที่ 6.6

รูปที่ 6.6 แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมของชุดทดสอบเมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก

จากแผนภาพบล็อกของระบบควบคุมในรูปที่ 6.6 จะสังเกตได้ว่า ระบบควบคุม ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ประกอบด้วย ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบน แกนหมุนดีคิว ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้า ตัวควบคุมแบบดรูป ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทาในรูปที่ 6.6 ซึ่งเป็นตัวควบคุมแบบเวกเตอร์บนแกนหมุนดีคิวเดิมที่มีอยู่แล้ว และมีโครงสร้าง รวมถึงมีหน้าที่ การทำงานเช่นเดียวกับระบบควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงในรูปที่ 3.1 ตามที่ได้ ้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 3.5 ในบทที่ 3 และเทคนิคลูปยกเลิกดังแสดงด้วยพื้นที่สีเขียว ในรูปที่ 6.6 ซึ่งได้ถูกเพิ่มเข้าไปในลูปการควบคุม V_{dc} ของระบบควบคุมเดิมเพื่อบรรเทาการขาด เสถียรภาพของชุดทดสอบ สำหรับการออกแบบระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งได้แก่ ตัวควบคุม กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิว ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้า และตัวควบคุมแบบดรูป ของชุดทดสอบ ้สามารถดำเนินการได้เช่นเดียวกับการออก<mark>แบ</mark>บตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง ตามรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้แล้วในหัวข้อที่ 3.5.1 ในบทที่ 3 แต่การออกแบบตัวควบคุม กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิวจะมีควา<mark>มแตกต่</mark>างกันเล็กน้อย โดยสำหรับระบบไฟฟ้ากำลังบน ้เครื่องบินจริงได้อาศัยสมการพลวัต<mark>ข</mark>องเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร เพื่อพิสูจน์หาฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิ<mark>ดข</mark>องตัวค<mark>วบค</mark>ุม แต่สำหรับชุดทดสอบจะอาศัยสมการ ้แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมวงจรอนุกรม<mark>ของ</mark>ความต้าน<mark>ทาน</mark>ภายในตัวเหนี่ยวนำและความเหนี่ยวนำของ ้วงจรกรอง ดังสมการที่ (6-4) ใน<mark>กา</mark>รพิสูจน์หาฟังก์ชัน<mark>ถ่าย</mark>โอนวงปิดของตัวควบคุม ในขณะที่การ ้ออกแบบตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าและตัวควบคุมแบบดรูป ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง และชุดทดสอบไม่มีความแตกต่างกัน ดังนั้นจากการดำเนินการตามขั้นตอนการออกแบบ ระบบควบคุมดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้ในหัวข้อที่ 3.5.1 ในบทที่ 3 ค่าพารามิเตอร์ของ ตัวควบคุมพีไอของลูป<mark>การค</mark>วบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุ<mark>นดี</mark> ลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบน แกนหมุนคิว ลูปการคว<mark>บคุมแรงดันไฟฟ้า และค่าอัตรากา</mark>รขยายดรูป สำหรับชุดทดสอบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิ<mark>จารณาในรูปที่ 6.1</mark> สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (6-9), สมการที่ (6-10), สมการที่ (6-13) และสมการที่ (6-14) ตามลำดับ ดังนี้ *ชาล*ิยเทคโนโลย

$$\begin{aligned} K_{pd} &= 2\zeta_i \omega_{ni} L_F - r_F \\ K_{id} &= L_F \omega_{ni}^2 \end{aligned} \tag{6-9}$$

$$\begin{cases} K_{pq} = 2\zeta_i \omega_{ni} L_F - r_F \\ K_{iq} = L_F \omega_{ni}^2 \end{cases}$$
(6-10)

โดยที่พจน์ชดเชยของตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีและแกนหมุนคิว สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (6-11) และสมการที่ (6-12) ตามลำดับ

$$V'_d = V_{sd} - V_d + \omega L_F I_{sq} \tag{6-11}$$

$$V'_{q} = V_{sq} - V_{q} - \omega L_{F} I_{sd}$$
 (6-12)

$$\begin{cases} K_{pv} = \frac{8\zeta_v \omega_{nv} C_{dc}}{3m} \\ K_{iv} = \frac{4C_{dc} \omega_{nv}^2}{3m} \end{cases}$$
(6-13)

$$K_{D} = \frac{V_{dc,\max} - V_{dc,\min}}{I_{o,\max}} = \frac{280 - 250}{I_{o,\max}} = \frac{30}{I_{o,\max}}$$
(6-14)

รูปที่ 6.7 แผนภาพบล็อกการทำงานของเฟสล็อกลูป

จากที่ได้กล่าวไปในตอนต้นว่าการกำหนดและคำนวณหามุมสำหรับหมุน แกนหมุนดีคิว (ϕ) ของชุดทดสอบให้เท่ากับ $\phi_s - \frac{\pi}{2}$ งานวิจัยวิทยานิพนธ์ใช้เฟสล็อกลูปที่อาศัย การควบคุมให้แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนดี (V_{sd}) มีค่าเท่ากับศูนย์ ซึ่งการทำงานของ เฟสล็อกลูปดังกล่าวแสดงได้ดังแผนภาพบล็อกในรูปที่ 6.7 โดยจากรูปจะสังเกตได้ว่า เฟสล็อกลูป จะเริ่มต้นการทำงานด้วยการตรวจจับหรือตรวจวัดแรงดันระหว่างสาย (line-to-line voltage) ของ แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_{ab} , V_{bc}) และเปลี่ยนให้เป็นแรงดันเฟส (phase voltage) นั่นคือ V_{sa} , V_{sb} และ V_{sc} เพื่อนำแรงดันไฟฟ้าสามเฟสที่ได้ไปแปลงให้เป็นแรงดันไฟฟ้าสองเฟสบน แกนหมุนดีคิวด้วยการแปลงของปาร์คที่อาศัยมุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิว ซึ่งคำนวณหาได้และ เป็นเอาต์พุตจากเฟสล็อกลูปที่ถูกป้อนกลับมาใช้สำหรับการแปลงดีคิว จากนั้นนำแรงดันไฟฟ้าของ แหล่งจ่ายบนแกนหมุนดี (V_{sa}) เข้าสู่ลูปการควบคุมเพื่อทำให้มีค่าเท่ากับศูนย์ ด้วยการกำหนดให้ สัญญาณอ้างอิงของแรงดันไฟฟ้าดังกล่าวเท่ากับศูนย์ (V^{*}_{sa} = 0 V) ซึ่งเอาต์พุตของลูปการควบคุม แรงดันไฟฟ้าดังกล่าวคือ ความถี่เชิงมุมของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ (*w*) และเมื่อหา

ปริพันธ์ของความถี่เชิงมุมดังกล่าว จะได้มุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิวที่เท่ากับ $\phi_s - \frac{\pi}{2}$ โดย มุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิวที่คำนวณหาได้ รวมถึงความถี่เชิงมุมของแหล่งจ่าย แรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนดีและแกนหมุนคิว เป็นเอาต์พุตของเฟสล็อกลูป ซึ่งจะถูกนำไปใช้ในระบบควบคุมแบบเวกเตอร์ของชุดทดสอบ ดังพื้นที่สีเทาในรูปที่ 6.1 และจะสังเกตได้จากแผนภาพบล็อกในรูปที่ 6.7 ได้อีกว่า การควบคุม แรงดันไฟฟ้าของแหล่งจ่ายบนแกนหมุนดีของเฟสล็อกลูป งานวิจัยวิทยานิพนธ์ใช้ตัวควบคุมพีไอ ซึ่งมี K_{pp} และ K_{ip} เป็นค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุม โดยค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวสามารถออกแบบ ได้ด้วยวิธีการแบบสมมาตรที่เหมาะสมที่สุด (symmetrical optimum) (พลสิทธิ์ ศานติประพันธ์, 2559; Leonhard, W., 1976) ดังสมการที่ (6-15) ดังนี้

(6-15)

โดยที่ T_s คือ <mark>เวลาการซักตัวอย่าง (samp</mark>ling time)

สำหรับเทคนิคลูปยกเลิกดังพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 6.6 ได้ถูกเพิ่มเข้าไปใน ระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้วดังพื้นที่สีเทาในรูปที่ 6.6 เพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ชุดทดสอบ โดยการชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าด้วยเทคนิคลูปยกเลิกของชุดทดสอบ ได้ดำเนินการผ่านลูปควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรง (V_{dc}) ซึ่งสามารถทำได้โดยอาศัยความสัมพันธ์ของ V_{dc} และผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว นั่นคือ เมื่อพิจารณาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบดังสมการที่ (6-8) ในสภาวะอยู่ตัว โดยกำหนดให้ทุก ๆ สมการอนุพันธ์ในแบบจำลองมีค่าเท่ากับศูนย์ ($\dot{\mathbf{x}} = \mathbf{0}$) จะได้ ความสัมพันธ์ของ V_{dc} และผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวดังสมการที่ (6-16) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว นั่นคือ พจน์ $\frac{P_{CPL}}{V_{b}}$ มีเครื่องหมายที่เป็นบวก ดังนั้นหากต้องการกำจัด ผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวผ่านลูปควบคุม V_{dc} จะต้องสร้างสัญญาณชดเชยหรือสัญญาณสร้าง เสถียรภาพฉีดเข้าไปหักล้างผลดังกล่าวด้วยเครื่องหมายลบ ดังแสดงด้วยพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 6.6 ซึ่งเป็นการดำเนินการเช่นเดียวกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณา ดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 5.2 ในบทที่ 5

$$V_{dc} = \left(1 + \frac{R_c}{R_L}\right) V_b + \frac{R_c P_{CPL}}{V_b}$$
(6-16)

เมื่อวิเคราะห์แผนภาพบล็อกของระบบควบคุมในรูปที่ 6.6 จะสามารถเขียน สมการของตัวควบคุมในกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกได้ดังแสดง ในสมการที่ (6-17) ดังนี้

$$\begin{cases} Z_{d}^{*} = -K_{pd}I_{sd} + K_{id}X_{id} + K_{pd}I_{sd}^{*} \\ Z_{q}^{*} = -K_{pq}I_{sq} - K_{pv}K_{pq}V_{dc} + K_{iv}K_{pq}X_{v} + K_{iq}X_{iq} + K_{pv}K_{pd}V_{dc}^{*} - K_{pv}K_{pq}K_{FB}\frac{d}{dt}\left(\frac{1}{V_{b}}\right) \end{cases}$$
(6-17)

โดยที่
$$V_{dc}^* = V_o^* - K_D I_o = V_o^* - K_D \left(\frac{V_b}{R_L} + \frac{P_{CPL}}{V_b} \right)$$

จากการออกแบบตัวควบคุมที่ได้กำหนดพจน์ชดเชยบนแกนหมุนดีและ แกนหมุนคิวดังสมการที่ (6-11) และสมการที่ (6-12) ตามลำดับ จะได้ฟังก์ชันการสวิตช์บน แกนหมุนดีคิวของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟในกรณีที่มีตัวควบคุม (**M**^{*}_{dq}) แสดงดังสมการที่ (6-18)

$$\begin{cases} M_d^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (-Z_d^* + \omega L_F I_{sq}) \\ M_q^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (-Z_q^* + V_{sq} - \omega L_F I_{sd}) \end{cases}$$
(6-18)

จากนั้นแทนค่า Z^*_a และ Z^*_q จากสมการตัวควบคุมของระบบดังสมการที่ (6-17) ลงในสมการที่ (6-18) จะได้ฟังก์ชันการสวิตช์บนแกนหมุนดีคิวของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟ เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกแสดงดังสมการที่ (6-19) และกำหนดให้ I_{sq1} เป็นตัวแปรสถานะตัวใหม่ สำหรับใช้ในการกำจัดพจน์ $\frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_b} \right)$ เพื่อลด ความซับซ้อนของแบบจำลองที่จะพิสูจน์หาได้ เช่นเดียวกับการกำจัดพจน์อนุพันธ์ดังกล่าวใน การพิสูจน์หาแบบจำลองของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณาเมื่อมีเทคนิคลูปยกเลิก ดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 5.2.2 ในบทที่ 5 โดยอนุพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว (I_{sq1}) สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (6-20) และจากสมการดังกล่าว I_{sq1} สามารถคำนวณได้จาก สมการที่ (6-21)

$$\begin{cases} M_{d}^{*} = \frac{1}{V_{dc}} \left(K_{pd} I_{sd} - K_{id} X_{id} - K_{pd} I_{sd}^{*} + \omega L_{F} I_{sq} \right) \\ M_{q}^{*} = \frac{1}{V_{dc}} \left[K_{pq} I_{sq} + K_{pv} K_{pq} V_{dc} - K_{iv} K_{pq} X_{v} - K_{iq} X_{iq} + K_{pv} K_{pd} K_{D} \left(\frac{V_{b}}{R_{L}} + \frac{P_{CPL}}{V_{b}} \right) \right] \\ + K_{pv} K_{pq} K_{FB} \frac{d}{dt} \left(\frac{1}{V_{b}} \right) - K_{pv} K_{pd} V_{o}^{*} + V_{sq} L_{d} I_{d} - \omega L_{F} I_{sd} \end{bmatrix}$$
(6-19)

$$I_{sq1} = I_{sq} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{FB}}{L_q}\frac{d}{dt}\left(\frac{1}{V_b}\right)$$
(6-20)

$$I_{sq1} = I_{sq} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{FB}}{L_q} \cdot \frac{1}{V_b}$$
(6-21)

การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณาในกรณีที่มีระบบควบคุมและการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิกสามารถทำได้โดยการแทนค่า M_a , M_q , I_{sq}^{*} และ I_{sq} ในแบบจำลองของชุดทดสอบ กรณีที่ไม่มีระบบควบคุมในสมการที่ (6-8) ด้วย M_a^* , M_q^* , I_{sq1}^{*} และ I_{sq1} จากสมการที่ (6-19), สมการที่ (6-20) และสมการที่ (6-21) ตามลำดับ ดังนั้นจะได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่ กับเวลาของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว เมื่อมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ด้วยเทคนิคลูปยกเลิกในรูปที่ 6.1 ซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิวและเป็นแบบจำลองที่มีความเหมาะสม ต่อการนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพแสดงได้ดังสมการที่ (6-22) ดังนี้

$$\begin{cases} I_{sd} = -\left(\frac{r_{r} + K_{pd}}{L_{F}}\right) I_{sd} + \frac{K_{ul}}{L_{F}} X_{sd} + \frac{K_{pd}}{L_{F}} I_{sd} \\ I_{uq1} = -\left(\frac{r_{r} + K_{pq}}{L_{F}}\right) I_{sq1} - \frac{K_{pr}K_{pq}}{L_{F}} V_{dc} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{D}}{L_{F}R_{L}} V_{b} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{D}P_{CPL}}{L_{F}} \cdot \frac{1}{V_{b}} \\ + \frac{K_{n}K_{pq}}{L_{F}} X_{v} + \frac{K_{uq}}{L_{F}} X_{uq} + \frac{K_{pr}K_{pq}}{L_{F}} V_{o}^{*} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{P}(F_{F} + K_{pq})}{L_{F}^{2}} \cdot \frac{1}{V_{b}} \\ \dot{V}_{dc} = \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc}} \left[K_{pd}I_{al}^{*} - K_{ud}I_{ad}X_{ul} - K_{pq}I_{nd}I_{al}^{*} + K_{pq}I_{aq1}^{*} + V_{sq}I_{aq1} \\ + K_{pr}K_{pq}I_{uq}V_{dc} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}}{R_{L}} I_{uq}V_{b} - K_{n}K_{pq}K_{PB} I_{sq1}X_{v} \\ - K_{u}I_{uq}X_{uq} - K_{pr}K_{pq}K_{pq}V_{a} + \left(-\frac{2K_{pr}K_{pq}K_{FB}}{L_{F}} I_{sq1} \\ + \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}^{*}K_{pq}^{*}}{L_{F}^{*}} \cdot \frac{1}{V_{b}} - \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}K_{pB}}{L_{F}} V_{dc} + K_{pr}K_{pq}K_{D}P_{CPL}I_{uq1} \\ - \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}K_{p}K_{pq}K_{p}K_{pB}}{L_{F}} \cdot \frac{1}{V_{b}} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}}{L_{F}} X_{v} \\ - \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} \cdot \frac{1}{V_{b}} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}}{L_{F}} V_{a}^{*} + K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p} V_{q} \\ - \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} \cdot \frac{1}{V_{b}} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a}^{*} + K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}} V_{q} \\ - \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} \cdot \frac{1}{V_{b}} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a}^{*} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{q} \\ - \frac{K_{pr}^{2}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a}^{*} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{q} \\ - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a}^{*} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{q} \\ - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} + \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a}^{*} - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{q} \\ - \frac{K_{pr}K_{pq}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} + \frac{K_{pr}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a} \\ - \frac{K_{pr}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} + \frac{K_{pr}K_{p}K_{p}K_{p}}{L_{F}} V_{a} \\ - \frac{K_{pr}K_{p}K_{p}K_{p}K_{p}}{$$

พารามิเตอร์	ค่า	รายละเอียด
V _s	100 V _{rms/phase}	แหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟสแบบสมดุล
f	400 Hz	ความถี่ของแหล่งจ่ายแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับ
r _F	0.7 Ω	ความต้านทานภายในตัวเหนี่ยวนำของวงจรกรอง
L_F	2 mH	ความเหนี่ยวนำของวงจรกรอง
C_{dc}	1.45 mF	ความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง
R_c	5.54 mΩ	ความ <mark>ต้า</mark> นทานของสายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง
L_c	16.34 µH	ความ <mark>เหนี่</mark> ยวนำของสายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง
C_b	0.99 mF	คว <mark>ามจุไฟฟ้</mark> าของตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้า
R_L	60 Ω	คว <mark>า</mark> มต้าน <mark>ท</mark> านของโหลด
P _{CPL, rated}	2.2 kW	<mark>กำ</mark> ลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ
т	0.90	<mark>ด</mark> ัชนีการมอด <mark>ูเล</mark> ต
V_{sd}^*	0 V 🖌	แรงดันไฟฟ้าของ <mark>แห</mark> ล่งจ่ายบนแกนหมุนดีอ้างอิง
I_{sd}^*	0 A	กระแสไฟฟ้าบนแก <mark>นห</mark> มุนดีอ้างอิง
V_o^*	270 V	แรงดันไฟฟ้าอ้างอิงของระบบ
K_{pv}	1.288	อัตราการขยายสัดส่วนของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า
		$(\zeta_v = 0.707, \omega_{nv} = 2\pi \times 60 \text{ rad/s})$
K _{iv}	343.462	<mark>้อัตราการขยายปริพันธ์ขอ</mark> งลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า
	3	$(\zeta_v = 0.707, \omega_{nv} = 2\pi \times 60 \text{ rad/s})$
$K_{\scriptscriptstyle pd}$, $K_{\scriptscriptstyle pq}$	17.069	อัตราการขยายสัดส่วนของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า
		($\zeta_i = 0.707$, $\omega_{\scriptscriptstyle ni} = 2\pi \times 1000$ rad/s)
$K_{_{id}}$, $K_{_{iq}}$	78956.835	อัตราการขยายปริพันธ์ของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า
		($\zeta_i = 0.707$, $\omega_{\rm ni} = 2\pi \times 1000$ rad/s)
K_{D}	0.8	อัตราการขยายดรูป
$K_{_{pp}}$	17.772	อัตราการขยายสัดส่วนของเฟสล็อกลูป
		$(\omega = 2\pi \times 400 \text{ rad/s}, T_s = 50 \mu\text{s.})$
K_{ip}	5612.736	อัตราการขยายปริพันธ์ของเฟสล็อกลูป
		$(\omega = 2\pi \times 400 \text{ rad/s}, T_s = 50 \mu\text{s.})$

ตารางที่ 6.1 พารามิเตอร์ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในรูปที่ 6.1

ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันว่าแบบจำลองที่พิสูจน์หาได้ดังสมการที่ (6-22) มี ความถูกต้องและสามารถนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบได้ ้งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองที่ได้ โดยดำเนินการเช่นเดียวกับ การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณา ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอไว้แล้วในบทที่ 3 และบทที่ 5 นั่นคือ เป็นการเปรียบเทียบผลการตอบสนอง ของระบบที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ในสมการที่ (6-22) กับผลการตอบสนองของระบบที่ได้ จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ด้วยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังใน SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB โดยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถ ดูได้จากภาคผนวก ค. และกำหนดให้พา<mark>รา</mark>มิเตอร์ของชุดทดสอบแสดงดังตารางที่ 6.1 โดย ้ ค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวเป็นค่าพารามิเตอ<mark>ร์ขอ</mark>งชุดทดสอบจริงที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการของ สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มห<mark>าวิทยา</mark>ลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร และได้มาจาก การวัดหาค่าด้วยการใช้มัลติมิเตอร์แบบไวต่อเฟส (phase sensitive multimeter) ซึ่งเป็นอุปกรณ์ ้สำหรับวิเคราะห์การตอบสนองต่อควา<mark>มถี่</mark> (frequency response analyzer) ร่วมกับการใช้อุปกรณ์ การวิเคราะห์อิมพีแดนซ์แบบต่อประสาน (impedance analysis interface) ซึ่งเป็นเครื่องมือสำหรับ ้วิเคราะห์อิมพีแดนซ์ (imped<mark>anc</mark>e analyzer) โดยการวัดหาค่าพารามิเตอร์ของชุดทดสอบ ้ด้วยอุปกรณ์ดังกล่าวสามารถดูได้จากภาคผนวก จ.

รูปที่ 6.8 การตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0$

รูปที่ 6.9 การตรวจสอบค<mark>วาม</mark>ถูกต้องของแบบจ<mark>ำลอง</mark>ทางคณิตศาสตร์เมื่อ $K_{_{FB}}=0.25$

ผลการตรวจสอบความถูกต้องของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลา ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว แสดงได้ ดังรูปที่ 6.8 และรูปที่ 6.9 โดยรูปที่ 6.8 เป็นการเปรียบเทียบผลการตอบสนองของสัญญาณ แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (V_{ac}) กระแสไฟฟ้าที่ ไหลผ่านสายส่งกำลังไฟฟ้าไปยังโหลด (I_{c}) และแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_{ac}) ที่ได้จาก แบบจำลองทางคณิตศาสตร์กับผลการตอบสนองที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{cm}) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 0.6 kW ไปเป็น 1 kW และจาก 1 kW มาเป็น 0.8 kW ที่เวลา 0.1 วินาที และ 0.2 วินาที ตามลำดับ และอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิค ลูปยกเลิก (K_{FB}) ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับศูนย์ ซึ่งหมายถึง ระบบไม่มีการบรรเทาการขาด เสถียรภาพ ในขณะที่รูปที่ 6.9 เป็นการเปรียบเทียบของสัญญาณและที่ P_{cm} เช่นเดียวกับรูปที่ 6.8 แต่ ในรูปที่ 6.9 นี้ K_{FB} ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.25 นั่นคือ ระบบมีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ด้วยเทคนิคลูปยกเลิก โดยจากรูปทั้งสองจะสังเกตได้ว่า ทั้งในกรณีที่ระบบไม่มีการบรรเทาการขาด เสถียรภาพ ($K_{FB} = 0$) และกรณีที่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ($K_{FB} = 0.25$) ผลการตอบสนอง ของระบบที่ได้จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มีลักษณะของรูปสัญญาณที่สอดคล้องกับ ผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ทั้งในสภาวะชั่งครู่และ ในสภาวะอยู่ตัว ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของ ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยวในรูปที่ 6.1 ซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิว ดังแสดงในสมการที่ (6-22) มีความถูกต้องและเหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบได้ ดังรายละเอียดที่จะนำเสนอในหัวข้อที่ 6.2.2 ดังต่อไปนี้

6.2.2 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ทางทฤษฎีสำหรับการ คาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในรูปที่ 6.1 จะใช้การวิเคราะห์เสถียรภาพ ด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบ เช่นเดียวกับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงดังที่ได้ อธิบายรายละเอียดไว้ในบทที่ 4 และบทที่ 5 ดังนั้นจากองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในบทที่ 4 และบทที่ 5 การวิเคราะห์ทางทฤษฎีเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้น ร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งพิสูจน์หาได้จากวิธีดีคิว ดังสมการที่ (6-22) สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังนี้

จากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของชุดทดสอบดังสมการที่ (6-22) จะสังเกตได้ว่า แบบจำลองดังกล่าวเป็นแบบจำลองที่ไม่เป็นเชิงเส้น โดยพจน์ที่ไม่เป็นเชิงเส้นซึ่งเป็นผลมาจาก โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวคือ $\frac{P_{CPL}}{V_b}$ ปรากฏอยู่ในสมการ I_{sq1} , V_{dc} , $\dot{V}_b$, $\dot{X}_v$ และ $\dot{X}_{iq}$ ดังนั้นจาก ขั้นตอนของการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่ได้ อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 4.2.1 ในบทที่ 4 จากแบบจำลองของชุดทดสอบที่ไม่เป็นเชิงเส้น สามารถทำให้เป็นเชิงเส้นได้โดยอาศัยอนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง จะได้แบบจำลองของชุดทดสอบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาซึ่งเป็นแบบจำลองที่เป็นเชิงเส้นดังสมการที่ (4-3) โดยที่ เมตริกซ์จาโคเบียน $A(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0)$ สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (4-6) ดังนั้นจะได้เมตริกซ์จาโคเบียน $A(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0)$ สำหรับใช้ในการหาค่าเจาะจงเพื่อนำไปวิเคราะห์เสถียรภาพของชุดทดสอบด้วย ทฤษฎีบทค่าเจาะจงดังแสดงในสมการที่ (6-23) ซึ่งจากสมการจะพบว่า เมตริกซ์จาโคเบียน $A(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0)$ มี K_{FB} ปรากฏอยู่ภายในสมการด้วย ถ้ากำหนดให้ K_{FB} มีค่าเท่ากับศูนย์ จะหมายถึง ชุดทดสอบทำงานโดยไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก และจะพบอีกว่า เมตริกซ์จาโคเบียน $A(\mathbf{x}_0, \mathbf{u}_0)$ มีค่าขึ้นอยู่กับค่า $I_{sd,0}$, $I_{sq1,0}$, $V_{b,0}$, $X_{v,0}$, $X_{id,0}$ และ $X_{iq,0}$ ซึ่ง ค่าดังกล่าวนี้เป็นค่าในสภาวะคงตัว ณ จุดปฏิบัติงานที่พิจารณา โดยจุดปฏิบัติงานของระบบสามารถ คำนวณได้ด้วยการกำหนดให้ $I_{sd}^{\bullet}$, $I_{sq1}^{\bullet}$, $V_{dc}^{\bullet}$, $I_{c}^{\bullet}$, $V_{b}^{\bullet}$, $X_{v}^{\bullet}$, $X_{id}^{\bullet}$ และ $X_{iq}^{\bullet}$ ในแบบจำลองทาง คณิตศาสตร์ของชุดทดสอบดังสมการที่ (6-22) ให้มีค่าเท่ากับศูนย์

$$\mathbf{A}(\mathbf{x}_{0},\mathbf{u}_{0}) = \begin{bmatrix} \frac{-r_{F}-K_{pq}}{L_{F}} & 0 & 0 & 0 & 0 & \frac{K_{td}}{L_{F}} & 0 \\ 0 & \frac{-r_{F}-K_{pq}}{L_{F}} & -\frac{K_{pv}K_{pq}}{L_{F}} & 0 & a(2,5) & \frac{K_{tv}K_{pq}}{L_{F}} & 0 & \frac{K_{tq}}{L_{F}} \\ a(3,1) & a(3,2) & a(3,3) & -\frac{1}{C_{dc}} & a(3,5) & a(3,6) & -\frac{3K_{td}I_{sd,0}}{2C_{dc}V_{dc,0}} & a(3,8) \\ 0 & 0 & \frac{1}{L_{c}} & -\frac{R_{c}}{L_{c}} & -\frac{1}{L_{c}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & \frac{1}{C_{b}} & -\frac{1}{R_{L}C_{b}} + \frac{P_{CPL}}{C_{b}V_{b,0}^{2}} & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & -1 & 0 & -\frac{K_{D}}{R_{L}} + \frac{K_{D}P_{CPL}}{V_{b,0}^{2}} & 0 & 0 & 0 \\ -1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & -K_{pv} & 0 & a(8,5) & K_{tv} & 0 & 0 \end{bmatrix}_{8:8}$$

$$\begin{split} \begin{split} \mathbf{L}_{3,1}^{1} & = -\frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}}{L_{p}R_{L}} + \left(\frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL}}{L_{p}} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{FB}(r_{p} - K_{pq})}{L_{p}^{2}}\right) \cdot \frac{1}{V_{b,0}^{2}} \\ & = \left(3,1\right) = \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \left[2K_{pd}I_{sd,0} - K_{ud}X_{id,0} - K_{pd}I_{sd}^{*} \right) \\ & = \left(3,2\right) = \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \left[V_{sq} + 2K_{pq}I_{sq1,0} + K_{pv}K_{pq}V_{dc,0} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}}{R_{L}} V_{b,0} \right] \\ & = -K_{iv}K_{pq}X_{v,0} + K_{iq}X_{iq,0} - K_{pv}K_{ag}V_{o}^{*} - \left(-\frac{2K_{pv}K_{pq}^{2}K_{FB}}{L_{p}} \right) \\ & = -K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL} \right) \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \right] \\ & = \left(3,3\right) = -\frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}^{2}} \left[K_{pd}I_{sd,0}^{2} - K_{id}I_{sd,0} - K_{pv}K_{ag}V_{o}^{*} - \left(-\frac{2K_{pv}K_{pq}^{2}K_{FB}}{L_{p}} \right) \\ & = -K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL} \right) \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \right] \\ & = -K_{pv}K_{pq}K_{D}R_{CPL} \right] \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \right] \\ & = \left(-\frac{2K_{pv}K_{pq}^{2}K_{FB}}{L_{p}} - K_{id}I_{sd,0}V_{id} - K_{pv}K_{pq}I_{sq1,0} + K_{pq}I_{sq1,0} + V_{sq}I_{sq1,0} \right) \\ & + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{D}R_{CPL}}{R_{L}} - \frac{2K_{pv}K_{pq}K_{pq}K_{pq}}{L_{p}} - K_{id}I_{sq1,0}V_{v,0} - K_{iv}K_{pq}I_{sq1,0} + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{pq}K_{pq}}{L_{p}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ & + K_{pv}K_{pq}K_{D}P_{CPL}I_{sq1,0} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{FB}}{L_{p}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{pq}}{L_{p}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ & + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{pq}K_{D}R_{CPL}I_{sq1,0}}{L_{p}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{D}K_{pq}}{L_{p}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{D}K_{pq}}{L_{p}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{D}K_{pq}}{L_{p}} \right] \\ & + \frac{K_{pv}K_{pq}K_{pq}K_{pq}K_{pq}}{L_{p}} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{D}K_{pq}}{L_{p}} - \frac{K_{pv}^{2}K_{pq}^{2}K_{D}K_{pq}}{L_{p}} \right]$$

$$\begin{split} \text{UGW} \quad a(3,5) &= \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \bigg[\frac{K_{pv} K_{pq} K_D}{R_L} I_{sq1,0} - \bigg(-\frac{2K_{pv} K_{pq}^2 K_{FB}}{L_F} I_{sq1,0} + \frac{2K_{pv}^2 K_{pq}^2 K_{FB}^2}{L_F^2} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \\ &- \frac{K_{pv}^2 K_{pq}^2 K_{FB}}{L_F} V_{dc,0} + K_{pv} K_{pq} K_D P_{CPL} I_{sq1,0} + \frac{K_{pv}^2 K_{pq}^2 K_{FB}}{L_F} V_o^* \\ &- \frac{2K_{pv}^2 K_{pq}^2 K_D P_{CPL} K_{FB}}{L_F} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} + \frac{K_{pv} K_{v} K_{pq}^2 K_{FB}}{L_F} X_{v,0} \\ &+ \frac{K_{pv} K_{pq} K_{iq} K_{iFB}}{L_F} X_{iq,0} - \frac{K_{pv} K_{pq} K_{FB} V_{sq}}{L_F} \bigg) \cdot \frac{1}{V_{b,0}^2} \bigg] \\ a(3,6) &= \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \bigg(-K_{iv} K_{pq} I_{sq1,0} + \frac{K_{pv} K_{iv} K_{pq}^2 K_{FB}}{L_F} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \bigg) \\ a(3,8) &= \frac{3}{2C_{dc}} \cdot \frac{1}{V_{dc,0}} \bigg(-K_{iq} I_{sq1,0} + \frac{K_{pv} K_{pq} K_{iq} K_{FB}}{L_F} \cdot \frac{1}{V_{b,0}} \bigg) \\ a(8,5) &= -\frac{K_{pv} K_D}{R_L} - \bigg(\frac{K_{pv} K_{pq} K_{FB}}{L_F} - K_{pv} K_D P_{CPL} \bigg) \cdot \frac{1}{V_{b,0}^2} \end{split}$$

จากเมตริกซ์จาโคเบี<mark>ยน</mark> A(x,,u,) ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

ที่พิจารณาดังสมการที่ (6-23) จะสัง<mark>เกตุได้ว่า มีขนาด</mark>เท่ากับ 8×8 ซึ่งทำให้ค่าเจาะจงของระบบ ประกอบด้วย 8 ค่า คือ ค่าเจ<mark>าะจ</mark>ง λ_{i} ถึง λ_{s} โดย<mark>จะมี</mark>ค่าเจาะจงเพียงคู่เดียวเท่านั้นที่เป็น ้ค่าเจาะจงเด่น และมีอิทธิพลต่<mark>อ</mark>เสถียรภาพของชุดทดสอ<mark>บโด</mark>ยตรง เช่นเดียวกันกับระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินจริงที่พิจารณาดั<mark>ง</mark>ที่ได้รับการอธิบายรายละเอียดไว้แล้วในหัวข้อที่ 4.2.1 ในบทที่ 4 และ ในหัวข้อที่ 5.2.3 ในบท<mark>ที่ 5</mark> ดัง<mark>นั้นการวิเคราะห์ทางทฤ</mark>ษฎีเ<mark>กี่ย</mark>วกับเสถียรภาพของชุดทดสอบ ้จึงสามารถทำได้โดยวิเค<mark>ราะห์และพิจารณาจากคู่ของค่าเจาะจงเด่น</mark>ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบ โดยตรงดังกล่าวได้ โดยจา<mark>กเมตริก</mark>ซ์จาโคเบียน A(x, u) ดังสมการที่ (6-23) และค่าในสภาวะคงตัว ้ที่คำนวณได้ เมื่อกำหนดให้<mark>พารามิเตอร์ของชุดทุดส</mark>อบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาเป็นดังตารางที่ 6.1 จะได้เส้นทางเดินของค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบ เมื่อ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 1 kW ถึง 2.2 kW แสดงได้ดังรูปที่ 6.10 โดยรูปที่ 6.10(a) ได้กำหนดให้ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0$ หมายถึง ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาทำงานโดยไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่งจากรูปดังกล่าว ้จะสังเกตได้ว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 1.4 kW ส่วนจริงของค่าเจาะจงเด่นของ ชุดทดสอบจะมีค่ามากกว่าศูนย์ ซึ่งเป็นกรณีที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของสมการที่ (4-5) ที่ระบุไว้ว่า ระบบจะมีเสถียรภาพ ถ้าส่วนจริงของค่าเจาะจงมีค่าน้อยกว่าศูนย์ ดังนั้นที่จุดปฏิบัติงานนี้ ชุดทดสอบจะขาดเสถียรภาพ โดยจุดการขาดเสถียรภาพเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของ ชุดทดสอบ นั่นคือ P_{CPL, rated} = 2.2 kW ซึ่งเป็นเช่นเดียวกันกับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง ที่การขาดเสถียรภาพจะเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ ในหัวข้อที่ 4.2 ในบทที่ 4 และในหัวข้อที่ 5.2.3 ในบทที่ 5 ดังนั้นเพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ

กลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้า ที่ค่าพิกัด การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาโดยใช้เทคนิคลูปยกเลิก

เส้นทางเดินของค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบในกรณีที่มีการบรรเทาการขาด เสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก เมื่อ K_{FB} มีค่าเท่ากับ 0.25, 0.62, 0.91, 1.20 และ 1.44 แสดงได้ ดังรูปที่ 6.10(b) ถึงรูปที่ 6.10(f) ตามลำดับ โดยจากรูปที่ 6.10(b) จะสังเกตได้ว่า เมื่อ $K_{\scriptscriptstyle FB}=0.25$ ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 1.4 kW ซึ่งเป็นจุดการขาดเสถียรภาพ ้จะเคลื่อนที่จากทางด้านขวามือมาอยู่ท<mark>างด้</mark>านซ้ายมือของระนาบเอส นั่นคือ ส่วนจริงของ ้ค่าเจาะจงเด่นมีค่าน้อยกว่าศูนย์เป็นไปต<mark>ามเงื่อ</mark>นไขของสมการที่ (4-5) ซึ่งหมายถึง การบรรเทา การขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก<mark>ที่นำเสน</mark>อสามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามี ้เสถียรภาพได้โดยเพียงแค่เพิ่มค่า K_{FB} จ<mark>า</mark>ก 0 เป็<mark>น</mark> 0.25 แต่อย่างไรก็ตามถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเพิ่มขึ้นมากกว่า 1.4 kW เช่น เพิ่มขึ้นเป็น 1.6 kW ในขณะที่ $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ยังคงมีค่าเท่าเดิมเท่ากับ 0.25 ชุดทดสอบจะเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า K_{FB} ดังกล่าวไม่เพียงพอต่อการชดเซย หรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้<mark>าคง</mark>ตัวในการบรรเทาก<mark>ารข</mark>าดเสถียรภาพของระบบ ซึ่งสังเกตได้จาก รูปที่ 6.10(b) ที่ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 1.6 kW ยังคงอยู่ ทางด้านขวามือของระนาบเอส เมื่อ $K_{_{FB}}=0.25$ ดังนั้นเพื่อทำให้ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบ ้เคลื่อนที่จากทางด้านขวามือมาอยู่ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอส นั่นคือ ทำให้ชุดทดสอบ มีเสถียรภาพเมื่อโหลด<mark>กำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 1.6 kW K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มขึ้นเป็น 0.62</mark> ดังแสดงในรูปที่ 6.10(c) ใน<mark>ทำนองเดียวกันสำหรับโหลดกำ</mark>ลังไฟฟ้าคงตัวที่มีค่าเท่ากับ 1.8 kW, 2 kW และ 2.2 kW ซึ่งเป็นค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่พิกัด (P_{CPL, roted}) K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มขึ้น เท่ากับ 0.91, 1.20 และ 1.44 ดังแสดงในรูปที่ 6.10(d), รูปที่ 6.10(e) และรูปที่ 6.10(f) ตามลำดับ ถึงจะสามารถทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพได้ โดยผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังรูปที่ 6.10 เป็นการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบด้วย การกำหนดและเลือกใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอ (sufficiently small) ซึ่งอ้างอิงตามผล การวิเคราะห์และการออกแบบหาค่า K_{FB} สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินจริงที่พิจารณาดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 5.2.3 ในบทที่ 5 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้ ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้ และผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ในขณะที่การใช้ $K_{_{FB}}$ ที่มีค่ามากเกินไป รวมถึงการใช้ $K_{_{FB}}$ ที่มีค่าคงที่เพียงแค่ค่าเดียวสำหรับทุก ๆ ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ไม่เป็นผลดีต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ เนื่องจากค่า K_{FB} ดังกล่าว อาจส่งผลทำให้แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F หรืออาจ ส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้

รูปที่ 6.10 ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ

รูปที่ 6.11 ผลบรรเทาการ<mark>ขา</mark>ดเสถียรภาพจากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ที่ P_{CPL}= 1.4 kW

ผลการจ**ำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์เพื่อยื**นยันว่าข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นเป็น เช่นเดียวกันสำหรับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ แสดงได้ดังรูปที่ 6.11 ซึ่งจากรูป เป็นผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_{s}) เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีการเปลี่ยนแปลงจาก 1.2 kW ไปเป็น 1.4 kW ซึ่งก็คือ จุดการขาดเสถียรภาพ ที่เวลา 1.0 วินาที โดย รูปที่ 6.11(b) ได้กำหนดให้ K_{FB} มีค่าเท่ากับ 1.44 ซึ่งเป็นค่า K_{FB} ที่ผลจากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี ดังรูปที่ 6.10 แสดงให้เห็นว่า ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 1.4 kW ซึ่งเป็นจุดการขาดเสถียรภาพ จนถึงค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่พิกัด คือ $P_{CPL, rated} = 2.2$ kW จะอยู่ ทางด้านซ้ายมือของระนาบเอสทั้งหมด หมายถึง ค่า $K_{FB} = 1.44$ สามารถใช้สำหรับบรรเทาการขาด เสถียรภาพเพื่อทำให้ชุดทดสอบมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานจนถึงค่ากำลังไฟฟ้าที่พิกัดได้ โดยจากรูปที่ 6.11(b) จะพบว่า ค่า $K_{FB} = 1.44$ สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ ณ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 1.4 kW กลับมามีเสถียรภาพได้ ซึ่งสังเกตได้จากผลการตอบสนอง ของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั่นไกวที่ลดลงจนกระทั่งมีค่าคงที่เมื่อเข้าสู่ สภาวะอยู่ตัว แต่อย่างไรก็ตามแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงในสภาวะอยู่ตัวมีค่าเท่ากับ 240.40 V ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ที่ได้กำหนดให้แรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงในสภาวะอยู่ตัวต้องมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ในขณะที่รูปที่ 6.11(a) ได้ กำหนดให้ K_{FB} มีค่าเท่ากับ 0.25 ซึ่งเป็นค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอที่เริ่มทำให้ระบบที่ขาด เสถียรภาพ ณ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเท่ากับ 1.4 kW กลับมามีเสถียรภาพได้ ตามผลจาก การวิเคราะห์ที่ได้ดังรูปที่ 6.10(b) โดยจากรูปที่ 6.11(a) จะสังเกตได้ว่า $K_{FB} = 0.25$ สามารถทำให้ ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้ และผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์<mark>ที่ได้</mark>ดังรูปที่ 6.10 ร่วมกับผลจากการจำลองสถานการณ์ ้บนคอมพิวเตอร์ที่ได้ดังรูปที่ 6.11 สามาร<mark>ถยืนยัน</mark>ได้อีกครั้งว่า การใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอ ้สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดก<mark>ำลังไฟฟ้</mark>าคงตัว ซึ่งทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมา ้มีเสถียรภาพได้ และผลการตอบสนองข<mark>อ</mark>งสัญญ<mark>าณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจาก</mark> บรรเทาการขาดเสถียรภาพเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ในขณะที่การใช้ $K_{_{FB}}$ ที่มีค่า มากเกินไป รวมถึงการใช้ K_{FB} ที่มีค่าคงที่เพียงแค่ค่าเดียวสำหรับทุก ๆ ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ไม่เป็นผลดีต่อการบรรเทาการข<mark>าดเ</mark>สถียรภาพ เนื่องจา<mark>กค่า</mark> K_{FB} ดังกล่าว ส่งผลทำให้แรงดันไฟฟ้า ์ ที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งข้อสรปดังกล่าวเป็นเช่นเดียวกัน ้สำหรับทั้งการบรรเทาก<mark>าร</mark>ขาด<mark>เสถียรภาพของระบบ</mark>ไฟฟ้<mark>าก</mark>ำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณา และการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา ด้วยเหตุนี้งานวิจัย ้วิทยานิพนธ์จึงเลือกใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอในการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ เพื่อหลีกเลี่ยง การไม่เป็นไปตามมาตรฐา<mark>นของผลการตอบสนองสัญญาณ</mark>แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ภายหลังการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ แต่อย่างไรก็ตามจากผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีที่ได้ดัง รูปที่ 6.10 ซึ่งได้รับการอธิบายไปในตอนต้นจะพบว่า การใช้ค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ที่น้อยและเพียงพอสำหรับ บรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ ถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ $K_{_{FB}}$ ้ยังคงมีค่าคงที่และมีค่าเท่าเดิม ชุดทดสอบจะเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ไม่ เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ดังนั้นถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มมากขึ้น $K_{\scriptscriptstyle FB}$ จะต้องมีค่าเพิ่มมากขึ้นอย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน เพื่อให้เพียงพอต่อการบรรเทาการขาด เสถียรภาพและสามารถรักษาเสถียรภาพของชุดทดสอบได้ โดยหากต้องการให้ชุดทดสอบ ้มีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกัดกำลังจึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการ ้ออกแบบหาค่า K_{FB} ใหม่สำหรับจุดปฏิบัติงานที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มสูงขึ้นและสำหรับ ทุก ๆ จุดปฏิบัติงานของระบบ ซึ่งมีความยุ่งยากและซับซ้อนในทางปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้งานวิจัย ้วิทยานิพนธ์จึงได้นำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว โดยเป็นการประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทา

การขาดเสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของค่า K_{FB} ที่น้อยและ เพียงพอที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถทำให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงาน ภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ ดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอและอธิบายไว้ ในหัวข้อที่ 5.3 ในบทที่ 5 ดังนั้นจากองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในหัวข้อที่ 5.3 ในบทที่ 5 สามารถนำมาสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสำหรับชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาได้ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาในรูปที่ 6.1 แสดงได้ด้วยพื้นที่สีส<mark>้มใ</mark>นรูปที่ 6.1 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า วิธีการสร้าง ้เสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอเป็นการปร<mark>ะยุ</mark>กต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ้ลูปยกเลิกดังพื้นที่สีเขียวในรูปที่ 6.1 ร่วม<mark>กับการใ</mark>ช้สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังพื้นที่สีฟ้า ในรูปที่ 6.1 ซึ่งเป็นสมการอย่างง่ายที่สาม<mark>า</mark>รถคำน<mark>ว</mark>ณค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอที่แปรเปลี่ยนค่าได้ ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่<mark>มีกา</mark>รเปลี่ย<mark>นแ</mark>ปลง โดยสมการดังกล่าวได้มาจากการหา สมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเส<mark>ถียร</mark>ภาพหรือเส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์ เสถียรภาพผ่านแบบจำลอง<mark>ทา</mark>งคณิตศาสตร์ขอ<mark>งชุ</mark>ดทดสอบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ้ดังสมการที่ (6-22) ดังนั้นจาก<mark>แ</mark>ผนภาพและขั้นตอนการกำหนดสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ดังรูปที่ 5.10 และรายละเอียดที่ได้อุธิบายไว้ในหัวข้อที่ <mark>5.3</mark> ในบทที่ 5 ซึ่งสามารถเขียนเป็น โปรแกรมการคำนวณเชิ<mark>งตัวเลขสำหรับการกำหนดสมการ</mark>สร้า<mark>งเส</mark>ถียรภาพเชิงปรับตัวได้ดังที่แสดง รายละเอียดในภาคผน<mark>วก ง.</mark> เมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ของชุดท</mark>ดสอบเป็นดังตารางที่ 6.1 และ การทำงานของโปรแกรม<mark>ดังกล่าวสิ้นสุดลง จะได้ผลการหาสม</mark>การโพลิโนเมียลสำหรับชุดทดสอบ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาแสดงได้ดังรูปที่ 6.12 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า เส้นประสีดำคือ เส้นอเสถียรภาพ ซึ่งสร้างได้จากผลการวิเคราะห์เสถียรภาพที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ จากจุดเริ่มต้นการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ นั่นคือ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีค่าเท่ากับ 1.4 kW จนถึงค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่พิกัดคือ $P_{\scriptscriptstyle CPL, \, rated}$ = 2.2 kW โดยจุด (1) ถึงจุด (5) ซึ่งเป็นผล ที่ได้จากการวิเคราะห์และออกแบบหาค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ที่ได้ดำเนินการวิเคราะห์ไปแล้วดังที่ปรากฏอยู่ ในรูปที่ 6.10 ก็ได้รับการกำหนดและปรากฏอยู่บนเส้นอเสถียรภาพที่สร้างได้นี้ด้วยเช่นกัน เพราะ $\,K_{_{FB}}\,$ ที่ได้มีค่าที่ตรงกัน ในขณะที่เส้นสีแดงและเส้นสีน้ำเงินในรูปที่ 6.12 คือ เส้นกราฟที่ได้มาจาก การหาสมการโพลิโนเมียลอันดับหนึ่งและอันดับสองด้วยคำสั่ง "polyfit" ของโปรแกรม MATLAB ตามลำดับ โดยจะพบว่า เส้นกราฟสีน้ำเงินซึ่งได้จากสมการโพลิโนเมียลอันดับสองมีความถูกต้อง แม่นยำและเทียบเท่ากับเส้นอเสถียรภาพมากกว่าเส้นกราฟสีแดงที่ได้จากสมการโพลิโนเมียล-

อันดับหนึ่ง ดังนั้นสมการโพลิโนเมียลอันดับสองที่กำหนดได้ดังแสดงในสมการที่ (6-24) จะถูกใช้เป็น สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวสำหรับชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

รูปที่ 6.12 การหาสมการโพลิโนเมียลด้วยการเลือกเส้นกราฟที่เหมาะสมของชุดทดสอบ

$$K_{FB} = (-4.282 \times 10^{-7}) P_{CPL}^{2} + 0.003 P_{CPL} - 3.079$$

$$P_{CPL} = I_{o}V_{b} - \frac{V_{b}^{2}}{R_{L}}$$
(6-25)

จากสมการที่ (6-24) จะพบว่า ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอจะสามารถแปรเปลี่ยน ค่าได้อย่างเหมาะสมตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยค่าของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวสำหรับการปรับเปลี่ยนค่า K_{FB} สามารถคำนวณได้จากกระแสไฟฟ้าของ โหลดทั้งหมด (I_o) และแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_b) ตามสมการที่ (6-25) ซึ่งทั้งค่า I_o และค่า V_b ได้มาจากตัวตรวจวัดกระแสไฟฟ้าและตัวตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าที่มีอยู่แล้วของระบบ ในขณะที่ R_L คือ ค่าความต้านทานของโหลด ซึ่งถูกกำหนดให้มีค่าคงที่ดังตารางที่ 6.1 ดังนั้นเมื่อ ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังพื้นที่สีส้ม ในรูปที่ 6.1 K_{FB} จะแปรเปลี่ยนค่าได้อย่างเหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้ และสามารถรักษาให้ชุดทดสอบมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับ กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้

ผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีที่อาศัยการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็น เชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่พึ่งพาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของชุดทดสอบซึ่งพิสูจน์หา ได้ด้วยวิธีดีคิวดังสมการที่ (6-22) และค่าเจาะจงที่สามารถคำนวณได้จากเมตริกซ์จาโคเบียน **A(x,,u,)** ดังสมการที่ (6-23) สำหรับการตรวจสอบและยืนยันว่าการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่มี การปรับเปลี่ยนค่า *K_{FB}* อย่างเหมาะสมตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่มีการเปลี่ยนแปลง ด้วยสมการที่ (6-24) สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพ ตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดแสดงได้ดังรูปที่ 6.13 ดังนี้

รูปที่ 6.13 ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบเมื่อมีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

จากรูปที่ 6.13 ซึ่งเป็นเส้นทางเดินของค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบ เมื่อ ค่าพารามิเตอร์ของชุดทดสอบเป็นดังตารางที่ 6.1 และโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าตั้งแต่ 1.2 kW จนถึง 2.2 kW ในขณะที่ค่า K_{FB} มีการเปลี่ยนแปลงตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ด้วยสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (6-24) จะสังเกตได้ว่า เมื่อ K_{FB} มีค่า แปรเปลี่ยนไปตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวด้วยสมการที่ (6-24) โดย K_{FB} จะมีค่าค่อย ๆ
เพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งมีค่าเท่ากับ 1.449 ที่ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวพิกัด นั่นคือ $P_{CPL,rated} = 2.2 \text{ kW}$ จะทำให้ส่วนจริงของค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบภายใต้เงื่อนไข ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดมีค่าน้อยกว่าศูนย์ หมายถึง ค่าเจาะจงเด่นของชุดทดสอบจะอยู่ทางด้าน ข้ายมือของระนาบเอสเสมอ ซึ่งเป็นไปตามเงื่อนไขของสมการที่ (4-5) ในบทที่ 4 ที่ระบุไว้ว่า ระบบ จะมีเสถียรภาพ ถ้าส่วนจริงของค่าเจาะจงมีค่าน้อยกว่าศูนย์ ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอ ซึ่งอาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอ ซึ่งอาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอ ซึ่งอาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (6-24) สามารถปรับเปลี่ยนค่า K_{FB} ได้อย่างเหมาะสมตาม การเปลี่ยนแปลงของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้สามารถกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ที่ส่งผลให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาจึงมีเสถียรภาพตลอ<mark>ดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกั</mark>ด

้จากการศึกษาวิจัยเกี่ย<mark>ว</mark>กับเส_{ถี}ยรภาพของชุดทดสอบที่ได้ดำเนินการทั้งหมด ้ในหัวข้อที่ 6.2.2 จะพบว่า ชุดทดสอบข<mark>อ</mark>งระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อไม่มีการ ้สร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว จะเกิดกา<mark>รขา</mark>ดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีค่าเท่ากับ 1.4 kW ซึ่งการขาดเสถียรภาพเกิ<mark>ดขึ้น</mark>ก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ นั่นคือ P_{CPL, rated} = 2.2 kW ้ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถ<mark>ทำง</mark>านต่อไ**ด้ใ**นระดับก<mark>ำลัง</mark>ไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้า ้ที่ค่าพิกัด แต่อย่างไรก็ตามเมื่<mark>อ</mark>ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้าก<mark>ำล</mark>ังบนเครื่องบินที่พิจารณามีการสร้าง ้เสถียรภาพเชิงปรับตัว<mark>ด้วย</mark>วิธี<mark>การที่นำเสนอ ซึ่งเป็นก</mark>ารประยุกต์ใช้เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับ สมการสร้างเสถียรภาพ<mark>เชิงปรับตัวที่สามารถคำนวณหาค่า</mark>อัตร<mark>าขยา</mark>ยป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก ์ (K _ F B) ที่แปรเปลี่ยนค่าไ<mark>ด้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเ</mark>ปลี่ยนแปลง โดยสมการดังกล่าว ้ได้มาจากการหาสมการโพ<mark>ลิโนเมียลที่อาศัยเส้นอเสถียรภา</mark>พจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่าน แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ผลการขาดเสถียรภาพของระบบ ้อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวถูกกำจัดได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชุดทดสอบของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงาน ภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ณ P_{CPL, rated} = 2.2 kW ได้ โดยผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เสถียรภาพของชุดทดสอบที่ได้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทำนองเดียวกันกับผลการศึกษาวิจัย ้เกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณาดังที่ได้นำเสนอและอธิบาย รายละเอียดไว้ในบทที่ 4 และบทที่ 5 ซึ่งสามารถสรุปได้อีกครั้งว่า โดยปกติ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณา เมื่อไม่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวจะเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้น ซึ่งการขาดเสถียรภาพจะ เกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อได้ในระดับ ้กำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด แต่เมื่อระบบไฟฟ้าที่พิจารณามีการสร้าง เสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณานอกจาก

จะไม่เกิดการขาดเสถียรภาพแล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้ เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ ดังนั้นเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันว่า แนวคิด องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สามารถใช้รับประกันการทำงานที่มีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้จริงในทางปฏิบัติ ซึ่งทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์มี ความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงได้รับการ ออกแบบและสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการสำหรับใช้ยืนยันผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ โดยการสร้างชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลัง<mark>บน</mark>เครื่องบินแสดงรายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 6.3 ดังนี้

6.3 การสร้างชุดทดสอบของระบ<mark>บ</mark>ไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

รูปที่ 6.14 ภาพรวมของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

ภาพรวมของชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ซึ่งมีโครงสร้าง ดังรูปที่ 6.1 และได้รับการสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร แสดงได้ดังรูปที่ 6.14 ในขณะที่รูปที่ 6.15(a) และ รูปที่ 6.15(b) เป็นมุมมองด้านหน้า (front view) และมุมมองด้านบน (top view) ของชุดทดสอบใน พื้นที่สีฟ้าในรูปที่ 6.14 ตามลำดับ ซึ่งได้ถูกขยายเพื่อแสดงถึงรายละเอียดและส่วนประกอบของ ชุดทดสอบให้เห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้น

รูปที่ 6.15 ภาพ<mark>ขยาย</mark>สำหรับมุมมองด้านหน้าและมุมม<mark>องด้า</mark>นบนของชุดทดสอบ

จากทั้งรูปที่ 6.14 และรูปที่ 6.15 จะพบว่า ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณามีส่วนประกอบที่สามารถแบ่งออกเป็น 5 ส่วนที่สำคัญ คือ ส่วนของระบบผลิต ไฟฟ้ากระแสสลับ ดังแสดงด้วย ① ส่วนของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟพร้อมด้วย ระบบควบคุม ดังแสดงด้วย ② และ ③ ส่วนของโหลด ประกอบด้วย โหลดความต้านทาน และ วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีการควบคุมแรงดันเอาต์พุตที่ตกคร่อมตัวต้านทาน ซึ่งถูกใช้เป็น โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ดังแสดงด้วย ④ ⑤ และ ⑥ ตามลำดับ ส่วนของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสตรง แรงดันต่ำ (low voltage DC power supplies) ดังแสดงด้วย ⑦ ซึ่งใช้เป็นแหล่งจ่ายสำหรับอุปกรณ์ หรือวงจรอิเล็กทรอนิกส์ของชุดทดสอบ เช่น วงจรขับเกท (gate drive circuit) วงจรตรวจวัด แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า เป็นต้น และส่วนของเครื่องมือวัดทางไฟฟ้า ซึ่งประกอบด้วย ดิจิตอลมัลติมิเตอร์ (digital multimeter) และออสซิลโลสโคป (oscilloscope) ดังแสดงด้วย ⑧ และ ⑨ ตามลำดับ สำหรับรายละเอียดของอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างชุดทดสอบสามารถ แสดงได้ดังต่อไปนี้

<mark>รูปที่ 6.16 ระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับของชุ</mark>ดทดสอบ

ส่วนของระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับของชุดทดสอบประกอบด้วย แหล่งจ่าย ไฟฟ้ากระแสสลับและวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ ซึ่งถูกใช้แทนเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรในสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณา เนื่องจากข้อจำกัดของห้องปฏิบัติการตามที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของบทนี้ โดยแหล่งจ่าย ไฟฟ้ากระแสสลับได้ใช้แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับแบบโปรแกรมได้ (programmable AC power supply) รุ่น 31120 ของบริษัท QuadTech ดังแสดงในรูปที่ 6.16(a) ซึ่งแหล่งจ่ายดังกล่าวมีพิกัด แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าทางด้านเอาต์พุตต่อเฟสเท่ากับ 0 V_{rms/phase} ถึง 150 V_{rms/phase} และ 32 A_{rms/phase} ตามลำดับ ในขณะที่ความถี่ของไฟฟ้ากระแสสลับสามารถปรับได้ในช่วง 15 Hz ถึง 1500 Hz โดยในงานวิจัยวิทยานิพนธ์จะปรับตั้งแรงดันไฟฟ้ากระแสสลับสามเฟสแบบสมดุลจาก แหล่งจ่ายดังกล่าวให้มีค่าเท่ากับ 100 V_{rms/phase} และมีความถี่เท่ากับ 400 Hz ตามค่าพารามิเตอร์ ของชุดทดสอบดังที่ได้แสดงไว้ในตารางที่ 6.1 สำหรับวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ ได้ใช้ตัวเหนี่ยวนำ รุ่น 195E75 AC Reactor ของบริษัท Hammond จำนวน 3 ตัว ดังแสดงใน รูปที่ 6.16(b) โดยตัวเหนี่ยวนำดังกล่าวมีพิกัดกระแสไฟฟ้าเท่ากับ 75 A_{peak} และจะมีค่าความต้านทาน ภายในตัวเหนี่ยวนำ ซึ่งทำให้วงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับถูกแทนด้วยวงจรอนุกรมของ ความต้านทานภายในตัวเหนี่ยวนำ (*r_F*) และความเหนี่ยวนำ (*L_F*) ของวงจรกรอง ดังที่แสดงใน โครงสร้างของชุดทดสอบในรูปที่ 6.1 และมีค่าพารามิเตอร์เป็นดังตารางที่ 6.1

6.3.2 วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟและระบบควบคุม

รูปที่ 6.17 วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟของชุดทดสอบ

ชุดอุปกรณ์แปลงผันกำลัง (power converter stack) รุ่น SEMIKUBE IGD-1-424-P1N4-DL-FA ของบริษัท Semikron ดังแสดงในรูปที่ 6.17 ถูกใช้เป็นวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟของชุดทดสอบ ซึ่งจากรูปที่ 6.17 จะสังเกตได้ว่า อุปกรณ์แปลงผันกำลังดังกล่าว ประกอบด้วย 3 ชุดอุปกรณ์ที่สำคัญ ได้แก่

 1. ชุดของมอดูลสวิตช์ไอจีบีที (IGBT) จำนวน 3 มอดูล ดังพื้นที่สีฟ้า ในรูปที่ 6.17(a) ซึ่งทำหน้าที่เป็นอุปกรณ์สวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟเพื่อแปลง ไฟฟ้ากระแสสลับที่ได้จากส่วนของระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับของชุดทดสอบในหัวข้อที่ 6.3.1 ให้เป็นไฟฟ้ากระแสตรงสำหรับจ่ายโหลดทั้งหมดของระบบ โดยมอดูลสวิตช์ไอจีบีทีดังกล่าว เป็นรุ่น SKM200GB12E4 ดังแสดงในรูปที่ 6.17(c) ซึ่งมีพิกัดของแรงดันไฟฟ้า กระแสไฟฟ้า และความถี่การสวิตช์ (switching frequency) เท่ากับ 500 V_{AC}, 200 A_{rms} และ 25 kHz ตามลำดับ

 2. ชุดของตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (C_{dc}) ดังพื้นที่สีแดงใน รูปที่ 6.17(b) ซึ่งมีหน้าที่ลดแรงดันพลิ้วของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ได้จากวงจรเรียงกระแส-ภาคหน้าแบบแอกทีฟเพื่อให้มีลักษณะสัญญาณที่เรียบและคงที่มากขึ้น โดยชุดของตัวเก็บประจุ ดังกล่าวมีค่าความจุไฟฟ้ารวมเท่ากับ 1.45 mF ดังตารางที่ 6.1 และมีพิกัดแรงดันไฟฟ้าเท่ากับ 900 V_{DC}
 3. ชุดของบอร์ดขับเกทสำหรับไอจีบีที (IGBTs driver board) ซึ่งประกอบด้วย

SEMIKUBE GD11 และ SKYPER 32 PRO R ดังพื้นที่สีเหลืองในรูปที่ 6.17(a) ชุดบอร์ดดังกล่าว มีหน้าที่ในการสร้างสัญญาณจุดชนวนเกทให้กับมอดูลสวิตช์ไอจีบีทีของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟ โดยสัญญาณพัลส์ (pulse) สำหรับจุดชนวนเกทเพื่อควบคุมการทำงานของ สวิตช์ไอจีบีที ซึ่งได้มาจากระบบควบคุมของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟจะถูกเชื่อมต่อ เข้ากับชุดบอร์ดขับเกทดังกล่าวด้วยตัวเชื่อมต่อเคเบิลแบบแบน (flat cable connector) ที่จุด (20) ในรูปที่ 6.17(a) นอกจากนี้แล้วชุดบอร์ดขับเกทดังกล่าวยังมีหน้าที่ในการกำหนดเวลาเว้นว่าง (dead time) ของสวิตช์ไอจีบีทีที่มีอยู่ภายในชุดอุปกรณ์แปลงผันกำลัง โดยมีค่าเริ่มต้น (default value) เท่ากับ 4 μs ซึ่งค่าดังกล่าวนี้เป็นเวลาเว้นว่างที่ถูกกำหนดมาจากบริษัทผู้ผลิต (built-in dead time) หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นการตั้งค่าที่ส่วนอุปกรณ์ (hardware setup)

รูปที่ 6.18 แผนภาพบล็อกอุปกรณ์ควบคุมวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟของชุดทดสอบ

โครงสร้างของอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับควบคุมวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ของชุดทดสอบแสดงได้ดังแผนภาพบล็อกในรูปที่ 6.18 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า การควบคุม วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟของชุดทดสอบจะอาศัยการทำงานร่วมกันของ 3 ชุดบอร์ด คือ ชุดบอร์ดประมวลผล DSP/FPGA with HPI Card ดังพื้นที่สีเขียว ชุดบอร์ดต่อประสาน (Interface Board) ดังพื้นที่สีฟ้า และชุดบอร์ดตรวจวัด (Sensor Boards) ดังพื้นที่สีส้ม โดยแต่ละชุดบอร์ด มีรายละเอียดและหน้าที่สามารถอธิบายได้ดังนี้

รูปที่ 6.19 ชุดบอร์ดประมวลผลของชุดทดสอบ

- อ*ุปกรณ์ที่ 2* บอร์ด FPGA เป็นบอร์ดที่พัฒนาโดยกลุ่มวิจัยอิเล็กทรอนิกส์กำลัง

เครื่องจักรกลและการควบคุม (Power Electronics, Machines and Control research group : PEMC) มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร ซึ่งอาศัยชิป (chip) Field Programmable Gate Array (FPGA) ProAsic3 A3P400 ของบริษัท Actel เป็นหน่วยประมวลผลกลาง โดย บอร์ด FPGA ดังกล่าวมีหน้าที่แบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ทำหน้าที่รับสัญญาณจาก ชุดบอร์ดตรวจวัด ซึ่งเป็นสัญญาณแอนะล็อก (analog) แล้วแปลงให้เป็นสัญญาณดิจิตอล (digital) เพื่อส่งข้อมูลที่ได้ไปคำนวณและประมวลผลด้วยบอร์ด DSP โดยการรับสัญญาณจากชุดบอร์ดตรวจวัด จะถูกเชื่อมต่อเข้ากับบอร์ด FPGA ผ่านทาง 25-way-D-Type connector พร้อมทั้งมีการปรับขนาด ของสัญญาณที่รับเข้าให้มีค่าอยู่ในช่วง ± 5 ${f V}$ ด้วย burden resistors ซึ่งได้รับการออกแบบและ บัดกรีลงบนบอร์ด FPGA ดังพื้นที่สีแด<mark>งในรู</mark>ปที่ 6.19 เพื่อให้มีขนาดที่เหมาะสมสำหรับเป็น ้สัญญาณอินพุตของบอร์ด FPGA อย่างไร<mark>ก็ตามสั</mark>ญญาณเอาต์พุตจาก burden resistors ก่อนที่จะ เข้าสู่ช่องแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิ<mark>ต</mark>อล (an<mark>a</mark>log to digital channel : A2D) แบบ 12 บิตของ ้บอร์ด FPGA ดังพื้นที่สีฟ้าในรูปที่ 6.1<mark>9 จ</mark>ะถูกปรับ<mark>ขน</mark>าดของสัญญาณอีกครั้งจาก ±5 V ให้มีค่าอยู่ ในช่วง 0 ถึง 2.5 V ด้วยวงจรปรับแต่งสัญญาณ (signal conditioning circuits) ดังพื้นที่สีเหลือง ในรูปที่ 6.19 เพื่อให้เหมาะสมสำ<mark>หรับ</mark>เป็นสัญญาณอินพุต<mark>ของ</mark>ช่อง A2D ของบอร์ด FPGA และสามารถ ้นำไปใช้ประมวลผลบนบอร์ด DSP ได้ โดยสัญญาณที่รับและแปลงได้จากชุดบอร์ดตรวจวัด นอกจาก ้จะใช้ในการคำนวณและประมวลผ<mark>ลเพื่อควบคุมการทำงา</mark>นของ<mark>ชุด</mark>ทดสอบแล้ว ยังถูกใช้สำหรับตั้งค่าที่ ส่วนโปรแกรม (software setup or software trip) เพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้าและแรงดันไฟฟ้าเกิน (overcurrent and overvoltage protection) ของชุดทดสอ<mark>บอีกด้</mark>วย ส่วนที่ 2 ทำหน้าที่สร้างและ ้ส่งออกสัญญาณพัลส์สำหรับควบ<mark>คุมการทำงานของสวิตช์ไอจี</mark>บีที่ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟของชุดทดสอบ โด<mark>ยการสร้างสัญญาณพัลส์เป็นกา</mark>รใช้ฟังก์ชันสร้างสัญญาณพีดับเบิลยูเอ็ม ของบอร์ด FPGA (built-in PWM generator function) ซึ่งงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้เลือกใช้การสร้าง สัญญาณพัลส์ด้วยวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม (Space Vector Pulse Width Modulation : SVPWM) เนื่องจากเป็นวิธีที่ทำให้ผลจากการสวิตช์ของไอจีบีทีมีฮาร์มอนิกและกำลังงานสูญเสีย ในปริมาณที่น้อย ดังนั้นเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม (PWM vectors) และเวลาของเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม (PWM vector times) ซึ่งได้มาจากระบบควบคุมของชุดทดสอบที่คำนวณและประมวลผลด้วย บอร์ด DSP จะถูกส่งไปยังบอร์ด FPGA เพื่อสร้างเป็นสัญญาณพัลส์ด้วย built-in SVPWM generator และสัญญาณพัลส์ที่สร้างได้จะถูกส่งออกไปเพื่อควบคุมการทำงานของสวิตช์ไอจีบีทีของ ้วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟผ่านทางตัวเชื่อมต่อเส้นใยน้ำแสง (fiber optic connectors) ้ดังพื้นที่สีน้ำเงินในรูปที่ 6.19 สำหรับการรับและส่งข้อมูลระหว่างบอร์ด DSP กับบอร์ด FPGA อาศัย hardware by hardware description language (HDL) ซึ่งทำได้โดยเชื่อมต่อบอร์ดทั้งสองด้วย 80-pin External Memory Interface (EMIF) ร่วมกับการกำหนดตำแหน่งและใช้หน่วยความจำของ

บอร์ดทั้งสองร่วมกัน (memory mapping) ด้วยเหตุนี้การรับและส่งข้อมูลระหว่างบอร์ดทั้งสองจึงมี ความเร็วที่สูงมาก โดยใช้เวลาที่น้อยกว่า 10 µs

- อุปกรณ์ที่ 3 Host Port Interface daughter card (HPI Card) เป็นอุปกรณ์ที่ พัฒนาโดย Educational DSP เพื่อทำหน้าที่ในการเชื่อมต่อ รับและส่งข้อมูล ระหว่างแพลตฟอร์ม-ควบคุม (control platform) นั่นคือ บอร์ด DSP/FPGA กับคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (host computer) สำหรับการโหลดโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบที่เขียนด้วยภาษาซีบน Code Composer Studio ลงในบอร์ด DSP/FPGA และสำหรับการเฝ้าสังเกต (monitor) ตัวแปรหรือสถานะ รวมถึง การกำหนดการเปลี่ยนแปลงค่าสัญญาณอ้างอิง (reference value) ของระบบควบคุมของชุดทดสอบ โดยใช้โปรแกรม MATLAB ที่อาศัยการถ่ายโอนข้อมูลแบบสองทิศทาง (bi-directional data transfer) ระหว่างคอมพิวเตอร์แม่ข่ายกับแพลตฟอร์มควบคุมผ่านพอร์ต Universal Serial Bus (USB) ดังพื้นที่สีม่วงในรูปที่ 6.19

รูปที่ 6.20 ชุดบอร์ดต่อประสาน

2.ชุดบอร์ดต่อประสาน ดังแสดงในรูปที่ 6.20 เป็นบอร์ดที่พัฒนาโดย ศูนย์เทคโนโลยีการบินและอวกาศ (Aerospace Technology Centre : ATC) มหาวิทยาลัย- นอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร สำหรับทำหน้าที่โดยเฉพาะในการเชื่อมต่อระหว่างแพลตฟอร์มควบคุม นั่นคือ บอร์ด DSP/FPGA กับชุดอุปกรณ์แปลงผันกำลัง รุ่น SEMIKUBE IGD-1-424-P1N4-DL-FA ของบริษัท Semikron โดยชุดบอร์ดต่อประสานจะรับสัญญาณพัลส์ที่สร้างได้ด้วย built-in SVPWM generator จากบอร์ด FPGA เข้าที่จุดเชื่อมต่อเส้นใยนำแสงของชุดบอร์ดดังพื้นที่สีแดงในรูปที่ 6.20 และจะแปลงสัญญาณพัลส์ที่รับเข้ามาซึ่งเป็นสัญญาณที่อยู่ในรูปของคลื่นแสงให้เป็น สัญญาณไฟฟ้า พร้อมทั้งปรับขนาดของสัญญาณให้มีค่าเท่ากับ +24 V_{pc} ด้วยวงจรปรับแต่งสัญญาณ ดังพื้นที่สีเหลืองในรูปที่ 6.20 เพื่อยกระดับแรงดันไฟฟ้าของสัญญาณพัลส์ให้เพียงพอต่อ การจุดชนวนเกทสวิตช์ไอจีบีที จากนั้นจะส่งสัญญาณที่ได้ผ่านตัวเชื่อมต่อเคเบิลแบบแบนดังพื้นที่ สีน้ำเงินในรูปที่ 6.20 เข้าสู่ชุดบอร์ดขับเกทส<mark>ำหรั</mark>บไอจีบีทีของชุดอุปกรณ์แปลงผันกำลัง SEMIKUBE ที่ จุด (20) ในรูปที่ 6.17 สำหรับสร้างสัญญาณจุดชนวนเกทเพื่อควบคุมการทำงานของมอดูลสวิตช์ไอจีบีที ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ

 3. ชุดบอร์ดตรวจวัด ทำหน้าที่ในการตรวจวัดค่าทางไฟฟ้าที่สำคัญและจำเป็น สำหรับการควบคุมระบบของชุดทดสอบ ซึ่งได้แก่ ค่าแรงดันไฟฟ้าและค่ากระแสไฟฟ้า ทั้งทางด้าน ไฟฟ้ากระแสสลับและทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง ดังนั้นชุดบอร์ดตรวจวัดจะประกอบด้วย
 2 ชุดอุปกรณ์ คือ ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าและชุดอุปกรณ์ตรวจวัดกระแสไฟฟ้า ซึ่งมี รายละเอียดดังนี้

รูปที่ 6.21 ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดแรงดันไฟฟ้า

- ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าแสดงได้ดังรูปที่ 6.21 ซึ่งจากรูปจะพบว่า

ทรานส์ดิวเซอร์แรงดันไฟฟ้า (voltage transducer) รุ่น LV 25-P ของบริษัท Life Energy Motion (LEM) ถูกใช้สำหรับการตรวจวัดทั้งแรงดันไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ นั่นคือ แรงดันระหว่างสาย ของแหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับ (V_{ab} , V_{bc}) และแรงดันไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง นั่นคือ แรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (V_{dc}) และแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V,) โดยอุปกรณ์ตรวจวัด LEM LV 25-P มีพิกัดขอบเขตของการวัด แรงดันไฟฟ้าในช่วง 10 V ถึง 500 V แต่อย่างไรก็ตามเพื่อให้การตรวจวัดมีความถูกต้องและแม่นยำ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องออกแบบขอบเขต<mark>ขอ</mark>งการตรวจวัดให้เหมาะสมต่อการใช้งาน ซึ่งสามารถ ทำได้โดยอาศัยข้อมูลกำกับของอุปกรณ์จากบ<mark>ริษ</mark>ัทผู้ผลิต (datasheet) เพื่อออกแบบค่าความต้านทาน ทางด้านแรงดันสูง ($R_{_{HV}}$) ดังพื้นที่สีแ<mark>ดงในรู</mark>ปที่ 6.21 สำหรับเชื่อมต่อกับจุดที่ต้องการวัด แรงดันไฟฟ้าซึ่งเป็นอินพุตของอุปกรณ์ตร<mark>วจวัด ใ</mark>นขณะที่เอาต์พุตของชุดอุปกรณ์ตรวจวัดดังกล่าว ซึ่งเป็นสัญญาณที่จะถูกนำไปใช้ในการค<mark>ำน</mark>วณแล<mark>ะ</mark>ประมวลผลสำหรับควบคุมการทำงานของระบบ ้จะถูกส่งออกผ่าน 9-way-D socket <mark>con</mark>nector <mark>ดังพื้</mark>นที่สีน้ำเงินในรูปที่ 6.21 และเชื่อมต่อเข้ากับ ชุดบอร์ดประมวลผล DSP/FPGA with HPI Card โดยมีค่าความต้านทานทางด้านแรงดันต่ำ (R_{μ}) ซึ่งในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้คือ b<mark>urd</mark>en resistors ที่ได้รั<mark>บก</mark>ารออกแบบและบัดกรีลงบนบอร์ด FPGA ดังพื้นที่สีแดงในรูปที่ 6.19 เพื่อปรับขนาดของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่ได้จากอุปกรณ์ตรวจวัด LEM LV 25-P ให้เหมาะสมสำห<mark>รับเป็นอินพุตของบอ</mark>ร์ด FPGA และสามารถนำไปใช้สำหรับ การประมวลผลทางดิจิตอลได้

- ชุดอุปกรณ์ตรวจวัดกระแสไฟฟ้าแสดงได้ดังรูปที่ 6.22 โดยจากรูปจะสังเกต ได้ว่า การตรวจวัดกระแสไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับทั้งสามเฟส (I_{abc}) และกระแสไฟฟ้า ทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง นั่นคือ กระแสไฟฟ้าของโหลดทั้งหมด (I_a) จะใช้ทรานส์ดิวเซอร์ กระแสไฟฟ้า (current transducer) รุ่น LA 55-P ของบริษัท LEM ซึ่งมีลักษณะของการเชื่อมต่อกับ อินพุตหรือจุดที่ต้องการวัดกระแสไฟฟ้าเป็นแบบสอดสายไฟฟ้าลอดผ่านและมีพิกัดของการวัด ในช่วง 0 A ถึง ±70 A ในขณะที่การส่งออกเอาต์พุตของชุดอุปกรณ์ตรวจวัดกระแสไฟฟ้าดังกล่าว จะเป็นไปในทำนองเดียวกันกับการส่งออกเอาต์พุตของชุดอุปกรณ์ตรวจวัดกระแสไฟฟ้าดังที่ได้ อธิบายไปในข้างต้น นั่นคือ สัญญาณเอาต์พุตจากชุดอุปกรณ์ตรวจวัดกระแสไฟฟ้าจะถูกส่งออกผ่าน 9-way-D socket connector ดังพื้นที่แดงในรูปที่ 6.22 และเชื่อมต่อเข้ากับชุดบอร์ดประมวลผล DSP/FPGA with HPI Card โดยมี burden resistors ซึ่งได้รับการออกแบบและบัดกรีลงบน บอร์ด FPGA ดังพื้นที่สแดงในรูปที่ 6.19 เพื่อปรับขนาดของสัญญาณที่ได้จากอุปกรณ์ตรวจวัด LEM LA 55-P ให้เหมาะสมสำหรับเป็นอินพุตของบอร์ด FPGA และสามารถนำไปใช้ ในการคำนวณและประมวลผลทางดิจิตอลสำหรับควบคุมระบบชุดทดสอบได้

รูปที่ 6.23 ผังงานการทำงานของโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบ

สำหรับการโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ ได้อาศัยผังงาน (flowchart) แสดงลำดับขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมดังรูปที่ 6.23 ซึ่งจากผังงาน จะสังเกตได้ว่า โปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนของ โปรแกรมหลัก (main program) และส่วนของโปรแกรมย่อยสำหรับการขัดจังหวะ (Interrupt Service Routine : ISR) ซึ่งโปรแกรมทั้งสองส่วนจะทำงานร่วมกันโดยมีลำดับขั้นตอนของ การทำงานประกอบด้วย 9 ขั้นตอนหลัก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 : ประกาศเรียกใช้งานฟังก์ชันมาตรฐาน คลังชุดคำสั่งพื้นฐาน (library) และตัวแปรต่าง ๆ สำหรับชุดบอร์ดประมวลผล DSP/FPGA with HPI Card

ขั้นตอนที่ 2 : ประกาศกำหนดฟังก์ชันและตัวแปรของระบบควบคุมของ ชุดทดสอบเพื่อใช้สำหรับการคำนวณและประมวลผลทางดิจิตอล

ขั้นตอนที่ 3 : กำหนดค่าเริ่มต้นให้กับทุก ๆ ฟังก์ชันและทุก ๆ ตัวแปรที่ได้ ประกาศไว้ในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 พร้อมทั้งเริ่มต้นการทำงานของตัวจับเวลา (timer) เพื่อ เริ่มการทำงานของโปรแกรม

ขั้นตอนที่ 4 : เข้าสู่ลูปการทำงานแบบไม่รู้จบ เพื่อรอการขัดจังหวะ (interrupt) โดยหากไม่มีการขัดจังหวะ (interrupt active? = No) โปรแกรมจะทำงานอยู่ในลูปหรือใน โปรแกรมหลักนี้ ซึ่งจะแสดงข้อความสถานะการทำงาน (status) ของโปรแกรมบนหน่วยแสดงผล แอลอีดี (LED display) ของชุดบอร์ดประมวลผล และจะคงค่าของฟังก์ชัน รวมถึงตัวแปรต่าง ๆ ไว้ที่ค่าล่าสุดที่เกิดการเปลี่ยนแปลง แต่หากมีการขัดจังหวะ (interrupt active? = Yes) ซึ่งจะเกิดขึ้น เมื่อมีสัญญาณเข้าหรือมีการเปลี่ยนแปลงของสัญญาณเข้าช่องแปลงสัญญาณแอนะล็อกเป็นดิจิตอล (A2D channels) ของบอร์ด FPGA โปรแกรมจะออกจากลูปหลักและเข้าสู่การทำงานตามคำสั่งใน โปรแกรมย่อยสำหรับการขัดจังหวะดังขั้นตอนที่ 5 ถึงขั้นตอนที่ 9 สำหรับการคำนวณและ ประมวลผลเพื่อทำหน้าที่ควบคุมการทำงานของชุดทดสอบ

ขั้นตอนที่ 5 : อ่านค่าสัญญาณจากช่อง A2D ของบอร์ด FPGA ซึ่งเป็นสัญญาณ เอาต์พุตของชุดบอร์ดตรวจวัดที่ถูกปรับขนาด จากนั้นแปลงและคำนวณสัญญาณดังกล่าวให้เป็น ค่าแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าจริงของระบบ ซึ่งได้แก่ V_{ab}, V_{bc}, V_{dc}, V_b, I_{abc} และ I_o เพื่อ นำไปใช้สำหรับการคำนวณของระบบควบคุมของชุดทดสอบ พร้อมทั้งนำไปใช้สำหรับ การตรวจสอบและตั้งค่าที่ส่วนโปรแกรมเพื่อป้องกันกระแสไฟฟ้าและแรงดันไฟฟ้าเกิน

ขั้นตอนที่ 6 : คำนวณหาและกำหนดมุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิวให้มีค่าเท่ากับ $\phi_s - \frac{\pi}{2}$ โดยใช้เฟสล็อกลูปดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 6.2.1 พร้อมทั้งคำนวณ แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิว ซึ่งได้แก่ V_{sd} , V_{sq} , I_{sd} และ I_{sq} ด้วยการแปลง ของปาร์คที่อาศัยมุมหมุนแกนหมุนดีคิวซึ่งกำหนดได้จากเฟสล็อกลูป เพื่อนำไปใช้สำหรับ การคำนวณและประมวลผลตามโครงสร้างของระบบควบคุมของชุดทดสอบในขั้นตอนที่ 7

ขั้นตอนที่ 7 : ดำเนินการคำนวณและประมวลผลระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ ประกอบด้วย ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิว ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ได้จาก วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ตัวควบคุมแบบดรูป ซึ่งเป็นตัวควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้ว ของระบบ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อาศัยการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (6-24) ซึ่งเป็นวิธีการที่ถูกเพิ่ม เข้าไปในระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้ว ผลที่ได้จากการคำนวณและประมวลผลระบบควบคุมของ ชุดทดสอบจะเป็นสัญญาณแรงดันไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิวอ้างอิง (V_a^{*} และ V_q^{*}) สำหรับนำไปสร้าง เป็นสัญญาณพัลส์เพื่อควบคุมการทำงานของสวิตช์ไอจีบีทีของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบ แอกทีฟด้วยวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มในขั้นตอนถัดไป โดยหากไม่ต้องการให้ชุดทดสอบมี การบรรเทาการขาดเสถียรภาพหรือการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่นำเสนอในงานวิจัย วิทยานิพนธ์นี้ กล่าวคือ พิจารณาให้ชุดทดสอบทำงานโดยมีเฉพาะระบบควบคุมเดิม สามารถทำได้ ด้วยการกำหนดให้อัตราขยายป้อนกลับของ<mark>เทคนิค</mark>ลูปยกเลิก (K_{FB}) มีค่าเท่ากับศูนย์

ขั้นตอนที่ 8 : คำนวณหาและกำหนดเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มและเวลาของเวกเตอร์ พีดับเบิลยูเอ็มจากสัญญาณเอาต์พุตของระบบควบคุมที่คำนวณและประมวลผลได้ในขั้นตอนที่ 7 โดยอาศัยวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

จากสัญญาณแรงดันไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิวอ้างอิง (V_a^* และ V_q^*) ซึ่งได้มาจาก การคำนวณและประมวลผลระบบควบคุม จะถูกแปลงให้เป็นสัญญาณแรงดันไฟฟ้าบน แกนหยุดนิ่ง $\alpha\beta$ อ้างอิง (V_a^* และ V_{β}^*) ด้วยการแปลงผกผันของการแปลงแกน $\alpha\beta$ เป็นแกน dqดังสมการที่ (3-5) ในบทที่ 3 เพื่อนำสัญญาณที่แปลงได้ไปคำนวณหาขนาด ($|v^*|$) และมุม (θ^*) ของ เวกเตอร์แรงดันไฟฟ้าอ้างอิงการสวิตซ์ (switching reference voltage vector) ซึ่งสามารถคำนวณ ได้ดังสมการที่ (6-26) และสมการที่ (6-27) ตามลำดับ

6

$$\left|v^{*}\right| = \sqrt{\left(V_{\alpha}^{*}\right)^{2} + \left(V_{\beta}^{*}\right)^{2}}$$
(6-26)

$$\boldsymbol{\theta}^* = \tan^{-1} \left(\frac{V_{\beta}^*}{V_{\alpha}^*} \right) \tag{6-27}$$

10

สำหรับมุมของเวกเตอร์แรงดันไฟฟ้าอ้างอิงการสวิตซ์ (θ^{*}) ที่คำนวณได้ จากสมการที่ (6-27) จะถูกใช้ในการระบุเซกเตอร์ (sector) ของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วย วิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง θ^{*} และเซกเตอร์ดังตารางที่ 6.2 ซึ่งจากตารางจะพบว่า เซกเตอร์ของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม สำหรับวงจรแปลงผันกำลังสองระดับ (2 – level converter) ที่มีโครงสร้างประกอบด้วยสวิตซ์ไอจีบีที

$ heta^*$ (rad)	Sector	$oldsymbol{ heta}^{*}$ (rad)	Sector
$0 \leq \theta^* < \frac{\pi}{3}$	1	$\pi \leq \theta^* < \frac{4\pi}{3}$	4
$\frac{\pi}{3} \leq \theta^* < \frac{2\pi}{3}$	2	$\frac{4\pi}{3} \leq \theta^* < \frac{5\pi}{3}$	5
$\frac{2\pi}{3} \leq \theta^* < \pi$	3	$\frac{5\pi}{3} \leq \theta^* < 2\pi$	6

ตารางที่ 6.2 ความสัมพันธ์ระหว่าง $heta^*$ และเซกเตอร์ของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธี SVPWM

ทั้งหมด 6 ตัว ดังแสดงในรูปที่ 3.6 ในบทที่ <mark>3 จ</mark>ะแบ่งออกเป็น 6 เซกเตอร์ ซึ่งแต่ละเซกเตอร์จะมีมุม กว้างเท่ากัน เท่ากับ $\frac{\pi}{3}$ rad โดยการแบ่งของทั้ง 6 เซกเตอร์เกิดขึ้นจากการแบ่งพื้นที่ออกเป็น 6 ส่วน ้ด้วยตำแหน่งของเวกเตอร์แรงดันไฟฟ้าทั้งหมด 8 เวกเตอร์ ได้แก่ V₀(000), V₁(001), V₂(010), V₃(011), $V_4(100), V_5(101), V_6(110)$ และ $V_7(111)$ ซึ่งแต่ละเว<mark>กเต</mark>อร์แรงดันไฟฟ้าจะแทนสถานะการทำงาน (on = 1) หรือไม่ทำงาน (off = 0) ของสวิตช์ไอจีบีที่ตัวบนทั้ง 3 ตัว นั่นคือ สวิตช์ตัวที่ 1 (S1), สวิตช์ตัวที่ 2 (S2) และสวิตช์ตัวที<mark>่ 3 (</mark>S3) ต**ามโครงสร้างของ**วงจรแปลงผันกำลังดังแสดงในรูปที่ 3.6 ในบทที่ 3 ยกตัวอย่างเช่น เวกเตอร์แรงดันไฟฟ้า **∨**₁(001) แทนสถานะ ไม่ทำงาน (off = 0), ไม่ทำงาน (off = 0) และทำงาน (on = 1) ของสวิตช์ไอจีบีที่ตัวที่ 1, ตัวที่ 2 และตัวที่ 3 ตามลำดับ ในขณะที่ สวิตช์ไอจีบีที่ตัวล่างทั้ง 3 ตัว นั่นคือ สวิตช์ตัวที่ 4 (S4), สวิตช์ตัวที่ 5 (S5) และสวิตช์ตัวที่ 6 (S6) จะ ทำงาน (on = 1), ทำงา<mark>น (on</mark> = 0) และไม่ทำงาน (off = 0) ตามลำดับ ซึ่งจะมีสถานะการทำงาน ที่ตรงกันข้ามกับสวิตช์ตัวบ<mark>นทั้ง 3 ตัว โดยความสัมพันธ์ของเ</mark>ซกเตอร์และเวกเตอร์แรงดันไฟฟ้า สำหรับการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธีสเปซเวกเตอร์พี่ดับเบิลยูเอ็มของวงจรแปลงผันกำลัง-สองระดับแสดงได้ดังแผนภาพในรูปที่ 6.24 ซึ่งจากแผนภาพจะสังเกตได้ว่า ในแต่ละเซกเตอร์จะมี ความสัมพันธ์หรือประกอบด้วยเวกเตอร์แรงดันไฟฟ้าจำนวน 4 เวกเตอร์ แบ่งออกเป็นเวกเตอร์ศูนย์ (zero vector) นั่นคือ V₀(000) และ V₇(111) จำนวน 2 เวกเตอร์ และเวกเตอร์แอกทีฟ (active vector) ได้แก่ V1(001) ถึง V6(110) อีก 2 เวกเตอร์ ซึ่งทำให้สามารถสร้างเป็นรูปแบบการสวิตช์ (switching pattern or switching sequence) ของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม ได้ดังแสดงในสมการที่ (6-28) โดยในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะกำหนดให้รูปแบบการสวิตช์ที่ได้ ้ดังสมการที่ (6-28) เป็นเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มสำหรับการโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบ ้ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า การคำนวณหามุม $heta^*$ และใช้สำหรับการระบุเซกเตอร์ ซึ่งจะทำให้ได้ สถานะการทำงานของสวิตซ์ไอจีบีทีที่เป็นไปตามรูปแบบการสวิตช์ดังสมการที่ (6-28) เป็นการกำหนดเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม

รูปที่ 6.24 แผนภาพเซกเตอร์และเว<mark>กเตอ</mark>ร์แรงดันไ<mark>พฟ้</mark>าของการสร้างสัญญาณพัลส์ด้วยวิธี SVPWM

sector 1 = {
$$\mathbf{V}_{0}, \mathbf{V}_{1}, \mathbf{V}_{3}, \mathbf{V}_{7}$$
}
sector 2 = { $\mathbf{V}_{7}, \mathbf{V}_{3}, \mathbf{V}_{2}, \mathbf{V}_{0}$ }
sector 3 = { $\mathbf{V}_{0}, \mathbf{V}_{2}, \mathbf{V}_{6}, \mathbf{V}_{7}$ }
sector 4 = { $\mathbf{V}_{7}, \mathbf{V}_{6}, \mathbf{V}_{4}, \mathbf{V}_{0}$ }
sector 5 = { $\mathbf{V}_{0}, \mathbf{V}_{4}, \mathbf{V}_{5}, \mathbf{V}_{7}$ }
sector 6 = { $\mathbf{V}_{7}, \mathbf{V}_{5}, \mathbf{V}_{1}, \mathbf{V}_{0}$ }
 $t_{2} = \frac{\sqrt{3} \cdot |\mathbf{v}^{*}|}{V_{dc}} \cdot T_{sw} \cdot \sin\left(\frac{\pi}{3} - \theta^{*} + \frac{n-1}{3}\pi\right)$
 $t_{0} = T_{sw} - t_{1} - t_{2}$
(6-28)

โดยที่	t_1, t_2	คือ ช่วงเวลาการสวิตช์ของเวกเตอร์แอกทีฟ
	t_0	คือ ช่วงเวลาการสวิตช์ของเวกเตอร์ศูนย์
	n	คือ ลำดับของเซกเตอร์ (<i>n</i> = 1, 2, 3, , 6)

176

และ
$$T_{sw}$$
 คือ คาบเวลาการสวิตช์ (switching period) ซึ่งมีค่าเท่ากับ $\frac{1}{f_{sw}}$
เมื่อ f_{sw} คือ ความถี่การสวิตช์ (switching frequency) โดยใน
งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 20 kHz

สำหรับขนาด (|v^{*}|) และมุม (θ^*) ของเวกเตอร์แรงดันไฟฟ้าอ้างอิงการสวิตซ์ที่ คำนวณได้จากสมการที่ (6-26) และสมการที่ (6-27) ตามลำดับ ร่วมกับเซกเตอร์ที่ระบุได้จากมุม θ^* ตามตารางที่ 6.2 จะถูกใช้สำหรับการคำนวณหาช่วงเวลาการสวิตช์ดังสมการที่ (6-29) และจาก ช่วงเวลาการสวิตซ์ที่ได้ดังสมการที่ (6-29) งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้จะใช้สำหรับการกำหนดให้เป็น ช่วงเวลาการสวิตซ์ของเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม หรือเรียกได้ว่าเป็นการกำหนดเวลาของ เวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มสำหรับการโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบ ซึ่งสามารถคำนวณหา และกำหนดได้ดังสมการที่ (6-30) ดังนี้

PWM vector times =
$$\left\{\frac{t_0}{4}, \frac{t_1}{2}, \frac{t_2}{2}, \frac{t_0}{2}, \frac{t_2}{2}, \frac{t_1}{2}, \frac{t_0}{4}\right\}$$
 (6-30)

ดังนั้นจากการทำงานของโปรแกรมในขั้นตอนที่ 8 จะสามารถกำหนดเวกเตอร์-พีดับเบิลยูเอ็มและเวลาของเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มได้ดังสมการที่ (6-28) และสมการที่ (6-30) ตามลำดับ ซึ่งข้อมูลที่ได้ดังกล่าวจะถูกนำไปใช้สำหรับการสร้างเป็นสัญญาณพัลส์เพื่อควบคุม การทำงานของสวิตช์ไอจีบีทีของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟในขั้นตอนถัดไป อย่างไรก็ตามในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้อธิบายรายละเอียดของวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม ดังข้างต้นไว้พอสังเขป เพื่อประยุกต์ใช้กับการโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบเท่านั้น สำหรับพื้นฐานและรายละเอียดทั้งหมดของวิธีการดังกล่าวสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตของ ทศพร ณรงค์ฤทธิ์ และเซียง เซน โหยว (ทศพร ณรงค์ฤทธิ์, 2557; Yeoh, S.S., 2016)

ขั้นตอนที่ 9 : สร้างสัญญาณพัลส์จากข้อมูลเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มและเวลาของ เวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็มที่คำนวณและประมวลผลได้จากบอร์ด DSP ในขั้นตอนที่ 8 โดยใช้ built-in SVPWM generator function ของบอร์ด FPGA ซึ่งเป็นการสร้างสัญญาณพัลส์ที่อาศัยตัวจับและ นับเวลา (timer/counter) ร่วมกับสัญญาณนาฬิกา (clock) ของบอร์ด FPGA จากนั้นจะส่งออก สัญญาณพัลส์ที่สร้างได้เพื่อใช้สำหรับควบคุมการทำงานของสวิตช์ไอจีบีทีของวงจรเรียงกระแส-ภาคหน้าแบบแอกทีฟผ่านทางตัวเชื่อมต่อเส้นใยนำแสงของบอร์ด FPGA ดังพื้นที่สีน้ำเงิน

177

ในรูปที่ 6.19 ซึ่งถือเป็นการสิ้นสุดการทำงานของโปรแกรมย่อยสำหรับการขัดจังหวะในรอบนี้ และโปรแกรมจะกลับเข้าสู่การทำงานในลูปของโปรแกรมหลักดังขั้นตอนที่ 4 เพื่อรอ การขัดจังหวะในรอบถัดไป

ดังนั้นจากผังงานในรูปที่ 6.23 และลำดับขั้นตอนการทำงานที่ได้อธิบายดังข้างต้น จะสามารถเขียนเป็นโปรแกรมระบบควบคุมของชุดทดสอบด้วยภาษาซี บน Code Composer Studio ได้ ซึ่งรายละเอียดของโปรแกรมสามารถดูได้จากภาคผนวก ฉ.

6.3.3 ส่วนประกอบทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง

รูปที่ 6.25 ส่วนประกอบทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงของชุดทดสอบ

ฝั่งทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ประกอบด้วย สายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง และตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้าหรือ ตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ซึ่งสำหรับการสร้างชุดทดสอบได้ใช้อุปกรณ์ดังนี้

 สายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง ซึ่งแทนด้วยวงจรอนุกรมของ ความต้านทาน (R_c) และความเหนี่ยวนำ (L_c) ของสายส่งกำลังไฟฟ้า ดังแสดงในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 และในรูปที่ 6.1 ในบทที่ 6 นี้ ได้ใช้ตัวเหนี่ยวนำ รุ่น DLFL-0147-35C5 ของบริษัท Schurter ซึ่งมี พิกัดกระแสไฟฟ้าเท่ากับ 35 A จำนวน 4 ตัวต่อขนานกันดังแสดงในรูปที่ 6.25(a) โดยความต้านทาน และความเหนี่ยวนำรวมของสายส่งกำลังไฟฟ้าจะมีค่าเท่ากับ 5.54 mΩ และ 16.34 µH ตามลำดับ

2. ตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้าหรือตัวเก็บประจุที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (*C_b*) ซึ่งทำหน้าที่ ลดแรงดันพลิ้วของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหรือบัสหลักของระบบ ให้มีลักษณะสัญญาณที่เรียบและคงที่มากขึ้น ได้ใช้ตัวเก็บประจุแบบอิเล็กโทรไลต์ (electrolytic capacitor) รุ่น ALS10A 102 CC 400 ของบริษัท BHC Aerovox ดังแสดงในรูปที่ 6.25(b) ซึ่ง ตัวเก็บประจุดังกล่าวมีพิกัดของแรงดันไฟฟ้าเท่ากับ 400 V_{DC}

6.3.4 โหลดของระบบ

โหลดทั้งหมดของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ประกอบด้วย โหลดความต้านทานซึ่งใช้แทนโหลดที่เกิดจากระบบป้องกันและละลายน้ำแข็งบนปีกของเครื่องบิน และโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่เป็นพฤติกรรมของวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุมการทำงาน ซึ่งเป็นโหลดที่ส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังเกิดการขาดเสถียรภาพ โดยอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับ การสร้างชุดทดสอบในส่วนของโหลดส<mark>ามา</mark>รถแสดงร<mark>ายล</mark>ะเอียดได้ดังนี้

1. โหลดความต้านทาน ได้ใช้ตัวต้านทานกำลังสูง (high power resistor) แบบดัมมี (dummy load) รุ่น TE2500B20RJ ของบริษัท TE Connectivity ซึ่งมีค่าความต้านทานและพิกัด ของกำลังไฟฟ้าเท่ากับ 20 Ω และ 2.5 kW ตามลำดับ จำนวน 3 ตัว ต่ออนุกรมกันดังแสดง ในรูปที่ 6.26 ดังนั้นโหลดความต้านทานจะมีค่าความต้านทานรวมเท่ากับ 60 Ω ดังตารางที่ 6.1

รูปที่ 6.26 โหลดความต้านทานของชุดทดสอบ

รูปที่ 6.27 วงจรแปลงผ<mark>ันแบบบัคก์ที่มีการควบคุมซึ่งใช้แทนโหลด</mark>กำลังไฟฟ้าคงตัวของชุดทดสอบ

2. โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้ใช้วงจรแปลงผันแบบบัคก์ ที่มีการควบคุมแรงดันเอาต์พุตที่ตกคร่อมตัวต้านทานดังส่วนที่ 2 ในรูปที่ 6.1 สำหรับเป็น โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวของชุดทดสอบ โดยวงจรแปลงผันแบบบัคก์ดังกล่าวมีโครงสร้างและ ส่วนประกอบแบ่งออกได้เป็น 5 ส่วน ดังแสดงได้ในรูปที่ 6.27 ซึ่งแต่ละส่วนมีการออกแบบและ การเลือกใช้อุปกรณ์สามารถอธิบายรายละเอียดพอสังเขปได้ดังต่อไปนี้

- ส่วนที่ 1 สวิตช์ (S_{buck}) และไดโอด (D_{buck}) ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ ได้ใช้ มอดูลไอจีบีทีและชอปเปอร์ (IGBT Chopper Module) รุ่น DIM200WLS12A000 ของบริษัท Dynex ดังแสดงด้วย ❶ ในรูปที่ 6.27 โดยภายในของมอดูลดังกล่าวประกอบด้วยสวิตซ์ไอจีบีทีและไดโอด ซึ่งมีพิกัดของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าเท่ากับ 1200 V และ 200 A ตามลำดับ

- ส่วนที่ 2 ตัวเหนี่ยวนำของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (L_{buck}) ซึ่งสามารถ ออกแบบหาค่าความเหนี่ยวนำได้ดังสมการที่ (6-31) เมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์สำหรับการออกแบบ เป็นดังตารางที่ 6.3 ดังนั้นจะได้ค่าความเหนี่ยวนำที่คำนวณได้จากสมการที่ (6-31) เท่ากับ 4.50 mH โดยในการสร้างชุดทดสอบได้ใช้ตัวเหนี่ยวนำ รุ่น U30865 Choke ของบริษัท A.R.W. ดังแสดงด้วย 2 ในรูปที่ 6.27 ซึ่งตัวเหนี่ยวนำดังกล่าวมีค่าเท่ากับ 5.09 mH และมีพิกัดกระแสไฟฟ้าเท่ากับ 65 A

$$L_{buck} = \frac{V_{o,buck(\max)} \left(V_{in(\min)} - V_{o,buck(\max)} \right)}{f_s \cdot V_{in(\min)} \cdot \Delta I_L}$$
(6-31)

10

ตารางที่ 6.3 พารามิเตอร์สำหรับการออกแบบวงจรแปลงผันแบบบัคก์

พารามิเตอร์	ค่า	รายละ <mark>เอียด</mark>
$V_{in(min)}$	250 V	แรงดัน <mark>ไฟฟ้าอิ</mark> นพุตต่ำสุดของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
$V_{o,buck(max)}$	225 V	แรงดันไฟฟ้าเอาต์พุตสูงสุดของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
d_{max}	0.9	วัฏ <mark>จัก</mark> รหน้าที่ (<mark>dut</mark> y cycle) สูงสุดของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
ΔI_{L}	0.5 A	ก <mark>ระแ</mark> สพลิ้ว (ripple current) ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
$\Delta V_{o,buck}$	15 mV	แรงดันพลิ้ว (ripple <mark>volt</mark> age) ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์
f_s	10 kHz	ความถี่การสวิตช์ของวงจ <mark>รแ</mark> ปลงผันแบบบัคก์

$$C_{buck} = \frac{\left(1 - d_{\max}\right) \cdot V_{o,buck(\max)}}{8 \cdot L_{buck} \cdot f_s^2 \cdot \Delta V_{o,buck}}$$

(6-32)

 - ส่วนที่ 3 ตัวเก็บประจุไฟฟ้าของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (C_{buck}) ซึ่งสามารถ ออกแบบหาค่าความจุไฟฟ้าได้ดังสมการที่ (6-32) และเมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์สำหรับ การออกแบบเป็นดังตารางที่ 6.3 จะได้ค่าความจุไฟฟ้าที่คำนวณได้จากสมการที่ (6-32) เท่ากับ 416.67 μF ซึ่งในการสร้างชุดทดสอบได้ใช้ตัวเก็บประจุแบบอิเล็กโทรไลต์ รุ่น 736D T 400VDC ของบริษัท Sprague ดังแสดงด้วย 3 ในรูปที่ 6.27 โดยตัวเก็บประจุดังกล่าวมีค่าความจุไฟฟ้าเท่ากับ 474.10 μF และมีพิกัดของแรงดันไฟฟ้าเท่ากับ 400 V_{DC}

- ส่วนที่ 4 โหลดความต้านทานของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (*R_{buck}*) ได้ใช้ ตู้โหลดความต้านทาน (resistive load bank) ดังแสดงด้วย ④ ในรูปที่ 6.27 ซึ่งภายในตู้โหลด ประกอบไปด้วยตัวต้านทานแบบแผ่น (plate resistor) และได้รับการออกแบบโดยศูนย์เทคโนโลยี การบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร โดยโหลดดังกล่าวมีค่า ความต้านทานรวมเท่ากับ 8.1 Ω และมีพิกัดกำลังไฟฟ้าเท่ากับ 35 kW

- ส่วนที่ 5 ระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ ประกอบด้วย ตัวควบคุม

กระแสไฟฟ้าเป็นลูปควบคุมภายใน และตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าเป็นลูปควบคุมภายนอก เพื่อ ทำหน้าที่ในการควบคุมให้แรงดันไฟฟ้าเอาต์พุตที่ตกคร่อมตัวต้านทานของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (V_{o,buck}) มีค่าเท่ากับแรงดันไฟฟ้าเอาต์พุตอ้างอิง (V^{*}_{o,buck}) ซึ่งค่าแรงดันไฟฟ้าอ้างอิงดังกล่าวกำหนด ได้จากค่าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) โดยอาศัยความสัมพันธ์ของปริมาณทั้งสองดังแสดง ในสมการที่ (6-33)

$$P_{CPL} = \frac{\left(V_{o,buck}^{*}\right)^{2}}{R_{buck}}$$

$$\begin{cases}
K_{pv} = \frac{1}{R_{buck}} \\
K_{iv} = \frac{1}{R_{buck}^{2}C_{buck}} \\
K_{pi} = \frac{2\zeta_{i}\omega_{ni}L_{buck}}{V_{in(min)}} \\
K_{ii} = \frac{\omega_{ni}^{2}L_{buck}}{V_{in(min)}}
\end{cases}$$
(6-34)

ตารางที่ 6.4 พารามิเตอร์ส<mark>ำหรับการออกแบบตัวควบคุมพีไอของว</mark>งจรแปลงผันแบบบัคก์

พารามิเตอร์	ค่า	รายละเอียด
ζ_v	1 Shen	อัตราส่วนการหน่วงของลูปแรงดันไฟฟ้า
<i>O</i> _{nv}	260.40 rad/s	ความถี่ธรรมชาติของลูปแรงดันไฟฟ้า มีค่าเท่ากับ $rac{1}{R_{_{buck}}C_{_{buck}}}$
ζ_i	0.707	อัตราส่วนการหน่วงของลูปกระแสไฟฟ้า
<i>O</i> _{ni}	50×260.40 rad/s	ความถี่ธรรมชาติของลูปกระแสไฟฟ้า คำนวณได้จาก $50\omega_{_{\! nv}}$

จากส่วนที่ 5 ในรูปที่ 6.27 จะสังเกตได้ว่า ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าเอาต์พุต ที่ตกคร่อมตัวต้านทาน ($V_{o,buck}$) และตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำ (I_L) ของ วงจรแปลงผันแบบบัคก์ งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้ตัวควบคุมพีไอ ซึ่งมี K_{pv} และ K_{iv} เป็น พารามิเตอร์ของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า ในขณะที่ K_{pi} และ K_{ii} เป็นพารามิเตอร์ของ ลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า โดยค่าพารามิเตอร์ดังกล่าวสามารถออกแบบได้ด้วยวิธีการแบบตั้งเดิม ดังสมการที่ (6-34) (เทพพนม โสภาเพิ่ม, 2554; Tsang, K.M., and Chan, W.L., 2005) และเมื่อ กำหนดให้พารามิเตอร์สำหรับการออกแบบตัวควบคุมพีไอของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ เป็นดังตารางที่ 6.4 ดังนั้นจะได้ค่าของพารามิเตอร์ K_{pv} , K_{iv} , K_{pi} และ K_{ii} มีค่าเท่ากับ 0.124, 32.148, 0.375 และ 3451.435 ตามลำดับ

สำหรับการสร้างระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ดังส่วนที่ 5 ได้ใช้ 4 อุปกรณ์ที่สำคัญ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

อุปกรณ์ที่ 1 บอร์ดประมวลผล ได้ใช้บอร์ด Arduino Mega 2560 ของบริษัท Arduino ดังแสดงด้วย (มรูปที่ 6.27 โดยบอร์ดดังกล่าวจะทำหน้าที่เป็นตัวประมวลผลสำหรับ การคำนวณทางคณิตศาสตร์และการดำเนินการของระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ รวมถึงการสร้างและส่งออกสัญญาณพัลส์เพื่อควบคุมการทำงานของสวิตช์ไอจีบีทีของ วงจรแปลงผันแบบบัคก์จากสัญญาณเอาต์พุตของระบบควบคุมที่คำนวณและประมวลได้ โดยการสร้างสัญญาณพัลส์ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ใช้ฟังก์ชันสร้างสัญญาณพีดับเบิลยูเอ็ม โหมด Phase and Frequency Correct PWM ของบอร์ด Arduino Mega 2560 ซึ่งเป็นการสร้าง สัญญาณพัลส์ที่อาศัยตัวจับและนับเวลา ร่วมกับสัญญาณนาฬิกาของบอร์ดดังกล่าว และ การโปรแกรมระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์บนบอร์ด Arduino Mega 2560 ที่เขียนขึ้น ด้วยภาษซี บน Arduino IDE สามารถดำเนินการได้ในทำนองเดียวกันกับการโปรแกรม ระบบควบคุมของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟที่ได้อาศัยลำดับขั้นตอนการทำงานของ โปรแกรมดังผังงานในรูปที่ 6.23 และได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 6.3.2 แต่จะมี ความแตกต่างกันเล็กน้อย โดยการโปรแกรมระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์จะมี ความซับซ้อนน้อยกว่า เนื่องจากไม่มีการคำนวณหามุมสำหรับหมุนแกนหมุนดีคิวด้วยเฟสล์อกลูป และการแปลงปริมาณทางไฟฟ้าบนแกนสามเฟลให้อยู่บนแกนหมุนดีคิว

อุปกรณ์ที่ 2 ไอซีสำหรับขับเกทและแยกกราวด์ (gate drive and isolation IC) รุ่น HCPL-315J ของบริษัท Broadcom ดังแสดงด้วย **6** ในรูปที่ 6.27 ซึ่งทำหน้าที่ยกระดับ แรงดันไฟฟ้าของสัญญาณพัลส์ที่ได้จากบอร์ด Arduino Mega 2560 เพื่อให้เพียงพอต่อ การจุดชนวนเกทสวิตช์ไอจีบีทีสำหรับควบคุมการทำงานของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ และนอกจากนี้แล้วไอซีดังกล่าวยังทำหน้าที่แยกกราวด์ (ground) ทางด้านแรงดันสูง นั่นคือ ส่วนของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ ออกจากกราวด์ทางด้านแรงดันต่ำ นั่นคือ ส่วนของระบบควบคุม ของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ โดยอาศัยหลักการทางแสง (opto-isolator) เพื่อป้องกันการไหลของ กระแสไฟฟ้าจากวงจรทางด้านแรงดันสูงมายังวงจรทางด้านแรงดันต่ำ และเพื่อป้องกันการรบกวน ทางแม่เหล็กไฟฟ้าที่อาจเกิดขึ้นจากความต่างศักย์ของระบบกราวด์ อุปกรณ์ที่ 3 และอุปกรณ์ที่ 4 เป็นอุปกรณ์สำหรับการตรวจวัดค่า แรงดันไฟฟ้าเอาต์พุตที่ตกคร่อมตัวต้านทาน (V_{o,buck}) และกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านตัวเหนี่ยวนำ (I_L) เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณและประมวลผลระบบควบคุมของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ ซึ่งได้ใช้ ทรานส์ดิวเซอร์แรงดันไฟฟ้า รุ่น LV 25-P และทรานส์ดิวเซอร์กระแสไฟฟ้า รุ่น LA 55-P ของ บริษัท LEM ดังแสดงด้วย 🕜 และ 3 ในรูปที่ 6.27 ตามลำดับ เช่นเดียวกับอุปกรณ์ที่ได้ใช้ใน การตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าสำหรับระบบควบคุมของวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 6.3.2

จากรายละเอียดของอุปกรณ์ทั้ง 5 ส่วนที่ได้อธิบายไว้พอสังเขปดังข้างต้น ้สามารถสร้างวงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีกา<mark>รค</mark>วบคุมแรงดันเอาต์พุตที่ตกคร่อมตัวต้านทาน ซึ่งใช้ เป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวของชุดทดสอบไ<mark>ด้ดังแ</mark>สดงด้วย (5) และ (6) ในภาพรวมของชุดทดสอบ ดังรูปที่ 6.14 และรูปที่ 6.15 และจากที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้นของหัวข้อที่ 6.2 ว่า ปัจจุบันที่ เทคโนโลยีและบอร์ดไมโครคอนโทรลเ<mark>ล</mark>อร์มีค<mark>ว</mark>ามเร็วในการประมวลผลที่สูงมาก ซึ่งสามารถ ควบคุมให้ระบบมีผลการตอบส<mark>นอ</mark>งที่ไว ดั<mark>งนั้</mark>นจึงสามารถที่จะไม่พิจารณาพลวัตของ ้วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มีการควบคุมได้ กล่าวคือ สามารถพิจารณาให้วงจรแปลงผันแบบบัคก์ที่มี การควบคุมแรงดันเอาต์พุตที่ต<mark>กคร่</mark>อมตัวต้านทานที่ไ<mark>ด้ส</mark>ร้างขึ้นเป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวแบบ อุดมคติได้ เช่นเดียวกับที่พิจารณาในสถาปัตยกรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง ในรูปที่ 3.1 ในบทที่ 3 อ<mark>ย่า</mark>งไร<mark>ก็ตามในงา</mark>นวิจัยวิทยานิ<mark>พ</mark>นธ์นี้ได้อธิบายรายละเอียดของ ้วงจรแปลงผันแบบบัคก์<mark>และ</mark>บอร์ด Arduino Mega 2560 ไว้พอสังเขปเท่านั้น สำหรับพื้นฐานและ รายละเอียดของการพิส<mark>ูจน์หา</mark>สมการในการออกแบบพารามิเตอร์และการออกแบบตัวควบคุมของ ้วงจรแปลงผันแบบบัคก์ <mark>รวมถึงรายละเอียดของบอร์ด Ard</mark>uino Mega 2560 และการสร้าง ้สัญญาณพัลส์ด้วยโหมด Phase and Frequency Correct PWM ของบอร์ดดังกล่าว สามารถศึกษา เพิ่มเติมได้จากวิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตของเทพพนม โสภาเพิ่ม (เทพพนม โสภาเพิ่ม, 2554) และวิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิตของจักรกริช ภักดีโต (จักรกริช ภักดีโต, 2561)

ดังนั้นจากรายละเอียดของส่วนประกอบและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้อธิบายในข้างต้น ดังหัวข้อที่ 6.3.1 ถึงหัวข้อที่ 6.3.4 จึงสามารถสร้างเป็นชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยว และบัสเดี่ยวได้ดังที่แสดงในรูปที่ 6.14 และรูปที่ 6.15 และเพื่อเป็นการตรวจสอบว่าชุดทดสอบ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการสามารถทำงานตามคำสั่งที่ โปรแกรมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งสามารถที่จะนำไปใช้สำหรับการยืนยันผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ได้ งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนิน การทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น โดยผล การทดสอบแสดงรายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 6.3.5 ดังนี้

6.3.5 ผลการทดสอบระบบควบคุมของชุดทดสอบ

เมื่ออ้างอิงตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ผู้ผลิตและออกแบบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินต้องปฏิบัติตามจะพบว่า มาตรฐานดังกล่าวได้เน้นและให้ความสำคัญ กับการกำหนดลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเท่านั้น ดังนั้นการทดสอบ และตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ จะนำเสนอเฉพาะการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (*V*,) เท่านั้น และจะใช้มาตรฐานดังกล่าวสำหรับอ้างอิงการตรวจสอบผลการศึกษาวิจัยทั้งหมด เช่นเดียวกับ การตรวจสอบผลการศึกษาวิจัยที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังที่ได้นำเสนอ รายละเอียดไว้ในบทที่ 4 และบทที่ 5 และนอกจากนี้แล้วการตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุม ของชุดทดสอบจะนำเสนอทั้งผลการทดสอบที่ได้จากกชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ และผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ด้วยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังใน SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ของระบบชุดทดสอบดังที่แสดงไว้ในภาคผนวก ค. โดยทั้งผลจาก ชุดทดสอบและจากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ได้ถูกทดสอบภายใต้สถานการณ์และ เงื่อนไขเดียวกัน ซึ่งเมื่อกำหนดให้พารามิเตอร์ของชุดทดสอบเป็นดังตารางที่ 6.1 การทดสอบและ ตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{CPL}*) มีการเปลี่ยนแปลงทั้งแบบมีค่าเพิ่มมากขึ้น และมีค่าลดลง โดยมีการเปลี่ยนแปลงจาก 0.4 kW ไปเป็น 0.6 kW และจาก 0.6 kW มาเป็น 0.4 kW ที่เวลา 0.1 วินาที และ 0.2 วินาที ตามลำดับ ซึ่งผลการทดสอบในกรณีที่ 1 นี้แสดงได้ดังรูปที่ 6.28 โดยรูปที่ 6.28(a) เป็นผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ในขณะที่รูปที่ 6.28(b) เป็นผลที่ได้จากชุดทดสอบในห้องปฏิบัติการ ซึ่งเก็บข้อมูลได้จากออสซิลโลสโคป รุ่น wavesurfer 3034 ของบริษัท Teledyne LeCroy ดังแสดงด้วย (๑) ในรูปที่ 6.14

กรณีที่ 2 โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีการเปลี่ยนแปลงแบบมีค่าเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ โดยมีการเปลี่ยนแปลงจาก 0.6 kW ไปเป็น 0.8 kW และจาก 0.8 kW ไปเป็น 1.0 kW ที่เวลา 0.1 วินาที และ 0.2 วินาที ตามลำดับ ซึ่งผลการทดสอบในกรณีที่ 2 นี้แสดงได้ดังรูปที่ 6.29 และเป็น เช่นเดียวกับรูปที่ 6.28 นั่นคือ รูปที่ 6.29(a) เป็นผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ และรูปที่ 6.29(b) เป็นผลที่ได้จากชุดทดสอบในห้องปฏิบัติการ

จากผลการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ ได้ดังแสดงในรูปที่ 6.28 ซึ่งเป็นกรณีที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{CPL}*) มีการเปลี่ยนแปลงทั้งแบบ มีค่าเพิ่มมากขึ้นและมีค่าลดลง และดังแสดงในรูปที่ 6.29 ซึ่งเป็นกรณีที่โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีการเปลี่ยนแปลงแบบมีค่าเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จะสังเกตได้ว่า ทั้งผลที่ได้จากการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังรูปที่ 6.28(a) และรูปที่ 6.29(a) และผลที่ได้จากชุดทดสอบ ในห้องปฏิบัติการดังรูปที่ 6.28(b) และรูปที่ 6.29(b) มีความสอดคล้องกัน โดยผลการตอบสนองของ

รูปที่ 6.28 ผลการทด<mark>สอบและตรวจสอบสมรรถนะของร</mark>ะบ<mark>บควบ</mark>คุมของชุดทดสอบในกรณีที่ 1

สัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V,) เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ทั้งในสภาวะ-ชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว นั่นคือ ขนาดของแรงดันไฟฟ้าในสภาวะชั่วครู่มีค่าไม่น้อยกว่า 200 V และไม่ พุ่งเกิน 330 V ในขณะที่แรงดันไฟฟ้าในสภาวะอยู่ตัวมีค่าคงที่อยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V โดยสำหรับผลที่ได้จากชุดทดสอบมีขนาดของแรงดันพลิ้วเท่ากับ 1.6 V ซึ่งน้อยกว่าขนาดของ แรงดันพลิ้วสูงสุดที่มาตรฐานได้กำหนดไว้คือ 6 V และผลการตอบสนองสามารถเข้าสู่สภาวะอยู่ตัว ได้ด้วยเวลา 0.02 วินาที ซึ่งน้อยกว่า 0.04 วินาที ตามที่มาตรฐานกำหนดไว้ จึงเป็นการแสดง ให้เห็นว่า ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการสามารถทำงานตามคำสั่งที่โปรแกรมได้อย่าง ถูกต้อง โดยสามารถควบคุมให้ผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ของระบบทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ได้ ดังนั้นชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ดังรูปที่ 6.14 ซึ่งได้สร้างขึ้น ในห้องปฏิบัติการของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม

1.2 1.0 kW 1.0 P_{CPL}(kW) 0.8 kW 0.8 0.6 kW 0.6 0.4 0.075 0.15 0.125 0.175 0.225 0.25 0.275 340 -330 V, 0.02 s. -330 V. 0.02 s. 310 280 V, 0.04 s 280 V 0.04 s 🖌 MIL-STD-704F Standard MIL-STD-704F Standar 280 V_b(V) 250 - 5 220 250 V, 0.04 s. 250 V, 0.04 s -200 V, 0.01 s. 0.15 0.175 200 V, 0.01 s. 190 L 0.05 0.275 0.225 0.25 (a) Simulation results 340 330 V, 0.02 s -330 V, 0.02 s. 310 -280 V, 0.04 s 280 V, 0.04 s. MIL-STD-704F Standard MIL-STD-704F Standard $V_b(V)$ 280 250 250 V, 0.04 s 250 V) 0.04 s. 220 200 V, 0.01 s. -200 V, 0.01 s 0.275 0.15 0.175Time (s) (b) Experimental results 280 -Simulation results -Simulation results 275 275 -Experimental result 270 1.60 V Ш 260 1 26 255 255 250 -0.09 Settling time Settling time 0.02 s 258 0.22 260 0.12 0.1275 250 0.2225 0.225 0.2275 0.11 0.21 0.22

สหราชอาณาจักร สามารถนำไปใช้สำหรับการยืนยันผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเสถียรภาพทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ได้ดังรายละเอียดที่จะได้รับการนำเสนอไว้ในบทที่ 7

รูปที่ 6.29 ผลการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบในกรณีที่ 2

10

6.4 สรุป

ในบทที่ 6 นี้เป็นการนำเสนอการสร้างชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ซึ่งจะถูกนำไปใช้สำหรับการยืนยันผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ เพื่อแสดงให้เห็นและยืนยันว่า แนวคิด องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอ ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ ซึ่งทำให้ผลการศึกษาวิจัยของ วิทยานิพนธ์มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น โดยการสร้างชุดทดสอบได้ดำเนินการ ณ ห้องปฏิบัติการของ สถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร แต่เนื่องด้วย ข้อจำกัดของห้องปฏิบัติการ ทำให้ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นมีพิกัดกำลังไฟฟ้าที่ถูกปรับลดลง และ

้มีบางส่วนประกอบ รวมถึงมีค่าพารามิเตอร์ที่แตกต่างไปจากระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริง ดังที่ได้พิจารณาในบทที่ 3 จึงส่งผลทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของ ชุดสอบที่ได้สร้างขึ้นใหม่อีกครั้ง ซึ่งสามารถดำเนินการได้โดยอาศัยองค์ความรู้ที่ได้จาก การศึกษาวิจัยในบทที่ 3 ถึงบทที่ 5 ของวิทยานิพนธ์ ดังนั้นเนื้อหาในตอนต้นของบทจึงเป็น การนำเสนอการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ และการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพ ทั้ง การวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ของชุดทดสอบ โดยผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีของชุดทดสอบที่ได้แสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาเมื่อไม่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวจะเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้น ซึ่งการขาดเสถียรภาพจะเกิดขึ้นก่อนค่ากำ<mark>ลัง</mark>ไฟฟ้าพิกัดของระบบ ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถ ้ทำงานต่อได้ในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจ<mark>นถึง</mark>ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด แต่เมื่อชุดทดสอบมี ้การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีก<mark>ารที่น้ำเ</mark>สนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ระบบนอกจากจะไม่ ้เกิดการขาดเสถียรภาพแล้ว ยังสามารถ<mark>ท</mark>ำงานไ<mark>ด้</mark>อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้ เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกั<mark>ดได้</mark> โดยผล<mark>กา</mark>รวิเคราะห์ทางทฤษฎีของชุดทดสอบที่ได้ ้มีความสอดคล้องและเป็นไปในทำน<mark>องเดี</mark>ยวกันกับ<mark>ผลก</mark>ารวิเคราะห์ทางทฤษฎีของระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินจริงที่พิจารณาดังที่ไ<mark>ด้อ</mark>ธิบายรายละเอียดไ<mark>ว้ใน</mark>บทที่ 4 และบทที่ 5 ซึ่งถือเป็นการยืนยัน ้ข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์<mark>ท</mark>างทฤษฎีได้อีกครั้ง จากนั้นเนื้อหาในส่วนถัดมาจึงเป็นการนำเสนอ การสร้างชุดทดสอบของระ<mark>บ</mark>บไฟฟ้<mark>ากำลังบนเครื่องบินท</mark>ี่พิจา<mark>รณ</mark>าในห้องปฏิบัติการ โดยได้กล่าวถึง รายละเอียดของส่วนประกอบและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้ใช้สำหรับการสร้างชุดทดสอบ พร้อมทั้ง ้นำเสนอการทดสอบแล<mark>ะตรว</mark>จสอบสมรรถนะของระบบควบ<mark>คุมขอ</mark>งชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น ซึ่งทั้ง ้ผลการทดสอบที่ได้จากก<mark>ารจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์</mark>และผลที่ได้จากชุดทดสอบจริงใน ้ห้องปฏิบัติการมีความสอดคล้องกัน โดยแสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นสามารถทำงาน ตามคำสั่งที่โปรแกรมได้อย่างถูกต้อง นั่นคือ สามารถควบคุมให้ผลการตอบสนองของสัญญาณ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงของระบบทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวเป็นไปตาม มาตรฐาน MIL-STD-704F ได้ ดังนั้นชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้สำหรับการยืนยันผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือของ ผลการศึกษาวิจัยให้มากยิ่งขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันว่า แนวคิด และวิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่ได้ต่อยอด พัฒนา และนำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติได้ โดยการยืนยันผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาจากชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น ทั้งการขาดเสถียรภาพ การบรรเทาการขาด เสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว จะได้รับการนำเสนอรายละเอียดไว้ในบทที่ 7 ต่อไป

บทที่ 7

ผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

7.1 บทนำ

การสร้างชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในห้องปฏิบัติการ รวมถึงการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบในบทที่ 6 ที่ผ่านมา แสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น<mark>สา</mark>มารถควบคุมให้ผลการตอบสนองของสัญญาณ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งใน<mark>สภาวะ</mark>ชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ตามคำสั่งที่โปรแกรมได้<mark>อ</mark>ย่างถู<mark>ก</mark>ต้อง ซึ่งสามารถที่จะนำมาใช้สำหรับการยืนยัน ้ผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการศึกษ<mark>า</mark>วิจัยเกี่ย<mark>ว</mark>กับเสถียรภาพทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ได้ ดังนั้น ในบทที่ 7 นี้จึงเป็นการนำเสนอผล<mark>การ</mark>ทดสอบเ<mark>สถีย</mark>รภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบน ้เครื่องบินที่พิจารณา โดยแบ่ง<mark>ออก</mark>เป็น 3 หัวข้อ คื<mark>อ ผ</mark>ลการทดสอบการขาดเสถียรภาพและ ้การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์<mark>ที่ส่ง</mark>ผลต่อเสถียรภาพ ผ<mark>ลกา</mark>รทดสอบการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และผลการทดสอบการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว เพื่อใช้สำหรับการยืนยันผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบดังที่ได้อธิบาย รายละเอียดทั้งหมดไว้ใ<mark>นบท</mark>ที่ 6 โดยเนื้อหาของบทที่ 7 นอกจากจะนำเสนอการยืนยันผลเกี่ยวกับ เสถียรภาพของระบบไฟ<mark>ฟ้าที่พิจารณา</mark>ด้วยผลการทดสอบที่ได้จากชุดทดสอบจริงซึ่งสร้างขึ้นใน ้ห้องปฏิบัติการแล้ว จะนำเส<mark>นอผลที่ได้จากการจำลองสถานกา</mark>รณ์บนคอมพิวเตอร์ด้วย SIMULINK ้บนโปรแกรม MATLAB ไว้ในส่วนที่เหมาะสมของบทนี้ด้วยเช่นกัน เพื่อแสดงให้เห็นว่า ทั้งผลที่ ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากชุดทดสอบ ในห้องปฏิบัติการ มีความสอดคล้องและตรงกัน ซึ่งเป็นการยืนยันได้ว่า แนวคิด องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ และโดยเฉพาะ ้อย่างยิ่งเป็นการยืนยันว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่ได้ต่อยอด พัฒนา และนำเสนอใน งานวิจัยวิทยานิพนธ์เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสามารถใช้เพื่อรับประกันการทำงาน ้อย่างมีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรงในเครื่องบิบที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้

7.2 ผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพ

งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ดำเนินการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยว และบัสเดี่ยว โดยได้ใช้มาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ผู้ผลิตและออกแบบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินต้องปฏิบัติตาม สำหรับอ้างอิงการตรวจสอบผลการศึกษาวิจัยที่ได้ ทั้งหมดตั้งแต่ในบทที่ 4 ถึงบทที่ 6 ที่ผ่านมา ซึ่งเมื่ออ้างอิงตามมาตรฐานดังกล่าวจะพบว่า มาตรฐาน ได้เน้นและให้ความสำคัญกับการกำหนดลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง เท่านั้น ดังนั้นผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อ เสถียรภาพ ซึ่งจะได้รับการนำเสนอในหัวข้อที่ 7.2 นี้ รวมถึงผลการทดสอบการบรรเทาการขาด เสถียรภาพ และผลการทดสอบการสร้างเสถียรภาพเจิงปรับตัวที่จะได้รับการนำเสนอในหัวข้อ ต่อ ๆ ไป งานวิจัยวิทยานิพนธ์จะนำเสนอเฉพาะผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรง (*V*,) เท่านั้น และจะใช้มาตรฐานดังกล่าวสำหรับอ้างอิงการตรวจสอบ ผลการทดสอบที่ได้ทั้งหมด เช่นเดียวกับที่ได้ดำเนินการตรวจสอบผลการศึกษาวิจัยในบทที่ 4 ถึง บทที่ 6 ที่ผ่านมา เพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น โดย ผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาแสดง รายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 7.2.1 ดังนี้

7.2.1 ผลการ<mark>ทดส</mark>อบ<mark>การขาดเสถียร</mark>ภาพ

การวิเคราะท์ทางทฤษฎีเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ ซึ่งแสดงผลได้ดังรูปที่ 6.10 และได้อธิบายรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 6.2.2 ในบทที่ 6 แสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบจะเกิดการขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับหรือ มากกว่า 1.4 kW ดังนั้นเพื่อเป็นการยืนยันความถูกต้องของผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการทดสอบการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งผลการทดสอบแสดงได้ดังรูปที่ 7.1 โดยรูปที่ 7.1(a) เป็นผลที่ได้จาก การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ด้วยชุดบล็อกไฟฟ้ากำลังใน SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB ของระบบชุดทดสอบดังที่แสดงไว้ในภาคผนวก ค. และได้กำหนดให้พารามิเตอร์ของ ระบบเป็นดังตารางที่ 6.1 ในบทที่ 6 ในขณะที่รูปที่ 7.1(b) เป็นผลที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้น ในห้องปฏิบัติการดังที่แสดงไว้ในรูปที่ 6.14 ในบทที่ 6 และเก็บข้อมูลของผลการทดสอบได้จาก ออสซิลโลสโคป รุ่น wavesurfer 3034 ของบริษัท Teledyne LeCroy โดยทั้งผลจากการณ์และเงื่อนไข เดียวกัน ซึ่งจากรูปที่ 7.1 จะสังเกตได้ว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P*_{CPL}) มีการเปลี่ยนแปลงจาก 1.2 kW ไปเป็น 1.4 kW ที่เวลา 3.0 วินาที ชุดทดสอบจะเกิดการขาดเสถียรภาพ โดยสังเกตได้จาก แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (*V*_b) มีการสั่นไกวเป็นอย่างมากและมีค่าไม่คงที่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ตามที่มาตรฐาน MIL-STD-704F ได้กำหนดไว้ อีกทั้งแรงดันพลิ้วในสภาวะอยู่ตัวมีค่า เท่ากับ 40.5 V สำหรับผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ และมีค่าเท่ากับ 46.7 V สำหรับผลที่ได้จากชุดทดสอบ ซึ่งเกินจากค่าแรงดันพลิ้วสูงสุดตามที่มาตรฐานได้กำหนดไว้คือ 6 V และเมื่อเปรียบเทียบกับผลจากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีที่ได้จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องและตรงกัน ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เกิดการขาดเสถียรภาพขึ้นอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยการขาดเสถียรภาพจะเกิดขึ้น เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.4 kW ซึ่งเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของ ระบบ นั่นคือ *P*_{CPL, rated} = 2.2 kW

รูปที่ 7.1 ผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

การศึกษาวิจัยและวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อ เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งได้รับการนำเสนอรายละเอียดไว้ ในหัวข้อที่ 4.3 ในบทที่ 4 แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ของระบบอาจส่งผลทำให้ ระบบมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้นหรือมีเสถียรภาพน้อยลงได้ ด้วยเหตุนี้การศึกษาวิจัย วิเคราะห์ และ การทดสอบถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของชุดทดสอบ ้จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจและมีความสำคัญ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการวิเคราะห์ทางทฤษฎี ้เกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดทดสอบในกรณีที่ค่าพารามิเตอร์ของระบบมีการเปลี่ยนแปลงโดยใช้ การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ดังสมการที่ (6-22) ในบทที<mark>่ 6</mark> และดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องของผลการ ้ วิเคราะห์ทางทฤษฎีที่ได้โดยอาศัยผลการ<mark>ทด</mark>สอบที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ โดยการวิเคราะห์และทดสอบถึงผลกระ<mark>ทบต่อเ</mark>สถียรภาพจากการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ ้จะนำเสนอเฉพาะการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วง (ζ) ความถี่ธรรมชาติ ($\omega_{\rm c}$) และ อัตราการขยายดรูป $(K_{\scriptscriptstyle D})$ ซึ่งเป็นพารามิเต<mark>อร์</mark>ของตัวควบคุมของชุดทดสอบ เนื่องจาก ้ค่าดังกล่าวเหล่านี้เป็นค่าที่ขึ้นอยู่<mark>กับการออกแบบของ</mark>วิศวกรที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตาม ้ความเหมาะสม และการทดส<mark>อบ</mark>ในห้องปฏิบัติกา<mark>รสา</mark>มารถดำเนินการเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ้ด้วยการเปลี่ยนแปลงในส่วนของโปรแกรมระบบควบคุม โดยไม่จำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลง ้ส่วนประกอบหรืออุปกรณ์ขอ[ุ]งชุด<mark>ทดสอบที่ทำให้เกิดคว</mark>ามยุ่ง<mark>ย</mark>าก ซึ่งผลการวิเคราะห์และทดสอบ เสถียรภาพของชุดทดสอ<mark>บในกรณีที่อัตราส่วนการหน่วง ค</mark>วามถี่ธรรมชาติ และอัตราการขยายดรูป ของลูปควบคุมมีการเปลี่<mark>ยนแป</mark>ลง สามารถแสดงรายละเอียดได้ดังหั</mark>วข้อที่ 7.2.2, หัวข้อที่ 7.2.3 และ หัวข้อที่ 7.2.4 ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

7.2.2 การทดสอบเสถียรภาพเมื่ออัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุม ซึ่งเป็นผลมาจากเปอร์เซ็นต์-การพุ่งเกินสำหรับการออกแบบตัวควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้อัตราการขยายสัดส่วน ($K_{_p}$) ้ของตัวควบคุมพี่ไอมีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป การออกแบบตัวควบคุมในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ ได้กำหนดให้อัตราส่วนการหน่วงของลูปแรงดันไฟฟ้า (💪) และอัตราส่วนการหน่วงของลูป กระแสไฟฟ้า (८,) มีค่าเท่ากัน เนื่องจากต้องการออกแบบเปอร์เซ็นต์การพุ่งเกินของสัญญาณ แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าของชุดทดสอบด้วยค่าที่เท่ากัน ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วน-การหน่วงของลูปควบคุมในงานวิจัยวิทยานิพนธ์จะเป็นการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วนการหน่วงของ ทั้งลูปแรงดันไฟฟ้าและลูปกระแสไฟฟ้าไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งเมื่ออัตราส่วนการหน่วงของลูปควบคุม ้มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิมดังตารางที่ 6.1 ในบทที่ 6 ผลที่ได้

จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีสามารถสร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพได้ดังแสดงในรูปที่ 7.2 ดังนี้

รูปที่ 7.2 ผลกระทบต่อเสถีย<mark>รภา</mark>พของชุดท<mark>ดส</mark>อบจากการเปลี่ยนแปลง ζ_i และ ζ_i

รูปที่ 7.3 ผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบเมื่อ 💪 และ 💪 มีการเปลี่ยนแปลง

จากรูปที่ 7.2 จะสังเกตได้ว่า เมื่ออัตราส่วนการหน่วงของทั้งลูปการควบคุม แรงดันไฟฟ้าและลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 0.5, 0.6 และ 0.7 ชุดทดสอบจะขาด เสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{cr}*) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.8 kW, 1.5 kW และ 1.4 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ ดังแสดงในรูปที่ 7.3 จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า เมื่ออัตราส่วนการหน่วง ของลูปควบคุมมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา มีเสถียรภาพน้อยลง

7.2.3 การทดสอบเสถียรภาพเมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง

การเปลี่ยนแปลงความถี่ธร<mark>รม</mark>ชาติของลูปควบคุม ซึ่งเป็นผลมาจากเวลาเข้าที่ (*T*,) สำหรับการออกแบบตัวควบคุมมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้อัตราการขยายสัดส่วน ($K_{_p}$) และอัตรา-การขยายปริพันธ์ (K,) ของตัวควบคุ<mark>ม</mark>พี่ไอมีค่าที่เปลี่ยนแปลงไป โดยตัวควบคุมพีไอของ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาและชุดทดสอบในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้เป็นตัวควบคุมแบบต่อเรียงที่มี ้ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าเป็นลูปคว<mark>บคุ</mark>มภายใน<mark>แล</mark>ะมีตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าเป็นลูปควบคุม ภายนอก ซึ่งในการออกแบบตัว<mark>ควบคุ</mark>มได้กำหนดให้<mark>ควา</mark>มถี่ธรรมชาติของลูปกระแสไฟฟ้า (*a*,,) มีค่ามากกว่า 10 เท่าของความถ<mark>ื่ธรร</mark>มชาติของลูปแรงดั<mark>นไฟ</mark>ฟ้า (ω_{nv}) ตามเงื่อนไขของการออกแบบ ้ตัวควบคุมแบบต่อเรียงที่ลูปค<mark>ว</mark>บคุมภายในต้องทำงานเร็วกว่<mark>าลู</mark>ปควบคุมภายนอกอย่างน้อย 10 เท่า นั่นคือ *ผ_m >10ผ_m* (Pena, R., Clare, J.C., and Asher, G.M., 1996) ดังนั้นการเปลี่ยนแปลง ้ความถี่ธรรมชาติของลู<mark>ปควบคุมในงานวิจัยวิทยานิพนธ์จ</mark>ะเป็<mark>นกา</mark>รเปลี่ยนแปลงความถี่ธรรมชาติ ของทั้งลูปแรงดันไฟฟ้าและลูปกระแสไฟฟ้าไปพร้อม ๆ กัน เพื่อให้เป็นตามเงื่อนไขของ การออกแบบตัวควบคุมแบบต่อเรียงดังกล่าวข้างต้น เมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุม ้มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิมดังตารางที่ 6.1 ในบทที่ 6 ผลที่ได้ จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีสามารถสร้างเป็นเส้นอเสถียรภาพได้ดังแสดงในรูปที่ 7.4 ซึ่งจากรูป จะสังเกตได้ว่า เมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปแรงดันไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 50 Hz, 60 Hz และ 70 Hz ในขณะที่ความถี่ธรรมชาติของลูปกระแสไฟฟ้ามีค่าเท่ากับ 833 Hz, 1000 Hz และ 1167 Hz ตามลำดับ ชุดทดสอบจะขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.6 kW, 1.4 kW และ 1.1 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบที่ได้จากชุดทดสอบ ซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการดังแสดงในรูปที่ 7.5 จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุป ้ได้ว่า เมื่อความถี่ธรรมชาติของลูปควบคุมมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ชุดทดสอบของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพน้อยลง

รูปที่ 7.4 ผลกระทบต่อเส<mark>ถียร</mark>ภาพของชุดทดสอ<mark>บจา</mark>กการเปลี่ยนแปลง $\omega_{\scriptscriptstyle nv}$ และ $\omega_{\scriptscriptstyle ni}$

รูปที่ 7.5 ผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบเมื่อ $\, \omega_{_{\! N^\prime}} \,$ และ $\, \omega_{_{\! N^\prime}} \,$ มีการเปลี่ยนแปลง

7.2.4 การทดสอบเสถียรภาพเมื่ออัตราการขยายดรูปมีการเปลี่ยนแปลง

รูปที่ 7.6 ผลกระท<mark>บต่อ</mark>เสถียรภาพของชุดทด<mark>สอบ</mark>จากการเปลี่ยนแปลง $K_{
m p}$

เส้นอเสถียรภาพเมื่ออัตราการขยายครูป (K_p) มีการเปลี่ยนแปลง ในขณะที่ พารามิเตอร์อื่น ๆ ยังคงมีค่าเท่าเดิมดังตารางที่ 6.1 ในบทที่ 6 ซึ่งสร้างได้จากผลการวิเคราะห์ ทางทฤษฎีแสดงได้ดังรูปที่ 7.6 ซึ่งจากรูปจะสังเกตได้ว่า เมื่ออัตราการขยายครูปมีค่าเท่ากับ 0.6, 0.8 และ 1.0 ชุดทดสอบจะขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{cm}) มีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.8 kW, 1.4 kW และ 0.9 kW ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบที่ได้จากชุดทดสอบ ซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการดังแสดงในรูปที่ 7.7 จะพบว่า ให้ผลที่สอดคล้องกัน ดังนั้นจึงสรุป ได้ว่า เมื่ออัตราการขยายครูปมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพน้อยลง เนื่องจากอัตราการขยายครูปที่มีค่าเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้เกิด แรงดันตกที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามลักษณะเฉพาะเอาต์พุตของตัวควบคุมแบบดรูปที่กำหนดไว้ สำหรับควบคุมการแบ่งกระแสไฟฟ้าหรือกำลังไฟฟ้าจากแต่ละแหล่งจ่ายไปยังโหลดทั้งหมดของ ระบบ และถึงแม้ว่าการควบคุมแบบครูปจะเป็นการเพิ่มค่าความต้านทานเสมือนเข้าไปในระบบ ซึ่งส่งผลทำให้การหน่วงของระบบมีค่าเพิ่มมากขึ้น แต่ผลจากแรงดันตกที่มากขึ้น เมื่อ อัตราการขยายดรูปมีค่าเพิ่มขึ้น มีอิทธิพลต่อเสถียรภาพของระบบมากกว่า (Gao, F., Bozhko, S.V., Asher, G., Wheeler, P., and Patel, C., 2016) ดังนั้นระบบจึงมีเสถียรภาพน้อยลง

รูปที่ 7.7 ผลการทุดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบเมื่อ $K_{\scriptscriptstyle D}$ มีการเปลี่ยนแปลง

จากการดำเนินการวิเคราะท์ทางทฤษฎีและการทดสอบถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของชุดทดสอบดังรายละเอียดที่ได้นำเสนอในข้างต้น สามารถ สรุปได้ว่า เมื่ออัตราส่วนการหน่วง ความถี่ธรรมชาติ ของการออกแบบตัวควบคุมพีไอ และ อัตราการขยายดรูปมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณามีเสถียรภาพน้อยลง ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและผลที่ได้จากชุดทดสอบที่ สอดคล้องกัน รวมถึงผลที่ได้ของชุดทดสอบดังข้างต้นมีแนวโน้มและข้อสรุปที่ตรงกับผลของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินจริงที่พิจารณา ซึ่งได้นำเสนอรายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 4.3 ในบทที่ 4 ถือเป็นข้อมูลที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อวิศวกรผู้ออกแบบระบบในการพิจารณาและคำนึงถึง ผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบโดยรวมสำหรับการออกแบบและเลือกใช้ค่าพารามิเตอร์ของ ระบบควบคุมให้มีความเหมาะสม เพราะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือให้กับ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินได้

ดังนั้นจากการทดสอบการขาดเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อ เสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ดังที่ได้นำเสนอรายละเอียด ในหัวข้อที่ 7.2 นี้ แสดงให้เห็นว่า ทั้งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี การจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากชุดทดสอบในห้องปฏิบัติการ มีความสอดคล้องและตรงกัน จึงเป็น การยืนยันได้ว่า การวิเคราะห์ทางทฤษฎีเกี่ยวกับเสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ้ที่น้ำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณาได้อย่างถูกต้อง และนอกจากนี้แล้วยังเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพ โดยการขาดเสถียรภาพจะเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ ซึ่งสำหรับการทดสอบใน ้ห้องปฏิบัติการ ระบบจะขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับหรือมากกว่า 1.4 kW ซึ่งน้อยกว่าค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ นั่<mark>นค</mark>ือ P_{CPL, rated} = 2.2 kW ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถ ทำงานต่อได้ที่จุดปฏิบัติงาน ณ จุดการขา<mark>ดเสถีย</mark>รภาพและในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับ ้กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด เนื่องจากการขาดเสถียรภาพส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมที่ ้ไม่สามารถควบคุมให้ผลการตอบสนอ<mark>งข</mark>องสัญ<mark>ญ</mark>าณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเป็นไป ์ ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งอ<mark>าจจ</mark>ะส่งผลใ<mark>ห้เกิ</mark>ดความเสียหายต่อระบบโดยรวมที่มีผลต่อ ้ความปลอดภัยของผู้โดยสารภายในเครื่องบินได้ ด้วยเหตุนี้งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงนำเสนอ การบรรเทาการขาดเสถียรภา<mark>พอัน</mark>เนื่องมาจากโหลด<mark>กำ</mark>ลังไฟฟ้าคงตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบน ้เครื่องบินที่พิจารณา เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ จนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่<mark>ค่า</mark>พิกั<mark>ด ซึ่งผลการทุดสอบกา</mark>รบรรเทาขาดเสถียรภาพของชุดทุดสอบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่อ<mark>งบิน</mark>ที่พิ<mark>จารณาสามารถแสดงรายล</mark>ะเอี<mark>ยดได้</mark>ดังหัวข้อที่ 7.3 ดังนี้

7.3 ผลการทดสอบการ<mark>บรรเทาการขาดเสถียรภาพ</mark>

งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจาก โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยได้ประยุกต์ใช้วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิค ลูปยกเลิกด้วยการกำหนดและเลือกใช้ค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก (K_{FB}) ที่น้อย และเพียงพอสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เพราะ ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอนี้ นอกจากจะสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพได้แล้ว ผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้า ที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงภายหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F อีกด้วย ซึ่งผลการทดสอบการบรรเทาการขาดเสถียรภาพก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเพื่อใช้สำหรับยืนยันผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎี แสดงได้ ดังรูปที่ 7.8 และเป็นเช่นเดียวกับผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพในรูปที่ 7.1 นั่นคือ รูปที่ 7.8(a) เป็นผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ในขณะที่รูปที่ 7.8(b) เป็นผลที่ได้จาก

10

ชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ โดยทั้งผลจากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์และ ผลจากชุดทดสอบได้ถูกทดสอบภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขเดียวกัน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

รูปที่ 7.8 ผลการทดสอบการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

- ในตอนเริ่มต้น, ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจะทำงาน โดยไม่มีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่ง *K_{FB}* ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับศูนย์ และโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (*P_{CPL}*) จะมีค่าเพิ่มขึ้นครั้งละ 200 W - ที่เวลา 2.5 วินาที, โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.4 kW เมื่ออ้างอิงตาม ผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีที่ได้ดังรูปที่ 6.10(a) ในบทที่ 6 และผลการทดสอบการขาดเสถียรภาพที่ ได้ดังรูปที่ 7.1 ซึ่งได้อธิบายรายละเอียดไว้แล้วในหัวข้อที่ 7.2.1 พบว่า ชุดทดสอบจะขาดเสถียรภาพ ที่จุดปฏิบัติงานนี้ โดยทั้งผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังรูปที่ 7.8(a) และผล ที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการดังรูปที่ 7.8(b) มีความสอดคล้องและตรงกับผลที่ ได้ในรูปที่ 7.1 ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันได้อีกครั้งว่า ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณาเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้นเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 1.4 kW

 ที่เวลา 3.0 วินาที, การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกได้ถูกให้เริ่มต้น การทำงานเพื่อบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ โดย K_{FB} ถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.25
ซึ่งเป็นค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเท่ากับ 1.4 kW ตามผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีที่ได้ดังรูปที่ 6.10(b) ซึ่งได้นำเสนอและอธิบาย รายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 6.2.2 ในบทที่ 6 โดยทั้งผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ดังรูปที่ 7.8(a) และผลที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการดังรูปที่ 7.8(b) สอดคล้องกับ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบที่เกิดการขาดเสถียรภาพ เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเท่ากับ 1.4 kW สามารถกลับมามีเสถียรภาพได้ โดยสังเกตได้จาก ผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V,) มีการสั่นไกวที่ลดลง จนกระทั่งมีค่าคงที่ในช่วง 250 V ถึง 280 V เมื่อเข้าสู่สภาวะอยู่ตัว ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพได้ และผล การตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพได้ และผล การตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บันไฟฟ้ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F

- ในตอนสุดท้ายที่เวลา 4.0 วินาที, โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวถูกเพิ่มค่าขึ้นอีกครั้งให้เท่ากับ 1.6 kW ในขณะที่ $K_{_{FB}}$ ยังคงมีค่าเท่าเดิมเท่ากับ 0.25 ซึ่งเมื่ออ้างอิงตามผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎี ที่ได้ดังรูปที่ 6.10(b) ในบทที่ 6 พบว่า ชุดทดสอบจะเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจาก ค่า $K_{_{FB}}$ ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของชุดทดสอบ โดยทั้งผลที่ได้จากการจำลอง สถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ดังรูปที่ 7.8(a) และผลที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ ดังรูปที่ 7.8(b) สอดคล้องกับผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบจาก ที่มีเสถียรภาพสามารถเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้งเมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มขึ้น เท่ากับ 1.6 kW ในขณะที่ $K_{_{FB}}$ ยังคงมีค่าเท่าเดิมเท่ากับ 0.25 อย่างไรก็ตามการขาดเสถียรภาพของ ชุดทดสอบที่จุดปฏิบัติงานนี้ ผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง จะไม่ปรากฏการสั่นไกว แต่จะมีขนาดที่ลดลงอย่างรวดเร็วจนกระทั้งชุดทดสอบเกิด ความผิดพลาด (fail) ขึ้นและไม่สามารถทำงานต่อไปได้ ทั้งนี้เกิดจากการที่ระบบควบคุมของ ชุดทดสอบพยายามจะรักษาเสถียรภาพด้วยค่า K_{FB} ที่ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ทำให้ดัชนีการมอดูเลตมีค่าเท่ากับค่าดัชนีการมอดูเลตสูงสุดที่ได้กำหนดไว้สำหรับป้องกัน การมอดูเลตเกิน (over modulation) จึงส่งผลทำให้ชุดทดสอบเกิดความผิดพลาดขึ้นและไม่สามารถ ทำงานต่อได้ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ควรจะเกิดขึ้นในทุก ๆ ระยะทางและระยะเวลาทำการบิน ดังนั้น จึงเป็นการยืนยันข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีในรูป 6.10 ในบทที่ 6 ซึ่งระบุไว้ว่า ถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มมากขึ้น K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มมากขึ้นอย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน เพื่อให้เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและสามารถรักษาเสถียรภาพของระบบได้

้จากการทดสอบการบรรเทากา<mark>รขาดเ</mark>สถียรภาพของชดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบน ้เครื่องบินที่พิจารณา ดังรายละเอียดที่ได้<mark>นำเสนอ</mark>ในหัวข้อที่ 7.3 นี้ แสดงให้เห็นว่า ทั้งผลที่ได้จาก การวิเคราะห์ทางทฤษฎี การจำลองสถ<mark>า</mark>นการ<mark>ณ์</mark>บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากชุดทดสอบใน ้ห้องปฏิบัติการ มีความสอดคล้องแล<mark>ะต</mark>รงกัน ดั<mark>งนั้น</mark>จึงเป็นการยืนยันได้ว่า การบรรเทาการขาด เสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำ<mark>ลังไฟ</mark>ฟ้าคงตัวโ<mark>ดยใช้วิธี</mark>การป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัย เทคนิคลูปยกเลิกด้วยการกำหนุ<mark>ดแ</mark>ละเลือกใช้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอที่นำเสนอในงานวิจัย ้วิทยานิพนธ์ สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบน ้เครื่องบินที่พิจารณาที่ขาด<mark>เส</mark>ถียร<mark>ภาพกลับมา</mark>มีเสถียรภาพได**้ แ**ละผลการตอบสนองของสัญญาณ แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้<mark>ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการ</mark>ขา<mark>ดเสถ</mark>ียรภาพก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F แต่อย่างไรก็ตามการใช้ค่า $K_{_{FB}}$ ที่น้อยและเพียงพอสำหรับบรรเทาการขาด เสถียรภาพ ถ้าโหลดกำลังไฟ<mark>ฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่</mark> K_{FB} ยังคงมีค่าคงที่และมีค่าเท่าเดิม ระบบจะเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า $K_{_{FB}}$ ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาด เสถียรภาพ ดังนั้นถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มมากขึ้น K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มมากขึ้นอย่าง เหมาะสมด้วยเช่นกัน เพื่อให้เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและสามารถรักษา เสถียรภาพของระบบได้ โดยหากต้องการให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีเสถียรภาพ ตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขของค่าพิกัดกำลังไฟฟ้า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ จะต้องมีค่าที่แปรเปลี่ยนได้อย่าง เพียงพอและเหมาะสมตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ด้วยเหตุนี้งานวิจัย ้วิทยานิพนธ์จึงนำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่ได้รับการต่อยอดและ พัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์สำหรับการปรับเปลี่ยนค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ตามระดับของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวเพื่อทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณานอกจากจะไม่เกิด การขาดเสถียรภาพแล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไข

ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้อีกด้วย โดยผลการทดสอบการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของ ชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาแสดงรายละเอียดได้ดังหัวข้อที่ 7.4

รูปที่ 7.9 ผลการทดสอบการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน

7.4 ผลการทดสอบการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เป็นการประยุกต์ใช้ วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัว ซึ่งเป็นสมการอย่างง่ายที่สามารถคำนวณค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก $(K_{\scriptscriptstyle FB})$ ที่น้อยและเพียงพอที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยสมการดังกล่าวได้มาจากการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพ หรือเส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่ พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว ซึ่งผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีในกรณีที่ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินที่พิจารณามีการสร้างเสถียรภ<mark>าพ</mark>เชิงปรับตัวดังที่แสดงไว้ในรูปที่ 6.13 และได้อธิบาย รายละเอียดไว้ในหัวข้อที่ 6.2.2 ในบทที่ 6 <mark>แสดงให้</mark>เห็นว่า วิธีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อาศัย เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวดังสมการที่ (6-24) ในบทที่ 6 สามารถ ้ปรับเปลี่ยนค่า K_{FB} ได้อย่างเหมาะสม<mark>ต</mark>ามการ<mark>เป</mark>ลี่ยนแปลงของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้ ้สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของโหล<mark>ดก</mark>ำลังไฟฟ้า<mark>คง</mark>ตัวที่ส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพ ้ได้อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้ชุดทดสอ<mark>บข</mark>องระบบไฟ<mark>ฟ้ากำ</mark>ลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงมีเสถียรภาพ ้ตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่<mark>อนไ</mark>ขระดับกำลังไฟฟ้า<mark>ที่ค่า</mark>พิกัด ดังนั้นเพื่อยืนยันความถูกต้องของ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางท_ถษฎี งานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงดำเนินการทดสอบการสร้างเสถียรภาพ ้เชิงปรับตัวของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งผลการทดสอบแสดงได้ ดังรูปที่ 7.9 และเป็นเช่น<mark>เดีย</mark>วกั<mark>บผลการทดสอบการขาดเส</mark>ถียรภาพและผลการทดสอบการบรรเทา การขาดเสถียรภาพใน<mark>รูปที่</mark> 7.1 และรูปที่ 7.8 ตามลำดั<mark>บ นั่นค</mark>ือ รูปที่ 7.9(a) เป็นผลที่ได้จาก การจำลองสถานการณ์บ<mark>นคอมพิวเตอร์ ในขณะที่รูปที่</mark> 7.9(b) เป็นผลที่ได้จากชุดทดสอบ ซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ ซึ่งทั้งผลจากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์และผลจาก ชุดทดสอบได้ถูกทดสอบภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขเดียวกัน โดยจากรูปที่ 7.9 จะสังเกตได้ว่า เมื่อโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ($P_{\scriptscriptstyle CPL}$) มีค่าเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่ $K_{\scriptscriptstyle FB}$ มีการปรับเปลี่ยนค่าเพิ่มขึ้น ได้อย่างเหมาะสมตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวด้วยสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ดังสมการที่ (6-24) โดย $K_{_{FB}}$ จะมีค่าค่อย ๆ เพิ่มมากขึ้นจนกระทั่งมีค่าเท่ากับ 1.449 ที่ค่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวพิกัด นั่นคือ P_{CPL rated} = 2.2 kW ทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณาสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ซึ่งสังเกตได้จากผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง (V,) ในสภาวะอยู่ตัว ี้มีค่าคงที่และมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ถึงแม้ว่า แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงจากชุดทดสอบจะปรากฏแรงดันพลิ้ว แต่ขนาดของแรงดันพลิ้ว ้ที่เกิดขึ้นมีค่าน้อยกว่าแรงดันพลิ้วสูงสุดในสภาวะอยู่ตัวตามที่มาตรฐานได้กำหนดไว้คือ 6 V อีกทั้ง จะสังเกตได้จากส่วนขยายของรูปที่ 7.9 ได้อีกว่า ผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงในสภาวะชั่วครู่มีขนาดไม่น้อยกว่า 200 V และไม่พุ่งเกิน 330 V โดยมี เวลาเข้าที่เท่ากับ 0.02 วินาที ซึ่งมีค่าไม่เกิน 0.04 วินาที เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F โดย จากการทดสอบการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณา ดังที่ได้นำเสนอรายละเอียดในหัวข้อที่ 7.3 นี้ แสดงให้เห็นว่า ทั้งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ ทางทฤษฎี การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากชุดทดสอบในห้องปฏิบัติการ มีความสอดคล้องและตรงกัน ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อาศัย วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้รับการต่อยอดและพัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานมายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ ค่าพิกัดได้ และผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และ ในสภาวะอยู่ตัวภายหลังจากการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F

้ดังนั้นจากการทดสอบเสถีย<mark>รภา</mark>พของชุดท<mark>ดส</mark>อบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งได้ดำเนินการทั้งหมดในบทที่ 7 นี้ สามารถสรุปได้ว่<mark>า โ</mark>ดยปกติชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อไม่มีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว จะเกิดการขาดเสถียรภาพเมื่อ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) มีค<mark>่าเท่ากับ 1.4 kW ซึ่งกา</mark>รขา<mark>ดเส</mark>ถียรภาพเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้า พิกัดของระบบ นั่นคือ P_{CPL, rated} = 2.2 kW ส่งผลทำให้ชุ<mark>ด</mark>ทดสอบไม่สามารถทำงานต่อได้ในระดับ ้กำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึ<mark>งระดับ</mark>กำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด เนื่องจ<mark>ากแร</mark>งดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ้มีการสั่นไกวเป็นอย่างมา<mark>กและมีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐา</mark>น MIL-STD-704F แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบ<mark>นเครื่องบินที่พ</mark>ิจารณามีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ด้วยวิธีการที่นำเสนอ ผลการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ถูกกำจัดอย่าง สมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณานอกจากจะไม่ เกิดการขาดเสถียรภาพแล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้ เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ณ $P_{\scriptscriptstyle CPL, \, rated}$ = 2.2 kW ได้ และผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวหลังจากการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F โดยผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากการทดสอบในห้องปฏิบัติการด้วย ้ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นเพื่อใช้แทนระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งมีความสอดคล้อง และตรงกัน จึงเป็นการแสดงให้เห็นว่า

 การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัย แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบซึ่งพิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิวที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพและวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลง ค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสามารถใช้วิเคราะห์เกี่ยวกับเสถียรภาพเพื่อการออกแบบและเลือกค่า K_{FB} สำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพและสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาได้

2. การบรรเทาการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว โดยใช้วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกด้วยการกำหนดและเลือกใช้ ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาที่ขาดเสถียรภาพกลับมามี เสถียรภาพได้ แต่ไม่เพียงพอที่จะทำให้ระบบทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพจนถึงระดับกำลังไฟฟ้า ที่ค่าพิกัด ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องมีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวให้กับระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่พิจารณา

3. การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นวิธีการที่ได้รับการต่อยอดและพัฒนาขึ้นใน งานวิจัยวิทยานิพนธ์ โดยได้ประยุกต์ใช้วิธีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิก ร่วมกับการใช้สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นสมการอย่างง่ายที่สามารถคำนวณ ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง โดยสมการดังกล่าวได้มาจากการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพ หรือเส้นอเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่ พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว สามารถกำจัดผลของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลทำให้ระบบเกิด การขาดเสถียรภาพได้อย่างสมบูรณ์ จึงทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาทำงานได้ อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ และผล การตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว ภายหลังจากการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F

ดังนั้นจากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดดังข้างต้นจึงเป็นการยืนยันได้เป็นอย่างดีและน่าเชื่อถือว่า แนวคิด องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์สามารถใช้งานได้จริง ในทางปฏิบัติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการยืนยันได้ว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่ได้ ต่อยอด พัฒนา และนำเสนอ ซึ่งเป็นจุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพ ที่สามารถใช้เพื่อรับประกันการทำงานอย่างมีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรง ในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้

7.5 สรุป

ในบทที่ 7 นี้เป็นการนำเสนอผลการทดสอบเสถียรภาพของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินที่พิจารณา ทั้งผลในส่วนของการขาดเสถียรภาพและการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ ้ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพ ผลของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว สำหรับใช้ยืนยันผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีทั้งหมด เพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัยของ ้วิทยานิพนธ์มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากยิ่งขึ้น โดยนอกจากได้นำเสนอผลการยืนยันเกี่ยวกับ เสถียรภาพด้วยผลที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการแล้ว ยังได้นำเสนอผลที่ได้จาก การจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ไว้ในส่วนที่เหมาะสมของบทที่ 7 นี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งจาก ้ความสอดคล้องและตรงกันของทั้งผลที่ได้จ<mark>าก</mark>การวิเคราะห์ทางทฤษฎี การจำลองสถานการณ์บน คอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากชุดทดสอบซึ่งสร้างในห้องปฏิบัติการ ของผลการศึกษาวิจัยทั้งหมด ของวิทยานิพนธ์ที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ดังนั้นจึงเป็นก<mark>า</mark>รยืนยันได้เป็นอย่างดีและน่าเชื่อถือว่า แนวคิด ้องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอ<mark>ใน</mark>งานวิจัยว<mark>ิทย</mark>านิพนธ์สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการยื<mark>นยัน</mark>ได้ว่า กา<mark>รสร้า</mark>งเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่ได้ต่อยอดและ พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นจุดเด่นของ<mark>งาน</mark>วิจัยวิทยานิพนธ์ <mark>เป็น</mark>วิธีการที่มีประสิทธิภาพที่สามารถใช้ เพื่อรับประกันการทำงานอย่างมีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรงในเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นได้

บทที่ 8 สรุปและข้อเสนอแนะ

8.1 สรุป

้งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้นำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบน ้เครื่องบิน โดยเริ่มต้นจากการศึกษา ค้นค<mark>ว้า</mark> และสำรวจปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยตั้งแต่ ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับสถาป<mark>ัตย</mark>กรรมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน เพื่อให้ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจาร<mark>ณาในง</mark>านวิจัยวิทยานิพนธ์เป็นระบบที่ในปัจจุบันและ ในอนาคตมีแนวโน้มที่จะได้รับการพัฒนาและถูกนำมาใช้งาน พร้อมกันนี้ได้ศึกษา ค้นคว้า และ สำรวจปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลต่อเส<mark>ถียร</mark>ภาพของ<mark>ระบ</mark>บไฟฟ้ากำลัง การวิเคราะห์เสถียรภาพของ ระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้น การพิสูจน์<mark>หาแ</mark>บบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง และ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ<mark>ของ</mark>ระบบไฟฟ้ากำลัง ซึ่<mark>งผล</mark>จากการศึกษาและค้นคว้าที่ได้นอกจาก ้จะแสดงให้เห็นถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาของงานวิจัยวิทยานิพนธ์แล้ว ยังสามารถ สรุปและสร้างเป็นองค์คว<mark>าม</mark>รู้เพื่อใช้เป็นแนวทางข<mark>องการ</mark>ทำวิ<mark>จัยวิ</mark>ทยานิพนธ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นแนวทางและองค์<mark>ควา</mark>มรู้พื้นฐานที่สำคัญสำหรับการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่<mark>องบิน</mark>ที่พิจารณา เพื่อทำให้ระบบส<mark>ามารถ</mark>ทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอด ้ย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไ<mark>ขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ ซึ่ง</mark>เป็นการศึกษาวิจัยที่ได้รับการต่อยอด พัฒนา และเป็นจุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ โดยรายละเอียดของการศึกษา ค้นคว้า และสำรวจ ปริทัศน์วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยานิพนธ์ทั้งหมดได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2

ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในงานวิจัยวิทยานิพนธ์คือ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้า มากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว ซึ่งมีโหลดโดยส่วนใหญ่เป็นวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุมการทำงาน โดยโหลดดังกล่าวนี้จะมี พฤติกรรมเปรียบเสมือนโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบ ซึ่ง การขาดเสถียรภาพอาจส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมหรืออาจส่งผลให้เกิด ความเสียหายต่อระบบโดยรวมที่มีผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารภายในเครื่องบินได้ ด้วยเหตุนี้ การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญ และจำเป็นอย่างมาก ซึ่งการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบ ทั้งการวิเคราะห์เสถียรภาพ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และกระทั่งการต่อยอดพัฒนาเป็นการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว

้จำเป็นต้องพึ่งพาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากสถาปัตยกรรมของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจะพบว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบเป็น แบบจำลองที่ขึ้นอยู่กับเวลา อันเนื่องมาจากผลการทำงานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวรและผลการทำงานของอุปกรณ์สวิตช์ของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ หากนำไปใช้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบจะมีความยุ่งยากและความซับซ้อนเป็น ้อย่างมาก ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์จึงใช้วิธีดีคิวกำจัดผลของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าและอุปกรณ์สวิตช์ ้ดังกล่าว เพื่อให้ได้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่ไม่เปลี่ยนแปลงตามเวลา ซึ่งเป็น แบบจำลองที่มีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบได้ โดยการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสต<mark>ร์ด้</mark>วยวิธีดีคิวจะเริ่มต้นจากกรณีที่ระบบไม่มีตัวควบคุม ้จากนั้นนำแบบจำลองของระบบในกรณีที่ไม่<mark>มีต</mark>ัวควบคุมที่ได้มาต่อยอดพัฒนาสำหรับการพิสูจน์หา แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบใน<mark>กรณีที่ม</mark>ีตัวควบคุม ซึ่งจากผลการตรวจสอบความถูกต้อง ้ของแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่อาศ<mark>ัย</mark>การเป<mark>รี</mark>ยบเทียบผลการตอบสนองของระบบที่ได้จาก ้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์กับผลก<mark>ารต่อบสนองข</mark>องระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บน ้คอมพิวเตอร์ด้วยชุดบล็อกไฟฟ้าก<mark>ำลั</mark>งใน SIMULINK บนโปรแกรม MATLAB แสดงให้เห็นว่า ผลการตอบสนองของระบบที่<mark>ได้จ</mark>ากแบ<mark>บจำ</mark>ลองทา<mark>งคณิตศาสตร์มีลักษณะของรูปสัญญาณที่</mark> สอดคล้องกับผลการตอบสนองของระบบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัว ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาขอ<mark>งระ</mark>บบ<mark>ไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน</mark>ที่พิ<mark>จา</mark>รณาซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิว มี ้ความถูกต้องและสาม<mark>ารถน</mark>ำไปใช้สำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบได้ โดย รายละเอียดของการพิสู<mark>จน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ขอ</mark>งระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาทั้งในกรณีที่ไม่มีตัวควบคุมแ<mark>ละในกรณีที่มีตัวควบคุ</mark>ม พร้อมทั้งการตรวจสอบความถูกต้อง ของแบบจำลองที่ได้ด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ รวมถึงทฤษฎีพื้นฐานเกี่ยวกับ การพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ด้วยวิธีดีคิว สถาปัตยกรรมและการออกแบบ ตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา โดยที่การออกแบบตัวควบคุม กระแสไฟฟ้าและตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าซึ่งเป็นตัวควบคุมพีไอได้อาศัยวิธีการแบบดั้งเดิม และ การออกแบบตัวควบคุมแบบดรูปที่อาศัยลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าที่ ้กำหนดได้จากมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ผู้ผลิตและออกแบบระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินต้องปฏิบัติตาม และเป็นมาตรฐานที่งานวิจัยวิทยานิพนธ์ได้ใช้สำหรับอ้างอิง การตรวจสอบผลการศึกษาวิจัยที่ได้ทั้งหมด ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 3

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในงานวิจัย วิทยานิพนธ์เริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์เสถียรภาพเพื่อคาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพ และวิเคราะห์ถึง ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา โดยใช้วิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง เนื่องจากเป็นวิธีการที่ง่าย ไม่ซับซ้อน และให้ผลการวิเคราะห์ที่มีความถูกต้อง โดยจากแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หา ได้ด้วยวิธีดีคิวในบทที่ 3 ซึ่งเป็นแบบจำลองที่ไม่เป็นเชิงเส้น จะถูกทำให้เป็นเชิงเส้นด้วย อนุกรมเทย์เลอร์อันดับหนึ่ง ดังนั้นจึงสามารถประมาณระบบที่ไม่เป็นเชิงเส้นให้เป็นระบบที่เป็น เชิงเส้นได้ จากนั้นการวิเคราะห์เสถียรภาพสามารถใช้วิธีการพื้นฐานของทฤษฎีบทควบคุมที่เป็น เชิงเส้น นั่นคือ ทฤษฎีบทค่าเจาะจง ได้ ซึ่งจากการวิเคราะห์เสถียรภาพที่อาศัยการวิเคราะห์จาก ้ค่าเจาะจงเด่นที่มีอิทธิพลต่อเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาโดยตรง และการตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ที่ได้ด้วยการจำลองสถานการณ์บน คอมพิวเตอร์ที่มีความสอดคล้องและต<mark>ร</mark>งกัน จึงเป็นการแสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเกิดการขาด เสถียรภาพขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์เสถียรภา<mark>พด้วยวิ</mark>ธีการที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถ คาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบได้อย่างถูกต้อง และการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของ ้การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผ<mark>ลต่</mark>อเสถียร<mark>ภาพ</mark>ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ้ก็แสดงให้เห็นว่า เมื่อความถี่ของไฟ<mark>ฟ้าก</mark>ระแสสลั<mark>บที่ผ</mark>ลิตได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิด แม่เหล็กถาวรมีค่าเพิ่มมากขึ้น จะทำให้ระบบมีเสถียรภาพเพิ่มขึ้น แต่การเพิ่มความยาวของ สายส่งกำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงและการเพิ่มค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุที่ ้บัสไฟฟ้ากระแสตรงที่มากเกินไป รวมถึงเมื่ออัตราส่วนการหน่วงและความถี่ธรรมชาติของ การออกแบบตัวควบคุม<mark>พีไอและอัตราการขยายดรูป มีค่า</mark>เพิ่ม<mark>มาก</mark>ขึ้น จะส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้าที่ พิจารณามีเสถียรภาพน้<mark>อยล</mark>ง ซึ่งผลการศึกษาวิจัยที่ได้นี้เ<mark>ป็นข้อ</mark>มูลที่สำคัญและมีประโยชน์ต่อ ้ วิศวกรผู้ออกแบบระบบใ<mark>นการพิจารณาและคำนึงถึง ขนาด น้ำ</mark>หนัก ราคา รวมถึงผลกระทบต่อ เสถียรภาพของระบบโดยร<mark>วมสำหรับการออกแบบและ</mark>เลือกค่าพารามิเตอร์ของระบบให้มี ้ความเหมาะสม เพราะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือให้กับระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินได้ แต่อย่างไรก็ตามการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา อันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจะเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ โดยการขาด เสถียรภาพส่งผลต่อสมรรถนะการทำงานของระบบควบคุมที่ไม่สามารถควบคุมให้ผล การตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งทำให้สัญญาณแรงดันไฟฟ้าดังกล่าวมีการสั่นไกวเป็นอย่างมาก จนอาจส่งผลให้เกิด ้ความเสียหายต่อระบบโดยรวมที่มีผลต่อความปลอดภัยของผู้โดยสารภายในเครื่องบินได้ ดังนั้น จึงส่งผลทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาไม่สามารถทำงานต่อได้ที่จุดปฏิบัติงาน ณ จุดการขาดเสถียรภาพ และในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ในขณะที่การวิเคราะห์เสถียรภาพไม่ว่าจะอาศัยวิธีการที่ได้นำเสนอหรือวิธีการอื่น ๆ ใด ๆ ทำได้เพียง แค่คาดเดาจุดการขาดเสถียรภาพของระบบได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพ

กลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ด้วยเหตุนี้การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงเป็นสิ่งที่สำคัญและจำเป็นอย่างมาก เพื่อทำให้ระบบ ที่ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ โดยรายละเอียดของ การวิเคราะห์เสถียรภาพและการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อ เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว พร้อมทั้ง การตรวจสอบความถูกต้องของผลการวิเคราะห์ทั้งหมดด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ รวมถึงการสรุปที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา <mark>ได้</mark>นำเสนอไว้บทที่ 4

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพข<mark>อง</mark>ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาในงานวิจัย ้วิทยานิพนธ์ลำดับถัดมาเป็นการบรรเทาก<mark>ารขาดเส</mark>ถียรภาพ เพื่อทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมา มีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้ ซึ่งงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้ดำเนินการบรรเทาการขาด เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบ<mark>นเ</mark>ครื่<u>อง</u>บินที่พิจารณาด้วยการแก้ไขทางด้านแหล่งจ่าย โดยใช้วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็น<mark>เชิง</mark>เส้นที่อาศ<mark>ัยเท</mark>คนิคลูปยกเลิก ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกนำเสนอไว้ สำหรับบรรเทาการขาดเสถี<mark>ยรภ</mark>าพของวงจรแป<mark>ลงผั</mark>นกำลังดีซีเป็นดีซี มาประยุกต์ใช้กับ ้วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งเป็น ้วงจรแปลงผันกำลังเอซีเป็นดีซี เนื่องจากวิธีการดังกล่าวสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวไ<mark>ด้โดยตรง จึงทำให้ระบบมีขีดคว</mark>ามสามารถในการจ่ายกำลังไฟฟ้าให้กับ ์ โหลดได้สูงเพิ่มมากขึ้น โ<mark>ดยกา</mark>รบรรเทาการ<mark>ขาดเสถียรภาพด้วยเทค</mark>นิคลูปยกเลิกได้ถูกเพิ่มเข้าไปใน ระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่<mark>แล้วใน</mark>ส่วนของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อม ้ตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากร<mark>ะแสตรงของวงจรเรียงกระแส</mark>ภาคหน้าแบบแอกทีฟ เพื่อทำหน้าที่ใน การสร้างสัญญาณชดเชยหรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพสำหรับฉีดเข้าไปหักล้างผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพ โดยจากผลการวิเคราะห์เสถียรภาพ ในกรณีที่ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิก ที่อาศัยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่พึ่งพาแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของระบบเมื่อมีเทคนิคลูปยกเลิกซึ่งพิสูจน์มาจากวิธีดีคิว การตรวจสอบและ การยืนยันผลของการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ที่มีความสอดคล้องและตรงกัน แสดงให้เห็นว่า การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยเทคนิคลูปยกเลิก หากใช้อัตราขยายป้อนกลับของ เทคนิคลูปยกเลิก ($K_{_{FB}}$) ที่มีค่ามากเกินไป ส่งผลทำให้แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงภายหลัง จากการบรรเทาการขาดเสถียรภาพไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F หรือในกรณีเลวร้ายที่สุด อาจส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้ ในขณะที่การใช้ค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ที่น้อยและเพียงพอ

้สำหรับบรรเทาการขาดเสถียรภาพ นอกจากจะสามารถทำให้ระบบที่ขาดเสถียรภาพกลับมามี เสถียรภาพได้แล้ว แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงหลังจากบรรเทาการขาดเสถียรภาพก็เป็นไป ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ด้วยเหตุนี้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอจึงถูกเลือกใช้สำหรับบรรเทา การขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา แต่อย่างไรก็ตามการใช้ค่า K_{FB} ที่ ้น้อยและเพียงพอในการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวมีค่าเพิ่มสูงขึ้น ในขณะที่ $K_{_{FB}}$ ยังคงมีค่าคงที่และมีค่าเท่าเดิม ระบบจะเกิดการขาดเสถียรภาพได้อีกครั้ง เนื่องจากค่า K_{FB} ไม่เพียงพอต่อการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ ดังนั้นถ้าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว มีค่าเพิ่มมากขึ้น K_{FB} จะต้องมีค่าเพิ่มมา<mark>กขึ้</mark>นอย่างเหมาะสมด้วยเช่นกัน เพื่อให้เพียงพอต่อ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพและสามา<mark>รถ</mark>รักษาเสถียรภาพของระบบได้ โดยหากต้องการให้ ระบบมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภ<mark>ายใต้เงื่</mark>อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด ค่า $K_{\scriptscriptstyle FB}$ ดังกล่าว จำเป็นที่จะต้องมีค่าที่แปรเปลี่ยนได้<mark>อ</mark>ย่างเ<mark>ห</mark>มาะสมตามระดับกำลังไฟฟ้าของโหลดที่มี การเปลี่ยนแปลงเพื่อให้มีค่าที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับการชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ ซึ่งการวิเค<mark>รา</mark>ะห์และอ<mark>อกแ</mark>บบหาค่า K_{FB} สำหรับทุก ๆ จุดปฏิบัติงาน ของระบบ จะมีความซับซ้อนและยุ่ง<mark>ย</mark>ากในแง่ของการใ<mark>ช้งา</mark>นในทางปฏิบัติ ดังนั้นงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ้จึงได้นำเสนอการสร้างเสถีย<mark>รภ</mark>าพเชิงปรับตัว เพื่อทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ้ที่พิจารณามีเสถียรภาพตลอ<mark>ด</mark>ย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ โดย การสร้างเสถียรภาพเ<mark>ชิงปรับตัวเป็นการต่อยอ</mark>ดพัฒ<mark>น</mark>าและประยุกต์ใช้การบรรเทา การขาดเสถียรภาพที่อ<mark>าศัย</mark>เทค<mark>นิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมกา</mark>รอย่างง่ายที่สามารถคำนวณหา ้ค่า K_{FB} ที่น้อยและเพีย<mark>งพอที่แปรเปลี่ยนค่าได้ตามระดับกำลังไฟ</mark>ฟ้าของโหลดที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเรียกสมการดังกล่าว<mark>ว่า สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรั</mark>บตัว และสมการดังกล่าวได้มาจาก การหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพหรือเส้นอเสถียรภาพจาก การวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว โดย จากผลจากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการตรวจสอบความถูกต้องด้วยการจำลองสถานการณ์บน ้คอมพิวเตอร์ที่มีความสอดคล้องและตรงกัน แสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า การสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่นำเสนอสามารถปรับเปลี่ยนค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอได้อย่างเหมาะสม ตามระดับของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทำให้สามารถชดเชยหรือกำจัดผลของ ้โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวที่ส่งผลทำให้ระบบเกิดการขาดเสถียรภาพได้อย่างสมบูรณ์ ดังนั้น ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาจึงทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้ เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ และผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่ บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวภายหลังจากการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวก็เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F อีกทั้งวิธีการดังกล่าวยังมีความคงทนต่อ

การเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ของระบบในช่วง ±10% โดยรายละเอียดของการบรรเทา การขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาด้วยเทคนิคลูปยกเลิก และ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อาศัยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่ได้รับการประยุกต์ ต่อยอดและพัฒนาขึ้นในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้ง การยืนยันผลของเสถียรภาพด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ รวมถึงทฤษฎีพื้นฐาน เกี่ยวกับการบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิคลูปยกเลิก การพิสูจน์หาแบบจำลอง ทางคณิตศาสตร์ของระบบในกรณีที่มีเทคนิคลูปยกเลิกด้วยวิธีดีคิว และการกำหนด สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาด้วย การหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพหรือเส้นอเสถียรภาพจาก การวิเคราะห์เสถียรภาพผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบที่พิสูจน์หาได้ด้วยวิธีดีคิว เพื่อใช้ สำหรับการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบ ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 5

การสร้างชุดทดสอบของระบ<mark>บ</mark>ไฟฟ้า<mark>ก</mark>ำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาสำหรับใช้ยืนยัน ผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการศึ<mark>กษ</mark>าวิจัยทั้ง<mark>หม</mark>ดของวิทยานิพนธ์ เพิ่มเติมจากการตรวจสอบ ้และยืนยันผลด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอ<mark>มพิว</mark>เตอร์ในบทที่ 4 และบทที่ 5 ที่ผ่านมา เพื่อ ้ทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิทยา<mark>นิพ</mark>นธ์มีค<mark>วามน่าเชื่อถื<mark>อเพิ</mark>่มมากขึ้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็น</mark> การแสดงให้เห็นและยืนยันว่า แนวคิด องค์ความรู้ และวิธีการที่ได้นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถใช้งานได้จริงใน<mark>ทา</mark>งปฏิบัติ งานวิจัยวิทยานิพน<mark>ธ์ไ</mark>ด้ดำเนินการสร้างชุดทดสอบขึ้น ในห้องปฏิบัติการขอ<mark>งสถาบันเทคโนโลยีการบินแล</mark>ะอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม ้สหราชอาณาจักร แต่<mark>ด้วยข้</mark>อจำกัดของห้องปฏิบัติการ <mark>ทำให้</mark>ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นมีพิกัด ้กำลังไฟฟ้าที่ถูกปรับลด<mark>ลง และมีบางส่วนประกอบ รวมถึงมี</mark>ค่าพารามิเตอร์ที่แตกต่างไปจาก ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่อง<mark>บินจริงที่ได้พิจารณาตั้งแต่ใ</mark>นบทที่ 3 ถึงบทที่ 5 ซึ่งส่งผลทำให้มี ความจำเป็นที่จะต้องศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพของชุดสอบที่ได้สร้างขึ้นใหม่อีกครั้ง แต่ก็ สามารถดำเนินการได้โดยอาศัยองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิจัยในบทที่ 3 ถึงบทที่ 5 ของ วิทยานิพนธ์ โดยจากผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีของชุดทดสอบที่สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ ซึ่ง มีความสอดคล้องและเป็นไปในทำนองเดียวกันกับผลการวิเคราะห์ทางทฤษภูของระบบไฟฟ้ากำลัง ้บนเครื่องบินจริงที่พิจารณาดังที่ได้อธิบายรายละเอียดไว้ในบทที่ 4 และบทที่ 5 ดังนั้นจึงถือเป็น การยืนยันข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีของบทที่ 4 และบทที่ 5 ได้อีกครั้ง และ นอกจากนี้แล้วจากผลการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบที่ได้ สร้างขึ้น ซึ่งทั้งผลการทดสอบที่ได้จากการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์และผลที่ได้จาก ้ชุดทดสอบจริงในห้องปฏิบัติการมีความสอดคล้องและตรงกัน โดยแสดงให้เห็นว่า ชุดทดสอบที่ได้ สร้างขึ้นสามารถควบคุมให้ผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ตามคำสั่งที่โปรแกรม ได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาซึ่งได้สร้างขึ้นใน ห้องปฏิบัติการ สามารถนำไปใช้สำหรับการยืนยันผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีและการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับเสถียรภาพทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ได้ โดยรายละเอียดของการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ เสถียรภาพของชุดทดสอบ ทั้งสถาปัตยกรรมและการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของ ระบบด้วยวิธีดีคิว การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง ที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วยเทคนิค ลูปยกเลิก และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ รวมถึง รายละเอียดของส่วนประกอบและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้ใช้สำหรับการสร้างชุดทดสอบ ซึ่ง ประกอบด้วย ส่วนของระบบผลิตไฟฟ้ากระแสสลับ วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ระบบควบคุมของวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟที่อาศัยการประมวลผลทางดิจิตอลด้วย บอร์ด DSP TMS320C6713 ร่วมกับบอร์ด FPGA ProAsic3 A3P400 สำหรับการสร้างสัญญาณพัลส์ ด้วยวิธีสเปซเวกเตอร์พีดับเบิลยูเอ็ม (SVPWM) เพื่อควบคุมการทำงานของวงจรเรียงกระแส ภาคหน้าแบบแอกทีฟ ส่วนประกอบทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง และโหลดทั้งหมดของระบบ พร้อมทั้งผลการทดสอบและตรวจสอบสมรรถนะของระบบควบคุมของชุดทดสอบที่สร้างขึ้นใน ห้องปฏิบัติการ ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 6

การทดสอบเสถียรภา<mark>พของชุดทดสอ</mark>บระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา เพื่อใช้ ้สำหรับการยืนยันผลการศึกษาวิจัยทั้งหมดของวิทยานิพนธ์ที่ประกอบด้วย การวิเคราะห์เสถียรภาพ และการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของเปลี่ยนแปลงค่าพารามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพ การบรรเทา การขาดเสถียรภาพ แล<mark>ะการส</mark>ร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ซึ่ง<mark>ทั้งผล</mark>ที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎี การจำลองสถานการณ์<mark>บนคอมพิวเตอร์ และผลที่ได้จากกา</mark>รทดสอบในห้องปฏิบัติการด้วย ้ชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นซึ่งใช้แทนระ<mark>บบไฟฟ้ากำลังบ</mark>นเครื่องบินที่พิจารณา มีความสอดคล้องและ ตรงกัน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โดยปกติ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาเมื่อไม่มี การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวจะเกิดการขาดเสถียรภาพขึ้นอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว ซึ่งการขาดเสถียรภาพจะเกิดขึ้นก่อนค่ากำลังไฟฟ้าพิกัดของระบบ ส่งผลทำให้ระบบไม่สามารถ ทำงานต่อได้ในระดับกำลังไฟฟ้าที่สูงขึ้นจนถึงระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัด เนื่องจากแรงดันไฟฟ้าที่ ้บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีการสั้นไกวเป็นอย่างมากและมีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F แต่เมื่อระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวด้วยวิธีการที่นำเสนอ ในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ ผลการขาดเสถียรภาพอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ถูกกำจัด อย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณานอกจากจะไม่เกิด การขาดเสถียรภาพแล้ว ยังสามารถทำงานได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไข ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ และผลการตอบสนองของแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวหลังจากการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวก็เป็นไปตาม

มาตรฐาน MIL-STD-704F ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้เป็นอย่างดีและน่าเชื่อถือว่า แนวคิด องค์ความรู้ และวิธีการสำหรับการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเสถียรภาพที่ได้นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ สามารถใช้งานได้จริงในทางปฏิบัติ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการยืนยันได้ว่า การสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวที่ได้ต่อยอดและพัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นจุดเด่นของงานวิจัยวิทยานิพนธ์ เป็นวิธีการที่มี ประสิทธิภาพที่สามารถใช้เพื่อรับประกันการทำงานอย่างมีเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังแบบ กระแสตรงในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นได้ โดยรายละเอียดของผลการทดสอบเสถียรภาพของ ชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ทั้งผลในส่วนของการขาดเสถียรภาพและ การเปลี่ยนแปลงค่าพามิเตอร์ที่ส่งผลต่อเสถียรภาพ ผลของการทดสอบการบรรเทาการขาดเสถียรภาพ และการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว สำหรับใช้ยืนยันผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางทฤษฎีทั้งหมด เพื่อทำให้ผลการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากยิ่งขึ้น ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 7

ดังนั้นจากการดำเนินการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดดังที่ได้นำเสนอและอธิบาย รายละเอียดในข้างต้นจะพบว่า ผลการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ที่ได้ตั้งและนำเสนอไว้ในบทที่ 1 ซึ่งเป็นบทนำของวิทยานิพนธ์ นั่นคือ

 การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา โดยใช้วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิก นอกจากจะสามารถทำให้ระบบที่ ขาดเสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพและสามารถทำงานต่อได้แล้ว ยังสามารถนำไปพัฒนาต่อยอด เพื่อสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวให้กับระบบได้อีกด้วย

2. การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา โดยใช้วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของ อัตราขยายป้อนกลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ซึ่งพิสูจน์ได้จากการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัย เส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพ สามารถทำให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณาทำงาน ได้อย่างมีเสถียรภาพตลอดย่านการทำงานภายใต้เงื่อนไขระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดได้ ซึ่งสามารถ ตรวจสอบและยืนยันผลได้ด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์และการสร้างชุดทดสอบจริง

และจากการดำเนินการศึกษาวิจัยของวิทยานิพนธ์ทั้งหมดดังที่ได้นำเสนอและอธิบาย รายละเอียดในข้างต้น สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้และแนวทางเพื่อใช้สำหรับการสร้างเสถียรภาพ เชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังที่จ่ายโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ดังแสดงด้วยแผนภาพในรูปที่ 8.1 ซึ่งจากแผนภาพจะพบว่า การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังที่พิจารณาเริ่มต้น ด้วยการพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบ ซึ่งอาจจะใช้วิธีดีคิว เช่นเดียวกับที่ได้ดำเนินการในงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ หรืออาจจะใช้วิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมและ สามารถพิสูจน์หาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาได้ และนำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่ไม่ขึ้นอยู่กับเวลาของระบบไฟฟ้าที่พิจารณาได้ และนำแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พิสูจน์หาได้มาใช้สำหรับการวิเคราะห์เสถียรภาพ ด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง เพื่อคาดเดาจุดเริ่มต้นการขาดเสถียรภาพของ

รูปที่ 8.1 แผนภาพการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลัง ด้วยองค์ความรู้และแนวทางที่สรุปได้จากงานวิจัยวิทยานิพนธ์

ระบบ จากนั้นจะบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบอันเนื่องมาจากโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว (P_{CPL}) โดยการเพิ่มเทคนิคลูปยกเลิกเข้าไปในระบบควบคุมเดิมที่มีอยู่แล้ว ซึ่งตำแหน่งในการเพิ่ม เทคนิคลูปยกเลิกเข้าไปในระบบควบคุมเดิมจะพิจารณาจากลูปการควบคุมที่มีความสัมพันธ์กับผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว เพื่อให้การสร้างสัญญาณชดเชยหรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพ จากเทคนิคลูปยกเลิกที่จะฉีดเข้าไปในระบบควบคุมเดิมสามารถชดเชยหรือสัญญาณสร้างเสถียรภาพ จากเทคนิคลูปยกเลิกที่จะฉีดเข้าไปในระบบควบคุมเดิมสามารถชดเชยหรือกำจัดผลของ โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวได้ ลำดับถัดมาจะเป็นการหาค่า K_{FB} ที่น้อยและเพียงพอ (sufficiently small) สำหรับทุก ๆ ค่าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว จากจุดเริ่มต้นการขาดเสถียรภาพจนถึงค่ากำลังไฟฟ้า พิกัดของระบบโดยใช้การวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับ ทฤษฎีบทค่าเจาะจงที่อาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ เพื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้ไปใช้ สำหรับการสร้างเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพหรือเส้นอเสถียรภาพที่สร้างเส้นอาเสียรภาพ

เชิงปรับตัวด้วยการหาสมการโพลิโนเมียลที่อาศัยการเลือกเส้นกราฟที่เหมาะสม และ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังที่พิจารณาที่จ่ายโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว สามารถทำได้โดยอาศัยเทคนิคลูปยกเลิกและสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่กำหนดได้ ซึ่ง องค์ความรู้และแนวทางสำหรับการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่สรุปได้ดังแผนภาพในรูปที่ 8.1 อาจเป็นประโยชน์ต่อวิศวกรรมการบินและอวกาศยาน หรือวิศวกรรมในสาขาอื่น ๆ เช่น วิศวกรรมยานยนต์ วิศวกรรมระบบราง รวมถึงวิศวกรผู้ที่สนใจ เพื่อนำองค์ความรู้และแนวทางที่ได้ จากงานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ไปต่อยอดและพัฒนาสำหรับสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวให้กับ ระบบไฟฟ้ากำลังบนสถาปัตยกรรมของระบบที่สนใจและพิจารณาได้

8.2 สรุปจุดเด่นของงานวิจัยวิทย<mark>านิพน</mark>ธ์

 งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้นำเสนอการบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง โดยการประยุกต์ใช้ วิธีการป้อนกลับแบบไม่เป็นเชิงเส้นด้วยเทคนิคลูปยกเลิก ซึ่งตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มี งานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ใด ๆ ประยุกต์ใช้วิธีการในลักษณะนี้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณา

2. งานวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ได้ต่อยอดและพัฒนาให้การบรรเทาการขาดเสถียรภาพด้วย เทคนิคลูปยกเลิกร่วมกับการใช้สมการอย่างง่ายของอัตราขยายป้อนกลับที่แปรเปลี่ยนค่าได้ สามารถ สร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวให้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มี ระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรงได้ โดยอาศัยการเพิ่มเพียงแค่ตัวตรวจวัดแรงดันไฟฟ้าเข้าไป ในระบบเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่ส่งผลต่อกำลังงานสูญเสีย ขนาด น้ำหนัก และราคาของระบบโดยรวม บนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มีงานวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่ใด ๆ ดำเนินการในลักษณะนี้กับระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

8.3 ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนางานวิจัยในอนาคต

 การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่นำเสนอในงานวิจัยวิทยานิพนธ์อาศัย สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่กำหนดได้จากการหาสมการโพลิโนเมียลด้วยการเลือก เส้นกราฟที่เหมาะสมที่อาศัยเส้นแนวโน้มการขาดเสถียรภาพจากการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วย วิธีการทำให้เป็นเส้นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงผ่านแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของระบบ ซึ่งหากค่าพารามิเตอร์ของระบบมีการเปลี่ยนแปลง ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการกำหนด สมการดังกล่าวใหม่ตามขั้นตอนที่ได้นำเสนอไว้ ดังนั้นเพื่อทำให้การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว ที่นำเสนอเป็นวิธีการที่มีความยืดหยุ่นและสะดวกต่อการใช้งานในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น สมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อยู่ในรูปแบบของสมการทั่วไปและเป็นสมการอย่างง่าย (general and simple equation) ควรได้รับการพิสูจน์และพัฒนาขึ้นสำหรับงานวิจัยในอนาคต

2. งานวิจัยวิทยานิพนธ์นำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบน เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและ บัสเดี่ยว แต่สถาปัตยกรรมจริงของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่าย แบบไฟฟ้ากระแสตรง ที่ซึ่งในอนาคตจะได้รับการพัฒนาและถูกนำมาใช้งาน จะเป็นแบบหลาย เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและบัสเดี่ยว (multi-generators-single-bus) ดังนั้นสำหรับงานวิจัยในอนาคต ควรพัฒนาและนำเสนอการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวให้กับระบบไฟฟ้ากำลังแบบดังกล่าว

3. การออกแบบและเลือกใช้ค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก ($K_{_{FB}}$) สำหรับ บรรเทาการขาดเสถียรภาพและสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ พิจารณาอาศัยการวิเคราะห์เสถียรภาพด้วยวิธีการทำให้เป็นเชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจง ซึ่ง ไม่สามารถพิจารณาว่าผลการตอบสนองของสัญญาณแรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงจะเป็นไป ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ได้หรือไม่ ดังนั้นสำหรับงานวิจัยในอนาคตควรพัฒนาให้วิธีการ ออกแบบและเลือกใช้ค่า $K_{_{FB}}$ สามารถพิจารณามาตรฐานดังกล่าวในขั้นตอนของการออกแบบได้

4. การวิเคราะห์ทางทฤษฎีเกี่ยวกับเสถียรภาพในงานวิจัยวิทยานิพนธ์ใช้วิธีการทำให้เป็น เชิงเส้นร่วมกับทฤษฎีบทค่าเจาะจงเท่านั้น ดังนั้นสำหรับงานวิจัยในอนาคตควรมีการวิเคราะห์ เกี่ยวกับเสถียรภาพด้วยวิธีการแบบไม่เป็นเชิงเส้นหรือวิธีการวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณ ขนาดใหญ่ รวมถึงการวิเคราะห์ตัวประกอบการมีส่วนร่วม (participation factor analysis) เพื่อให้ ได้ผลของการวิเคราะห์ทางทฤษฎีเกี่ยวกับเสถียรภาพที่มีความหลากหลาย ซึ่งอาจจะทำให้ได้ ข้อมูลเกี่ยวกับเสถียรภาพที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการบรรเทาการขาดเสถียรภาพและ การสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวได้ เช่น สามารถใช้สำหรับการออกแบบและเลือกใช้ค่า K_{FB} โดย มีการพิจารณามาตรฐาน MIL-STD-704F ในขั้นตอนของการออกแบบได้ หรืออาจเป็นข้อมูลที่สำคัญ ซึ่งสามารถใช้สำหรับการพิสูจน์หาสมการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวที่อยู่ในรูปแบบของ สมการทั่วไปและเป็นสมการอย่างง่ายได้

5. ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณามีตัวควบคุมแบบดรูปสำหรับทำหน้าที่ควบคุม การแบ่งกระแสไฟฟ้าหรือกำลังไฟฟ้าจากแต่ละเครื่องกำเนิดไฟฟ้าไปยังโหลดทั้งหมดของระบบ โดยอาศัยการกำหนดลักษณะเฉพาะของเอาต์พุตของแต่ละแหล่งจ่ายในรูปแบบของแรงดันตก ซึ่งส่งผลทำให้แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรงมีค่าไม่คงที่ โดยจะมีขนาดที่ลดลงเมื่อโหลดของระบบ มีค่าเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นสำหรับงานวิจัยในอนาคตควรมีการชดเชยแรงดันตกดังกล่าว (voltage compensation) ที่เกิดขึ้นจากตัวควบคุมแบบดรูป เพื่อทำให้แรงดันไฟฟ้าที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง มีค่าคงที่ตลอดย่านการทำงานในช่วงของค่ากำลังไฟฟ้าที่พิกัดของระบบได้

รายการอ้างอิง

กองพัน อารีรักษ์ (2560). *ระบบควบคุม (control systems)*. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.

- จักรกริช ภักดีโต (2561). *การบรรเทาการขาดเสถียรภาพของระบบโครงข่ายกำลังไฟฟ้ากระแสตรง ขนาดเล็กโดยใช้เทคนิคลูปยกเลิก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- ทศพร ณรงค์ฤทธิ์ (2557). การออกแบบตัวควบคุมฟัซซีแบบปรับตัวสำหรับวงจรกรองกำลัง แอกทีฟแบบขนานในระบบสามเฟสสมดุล. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตร-ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโ<mark>ล</mark>ยีสุรนารี.
- เทพพนม โสภาเพิ่ม (2554). การวิเคราะห์เสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลังเอซีเป็นดีซีที่มี โหลดอิเล็กทรอนิกส์กำลังขนานกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- พลสิทธ์ ศานติประพันธ์ (2559). การควบคุมแบบสัดส่วนร่วมกับเรโซแนนท์เชิงปรับตัวสำหรับ วงจรกรองกำลังแอกทีฟในระบบสามเฟสสี่สาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตร-ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- อภิชัย สุยะพันธ์ (2558)<mark>. การวิเคราะห์เสถียรภาพสัญญาณขนา</mark>ดใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลังเอซี เป็นดีซีที่มีโหล<mark>ดกำลังไฟฟ้าคงตัว. วิทยานิพนธ์ปริญญ</mark>าวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโน<mark>โลยีสุรนารี.</mark>
- Abu-Rub, H., Malinowski, M., and Al-Haddad, K. (2014), "Power electronics for renewable energy systems, transportation and industry applications," *IEEE Wiley*.
- Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., De Lillo, L., and Thomas, D.W.P. (2012), "Stability study of a hybrid AC-DC more-electric aircraft power system," *IEEE Trans. Aerosp. Elcetron. Syst.,* vol. 48, no. 1, pp. 329-347.
- Areerak, K-N., Bozhko, S.V., Asher, G.M., and Thomas, D.W.P. (2008), "DQ-transformation approach for modelling and stability analysis of AC-DC power system with controlled PWM rectifier and constant power loads," *2008 13th International Power Electronics and Motion Control Conference (EPE-PEMC 2008)*.
- Areerak, K-N., Wu, T., Bozhko, S.V., Asher, G.M., and Thomas, D.W.P. (2011), "Aircraft power system stability study including effect of voltage control and actuators dynamics," *IEEE Trans. Aerosp. Elcetron. Syst.*, vol. 47, no. 4, pp. 2574-2589.

- Bacha, S., Munteanu, I., and Bratcu, A.L. (2014), *Power Electronic Converters Modeling* and Control with Case Studies. New York, USA: Springer.
- Cespedes, M., and Sun, J. (2014), "Impedance modeling and analysis of gridconnected voltage-source converters," *IEEE Trans. Power Electron.,* vol. 29, no. 3, pp. 1254-1261.
- Cespedes, M., Xing, L., and Sun, J. (2011), "Constant-power loads system stabilization by passive damping," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 26, no. 7, pp. 1832-1836.
- Chaijarurnudomrung, K., Areerak, K-N., and Areerak, K-L. (2010), "Modeling of threephase controlled rectifier using a DQ method," *2010 International Conference on Advances in Energy Engineering (ICAEE 2010)*.
- Chen, J., Hou, S., and Wang, C. (2018), "Large-signal stability study of power system in More Electric Aircraft," *2018 IEEE International Power Electronics and Application Conference and Exposition* (PEAC).
- Department of Defense Interface Standard, *Aircraft Electric Power Characteristic*, Standard MIL-STD-704F, 2004. [Online]. Available: http://www.dodssp.daps.mil/.
- Du, W., Zhang, J., Zhang, Y., and Qian, Z. (2013), "Stability criterion for cascaded system with constant power load," *IEEE Trans. Power Electron.,* vol. 28, no. 4, pp. 1843-1851.
- Emadi, A., and Ehsani, M. (2000), "Aircraft power system: technology, state of the art, and future trends," *IEEE Aerosp. Electron. Syst. Mag.,* vol. 15, no. 1, pp. 28-32.
- Emadi, A., Fahimi, B., and Ehsani, M. (1999), "On the concept of negative impedance instability in the more electric aircraft power systems with constant power loads," *Soc. Automotive Eng. J.*, pp. 689-699.
- Emadi, A., Khaligh, A., Rivetta, C., and Williamson, G. (2006), "Constant power loads and negative impedance instability in automotive system: Definition, modeling, stability, and control of power electronic converters and motor drives," *IEEE Trans. Veh. Technol.,* vol. 55, no. 4, pp. 1112-1125.
- Feng, X., Liu, J., and Lee, F.C. (2002), "Impedance specifications for stable DC distributed power systems," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 17, no. 2, pp. 157-162.
- Fulwani, D. K., and Singh, S. (2016), "Mitigation of negative impedance instabilities in dc distribution systems: A sliding mode control approach," in *Springer briefs in applied sciences and technology*, Springer Nature, pp. 12-28.

- Gao, F., and Bozhko, S. (2016), "Modeling and impedance analysis of a single DC bus based multiple-source multiple-load electrical power system," *IEEE Trans. Transp. Electrif.*, vol. 2, no. 3, pp. 335-346.
- Gao, F., Bozhko, S.V., Asher, G., and Wheeler, P. (2015), "Comparative stability study of dc current control strategies for a droop-controlled PMSG system," in *Proc. IEEE Energy Conversion. Cong. Expos.,* pp. 6246-6253.
- Gao, F., Bozhko, S.V., Asher, G., Wheeler, P., and Patel, C. (2016), "An improved voltage compensation approach in a droop-controlled DC power system for the More Electric Aircraft," *IEEE Trans. on Power Electron.,* vol. 31, no. 10, pp. 7369-7383.
- Gao, F., Bozhko, S.V, Costabeber, A., Asher, G., and Wheeler, P. (2017), "Control design and voltage stability analysis of a droop-controlled electrical power system for more electric aircraft," *IEEE Trans. Indust. Electron.,* vol. 64, no. 12, pp. 9271-9281.
- Gao, F., Zheng, X., Bozhko, S., Hill, C., and Asher, G. (2015), "Modal analysis of a PMSGbased dc electrical power system in the more electric aircraft using eigenvalues sensitivity," *IEEE Trans. Transp. Electrif.*, vol. 1, no. 1, pp. 65-76.
- Griffo, A., and Wang, J. (2012), "Large signal stability analysis of 'more electric' aircraft power system with constant power loads," *IEEE Aerosp. Electron. Syst. Mag.*, vol. 48, no. 1, pp. 477-489.
- Huangfu, Y., Pang, S., Nahid-Mobarakeh, B., Guo, L., Rathore, A. K., and Gao, F. (2018), "Stability analysis and active stabilization of on-board dc power converter system with input filter," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 65, no. 1, pp. 790-799.
- Izquierdo, D., Azcona, R., Cerro, F.J.L., Fernandez, C., and Delicado, B. (2010), "Electrical power distribution system (HV270DC), for application in more electric aircraft," in *Proc. IEEE Appl. Power Electron. Conf. Exhib.*, pp. 1300-1305.
- Jalla, M.M., Emadi, A., Williamson, G.A., and Fahimi, B. (2004). Modeling of multiconverter more electric ship power systems using the generalize state space averaging method. *30th Annual Conference of IEEE Industrial Electronics Society.* 1: 508-513.
- Kabalan, M., Singh, P., and Niebur, D. (2016), "Large signal Lyapunov-based stability studies in microgrids : A review," *IEEE Trans. Smart Grid*, vol. 99, no. 99, pp. 1-1.

- Kongpan Areerak (2009). *Modelling and Stability Analysis of Aircraft Power Systems*. Doctor of Philosophy Thesis. The University of Nottingham.: 198-203.
- Krause, P.C., Wasynczuk, O., and Sudhoff, S.D. (2002), *Analysis of Electric Machinery and Drive Systems*. New Jersey, USA: IEEE Press.
- Leonhard, W., Introduction to Control Engineering and Linear Control Systems. New Delhi.
- Liqiu, Han., Jiabin, Wang., and Howe, D. (2007). State-space average modeling of 6- and 12- pulse diode rectifier. 2007 European conference on Power Electronics and Application. 1-10.
- Liu, F., Xu, L., Liu, R., and Li, Y. (2018), "Impedance and stability analysis of a permanent magnet synchronous generator system for more electric aircraft," *IEEE Int. Conf.* on Electrical systems for Aircraft, Railway, Ship Propulsion and Road Vehicles & International transportation Electrification Conference (ESARS-ITEC), Nottingham, UK.
- Li, Y., Vannorsdel ,L.R., Zirger, A.J., Norris, M., and Makismovic, D. (2012), "Current mode control for boots converters with constant power loads," *IEEE Trans. Circuit Syst.,* vol. 59, no. 1, pp. 198-206.
- Logue, D.L., and Krein, P.T. (2001), "Preventing instability in DC distribution systems by using power buffering," 2001 IEEE 32nd Annual Power Electronics Specialists Conference.
- Lorzadeh, O., Lorzadeh, I., Soltani, M.N., and Hajizadeh, A. (2019), "A novel active stabilizer method for DC/DC power converter systems feeding constant power loads," *IEEE 28th International Symposium on Industrial Electronics (ISIE),* Vancouver, BC, Canada.
- Lu, X., Guerrero, J.M., Sun, K., Vasquez, J.C., Teodorescu, R., and Huang, L. (2014), "Hierarchical control of parallel AC-Dc converter interfaces for hybrid microgrids," *IEEE Trans. on Smart Grid*, vol. 5, no. 2, pp. 683-692.
- Mahdavi, J., Emadi, A., Bellar, M.D., and Ehsani, M. (1997), "Analysis of power electronic converters using the generalized state-space averaging approach," *IEEE Trans. on Circuits and Systems I : Fundamental Theory and Applications.*, vol. 44, no. 8, pp. 767-770.

- Magne, P., Marx, D., Nahid-Mobarakeh, B., and Pierfedrici, S. (2012), "Large-signal stabilization of a dc-link supplying a constant power load using a virtual capacitor: Impact on the domain of attraction," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 48, no. 3, pp. 878-887.
- Magne, P., Nahid-Mobarakeh, B., and Pierfedrici, S. (2013), "Active Stabilization of dc microgrids without remote sensors for more electric aircraft," *IEEE Trans. Ind. Appl.,* vol. 49, no. 5, pp. 2352-2360.
- Marx, D., Magne, P., Nahid-Mobarakeh, B., Pierfederici, S., and Davat, B. (2012), "Large signal stability analysis tools in dc power systems with constant power loads and variable power loads-A review," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 27, no. 4, pp. 1773-1787.
- Matousek, R., and Svarc, I. (2009), "Simple methods for stability analysis of nonlinear control systems," in *Proc. WSEAS Inter. Conf. on Syst.*, vol. 2, San Francisco, USA, pp. 336-382.
- Middlebrook, R. D. (1976), "Input filter consideration in design and application of switching regulators," in *Proc. IEEE IAS Annu. Meet.*, Chicago, USA, pp. 336-382.
- Mohamed, Y.R., Radwan, A.A.A., and Lee, T. (2012), "Decoupled reference voltage-based active dc-link stabilization for pmsm drives with tight-speed regulation," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 59, no. 12, pp. 4523-4536.
- Pakdeeto, J., Areerak, K-N., and Areerak, K-L. (2017), "Large-signal model of DC microgrid systems feeding a constant power loads," *The 2017 International Electrical Engineering Congress*, pp. 21-24.
- Pang, S., Nahid-Mobarakeh, B., Pierfederici, S., Huangfu, Y., Luo, G., and Gao, F. (2019), "Towards stabilization of constant power loads using IDA-PBC for cascaded LC filter DC/DC converters," *IEEE Journal of Emerging and Selected Topics in Power Electronics.*, vol. 1, no. 1, pp. 1-12.
- Pang, S., Nahid-Mobarakeh, B., Pierfederici, S., Phattanasak, M., Huangfu, Y., Luo, G., and Gao, F. (2019), "Interconnection and damping assignment passivity-based control applied to on-board DC-DC power converter system supplying constant power load," *IEEE Trans. Indust. Appli.*, vol. 55, no. 6, pp. 6476-6485.

- Pena, R., Clare, J.C., and Asher, G.M. (1996), "Doubly fed induction generator using backto-back PWM converters and its application to variable speed wind energy generation," *IEE Proc. Electr. Power Appl.*, vol. 143, no. 3, pp. 231-241.
- Radwan, A., and Mohamed, Y. (2012), "Assessment and mitigation of interaction dynamics in hybrid AC/DC distribution generation systems," *IEEE Trans. Smart Grid*, vol. 3, no. 3, pp. 1382-1393.
- Radwan, A.A.A., and Mohamed, Y.R. (2012), "Linear active stabilization of converterdominated dc microgrid," *IEEE Trans. Smart Grid*, vol. 3, no. 1, pp. 203-216.
- Rahimi, A., and Emadi, A. (2009), "Active damping in dc/dc power electronic converters: A novel method to overcome the problems of constant power loads," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 56, no. 5, pp. 1428-1439.
- Rahimi, A. M., Williamson, G.A., and Emadi, A. (2010), "Loop-cancellation technique: A novel nonlinear feedback to overcome the destabilizing effect of constant-power loads," *IEEE Trans. Veh. Technol.*, vol. 59, no. 2, pp. 650-661.
- Riccobono, A., and Santi, E. (2014), "Comprehensive review of stability criteria for DC power distribution systems," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 50, no. 5, pp. 3525-3535.
- Rivetta, C., Williamson, G.A., and Emadi, A. (2005), "Constant power loads and negative impedance instability in sea and undersea vehicles: Statement of the problem and comprehensive large-signal solution," in *Proc. IEEE Electric Ship Tech. Symposium.*, Philadelphia, PA USA, pp. 313-320.
- Rosero, J.A., Ortaga, J.A., Aldabas, E., and Romeral, L. (2007), "Moving towards a more electric aircraft," *IEEE Aerosp. Electron. Syst. Mag.*, vol. 22, no. 3, pp. 3-9.
- Seang Shen Yeoh (2016). *Control Strategies for the More Electric Aircraft Starter-Generator Electrical Power System*. Doctor of Philosophy Thesis. The University of Nottingham.
- Slotine, J.J.E., and Li, W. (1991), *Applied Nonlinear Control*. New Jersey, USA: Prentice-Hall, pp. 17-188.
- Sopapirm, T., Areerak, K-N., and Areerak, K-L. (2011), "Stability analysis of AC distribution system with six-pulse diode rectifier and multi-converter power electronic loads," *International Review of Electrical Engineering (I.R.E.E.).*, vol. 6, no. 7 (part A), pp. 2919-2928.

- Sopapirm, T., Areerak, K-N., Bozhko, S., Hill, C., Suyapan, A., and Areerak, K-L. (2018), "Adaptive stabilization of uncontrolled rectifier based ac-dc power systems feeding constant power loads," *IEEE Trans. Power Electron.,* vol. 33, no. 10, pp. 8927-8935.
- Tsang, K.M., and Chan, W.L. (2005), "Cascade controller for DC/DC buck converter," *IEEE Electric Power Appl.,* vol. 152, no. 4, pp. 827-831.
- Weaver, W.W., and Krein, P.T. (2009), "Optimal geometric control of power buffers," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 24, no. 5, pp. 1248-1258.
- Wen, B., Boroyevich, D., Burgos, R., Mattavelli, P., and Shen, Z. (2015), "Small-signal stability analysis of three-phase ac systems in the presence of constant power loads based on measured d-q frame impedances," *IEEE Trans. Power Electron.,* vol. 30, no. 10, pp. 5952-5963.
- Wheeler, P., and Bozhko, S.V. (2014), "The more electric aircraft: technology and challenge," *IEEE Electrif. Mag.*, vol. 2, no. 4, pp. 6-12.
- Wu, M., and Lu, D.D. (2015), "A novel stabilization method of LC input filter with constant power loads without load performance compromise in dc microgrid," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 62, no. 7, pp. 4552-4562.
- Yang, Z., Shang, F., Brown, I.P., and Krishanamurthy, M. (2015), "Comparative study of interior permanent magnet, induction, and switched reluctance motor drives for EV and HEV applications," *IEEE Trans. Transp. Electrif.*, vol. 1, no. 6, pp. 245-254.
- Yazdani, A., and Iravani, R. (2010), Voltage-Sourced Converters in Power Systems : Modeling, Control, and Applications. New Jersey, USA: IEEE Press.
- Yeoh, S.S., Rashed, M., Sanders, M., and Bozhko, S. (2019), "Variable-voltage bus concept for aircraft electrical power system," *IEEE Trans. on Ind. Electron.,* vol. 66, no. 7, pp. 5634-1393.
- Zhang, X., Vilathgamuwa, D.M., Tseng, K.J., Bhangu, B.S., and Gajanayake, C.J. (2013), "Power buffer with model predictive control for stability of vehicular power systems with constant power loads," *IEEE Trans. Power Electron.*, vol. 28, no. 12, pp. 5804-5812.
- Zhang, X., Xu, L., Li, Y., Zheng, Z., and Wang, K. (2016), "Stabilization and assessment of interaction dynamics for more electric aircraft," in *Proc. IEEE Inter. Power Electron. And Motion Control Conf.*, Hefei, China, pp. 1-7.

ุ<mark>ภาค</mark>ผนวก<mark>ก.</mark>

บท<mark>ความทางวิชาการที่ได้รับก</mark>าร<mark>ตีพิม</mark>พ์เผยแพร่

ในระหว่างการทำวิจัยวิทย<mark>านิพ</mark>นธ์

รายชื่อบทความทางวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่างการทำวิจัยวิทยานิพนธ์

- A. Suyapan, K-N. Areerak, S. Bozhko, S. S. Yeoh, and K-L. Areerak, "Adaptive Stabilization of a Permanent Magnet Synchronous Generator-Based DC Electrical Power System in More Electric Aircraft," in *IEEE Transactions on Transportation Electrification*, vol. 7, no. 4, pp. 2965-2975, Dec. 2021, doi: 10.1109/TTE.2021.3081161. (Q1, IF = 5.444)
- อภิชัย สุยะพันธ์, กองพัน อารีรักษ์ และ กองพล อารีรักษ์, "การออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้า-กำลังแบบกระแสตรงในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น (A controller design of DC electrical power systems in the more electric aircraft)," *วารสารวิชาการ วิศวกรรมศาสตร์ ม.อบ. (UBU Engineering Journal),* ฉบับที่ 2, ปีที่ 15 ประจำเดือน เมษายน-มิถุนายน 2565. (TCI 1)
- A. Suyapan, K-N. Areerak, and K-L. Areerak, "A Controller Design of More Electric Aircraft Power Systems Using an Adaptive Tabu Search Algorithm," 2017 International Electrical Engineering Congress (iEECON), 2017, pp. 1-4.

IEEE TRANSACTIONS ON TRANSPORTATION ELECTRIFICATION, VOL. 7, NO. 4, DECEMBER 2021

Method	Advantages	Limitations
Feeder Side	not affect to	can only be applied for
Active Damping	load performance	the switched converters
[10-17 and 22]		
CPL Side	can compensate	affect the
Active Damping	CPL effect directly	load performance
[11, 18-21, 23-25]		
Active Damping	can be applied	increase cost, power
using Auxiliary	for the non-switched	loss, and complexity
Circuits	converters without the	of the overall system
[11 and 26]	load performance effect	

2966

approach [10], [11] involves hardware modification by increasing filter capacitance, decreasing filter inductance, or adding a passive component, e.g., a resistor, a resistor with a capacitor, or a resistor with an inductor to the system to increase system damping, resulting in increased system stability. Passive damping involves a simple method for design and practical implementations. However, the drawbacks of such damping are an increase in the overall system size, weight, and price and system power losses, which results in decreased system performance. Active damping [11]-[26] is an approach based on control structure modifications. A compensation signal, known as a stabilizing signal, is created and introduced to existing control structures. Virtual system damping can also be created to increase system stability in which the active damping approach is not a hardware modification. In this way, the system can achieve higher efficiency and reliability compared with using a passive damping tech-nique. Most of the current research, thus, tends to use the active damping approach for instability mitigation. According to feedback characteristics, active damping can be divided into two methods. The first is the linear feedback method [11]-[12], [14]-[17], [19]-[23], in which the creation of the compensation signal is based on the virtual impedance principle. However, studies [11], [13], [26] reported that the linear feedback compensates only for a limited amount of CPL [11], [13], [18], [26]. The second approach, the nonlinear feedback method, can eliminate a wide range of CPLs. The compensation signal is designed using a nonlinear control technique, e.g., sliding mode control, state space poles placement, a loop-cancellation technique, and neural networks [11], [13], [18], [24]-[26].

The active damping approach can be implemented in three ways, as given in Table I. The first is by implementing modification at the feeder or source side [10]–[17], [22]. The advantage of this approach is that it does not affect the load performance. The main primary disadvantage, however, is a limitation in terms of a usable system. This method can only be used for a feeder system with switched converters. When the feeder system includes nonswitched converters, such as an uncontrolled rectifier, CPL compensation at the feeder side is not possible. In this case, the second approach, i.e., modification at the load or CPL side [11], [18]–[21], [23]–[25], can be used. Modification at the CPL side is a method that can compensate for the CPL effect directly by introducing a compensation signal to the existing control loop. The drawback of this method is that the load performance will be reduced. If the load performance becomes more important than the losses, compensation using an additional auxiliary circuit is a suitable option [11], [26], in which an auxiliary circuit is installed between the feeder and load systems. This will, however, increase the cost and complexity of the overall system, as well as power loss.

On the basis of the advantage of the nonlinear feedback technique, this article presents adaptive stabilization using the loop-cancellation technique. The compensating signal is introduced into the existing control loop at the source side. In addition, the stabilization gain can be adopted based on the system's operating point to maintain system stability. The simple equation derived from a polynomial curve fitting, alongside the instability line provided by the proposed averaging model, is used to update the stabilization gain. After applying the proposed mitigation technique, the considered MEA system will always be stable within the rated operating point. Furthermore, when stabilization is achieved, the dc bus voltage can adhere to the MIL-STD-704F standard [27]. The intensive time-domain simulation using MATLAB and the experimental results were used to validate the theoretical results.

This article is structured as follows. In Section II, a single-generator-single-bus dc distribution MEA power system with the loop-cancellation technique is introduced. Applying the loop-cancellation technique to the considered MEA and deriving the mathematical model using the dq method are also explained. In Section III, a review of system stability is presented by a small-signal stability analysis using the eigenvalue theorem and large-signal stability analysis using the phase plane analysis. The details of the proposed adaptive stabilization are addressed in Section III. The validation of the theoretical analysis by simulation using MATLAB and the experiment using a test rig built in the laboratory are presented in Section IV. Finally, the advantages and benefits of the proposed adaptive stabilization aproach, are well as future research, are concluded and discussed in Section V.

II. CONSIDERED MORE ELECTRIC AIRCRAFT POWER System With the Loop-Cancellation Technioue

Fig. 1 shows the MEA power system considered in this article. It comprises a permanent magnet synchronous generator (PMSG), which is used to generate ac power by converting mechanical power from the aircraft's engine turbines to electrical power. An active front-end (AFE) rectifier is used to convert the ac power from the PMSG to dc power for all MEA loads, whereas a dc-link capacitor is used to reduce the ripple voltage of the dc bus to obtain a smoother and more constant voltage. Furthermore, the dc transmission line and all MEA loads include the CPL referred to the regulated power converters, resistive load represented to a wing deicing system,

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply

and the capacitor bank. The controllers of the AFE rectifier, indicated.by the gray area in Fig. 1, are the vector controllers on the dq-axis. The current controller on the d-axis is used to control the PMSG and enable it to function at full-flux operation by setting I_d^* to 0. The current controller on the q-axis and the voltage controller are used to regulate the voltage across the dc-link capacitor (V_{dc}), which, in this instance, equals 250–280 V; this is based on the MIL-STD-704F standard [27], in which the nominal voltage (V_o^*) is set to 270 V. The droop controller is used to control current or power-sharing from each PMSG for all MEA loads to obtain the desired V-I droop characteristic. The output of the droop controller is the reference voltage for the V_{dc} controller (V_{dc}^*). Furthermore, Fig. 1 indicates nonlinear feedback via the loop-cancellation technique and the adaptive stabilization approach (the green and blue areas, respectively, in Fig. 1). In this section, only the considered MEA with the loop-cancellation technique is studied. The adaptive stabilization approach will be described in Section III.

As shown in Fig. 1, the instability mitigation technique is added to the existing conventional controllers. The application of the loop-cancellation technique for instability mitigation of the considered MEA is explained as follows:

The dq method is applied for deriving the mathematical model with which to obtain a time-invariant model suitable for a stability study. The assumptions for deriving the model are that the AFE rectifier is operated under the continuous conduction mode (CCM) and an overlap angle (μ) below 60°, and all harmonics in the system are ignored.

For model derivation, the considered MEA system can be divided into three parts.

A. Permanent Magnet Synchronous Generator Model

The dynamic equations of the PMSG on dq frame with a synchronously rotating reference frame [4], [5] are shown as

$$\begin{cases} \mathbf{I}_d = -\frac{R_s}{L_d}I_d + \frac{\omega_c L_q}{L_d}I_d - \frac{1}{L_d}V_d\\ \mathbf{I}_q = -\frac{\omega_c L_d}{L_q}I_d - \frac{R_s}{L_q}I_q - \frac{1}{L_q}V_q + \frac{\omega_c\phi_m}{L_q} \end{cases}$$
(1)

where R_s is the stator resistance, L_d and L_q are the inductances on the dq-axis, ϕ_m is the permanent magnet flux linkage, ω_c is the electrical rotor angular velocity, I_d and I_q are the stator currents on the dq-axis, and V_d and V_q are the stator voltages on the dq-axis.

B. AFE Rectifier Model

The inner structure of the AFE rectifier includes six switches, herein identified as insulated-gate bipolar transistors (IGBTs). After using the dq method to eliminate the IGBTs' switching behaviors, the AFE rectifier can be represented by a transformer on the dq-axis with the ratios M_d :1 and M_q :1 [4]–[6]. The time-invariant switching function of the AFE rectifier is shown as follows:

$$\begin{cases} M_d = \frac{m}{2}\cos(\phi - \phi_{\rm con.}) \\ M_q = -\frac{m}{2}\sin(\phi - \phi_{\rm con.}) \end{cases}$$
(2)

where *m* is the modulation index, ϕ is the phase angle of the *dq*-axis, and $\phi_{\text{con.}}$ is the phase angle of the voltage vector at the converter bus.

First, the open-loop control of the AFE rectifier is considered. According to (1) and (2), as well as setting the dqaxis rotating at the PMSG rotor angle, the considered MEA without the closed-loop control can be represented by the equivalent circuit on the dq-axis, as shown in Fig. 2. After analyzing the equivalent circuit in Fig. 2 using Kirchhoff's voltage law and Kirchhoff's current law, a mathematical

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply

C. Controller Models

Fig. 3 shows a block diagram of the AFE rectifier controllers without adaptive stabilization. It includes the existing conventional controllers as shown in the gray area. The details for how to design the controllers can be found in [4] and [5]. The green area is the loop-cancellation for instability mitigation.

Referring to (3), the CPL effect is represented by the term (P_{CPL}/V_b) in the differential equation V_b . This effect can degrade the system stability. Hence, the instability mitigation via the loop-cancellation technique for the considered MEA is required to ensure that the MEA system can be operated within all ranges under the rated. The mitigation is started by detecting the voltage across the capacitor bank (V_b) . Then, V_b is inverted and multiplied by feedback gain $K_{\rm FB}$ as shown by the green area in Fig. 3. The gain can be adjusted to

IEEE TRANSACTIONS ON TRANSPORTATION ELECTRIFICATION, VOL. 7, NO. 4, DECEMBER 2021

achieve a suitable value for eliminating the CPL effect. After considering (3) in the steady-state by setting all differential equations to 0 ($\mathbf{x}^{\bullet} = 0$), the relationship between V_{dc} and V_b is given in (4), which indicates that the CPL effect has a plus sign. Consequently, the elimination of the CPL effect via the V_{dc} controller can be achieved by creating a stabilizing signal in the V_{dc} control loop with a minus sign. Thus, a voltage sensor is required only for $_{Vb}$. Consequently, this does not impact power loss or the size, weight, and cost of the overall system

$$V_{\rm dc} = \left(1 + \frac{R_c}{R_L}\right) V_b + \frac{R_c P_{\rm CPL}}{V_b}.$$
 (4)

After analyzing the control structure in Fig. 3, equations for the controllers are given in (5), and the reference modulation index on the dq-axis $(\mathbf{M}_{dq}^*)$ can be calculated by (6). As shown by (5), the new state variables, i.e., X_v, X_{id} , and X_{iq} , are obtained when the controllers are considered. Here, X_{v} , X_{id} , and X_{iq} , are obtained when the controllers are considered. Here, X_{v} , X_{id} , and X_{iq} are from the V_{dc} , I_d , and I_q control loops, respectively

$$\begin{cases} Z_d^* = -K_{pd}I_d + K_{id}X_{id} + K_{pd}I_d^* \\ Z_q^* = -K_{pq}I_q - K_{pv}K_{pq}V_{dc} + K_{iv}K_{pq}X_v + K_{iq}X_{iq} \\ + K_{pv}K_{pd}V_{dc}^* - K_{pv}K_{pq}K_{FB}\frac{d}{dt}\left(\frac{1}{V_b}\right) \end{cases}$$
(5)

$$\begin{cases} M_d^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (Z_d^* + \omega_c L_q I_q) \\ M_q^* = \left(\frac{1}{V_{dc}}\right) (Z_q^* - \omega_c L_d I_d + \omega_c \phi_m) \end{cases}$$
(6)

$$\mathbf{I}_{q1} = \mathbf{I}_{q} - \frac{K_{pv}K_{pq}K_{FB}}{L_{q}}\frac{d}{dt}\left(\frac{1}{V_{b}}\right).$$
(7)

Creating the new state variable I_{q1} as defined by (7) can be applied to eliminate term $(d/dt)(1/V_b)$, which can simplify the model. Deriving the mathematical model for the considered MEA (see Fig. 1) can be performed by substituting M_d and M_q in (3) with M_d^* and M_q^* from (5) and (6) and by substituting I_q in (3) with I_{q1} in (7). The mathematical model of the considered MEA power system with the loop-cancellation technique in Fig. 1, derived using the dq method, is given in (8). The time-invariant system model in (8) is, thus, a suitable model for studying system stability.

III. STABILITY STUDIES AND ADAPTIVE **STABILIZATION**

In this section, the considered system stability is reviewed using the small-signal stability analysis via the linearization technique and the large-signal stability analysis via the phase

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply.

In addition, instability mitigation is presented. The details for how to create adaptive stabilization based on the loopcancellation technique for the considered MEA are also described.

The system model in (8) indicates that K_{FB} occurred in the equation. If K_{FB} is equal to 0, it infers that the system is operated without the proposed mitigation technique. After linearizing (8) by the first-order Taylor series, eigenvalues considered MEA with the proposed mitigation technique when $K_{\rm FB}$ is equal to 0.25, 0.74, 1.02, and 1.44, respectively. Fig. 4(b) shows that the dominant eigenvalues at $P_{\rm CPL}$ = 1.4 kW (the unstable point) moved from the right-hand side to the left-hand side of the *s* plane. This means that the proposed mitigation technique can return the unstable system to a stable state by only increasing $K_{\rm FB}$ from 0 to 0.25. However, if $P_{\rm CPL}$ is increased beyond 1.4 kW (here, it is 1.7 kW), while $K_{\rm FB}$ remains fixed at 0.25, the gain will not be

of Fig. 5(c). Concordantly, $K_{\rm FB} = 0.25$ stabilizes the system for $P_{\rm CPL} = 1.4$ kW, and the V_b responses in both transient and steady states adhere to the MIL-STD-704F standard, while the undesirable V_b response is obtained for $K_{\rm FB} = 1.44$. Hence, a high $K_{\rm FB}$ can cause the nonadherence of the V_b response to the standard. Therefore, the design of a suitable $K_{\rm FB}$ value is required. The phase plane analysis was also performed for other $P_{\rm CPL}$. Fig. 5 shows that $K_{\rm FB} = 0.74$ is suitable for $P_{\rm CPL} = 1.7$ kW [see Fig. 5(d)], while $K_{\rm FB} = 1.02$ and 1.44 are also appropriate for $P_{\rm CPL} = 1.9$ [see Fig. 5(e)] and 2.2 kW [see Fig. 5(f)], respectively. Thus, $K_{\rm FB}$ must be designed sufficiently small to avoid undesirable V_b response. $K_{\rm FB}$ should be adopted based on the $P_{\rm CPL}$ level to ensure that the system remains stable for all operating conditions within the rated power. Hence, adaptive stabilization is proposed to provide the appropriate $K_{\rm FB}$.

The proposed adaptive stabilization is based on a simple equation obtained from polynomial curve fitting (see Fig. 7). The instability line, indicated by the black dashed line in Fig. 7, is first calculated from the stability analysis via the proposed averaging model using the eigenvalue theorem (see Fig. 4). Here, the phase plane analysis is not needed to verify the V_b responses again. The V_b responses adhere to the MIL-STD-704F standard because the sufficiently small $K_{\rm FB}$ was selected on the basis of the above-explained analysis in Fig. 5. The instability line is investigated from the unstable point ($P_{CPL} = 1.4$ kW) to the operating point at the rated power ($P_{CPL(rated)} = 2.2$ kW). Points $\bigcirc -\textcircled{4}$ of Fig. 4 for a given $K_{\rm FB}$ are located on the black dashed line of Fig. 7. The red and blue lines are defined via the first- and second-order polynomial fitting functions using function "polyfit" in MATLAB, respectively. The second-order polynomial equation is more accurate than the first-order polynomial equation. The blue line is fitted using (9), where a suitable K_{FB} can be adopted based on the P_{CPL} level

 $K_{\rm FB} = (-4.282 \times 10^{-7}) P_{\rm CPL}^2 + 0.003 P_{\rm CPL} - 3.079 \quad (9)$ where $P_{\rm CPL} = I_o V_b - (V_b^2/R_L).$

The blue area in Fig. 1 indicates the proposed adaptive stabilization for the MEA power system using (9). The P_{CPL}

statistical root of the High space space is a statistical of the top value for adapting $K_{\rm FB}$ is calculated from f_0 and V_b . Both values are measured from the existing current and voltage sensors. In addition, (9) is only added to the code and operated when including the loop-cancellation technique. Consequently, the system is always stable until the rated power can be achieved. $K_{\rm FB}$ varies when $P_{\rm CPL}$ changes.

Fig. 8 shows the analytical results of adaptive stabilization via the dominant eigenvalue plots. It demonstrates that the

o. Resistive Load 7. Low Voltage DC Por 8. Digital Multimeters 9. Oscilloscore

Fig. 10. Validation of the unstable point prediction and instability mitigation. (a) Simulation results. (b) Experimental results.

real roots of the dominant eigenvalues with the adaptable $K_{\rm FB}$ are always on the left-hand side of the *s* plane. $K_{\rm FB}$ is slightly increased following the proposed adaptive equation in (9) until $K_{\rm FB}$ is equal to 1.449 at the rated power of 2.2 kW.

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply

in Fig. 10(a) and the experimental results in Fig. 10(b) demonstrate the huge oscillation of V_b , which is no constant within the range of 250–280 V, as specified by the MIL-STD-704F standard. Furthermore, it has a ripple voltage equal to 67.4 V in the simulation and 45 V in the experiment, which does not follow the standard specifying the maximum ripple voltage in the steady state (not exceeding 6 V). This indicates that the analytical, simulation, and experimental results are

Fig. 11 shows the confirmation results for the adaptive stabilization as expected from the analysis in Fig. 8, and the system with an adaptable K_{FB} based on the P_{CPL} level [acquired using the proposed equation in (9)] is always stable

stabilization based on the P_{CPL} level is required.

 $K_{\rm FB}$ must be increased to be appropriate for mitigation

and to maintain system stability. Therefore, adaptive

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply.

calculating the proposed approach's adaptive gain is defined from the polynomial curve fitting based on the eigenvalue plot using the proposed model. If the system parameters are changed, the process of defining the adaptive stabilization equation is repeated following the summarized procedure in Fig. 13. First, a sufficiently small K_{FB} is defined for each P_{CPI} within the rated power via the stability analysis. Then,

the instability line is calculated from the stability analysis results and used for polynomial curve fitting. The polynomial curve fitting is performed until the polynomial equation is equivalent to the instability line. Consequently, the adaptive stabilization equation is defined. Thus, in this context, providing the proposed adaptive stabilization represents a convenient and flexible approach, whereas a general and simple equation of $K_{\rm FB}$ can be developed in future studies. Moreover, adaptive stabilization for a realistic potential architecture of MEA and multigenerator (PMSG) single-bus dc distribution MEA power

APPENDIX The system parameters are given as follows: V_S = The system parameters are given as follows: $V_s = 100 V_{\text{rms/phase}}$, $f_c = 400 \text{ Hz}$, $R_{ac} = 0.7 \Omega$, $L_{ac} = 2 \text{ mH}$, $C_{dc} = 1.45 \text{ mF}$, $R_c = 5.54 \text{ mQ}$, $L_c = 16.34 \mu\text{H}$, $C_b = 0.99 \text{ mF}$, $R_L = 60 \Omega$, $V_{ds}^* = 0 \text{ V}$, $V_o^* = 270 \text{ V}$, $I_d^* = 0 \text{ A}$, $K_D = 0.8$,

 $K_{pv} = 1.288, K_{iv} = 343.462, K_{pd} = K_{pq} = 17.069, K_{id} = K_{iq} = 78956.835, L_{Buck} = 5.094 \text{ mH}, C_{Buck} = 474.1 \ \mu\text{F},$

systems can also be considered.

 $R_{\text{Buck}} = 8.1 \ \Omega$, and $P_{\text{CPL(rated)}} = 2.2 \ \text{kW}$.

- wan constant power loads without load performance compromise in DC microgrids," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 62, no. 7, pp. 4552–4562, Jul. 2015.
  A. A. A. Radwan and Y. A.-R.-I. Mohamed, "Linear active stabilization of converter-dominated DC microgrids," *IEEE Trans. Start Grid*, vol. 3, no. 1, pp. 203–216, Mar. 2012.
  Y. Li, L. R. Vannorsdel, A. J. Zirger, M. Norris, and D. Makismovic, "Current mode control for boost converters with constant power loads," *IEEE Trans. Cheratity Syst.*, vol. 59, no. 1, pp. 198–206, Jan. 2012.
  X. Zhang, L. Xu, Y. Li, Z. Zheng, and K. Wang, "Stabilization and assessment of interaction dynamics for more electric aircraft," in *Proc. IEEE 8th Int. Power Electron. Motion Control Conf.*, Hefei, China, May 2016, pp. 1–7.
  Y. A.-R.-I. Mohamed, A. A. A. Radwan, and T. K. Lee, "Decoupled reference-voltage-vased active DC-link stabilization for PMSM drives with tight-speed regulation," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 59, no. 12, pp. 94523–4536, Dec. 2012.
  P. Magne, D. Marx, B. Nahid-Moharakeh, and S. Pierfederici, "Large-signal stabilization of a DC-link supplying a constant power load using a virtual capacitor: Impact on the domain of attraction," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 49, no. 3, pp. 878–887, May 2012.
  P. Magne, B. Nahid-Moharakeh, and S. Pierfederici, "Active stabilization of DC microgrids without remote sensors for more electric aircraft," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 49, no. 3, pp. 878–887, May 2012.
  Y. Huangfu, S. Pang, B. Nahid-Moharakeh, and S. Pierfederici, "Active stabilization of DC microgrids without remote sensors for more electric aircraft," *IEEE Trans. Ind. Appl.*, vol. 49, no. 3, pp. 878–887, May 2012.
  Y. Huangfu, S. Pang, B. Nahid-Moharakeh, La Charder, and F. Gao, "Stability analysis and active stabilization of on-board DC power converter system with input filter," *IEEE Trans. Ind. Electron.*, vol. 65, no. 1, pp. 790–799, Jan. 2018.

Authorized licensed use limited to: Suranaree University of Technology provided by UniNet. Downloaded on October 01,2021 at 03:04:36 UTC from IEEE Xplore. Restrictions apply

2

and provide the DC bus voltage response both in the transient and the steady-state following on the MIL-STD-704F standard.

Keywords

more electric aircraft; vector control; conventional method; droop controller; permanent magnet synchronous generator; active front end rectifier; constant power load

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างมาก รวมถึงเมื่อมีการคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่ง<mark>แวด</mark>ล้อม ประสิทธิภาพของการใช้เชื้อเพลิงและน้ำหนักโ<mark>ดยรว</mark>มของ เครื่องบิน วิศวกรรมการบินและอวกาศสมัยใหม่จึงมีแนวคิด และแนวโน้มในการพัฒนา "เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น (More Electric Aircraft : MEA)" โดยพยายามจะแทนที่การ ใช้แหล่งพลังงานย่อยซึ่งเป็นแหล่งพลังงานส<mark>ำหรับ</mark>โหลดทั้งหมด ู บนเครื่องบินและเป็นแหล่งพลังงานที่ได้ม<mark>าจากเ</mark>ครื่องยนต์ของ เครื่องบินที่เป็นแหล่งพลังงานหลั<mark>ก</mark> จากเดิม 4 ระบบ คือ ระบบไฟฟ้า (electrical system) ระบบนิวเมติก (pneumatic) ระบบไฮดรอลิก (hydraulic system) และ ระบบทางกล (mechanical system) ในสถาปัตยกรรมของ เครื่องบินยุคแรกหรือรุ่นแรก (conventional aircraft) ด้วย การใช้แหล่งพลังงานย่อยจากระบบไฟฟ้าเพียงระบบเดียว ในสถาปัตยกรรมของเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น ระบบควบคุมอากาศภายในห้องโดยสาร (Environmental Control System : ECS) ระบบป้องกัน และละลายน้ำแข็งบนปีกของเครื่องบิน (Wings Ice Protection System : WIPS) จากเดิมที่ใช้ระบบนิวเมติก จะถูกแทนที่ด้วยการใช้ปั้มลมไฟฟ้า (electrical air pumps) และอุปกรณ์ให้ความร้อนด้วยไฟฟ้า (electrical heaters) ตัวขับเร้าแบบไฮดรอลิก (hydralic actuators) จะถูกแทนที่ ด้วยการใช้ตัวขับเร้าแบบกลไฟฟ้า (electro-mechanical actuators) และการปั้มน้ำมันเชื้อเพลิงของเครื่องยนต์ (fuel and oil pumping) ที่ใช้ระบบทางกลจะถูกแทนที่ด้วยการใช้ ระบบไฟฟ้าที่อาศัยปั้มเชื้อเพลิงไฟฟ้าและอุปกรณ์เสริม (electrical fuel-pumping ancillaries) เป็นต้น ซึ่งระบบ ไฟฟ้าเป็นระบบเดียวที่ถูกเลือกใช้งานเนื่องจากพลังงานไฟฟ้า เป็นพลังงานที่สะอาด มีความยึดหยุ่นและสามารถประยุกต์ ใช้งานได้อย่างกว้างขวาง อีกทั้งระบบไฟฟ้ายังมีข้อได้เปรียบที่

สำคัญในแง่ของการวินิจฉัยขั้นสูง (advanced diagnostics) ที่สามารถคาดการณ์หรือทำนายความผิดปกติและ ความผิดพร่อง ตลอดจนอายุการใช้งานของอุปกรณ์ในระบบ ซึ่งสามารถใช้สำหรับการบำรงรักษาเชิงป้องกัน (preventative maintenance) ได้ ดังนั้นเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้า มากขึ้นจึงมีข้อดีเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องบินในยคแรกคือ มีต้นทุนการทำงาน การใช้เชื้อเพลิง น้ำหนักโดยรวม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และค่าบำรุงรักษาระบบที่ลดลง ใ<mark>น</mark>ขณะที่ประสิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของระบบเพิ่มสูงขึ้น โดยระบบจำหน่ายกำลังไฟฟ้าที่ถูกนำมาใช้เป็นแหล่งงานย่อย อันดับแรกในสถาปัตยกรรมของเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นคือ ระบ<mark>บจำห</mark>น่ายแบบไฟฟ้ากระแสสลับ (AC distribution system) ดังเช่น โบอิ้ง 767 (Boeing 767) และแอร์บัส เอ 330 (Airbus A330) เป็นต้น จากนั้นพัฒนามาเป็น ระบบจำหน่ายแบบผสม (hybrid distribution system) ที่ใช้ ทั้งไฟฟ้ากระแสสลับร่วมกับไฟฟ้ากระแสตรง เช่น โบอิ้ง 787 (Boeing 787) และแอร์บัส เอ380 (Airbus A380) เป็นต้น แต่ในปัจจุบันและในอนาคตมีแนวโน้มที่จะใช้ระบบจำหน่าย แบบไฟฟ้ากระแสตรง (DC distribution system) เนื่องจากมี <mark>ข้อดีคือ มีประ</mark>สิทธิภาพและความน่าเชื่อถือของระบบสูง <mark>ไม่จำเป็นต้อ</mark>งมีอุปกรณ์สำหรับชดเชยกำลังไฟฟ้ารีแอกทีฟ ทำให้มีน้ำหนักเบาและสามารถลดกำลังงานสูญเสียที่เกิดขึ้น ในระบบได้ [1-6]

การใช้ระบบไฟฟ้าเพียงระบบเดียวเป็นแหล่งพลังงานย่อย สำหรับโหลดทั้งหมดบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นส่งผลให้ ปริมาณพลังงานไฟฟ้าที่ต้องใช้ภายในระบบเพิ่มขึ้นอย่างมาก ดังนั้น ค วาม ท้าทาย อ ย่าง หนึ่ง ข อ ง วิ ศ ว ก ร ร ม ไฟ ฟ้า ในอุตสาหกรรมวิศวกรรมการบินและอวกาศคือ การออกแบบ ระบบไฟฟ้ากำลัง (Electrical Power System : EPS) และ การจัดการพลังงานไฟฟ้าให้มีคุณสมบัติและประสิทธิภาพ เป็นไปตามข้อกำหนดและมาตรฐาน ซึ่งอิเล็กทรอนิกส์กำลัง

(power electronics) เป็นเทคโนโลยีที่สำคัญที่สุดสำหรับ เครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น หากไม่มีความก้าวหน้าและ การประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์กำลังแนวโน้ม และการพัฒนาเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นแทบจะไม่มี ความเป็นไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวงจรแปลงผันกำลัง (power converters) ที่ถูกนำมาใช้ในการแปลงและควบคุมพ<mark>ลังง</mark>าน ไฟฟ้าภายในระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินทั้งในส่<mark>วนข</mark>อง บัสไฟฟ้าหลัก (main bus) และบัสไฟฟ้าย่อย ยกตัวอย่างเช่น วงจรเรียงกระแสที่ใช้แปลงไฟฟ้ากระแสสลับที่ได้จาก เครื่องยนต์และเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้เป็นไฟฟ้า<mark>ก</mark>ระแสตรง สำหรับบัสไฟฟ้าหลัก วงจรแปลงผันเอซีเป็นดีซี ดี<mark>ซีเ</mark>ป็นดีซี ดีซี เป็นเอซี และเอซีเป็นเอซี สำหรับโหลดต่าง ๆ ในบัสไฟฟ้าย่อย เป็นต้น [2-4,7] ด้วยเหตนี้การออกแบ<mark>บตัวค</mark>วบคมของ วงจรแปลงผันกำลังในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นโดยเฉพาะ อย่างยิ่งวงจรแปลงผันกำลังของบัสไฟฟ้าหลัก ซึ่งทำหน้าที่ ในการแปลงและควบคุมพลังงานไฟ<mark>ฟ้าสำ</mark>หรับโหลดทั้งหมดจึง เป็นสิ่งสำคัญและต้องคำนึงถึงเป็นอันดับต้น ๆ ในขั้นตอนการ ออกแบบระบบ เนื่องจากการควบคุมให้ระบบสามารถทำงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ผลการตอบสนองเป็นไปตาม มาตรฐานที่กำหนดสามารถเพิ่มความน่าเชื่อถือให้กับระบบ โดยรวมได้ ดังนั้นบทค<mark>วามนี้</mark>จึงนำเสนอการออกแบบตัวควบคม ของระบบไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรงที่ใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวรและวงจรเรียงกระแสภาคหน้า แบบแอกทีฟในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นโดยใช้วิธีการแบบ ดั้งเดิมผ่านการเทียบสัมประสิทธิ์ที่อาศัยฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิด ของตัวควบคม โดยฟังก์ชันถ่ายโอนว<mark>งปิดดังกล่าว</mark>พิสูจน์ได้จาก สมการพลวัตของระบบ การตรวจสอบสมรรถนะของ ตัวควบคุมที่ได้รับการออกแบบด้วยวิธีการที่นำเสนอ ในบทความนี้จะอาศัยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรม MATLAB และผลจากชดทดสอบที่ได้สร้างขึ้น ในห้องปฏิบัติการ ซึ่งผลการตรวจสอบแสดงให้เห็นว่า ตัวควบคุมที่ได้สามารถควบคุมให้ผลการตอบสนองของแรงดัน บัสไฟฟ้ากระแสตรงทั้งในสภาวะชั่วคร่และในสภาวะอยู่ตัว เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ได้

บทความนี้ประกอบด้วยห้าส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นบทนำ ส่วนที่สองกล่าวถึงระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ส่วนที่สามเป็นการอธิบายการออกแบบตัวควบคุมของระบบ ไฟฟ้าที่พิจารณา ส่วนที่สี่นำเสนอผลการตรวจสอบสมรรถนะ ของตัวควบคุมด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์และ ผลจากชุดทดสอบที่ได้สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการ และส่วนที่ห้า เป็นสรุปและแนวทางสำหรับงานวิจัยในอนาคต

2. ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาในบทความนี้คือ ระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นที่มีระบบจำหน่ายแบบ ไฟฟ้ากระแสตรง แบบเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเดี่ยวและบัสเดี่ยว (single-generator-single-bus) แสดงได้ดังรูปที่ 1 ซึ่ง ประกอบด้วย 6 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวร (Permanent Magnet Synchronous Generator : PMSG) ทำหน้าที่ผลิตไฟฟ้ากระแสสลับด้วยการ เปลี่ยนพลังงานกลจากกังหัน (turbine) ของเครื่องยนต์ให้เป็น พลังงานไฟฟ้า ส่วนที่ 2 วงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ (Active Front-End rectifier : AFE) ทำหน้าที่ในการแปลง ไฟฟ้ากระแสสลับที่ได้จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าให้เป็น ไฟฟ้ากระแสตรงเพื่อใช้เป็นแหล่งพลังงานสำหรับโหลด ทั้งหมดบนเครื่องบิน ส่วนที่ 3 ตัวเก็บประจทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรง (DC-link capacitor) ทำหน้าที่ลด แรงดันพลิ้ว (ripple voltage) ของแรงดันไฟฟ้ากระแสตรง ที่ได้จากวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟให้มีลักษณะ สัญญาณที่เรียบและคงที่มากขึ้น ส่วนที่ 4 สายส่งกำลังไฟฟ้า ทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (DC transmission line) ส่วนที่ 5 <mark>โหลดทั้งหมด</mark>ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ประกอบด้วย โหลดความต้านทานซึ่งใช้แทนโหลดที่เกิดจาก ระบบป้องกันและละลายน้ำแข็งบนปีกของเครื่องบิน โหลดตู้ตัวเก็บประจุไฟฟ้า (capacitor bank) และโหลด กำลังไฟฟ้าคงตัว (Constant Power Loads : CPLs) ซึ่งเป็น พฤติกรรมของวงจรแปลงผันกำลังที่มีการควบคุม เช่น วงจร แปลงผันกำลังที่เชื่อมต่อกับมอเตอร์ไฟฟ้าเพื่อควบคุม กระแสไฟฟ้าและความเร็วรอบของมอเตอร์ วงจรแปลงผันเอซี เป็นดีซีหรือดีซีเป็นดีซีที่มีการควบคุมสัญญาณขาออก เป็นต้น ซึ่งโหลดโดยส่วนใหญ่ของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้ามากขึ้นเป็นโหลดประเภทนี้ [3,5,6] และส่วนที่ 6 ระบบ ควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังที่พิจารณาดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทา ในรูปที่ 1 ซึ่งเป็นตัวควบคุมแบบเวกเตอร์ (vector controller)

3

รูปที่ 1 ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

บนแกนหมุนดีคิว (dq-axis) ประกอบด้วย ตัวควบคุม กระแสไฟฟ้า (current controllers) เป็นลูปควบคุมภายใน ตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้า (voltage controller) และตัวควบคุม แบบดรูป (Droop Controller) เป็นลูปควบคุมภายนอก โดยตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีจะทำหน้าที่ใน การควบคุมให้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าชิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร มีการทำงานแบบฟลักซ์เต็ม (full flux operation) และ ควบคุมให้ตัวประกอบกำลัง (power factor : pf) ของระบบ มีค่าเท่ากับหนึ่ง (unity power factor) ด้วยการกำหนดให้ กระแสไฟฟ้าอ้างอิงบนแกนหมุนดีเท่ากับศูนย์ $(I_d^* = 0)$ ในขณะที่ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิว และตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าจะทำหน้าที่ในการควบคุม แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรง (V,,) ให้มีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ซึ่งแรงดันไฟฟ้าอ้างอิง (nominal voltage : V) จะถูกกำหนดให้เท่ากับ 270 V [8] และตัวควบคุมแบบดรูปจะทำหน้าที่ในการควบคุมการแบ่ง กระแสไฟฟ้า (current sharing) หรือการแบ่งกำลังไฟฟ้า (power sharing) จากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่องไปยัง โหลดทั้งหมดบนเครื่องบินเพื่อให้เป็นไปตามลักษณะเฉพาะของ

แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า (V-I droop characteristic) ที่ได้กำหนดและออกแบบไว้ ซึ่งสัญญาณควบคุมขาออกของ ดัวควบคุมแบบดรูปคือ แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงอ้างอิงของ ลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า (V^{*}_d)

จากแผนผังของระบบควบคุมดังแสดงด้วยพื้นที่สีเทา ในรูปที่ 1 จะสังเกตได้ว่า ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าและ ตัวควบคุมแรงตันไฟฟ้าของระบบที่พิจารณาเป็นตัวควบคุมพีไอ (Pl controller) ซึ่งในบทความนี้จะนำเสนอการออกแบบ ตัวควบคุมดังกล่าวด้วยวิธีการแบบดั้งเดิม (conventional method) พร้อมทั้งนำเสนอการออกแบบตัวควบคุมแบบดรูป ที่อาศัยลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า ซึ่งกำหนดได้จากมาตรฐาน MIL-STD-704F โดยรายละเอียด การออกแบบตัวควบคุมทั้งหมดแสดงได้ดังหัวข้อที่ 3

3. การออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังที่พิจารณา

การออกแบบตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่พิจารณาสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

3.1 การออกแบบตัวควบคุมกระแสไฟฟ้า

ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าทำหน้าที่ในการควบคุม กระแสสเตเตอร์ (stator current) ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า

ซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร ซึ่งสมการพลวัต (dynamic equation) ของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร บนแกนหมุนดีคิวในกรอบอ้างอิงซิงโครนัส (synchronously rotating reference frame) [5,6,9] แสดงได้ดังสมการที่ (1) โดยสมการที่ (1) นี้จะถูกใช้เพื่อหาฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิด (closed-loop transfer function) สำหรับการออกแบบ ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าของระบบที่พิจารณา

$$\begin{cases} I_d = -\frac{R_s}{L_d}I_d + \frac{\omega_c L_q}{L_d}I_q - \frac{1}{L_d}V_d \\ I_q = -\frac{\omega_c L_d}{L_q}I_d - \frac{R_s}{L_q}I_q - \frac{1}{L_q}V_q + \frac{\omega_c \phi_m}{L_q} \end{cases}$$
(1)

โดยที่ R_{i} คือความต้านทานของขดลวดสเตเตอร์ (stator resistance) L_{d} , L_{q} คือความเหนี่ยวน้ำบนแกนหมุนดีคิว (inductance on dq-axis) ϕ_{m} คือฟลักซ์เชื่อมโยงของ แม่เหล็กถาวร (permanent magnet flux linkage) ω_{e} คือ ความเร็วเชิงมุมทางไฟฟ้าของโรเตอร์ (electrical rotor angular velocity) I_{d} , I_{q} คือกระแสสเตเตอร์บนแกนหมุน ดีคิว และ V_{d} , V_{q} คือแรงดันสเตเตอร์บนแกนหมุนดีคิว (stator voltage on dq-axis)

3.1.1 ตัวควบคุม<mark>กระแสไฟฟ้า</mark>บนแกนหมุนดี

จากสมการที่ (1) <mark>พิจารณาเฉพาะสมการอนุพันธ์ของ</mark> กระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนดีนั่น<mark>คือ</mark>

$$\frac{d}{dt}I_d = -\frac{R_s}{L_d}I_d + \frac{\omega_c L_q}{L_d}I_q - \frac{1}{L_d}V_d \qquad (1)$$

กำหนดให้พจน์ชดเชย (compensation term) สามารถ คำนวณได้ดังสมการที่ (3)

$$V_d' = V_d - \omega_e L_q I_q \tag{3}$$

ดังนั้นจากสมการที่ (2) และสมการที่ (3) จะสามารถจัดรูป สมการอนุพันธ์ของกระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนดีได้ใหม่ ดังสมการที่ (4)

$L_d \frac{d}{dt} I_d = -R_s I_d - V_d' \tag{4}$

สมการที่ (4) เป็นสมการที่อยู่ในโดเมนเวลา (time domain : t domain) เมื่อแปลงสมการดังกล่าวด้วยการแปลง ลาปลาช (laplace transform) และกำหนดให้เงื่อนไขเริ่มต้น ของตัวแปรทุกตัวเป็นศูนย์ จะได้สมการพีชคณิตที่อยู่บนโดเมน ความถี่ (frequency domain : s domain) ดังแสดงใน สมการที่ (5) และเมื่อจัดรูปสมการที่ (5) ใหม่ ดังนั้นจะได้ ฟังก์ชันถ่ายโอนของระบบ (plant) แสดงดังสมการที่ (6)

$$sL_{d}I_{d}(s) = -R_{s}I_{d}(s) - V_{d}'(s)$$
(5)

$$\frac{I_d(s)}{V'_d(s)} = -\frac{1}{sL_d + R_s}$$
(6)

กำหนดให้ K_{pd} และ K_{id} คือพารามิเตอร์ของ ดัวควบคุมพีโอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี ดังนั้นแผนภาพบล็อก (block diagram) ของลูปการควบคุม กระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีแสดงได้ดังรูปที่ 2 และเมื่อ วิเคราะห์แผนภาพบล็อกดังกล่าว ฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของ ลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีสามารถคำนวณ ได้จากสมการที่ (7)

$$I_d^* \xrightarrow{+} K_{pd} + \frac{K_{id}}{s} V_d^* \xrightarrow{-1} I_d$$
PI controller
Plant
Plant

รูปที่ 2 แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี

$$\frac{d}{d} = \frac{\left(-sK_{pd} - K_{id}\right)\left(\frac{1}{L_d}\right)}{s^2 + s\left(\frac{R_s - K_{pd}}{L_d}\right) - \frac{K_{id}}{L_d}}$$
(7)

เมื่อฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของระบบอันดับสองมาตรฐาน (standard second-order system) แสดงได้ดังสมการที่ (8)

5

$$\frac{C(s)}{R(s)} = \frac{\omega_n^2}{s^2 + 2\zeta\omega_n s + \omega_n^2}$$
(8)

ตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้า บนแกนหมุนดีสามารถออกแบบได้ด้วยการเทียบสัมประสิทธิ์ ระหว่างพหุนามตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของ ตัวควบคุมในสมการที่ (7) กับพหุนามตัวหารของ ฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของระบบอันดับสองมาตรฐานใน สมการที่ (8) ดังนั้นค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอดังกล่าว สามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (9)

$$\begin{cases} K_{pd} = R_s - 2\zeta_i \omega_{ni} L_d \\ K_{id} = -L_d \omega_{ni}^2 \end{cases}$$
(9)

โดยที่ ω_{ni} คือความถี่ธรรมชาติ (natural frequency) ของลูปกระแสไฟฟ้า และ ζ , คืออัตราส่วนการหน่วง (damping ratio) ของลูปกระแสไฟฟ้า

3.1.2 ตัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิว พิจารณาเฉพาะสมการอนุพันธ์ของกระแสสเตเตอร์ บนแกนหมุนคิวในสมการที่ (1) นั่นคือ

$$\frac{d}{dt}I_q = -\frac{\omega_e L_d}{L_q}I_d - \frac{R_e}{L_q}I_q - \frac{1}{L_q}V_q + \frac{\omega_e \phi_m}{L_q}$$
(10)

กำหนดให้พจน์ชดเชยสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (11)

$$V'_q = V_q + \omega_e L_d I_d - \omega_e \phi_m \tag{11}$$

ดังนั้นจากสมการที่ (10) และสมการที่ (11) จะสามารถ จัดรูปสมการอนุพันธ์ของกระแสสเตเตอร์บนแกนหมุนคิว ได้ใหม่ดังสมการที่ (12)

$$L_q \frac{d}{dt} I_q = -R_s I_q - V_q' \tag{12}$$

จากสมการที่ (12) จะสังเกตได้ว่า มีพจน์ของสมการที่ คล้ายกับสมการที่ (4) ดังนั้นการออกแบบตัวควบคุมพีไอของ ลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิวสามารถดำเนินการ ได้เช่นเดียวกับการออกแบบตัวควบคุมของลูปกระแสไฟฟ้า บนแกนหมุนดี แต่จะมีความแตกต่างกันที่พจน์ชดเชยดัง สมการที่ (3) และสมการที่ (11) เท่านั้น เมื่อกำหนดให้ *K_{PP}* และ *K_{IP}* คือพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอของลูปการ ควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนคิว ค่าพารามิเตอร์ของ ตัวควบคุมพีไอดังกล่าวจะสามารถคำนวณได้ดังสมการที่ (13)

$$\begin{cases} K_{pq} = R_s - 2\zeta_i \omega_{ni} L_q \\ K_{iq} = -L_q \omega_{ni}^2 \end{cases}$$
(13)

3.2 การออกแบบตัวควบคุมแรงดันไฟฟ้า

พิจารณาระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินในรูปที่ 1 ทางด้าน ไฟฟ้ากระแสตรงโดยประยุกต์ใช้กฎกระแสไฟฟ้าของ เคอร์ซอฟฟ์ (Kirchhoff's current law : KCL) วิเคราะห์ที่ โนด A (Node A) จะได้สมการอนุพันธ์ของแรงดันไฟฟ้าที่ ตกคร่อมด้วเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงแสดงดัง สมการที่ (14) ซึ่งสมการที่ (14) นี้จะถูกนำไปใช้เพื่อหา ฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดสำหรับการออกแบบตัวควบคุม แรงดันไฟฟ้าของระบบที่พิจารณา

$$-I_c$$
 (14)

เมื่อความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไฟฟ้าทางด้าน ไฟฟ้ากระแสสลับที่ถูกแปลงให้อยู่บนแกนหมุนดีคิวแล้วกับ กระแสไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงของวงจรเรียงกระแส ภาคหน้าแบบแอกทีฟเป็นดังสมการที่ (15) [3,6,10] นั่นคือ

 $C_{dc} \frac{d}{dt} V_{dc} = I_{dc}$

$$I_{dc} = \frac{3}{4} \left(m I_d + m I_q \right) \tag{15}$$

กำหนดให้ I ซึ่งก็คือกระแสไฟฟ้าที่ไหลผ่านสายส่ง กำลังไฟฟ้าทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงหรือกระแสไฟฟ้าที่ไหลไป ยังโหลดทั้งหมดของเครื่องบินเป็นสัญญาณรบกวน (disturbance) ซึ่งสามารถละทิ้งในขั้นตอนการออกแบบ ดัวควบคุมได้ [10] และเมื่อกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดี

.

ถูกควบคุมให้มีค่าเท่ากับศูนย์ (*I_a* = *I_a*⁺ = 0) ดังนั้นจาก สมการที่ (14) สมการที่ (15) และข้อกำหนดดังกล่าว สมการอนุพันธ์ของแรงดันไฟฟ้าที่ตกคร่อมตัวเก็บประจุ ทางด้านไฟฟ้ากระแสตรงในสมการที่ (14) สามารถจัดรูปใหม่ ได้ดังสมการที่ (16)

$$C_{dc} \frac{d}{dt} V_{dc} = \frac{3}{4} m I_q \tag{16}$$

ดำเนินการแปลงลาปลาซสมการที่ (16) และกำหนดให้ เงื่อนไขเริ่มต้นของตัวแปรทุกตัวเป็นศูนย์ จะได้สมการพีชคณิต ที่อยู่บนโดเมนความถี่ดังแสดงในสมการที่ (17) และเมื่อจัดรูป สมการที่ (17) ใหม่ ดังนั้นจะได้ฟังก์ชันถ่<mark>ายโอน</mark>ของระบบ แสดงดังสมการที่ (18)

$$sC_{dc}V_{dc}(s) = \frac{3}{4}mI_{q}(s)$$
 (17)

 $\frac{V_{dc}(s)}{I_{q}(s)} = \frac{3}{4}m \cdot \frac{1}{sC_{dc}}$ (18) กำหนดให้ K_{pv} และ K_{hv} คือพารามิเตอร์ของ

ตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า ดังนั้น แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้าสามารถแสดง ได้ดังรูปที่ 3 และเมื่อวิเคราะห์แผนภาพบล็อกดังกล่าว ฟังก์ชัน ถ่ายโอนวงปิดของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้าสามารถคำนวณ ได้จากสมการที่ (19)

$$V_{dc}^{*} \longrightarrow \underbrace{K_{pv} + \frac{K_{hv}}{s}}_{\text{PI controller}} \longrightarrow \underbrace{\frac{3}{4}m\frac{1}{sC_{dc}}}_{\text{Plant}} \longrightarrow V_{dc}$$

รูปที่ 3 แผนภาพบล็อกของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า

$$\frac{V_{dc}}{V_{dc}^{*}} = \frac{\left(sK_{pv} + K_{h}\right)\left(3m\right)\left(\frac{1}{4C_{dc}}\right)}{s^{2} + s\left(\frac{3mK_{pv}}{4C_{dc}}\right) + \frac{3mK_{hv}}{4C_{dc}}}$$
(19)

ตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า สามารถออกแบบได้ด้วยการเทียบสัมประสิทธิ์ระหว่างพหุนาม ตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของตัวควบคุมใน สมการที่ (19) กับพหุนามตัวหารของฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของ ระบบอันดับสองมาตรฐานในสมการที่ (8) ดังนั้น ค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมพีไอดังกล่าวสามารถคำนวณได้ ดังสมการที่ (20)

$$\begin{aligned} \zeta_{pv} &= \frac{8\zeta_{v}\omega_{nv}C_{dc}}{3m}\\ \zeta_{nv} &= \frac{4C_{dc}\omega_{nv}^{2}}{3m} \end{aligned} \tag{20}$$

โดยที่ ω_m คือความถี่ธรรมชาติของลูปแรงดันไฟฟ้า ζ_{r} คืออัตราส่วนการหน่วงของลูปแรงดันไฟฟ้า และ m คือค่าดัชนีการมอดูเลต (modulation index) ของ วงจร<mark>เรียง</mark>กระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ

3.3 การออกแบบตัวควบคุมแบบดรูป

รูปที่ 4 ลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าสำหรับ การควบคุมแบบครูป

การออกแบบตัวควบคุมแบบดรูปของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาในรูปที่ 1 จะอาศัยลักษณะเฉพาะของ แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าดังแสดงในรูปที่ 4 ซึ่งจากรูป จะสังเกตได้ว่า อัตราการขยายดรูป (droop gain : K_D) ซึ่งเป็นพารามิเตอร์ของตัวควบคุมแบบดรูปคือความชันของ กราฟลักษณะเฉพาะของแรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้า เมื่อหาค่าความชันของกราฟดังกล่าวโดยอ้างอิงมาตรฐาน MIL-STD-704F ที่กำหนดให้ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่มี

1

ระบบจำหน่ายแบบไฟ ฟ้ากระแสตรงขนาด 270 V แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงที่บัสหลัก (main bus หรือ DC bus) ในสภาวะอยู่ตัวจะต้องมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V [8] ดังนั้นค่าอัตราการขยายดรูปสำหรับระบบไฟฟ้าที่พิจารณา สามารถคำนวณได้จากสมการที่ (21) ซึ่งค่าอัตราการขยายดรูป ที่คำนวณได้นี้จะถูกนำไปใช้สำหรับการกำหนดค่า แรงดันไฟฟ้ากระแสตรงอ้างอิงของถูปการควบคุมแรงดันไฟฟ้า (V_{dc}^{*}) ด้วยสมการของการควบคุมแบบดรูปโหมดแรงดัน (voltage mode droop control) ดังสมการที่ (22) [4,5] เพื่อควบคุมการแบ่งกระแสไฟฟ้าหรือควบคุมการแบ่ง กำลังไฟฟ้าจากเครื่องกำเนิดไฟฟ้าแต่ละเครื่องไปยัง โหลดทั้งหมดบนเครื่องบิน

$$K_{D} = \frac{V_{dc,\max} - V_{dc,\min}}{I_{o,\max}} = \frac{280 - 250}{I_{o,\max}} = \frac{30}{I_{o,\max}}$$
(21)
$$V_{dc}^{*} = V_{o}^{*} - K_{D}I_{o}$$
(22)

โดยที่ V°ู้ คือ ระดับแรงดันไฟฟ้าอ้างอิงของระบบ I คือ กระแสไฟฟ้าของโหลด

4. การตรวจสอบสมรรถนะของตัวควบคุม

ในหัวข้อที่ 4 นี้จะเป็นการนำเสนอการตรวจสอบ สมรรถนะของดัวควบคุมที่ออกแบบได้จากวิธีการที่นำเสนอใน บทความนี้ด้วยการจำลองสถานการณ์บนคอมพิวเตอร์โดยใช้ โปรแกรม MATLAB และผลที่ได้จากชุดทดสอบ โดยชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ในรูปที่ 1 ที่ได้สร้างขึ้น ณ ห้องปฏิบัติของสถาบันเทคโนโลยี การบินและอวกาศ (Institute for Aerospace Technology) มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม (University of Nottingham) สหราชอาณาจักร (United Kingdom) แสดงได้ดังรูปที่ 5 ซึ่งในกรณีนี้ชุดทดสอบจะถูกปรับลดขนาดของพิกัดกำลังลง เนื่องจากข้อจำกัดของอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการ และนอกจากนี้แล้วได้ใช้แหล่งจ่ายไฟฟ้ากระแสสลับแบบ โปรแกรมได้ (programmable AC power supply) แทน เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัสชนิดแม่เหล็กถาวร และใช้ วงจรแปลงผันแบบบัคก์ (buck converter) ที่มีการควบคุม แรงดันที่ตกคร่อมตัวด้านทานเป็นโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว

ร**ูปที่ 5** ชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา

จากรายละเอียดการออกแบบตัวควบคุมที่ได้นำเสนอไว้ ในหัวข้อที่ 3 ดัวควบคุมกระแสไฟฟ้าบนแกนหมุนดีคิว ดัวควบคุมแรงดันไฟฟ้าและตัวควบคุมแบบดรูป สามารถ ออกแบบได้ด้วยสมการที่ (9) สมการที่ (13) สมการที่ (20) และสมการที่ (21) ตามลำดับ กำหนดให้ $\zeta_v = \zeta_i = 0.707$, $\omega_w = 2\pi \times 100 \text{ rad/s}$, $\omega_w = 10\omega_w = 10(2\pi \times 100) \text{ rad/s}$ ซึ่งคำนวณจากเปอร์เซ็นต์การพุ่งเกิน (percent overshoot : P.O.) เท่ากับ 5% และเวลาเข้าที่ (settling time : T_s) เท่ากับหรือน้อยกว่า 0.04 วินาที โดยอ้างอิงตามมาตรฐาน MIL-STD-704F [8] และเมื่อพารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้า ที่พิจารณามีค่าตามที่แสดงไว้ในภาคผนวก ดังนั้นจะได้ ค่าพารามิเตอร์ของตัวควบคุมของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบินที่พิจารณาในรูปที่ 1 แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1	ก่าพารามิเตอร์ของตัวควบคมของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา
------------	---

พารามิเตอร์	ค่า	
K_{pd} , K_{pq}	-0.8785	
K_{id} , K_{iq}	-3908.3633	
K _{pv}	1.3162	
K _{iv}	584.8654	
K _D	0.8	

รูปที่ 6 ผลการตรวจสอบสมรรถนะของตัวควบคุม

ผลการตรวจสอบสมรรถ<mark>นะขอ</mark>งตัวควบคุมด้วย สถานการณ์จำลองการเปลี่ยนแปลงโหลดของระบบแสดงได้ดัง รูปที่ 6 โดยรูปที่ 6(a) เป็นผลที่ได้จากการจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์ และรูปที่ 6(b) เป็นผลที่ได้จากชุดทดสอบ ซึ่งทั้งผลจากการจำลองสถานการณ์และจากชุดทดสอบได้ถูก ทดสอบภายใต้สถานการณ์และเงื่อนไขเดียวกันคือ

ในตอนเริ่มต้นของระบบ ค่าโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัว
 (P_{CPL}) จะถูกกำหนดให้มีค่าเท่ากับ 400 W

- ที่เวลา 0.1 วิ<mark>นาที</mark> P_{CPL} จะถูกเพิ่มค่าขึ้น ให้เท่ากับ 600 W

- ที่เวลา 0.2 วินาที P_{CPL} จะถูกลูดค่าลงให้เท่ากับ 400 W อีกครั้ง

โดยจากทั้งรูปที่ 6(a), รูปที่ 6(b) และรูปที่ได้ขยาย จะสังเกตได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่โหลดของระบบมีค่าเพิ่ม มากขึ้นหรือเป็นกรณีที่โหลดของระบบมีค่าสดลง ผลการตอบสนองของแรงดันบัสไฟฟ้ากระแสตรง (V_k) เมื่อตัวควบคุมของระบบมีค่าพารามิเตอร์เป็นดังตารางที่ 1 เป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ทั้งในสภาวะชั่วครู่และ ในสภาวะอยู่ตัว นั่นคือขนาดของแรงดันไฟฟ้าในสภาวะชั่วครู่ มีค่าไม่น้อยกว่า 200 V และไม่พุ่งเกิน 330 V ในขณะที่ แรงดันไฟฟ้าในสภาวะอยู่ตัวมีค่าอยู่ในช่วง 250 V ถึง 280 V โดยมีขนาดของแรงดันพล้้วเท่ากับ 1.7 V ซึ่งน้อยกว่าขนาดของ แรงดับพลิ้วสูงสุดที่มาตรฐานได้กำหนดคือ 6 V และผล การตอบสนองสามารถเข้าสู่สภาวะอยู่ดัวได้ด้วยเวลาที่น้อยกว่า 0.04 วินาที ดังนั้นจึงเป็นการยืนยันได้ว่า ตัวควบคุมที่ออกแบบ ได้ด้วยวิธีการที่นำเสนอในบทความนี้ สามารถควบคุมให้ ผลการตอบสนองของแรงดันบัสไฟฟ้ากระแสตรงของระบบ ไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นทั้งในสภาวะชั่วครู่ และในสภาวะอยู่ดัวเป็นไปตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ได้

5. สรุป

บทความนี้นำเสนอการออกแบบตัวควบคุมของระบบ ไฟฟ้ากำลังแบบกระแสตรงที่ใช้เครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวรและวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ ในเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ด้วยวิธีการแบบตั้งเดิมผ่านการ เทียบสัมประสิทธิ์ที่อาศัยฟังก์ชันถ่ายโอนวงปิดของตัวควบคุม ซึ่งพิสูจน์ได้จากสมการพลวัตของระบบสำหรับการออกแบบ ตัวควบคุมพีไอของลูปการควบคุมกระแสไฟฟ้าและลูปการ ควบ คุมแรงดันไฟฟ้า และอาศัยลักษณะเฉพาะของ แรงดันไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าที่อ้างอิงตามมาตรฐานสำหรับ การออกแบบตัวควบคุมแบบตรูป ผลจากการตรวจสอบ สมรรถนะของตัวควบคุมด้วยการจำลองสถานการณ์ บนคอมพิวเตอร์และผลที่ได้จากซุดทดสอบในห้องปฏิบัติการ สอดคล้องกัน ซึ่งแสดงให้เห็นและยืนยันได้ว่า ตัวควบคุม

ที่ได้รับการออกแบบจากวิธีการที่นำเสนอในบทความนี้ สามารถควบคุมให้ผลการตอบสนองของ แรงดันบัสไฟฟ้ากระแสตรงของระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบิน ที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นทั้งในสภาวะชั่วครู่และในสภาวะอยู่ตัวเป็นไป ตามมาตรฐาน MIL-STD-704F ได้ อย่างไรก็ตามผลก<mark>ารวิจั</mark>ย ที่ได้นำเสนอค่าของโหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวจะอยู่ในช่วง 400 W ถึง 600 W ซึ่งไม่ได้เป็นการทดสอบที่ค่าพิกัดกำลังไฟฟ้า ที่ออกแบบ เนื่องจากเมื่อเพิ่มค่าโหลดให้มากเกินจากนี้จะทำให้ ระบบไฟฟ้าที่พิจารณาขาดเสถียรภาพ อันเนื่องมาจาก โหลดกำลังไฟฟ้าคงตัวนี้มีลักษณะเป็นค่าตัวต้าน<mark>ท</mark>านติดลบ (negative impedance) ต่อระบบโดยรวม ซึ่งส่งผลต่อ เสถียรภาพของระบบ โดยการขาดเสถียร<mark>ภาพอ</mark>าจส่งผลให้ ระบบไม่สามารถทำงานต่อได้หรืออ<mark>าจส่</mark>งผลให้เกิด ความเสียหายต่อระบบโดยรวมได้ [3-6] ดังนั้นสำหรับ การทำนายจุดการขาดเสถียรภาพของระบบ รวมถึง การบรรเทาการขาดเสถียรภา<mark>พเพื่อ</mark>ทำให้ระบบที่ขาด เสถียรภาพกลับมามีเสถียรภาพแล<mark>ะสาม</mark>ารถทำงานต่อได้จนถึง ระดับกำลังไฟฟ้าที่ค่าพิกัดจะไ<mark>ด้</mark>รับการศึกษาและพัฒนาใน งานวิจัยในอนาคต อีกทั้งสถาปัตยกรรมที่เป็นไปได้จริงของ ระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นจะเป็นแบบ บัสเดี่ยวที่ใช้หลายแห<mark>ล่งจ่าย</mark> (single-DC bus-multi-source) ซึ่งจะประกอบด้วยชุดของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าซิงโครนัส ชนิดแม่เหล็กถาวรและวงจรเรียงกระแสภาคหน้าแบบแอกทีฟ (PMSG with AFE) มากกว่า 1 ชุด ดังนั้นการออกแบบ ตัวควบคุมของระบบดังกล่<mark>าวก็จะได้รับการศึกษาและพัฒนา</mark> ในงานวิจัยในอนาคตด้วยเช่นกัน

ภาคมนวก: พารามิเตอร์ของระบบไฟฟ้าที่พิจารณา [4] $R_s = 1.058 \text{ m}\Omega$, $L_d = L_q = 99 \ \mu\text{H}$, Poles (P) = 6, $\phi_m = 0.03644 \text{ V*s/rad}$, $f_c = 400 \text{ Hz}$, $C_{dc} = 1 \text{ mF}$, $R_c = 6 \text{ m}\Omega$, $L_c = 2 \ \mu\text{H}$, $C_b = 0.5 \text{ mF}$, $R_L = 10 \ \Omega$, $L_{Back} = 5.094 \text{ mH}$, $C_{Back} = 474.1 \ \mu\text{F}$, $R_{Back} = 8.1 \ \Omega$, $I_d^* = 0 \text{ A}$, $V_a^* = 270 \text{ V}$, m = 0.8, $P_{CPL(radd)} = 2.2 \text{ kW}$

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ภายใต้ โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) สาขาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ตามสัญญาเลขที่ PHD/0089/2560

เอกสารอ้างอิง

- Rosero JA, Ortaga JA, Aldabas E, Romeral L. Moving towards a more electric aircraft. *IEEE Aerospace and Electronic Systems Magazine*. 2007; 22(3): 3-9.
- [2] Wheeler P, Bozhko SV. The more electric aircraft: technology and challenge. *IEEE Electrification Magazine*. 2014; 2(4): 6-12.
- [3] Areerak KN, Bozhko SV, Asher GM, Lillo LD, Thomas DWP. Stability study of a hybrid AC-DC more-electric aircraft power system. *IEEE Transactions on Aerospace Electronic Systems*. 2012; 48(1): 329-347.
- [4] Gao F, Bozhko SV, Asher G, Wheeler P. Comparative stability study of dc current control strategies for a droop-controlled PMSG system. In: Proceedings of IEEE Energy Conversion Congress and Exposition, ECCE 2015, 20-24 September 2015, Montreal, QC, Canada, USA: IEEE; 2015. p. 6246-6253.
- [5] Gao F, Bozhko S, Costabeber A, Asher G, Wheeler P. Control design and voltage stability analysis of a droop-controlled electrical power system for more electric aircraft. *IEEE Transactions on Industrial Electronics*. 2017; 64(12): 9271-9281.
- [6] Gao F, Zheng X, Bozhko S, Hill C, Asher G. Modal analysis of a PMSG-based dc electrical power system in the more electric aircraft using eigenvalues sensitivity. *IEEE Transactions on Transportation Electrification*. 2015; 1(1): 65-76.

[7] Abu-Rub H, Malinowski M, Al-Haddad K. Power electronics for more electric aircraft. In: Power electronics for renewable energy systems, transportation and industry applications. Wiley IEEE press; 2014. p. 365-386.

A Controller Design of More Electric Aircraft Power Systems Using an Adaptive Tabu Search Algorithm

Apichai Suyapan, Kongpan Areerak^{*} and Kongpol Areerak School of Electrical Engineering, Institute of Engineering Suranaree University of Technology, Nakhon Ratchasima, THAILAND

*e-mail: kongpan@sut.ac.th

Abstract—This paper presents the optimal controller design for more electric aircraft power systems using an adaptive tabu search. The simple block diagrams are used as the objective function to evaluate the quality of each solution. The simulation results show that the proposed technique can provide the best output performance compared with those of conventional method. Moreover, this technique is very useful for engineers to design the controller with good performances.

Keywords-More Electric Aircaft; Adaptive Tabu Search; Constant Power Load; Vector Control

I. INTRODUCTION

Nowadays, the artificial intelligence (AI) techniques have been applied to many areas of engineering such as system identifications, controller design, active power filter design, protection design in power system, power loss minimization, and etc. In this paper, the application of AI technique called adaptive tabu search (ATS) [1-4] for the controller design of more electric aircraft power systems [5-7] is presented. These controllers are used to regulate the DC-link voltage equal to 270 V_{DC} and to achieve a unity power factor at AC bus. The ATS is used to tune the PI controller parameters to provide the best output performance. The block diagrams of the control system is used for the conventional method and also used as the objective function for ATS algorithm. The comparison results between the systems using the controllers designed from conventional and ATS methods are also presented. The results show that the best output performance can be obtained when the controller parameters designed by the ATS method are used.

The paper is structured as follows. In section II, the considered aircraft power system is explained. The controller design using conventional and ATS methods is described in section III. The simulation results are also presented in section IV. Finally, Section V concludes and discusses the advantaged of the proposed technique compared with the conventional method.

II. CONSIDERED AIRCRAFT POWER SYSTEM

The DC distribution aircraft power system considered in the paper is shown in Fig. 1 [5-7]. It consists of permanent magnet synchronous generators (PMSGs) represented by a balanced 978-1-5090-4666-9/17/\$31.00 ©2017 IEEE

three-phase voltage source, AC transmission line, active frontend PWM rectifier, DC-link capacitor and an ideal constant power load (CPL). The regulated power converters normally behave as a CPL in which it is used to represent all of loads on the aircraft power system. The PWM rectifier consists of vector-controllers on dq-axis as shown with the dashed line in Fig. 1 to regulate the voltage across the DC-link, here equal to the V_{dc}^* . In this paper, this voltage command is set equal to 270 V. Moreover, a unity power factor at AC bus is controlled by setting I_q^* equal to zero. The system parameters of Fig. 1 are given in Table I. In this paper, the design of the controllers using the conventional and ATS methods is presented. The comparison results between the systems using the controllers designed from both techniques are also illustrated.

TABLE I. THE PARAMETERS OF THE SYSTEM IN FIG. 1

Parameter	Value	Description
V_S	72 V _{rms/phase}	phase source voltage
ω	$2\pi \times 400$ rad/s	source frequency
R	0.1 Ω	resistance of transmission line
L	100 µH	inductance of transmission line
С	1000 µF	DC-link capacitance
m	0.75	modulation index

III. CONTROLLER DESIGN

In this section, the controller designs for the PWM rectifier via the conventional and ATS methods are explained.

A. Conventional Method

The vector-control on dq-axis is based on the reference frame aligned to the source bus voltage vector with a peak convention. Therefore, the details of conventional method for PI controller design are as follow [5-8]:

1) Current Loop Control

The block diagram of the current (I_d, I_q) loop control for the system in Fig. 1 is shown in Fig. 2. The current loop controllers of *d*-axis and *q*-axis are identical. Hence, the paper will only show how to design the current loop for *d*-axis in which the controller for *q*-axis can use the same equation.

(6)

In this paper, the PI controller parameters for both current and voltage loops are calculated by using (3), (4) and (6). Referring to these equations, the controller parameters depend on the system parameters including a damping ratio of current loop (ζ_i), voltage loop (ζ_v), the bandwidth of current loop (ω_{ni}) and voltage loop (ζ_v), the bandwidth of current loop (ω_{ni}) and voltage loop (ω_{nv}). In this paper, the PI parameters designed by the conventional method are calculated by selecting $\zeta_i = 0.8$, $\zeta_v = 0.8$, $\omega_{ni} = 2\pi \times 500$ rad/s, and $\omega_{nv} = 2\pi \times 10$ rad/s. As a result, the PI controller parameters are $K_{pd} = K_{pq} = 0.403$, $K_{ad} = K_{iq} = 986.96$, $K_{pv} = 0.179$, and $K_{iv} = 7.0184$.

B. Adaptive Tabu Search (ATS) Method

and

The controller design via the ATS algorithm is illustrated in this section. The block diagram to explain how to determine the PI parameters is given in Fig. 4.

Referring to Fig. 4, the block diagram of Fig. 2 and Fig. 3 are used as the objective function for the ATS algorithm. The quality of the solution during the searching process is defined by W value. This W value can be calculated by (7).

> $W(P.O., T_r, T_s) = \alpha P.O. + \beta T_r + \gamma T_s$ (7) $\alpha + \beta + \gamma = 1$ (8)

where *P.O.*, T_r , and T_s are the percent overshoot, rise time and settling time of the I_d and V_{dc} responses, respectively. In addition, α , β , and γ are the priority coefficients of *P.O.*, T_r , and T_s , respectively.

For this paper, α , β , and γ are set equal to 0.33, 0.33, and 0.34, respectively. The ATS algorithm will try to tune the

PI parameters until the minimum W is obtained. For this case, it means that the resulting controller parameters can provide the best I_d and V_{dc} responses.

According to Fig. 4, the steps for design the controller via the ATS algorithm are as follow:

Step 1: Define the search parameter boundary. The boundary of K_{pd} , K_{kd} , K_{pq} , K_{kg} , K_{pv} , K_{vv} for this paper are set equal to [7.440 0.151], [222066.099 246.740], [7.440 0.151], [222066.099 246.740], [2.681 0.089], [1579.137 1.755], respectively. These boundaries are determined by selecting $\omega_{ni} = 2\pi \times 250$ rad/s to $\omega_{nv} = 2\pi \times 7500$ rad/s and $\omega_{mv} = 2\pi \times 5$ rad/s to $\omega_{nv} = 2\pi \times 150$ rad/s with the constant $\zeta_i = \zeta_v = 0.8$.

Step 2: Define randomly the initial values of searched parameters within the boundaries as determined from Step 1.

Step 3: Define the radius value (R_{ATS}), the one of ATS parameter.

Step 4: Define the condition for adjusting the radius and back tracking.

Step 5: Define the cost value. In this paper, W is used in which it can be calculated from the objective function as given in (7).

Step 6: Define a stopping criterion. In this paper, *count_{max}* is used and set equal to 100 rounds.

As mentioned before, the ATS algorithm will search the controller parameters until the minimum W value is achieved. The more details of ATS algorithm can be found in [1-4].

IV. SIMULATION RESULTS

The system in Fig. 1 with the controllers designed by using the proposed method and the conventional method was simulated by using SIMULINK of MATLAB. The SIMULINK block following on the system in Fig. 1 is given in Fig. 5. The comparison results between the ATS and conventional methods are depicted in Table II.

TABLE II. THE COMPARISON BETWEEN ATS AND CONVENTIONAL METHODS

Controller	Design Method		
Parameters	ATS Method	Conventional Method	
K _{pd} , K _{pq}	1.0165	0.403	
K _{id} , K _{iq}	1228.00	986.96	
CK _{pv}	1.8320	0.179	
K _{iv}	61.6834	7.0184	
W of current loop	0.0496	0.3011	
W of voltage loop	0.1247	0.3459	

In Table II, the controllers designed for both current and voltage loops from the proposed method can provide the minimum W value compared with the conventional method.

ภาคผนวก ข.

โปรแกรมการคำนวณการไหลของกำลังไฟฟ้าและการคำนวณ ค่าในสภาวะคงตัวด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน

โปรแกรมการคำนวณการไหลของกำลังไฟฟ้าและการคำนวณค่าในสภาวะคงตัว (ค่า δ) ด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน ***** % กำหนดค่าพารามิเตอร์ของระบบ Rs=1.058e-3; Ls=99e-6; Flux=0.0364; Poles=6: fe=400: Ws=((120*fe)/Poles)*((2*pi)/60); Xs=2*pi*fe*Ls; $ZG=sqrt((Rs^2)+(Xs^2));$ GammaG=atand(Xs/Rs); Rc=6e-3; RL=10; m=0.90; % กำหนดคำตอบเริ่มต้<mark>นแล</mark>ะค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่ยอมรับได้ Pcpl=15e3; Egen=((((Poles/2)*Ws)*Flux*(Poles/2))*3)/sqrt(2); Vtgen(1)=Egen; Vdc=(2*sqrt(2)*Vtgen(1))/m; Vb=(Vdc+sqrt((Vdc^2)-(4*((Rc/RL)+1)*Rc*Pcpl)))/(2*((Rc/RL)+1)); Ic=(Vb/RL)+(Pcpl/Vb); $PRL=(Vb^2)/RL;$ $PRc=(Ic^2)*Rc;$ Pgen=(PRL+Pcpl+PRc)/3; Delta(1)=asind((Pgen*Xs)/(Egen*Vtgen(1))); ea Vtgen=100; ea Delta=100; es = 1e - 6;k=1;

```
% คำนวณหาค่า \delta ด้วยการคำนวณเชิงตัวเลขของนิวตันและราฟสัน
while 1
      f1=(((Egen*Vtgen(k))/ZG)*cosd(GammaG-Delta(k)))
          -(((Vtgen(k)^2)/ZG)*cosd(GammaG))-Pgen;
      f2=(((Egen*Vtgen(k))/ZG)*sind(GammaG-Delta(k)))
          -(((Vtgen(k)^2)/ZG)*sind(GammaG))+(((Egen*Vtgen(k))/Xs)*cosd(Delta(k)))
          -((Vtgen(k)^2)/Xs);
      f1 Vtgen=((Egen/ZG)*cosd(GammaG-Delta(k)))-
                (((2*Vtgen(k))/ZG)*cosd(GammaG));
      f1 Delta=((Egen*Vtgen(k))/ZG)*sind(GammaG-Delta(k));
      f2 Vtgen=((Egen/ZG)*sind(GammaG-Delta(k)))
                -(((2*Vtgen(k))/ZG)*sind(GammaG))+((Egen/Xs)*cosd(Delta(k)))
                -((2*Vtgen(k))/Xs);
      f2 Delta=(((-Egen*Vtgen(k))/ZG)*cosd(GammaG-Delta(k)))
                -(((Egen*Vtgen(k))/Xs)*sind(Delta(k)));
      Fx=[f1;f2];
      DiffFx=[f1_Vtgen_f1_Delta;
                     f2 Vtgen f2 Delta];
      DeltaX=-((inv(DiffFx))*(Fx));
      Vtgen(k+1)=Vtgen(k)+DeltaX(1,:);
      Delta(k+1)=Delta(k)+DeltaX(2,:);
      Vdc=(2*sqrt(2)*Vtgen(k+1))/m;
      Vb=(Vdc+sqrt((Vdc^2)-(4*((Rc/RL)+1)*Rc*Pcpl)))/(2*((Rc/RL)+1));
      Ic=(Vb/RL)+(Pcpl/Vb);
      PRL=(Vb^2)/RL;
      PRc=(Ic^2)*Rc;
      Pgen=(PRL+Pcpl+PRc)/3;
      ea Vtgen=(abs((Vtgen(k+1)-Vtgen(k))/Vtgen(k+1)))*100;
      ea Delta=(abs((Delta(k+1)-Delta(k))/Delta(k+1)))*100;
      if ea Vtgen<=es && ea Delta<=es
             Egen
             Vtgen=Vtgen(k+1)
```


ภาคผนวก <mark>ค</mark>.

ชุดบล็อกไฟ<mark>ฟ้า</mark>ก<mark>ำลังร่วมกับ SIMULIN</mark>K บ<mark>นโป</mark>รแกรม MATLAB

ภาคผนวก ง.

โปรแกรมการสร้างสมการอย่างง่ายของค่าอัตราขยายป้อนกลับ ของเทคนิคล<mark>ูปย</mark>กเล<mark>ิกสำหรับใช้ในการสร้างเสถ</mark>ียรภาพเชิงปรับตัว


```
โปรแกรมการสร้างสมการอย่างง่ายของค่าอัตราขยายป้อนกลับของเทคนิคลูปยกเลิก (K<sub>FB</sub>)
สำหรับใช้ในการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัว
    ****
% กำหนดค่าพารามิเตอร์ของระบบ
Rs=1.058e-3; Ls=99e-6; Ld=Ls; Lq=Ls; Flux=0.0364; Poles=6; fe=400; W=2*pi*fe;
Ws=(4*pi*fe)/Poles; Wm=Ws; We=(Poles/2)*Wm; Cdc=1e-3; Rc=(0.6e-3)*10;
Lc=(0.2e-6)*10; Cb=0.5e-3; RL=10; m=0.9; DampingRatio V=0.707;
NaturalFrequency V=2*pi*140; DampingRatio I=0.707;
NaturalFrequency I=2*pi*1500;
Kpv=(8*DampingRatio V*NaturalFrequency V*Cdc)/(3*m);
Kiv=(4*Cdc*(NaturalFrequency V^2))/(3*m);
Kpd=Rs-(2*DampingRatio I*NaturalFrequency I*Ld); Kid=-Ld*(NaturalFrequency I^2);
Kpq=Kpd; Kiq=Kid; Kd=0.065; Vo=270; IdRef=0;
่ % คำนวณหาเส้นแนวโน้มการ<mark>ขาด</mark>เสถียรภาพหรือเส้น<mark>อเส</mark>ถียรภาพ
count=1;
for Pcpl=35e3:10:55e3
     for Kfb=0:0.01:5
            x0=[0 0 270 0 270 0 0 0];
            X=fsolve(@FindingEquilibriumPoints,x0);
                        าลัยเทคโนโลยีสุรมา
            \times 10 = X(:.1):
            x20=X(:,2);
            x30=X(:,3);
            x40=X(:,4);
            x50=X(:,5);
            x60=X(:,6);
            x70=X(:,7);
            x80=X(:,8);
            a25=((Kpv*Kpq*Kd)/(Lq*RL))-((1/(x50^2))*(((Kpv*Kpq*Kd*Pcpl)/Lq)
            +((Kpv*Kpq*Kfb*(Kpq-Rs))/(Lq^2))));
            a31=(3/(2*Cdc*x30))*((-2*Kpd*x10)+(Kid*x70)+(Kpd*IdRef));
            a32=(3/(2*Cdc*x30))*((-2*Kpq*x20)-(Kpv*Kpq*x30)
```

-((Kpv*Kpq*Kd*x50)/RL)+(Kiv*Kpq*x60)+(Kiq*x80)
+(Kpv*Kpq*Vo)+(We*Flux)-((((2*Kpv*(Kpq^2)*Kfb)/Lq)
+(Kpv*Kpq*Kd*Pcpl))*(1/x50)));
a33=(-3/(2*Cdc*(x30^2)))*((-Kpd*(x10^2))+(Kid*x10*x70)
+(Kpd*x10*ldRef)-(Kpq*(x20^2))-((Kpv*Kpq*Kd*x20*x50)/RL)
+(Kiv*Kpq*x20*x60)+(Kiq*x20*x80)+(Kpv*Kpq*x20*Vo)+(We*Flux*x20)
-((((2*Kpv*(Kpq^2)*Kfb*x20)/Lq)
+(((Kpv^2)*(Kpq^3)*(Kfb^2))/((Lq^2)*x50))+(Kpv*Kpq*Kd*Pcpl*x20)
+(((Kpv^2)*(Kpq^2)*Kd* <mark>Pcp</mark> l*Kfb)/(Lq*x50))
-((Kpv*Kiv*(Kpq^2)*Kf <mark>b*x60)/</mark> Lq)-((Kpv*Kpq*Kiq*Kfb *x80)/Lq)
-(((Kpv^2)*(Kpq^2)*Kf <mark>b*Vo)/L</mark> q)-((We*Flux*Kpv*Kpq*Kfb)/Lq))*(1/x50))
-(((Kpv^2)*(Kpq^2)*Kd*Kfb)/(<mark>L</mark> q*RL)));
a35=(3/(2*Cdc*x3 <mark>0))*(</mark> ((-Kpv*K <mark>pq</mark> *Kd*x20)/RL)
+((((2*Kpv*(Kpq^2)*Kfb*x20)/Lq)
+((2*(Kpv^2)*(Kpq^3)*(Kfb^2))/((Lq^2)*x50))
+(((Kpv^2)*(Kpq^2)*Kfb*x30)/Lq)+(Kpv*Kpq*Kd*Pcpl*x20)
+((2*(Kpv^2)*(Kpq^2)*Kd*Pcpl*Kfb)/(Lq*x50))
-((Kpv*Kiv*(Kpq^2)*Kfb*x60)/Lq)-((Kpv*Kpq*Kiq*Kfb*x80)/Lq)
-(((Kpv^2)*(Kpq^2)*Kfb*Vo)/Lq)
-((We*Flux*Kpv*Kpq*Kfb)/Lq))*(1/(x50^2))));
a36=(3/(2*Cdc*x30))*((Kiv*Kpq*x20)
+(((Kpv*Kiv*(Kpq^2)*Kfb)/Lq)*(1/x50)));
a38=(3/(2*Cdc*x30))*((Kiq*x20)+(((Kpv*Kpq*Kiq*Kfb)/Lq)*(1/x50)));
a85=((-Kpv*Kd)/RL)+((((Kpv*Kpq*Kfb)/Lq)+(Kpv*Kd*Pcpl))*(1/(x50^2)));
A=[((Kpd-Rs)/Ld) 0 0 0 0 0 (-Kid/Ld) 0;
0 ((Kpq-Rs)/Lq) ((Kpv*Kpq)/Lq) 0 a25 ((-Kiv*Kpq)/Lq) 0 (-Kiq/Lq);
a31 a32 a33 (-1/Cdc) a35 a36 ((3*Kid*x10)/(2*Cdc*x30)) a38;
0 0 (1/Lc) (-Rc/Lc) (-1/Lc) 0 0 0;
0 0 0 (1/Cb) ((-1/(RL*Cb))+(Pcpl/(Cb*(x50^2)))) 0 0 0;
0 0 -1 0 (((Kd*Pcpl)/(x50^2))-(Kd/RL)) 0 0 0
-1 0 0 0 0 0 0;
0 -1 -Kpv 0 a85 Kiv 0 0];

EigenValues=eig(A);

if real(EigenValues(1,:))<0 && real(EigenValues(2,:))<0 && real(EigenValues(3,:))<0 && real(EigenValues(4,:))<0 && real(EigenValues(5,:))<0 && real(EigenValues(6,:))<0 && real(EigenValues(7,:))<0 && real(EigenValues(8,:))<0 Kfb_stable_min(count)=Kfb; Pcpl Kfb min(count)=Pcpl; count=count+1; break end end end % คำนวณหาสมการสร้างเสถียรภาพ<mark>เชิง</mark>ปรับด้วย<mark>การ</mark>หาสมการโพลิโนเมียลที่เหมาะสม order=1; for order=1:1:5 polyfit(Pcpl Kfb min,Kfb stable min,order) end

ภาคผนวก <mark>จ.</mark>

การวัดค่าพารามิเตอร์ของชุดทดสอบด้วยการใช้มัลติมิเตอร์แบบไวต่อเฟส ร่วมกับการใช้เครื่องวิเคราะห์อิมพีแดนซ์

การวัดค่าพารามิเตอร์ของชุดทดสอบระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินที่พิจารณา ซึ่งได้ สร้างขึ้นในห้องปฏิบัติการของสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม สหราชอาณาจักร งานวิจัยวิทยานิพนธ์ได้ใช้มัลติมิเตอร์แบบไวต่อเฟส (phase sensitive multimeter) ซึ่งเป็นอุปกรณ์สำหรับวิเคราะห์การตอบสนองต่อความถี่ (frequency response analyzer) ร่วมกับ การใช้อุปกรณ์การวิเคราะห์อิมพีแดนซ์แบบต่อประสาน (impedance analysis interface) ซึ่งเป็น ้เครื่องมือสำหรับวิเคราะห์อิมพีแดนซ์ (impedance analyzer) โดยชุดอุปกรณ์ดังกล่าวเป็นรุ่น N4L PSM1735 NumetriQ ของบริษัท Newtons4th ที่สามารถปรับเปลี่ยนความถี่ของการตรวจวัด วิเคราะห์ได้ในช่วง 10 μHz ถึง 35 MHz และมีแรงดันไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ 10 V_{peak to peak} สำหรับ การตรวจวัดและผลการวัดที่ได้ของค่าพาราม<mark>ิเต</mark>อร์ของชุดทดสอบ ซึ่งประกอบด้วย ค่าความต้านทาน ภายในตัวเหนี่ยวนำ ($r_{\rm F}$) และค่าความเห<mark>นี่ยว</mark>นำ ($L_{\rm F}$) ของวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ, ้ค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง (C_{dc}), ค่าความต้านทาน (R_c) และ ้ค่าความเหนี่ยวนำ (L,) ของสายส่งก<mark>ำลั</mark>งไฟฟ้<mark>า</mark>กระแสตรง, ค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุ ที่บัสไฟฟ้ากระแสตรง ($C_{\scriptscriptstyle b}$), ค่าคว<mark>ามเ</mark>หนี่ยวน<mark>ำขอ</mark>งตัวเหนี่ยวนำของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (L_{buck}) และค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุของวงจรแปลงผันแบบบัคก์ (C_{buck}) แสดงได้ ้ดังรูปที่ ง.1 ถึงรูปที่ ง.6 ตามลำ<mark>ดับ</mark> ดังนั้นจากทั้ง 6 รูปจึ<mark>งได้</mark>ค่าพารามิเตอร์ของชุดทดสอบดังที่แสดง ในตารางที่ 6.1 ในบทที่ 6

รูปที่ จ.1 การวัดหาค่าพารามิเตอร์ของวงจรกรองทางด้านไฟฟ้ากระแสสลับ

รูปที่ จ.2 การวัดหาค่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุทางด้านไฟฟ้ากระแสตรง

รูปที่ จ.3 การวัดหาค่าพารามิเตอร์ของสายส่งกำลังไฟฟ้ากระแสตรง

รูปที่ จ.4 ก<mark>ารวัดหาค่าควา</mark>มจุไฟฟ้าของตัวเก็บประจุ<mark>ท</mark>ี่บัสไฟฟ้ากระแสตรง

รูปที่ จ.5 การวัดหาค่าความเหนี่ยวนำของตัวเหนี่ยวนำของวงจรแปลงผันแบบบัคก์

รูปที่ จ.6 การวั<mark>ดห</mark>าค<mark>่าความจุไฟฟ้าของตัวเก็บปร</mark>ะจุข<mark>องว</mark>งจรแปลงผันแบบบัคก์

ภาคผนวก <mark>ฉ.</mark>

โปรแกรมการควบคุมและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบ บนบอร์ด DSP TMS320C6713 ร่วมกับบอร์ด FPGA ProAsic3 A3P400

โปรแกรมการควบคุมและการสร้างเสถียรภาพเชิงปรับตัวของชุดทดสอบของระบบไฟฟ้ากำลัง บนเครื่องบิน บนบอร์ด DSP TMS320C6713 ร่วมกับบอร์ด FPGA ProAsic3 A3P400 <u>/** ประกาศเรียกใช้งานฟังก์ชันมาตรฐาน, library, และตัวแปรของบอร์ด DSP/FPGA **/</u> #include <stdio.h> #include <math.h> #include <c6x.h> #include "c67fastMath.h" #include "c6x11dsk.h" #include "initfunc.h" // Initialization Function of TIMER0, TIMER1, McBSP1 #include "FPGA.h" // Initialization Function of FPGA #include "params.h" // Constant Values of Controller #include "display.h" #include "Variables.h" #include "trace.h" // Variable declaration for HPI Daughter Card #include "host.h" // Inclusion of "host.h" has to be done after variable declarations /********* Modified by A.Suyapan (J) on 09 July 2019 *********/ void init controller(void); // Initialization of Controller Parameters void reset_controller(void); // Reset Value of Controller void pwm isr(void); // Interrupt Service Routine for Control of Converter void V_C(void); // Subroutine for Calculation of Vector control algorithm void swit times(void); // Subroutine for Calculation of SVPWM Timings void process message(void); // Display messages like E-ON, PWM and DUCK <u>/** เริ่มต้นการทำงานของโปรแกรมหลัก (Main Program) **/</u> void main(void) { host init(TS); // Initialization of Host Port Program timer0 init(); // TIMER0 Initialization

timer1 init(); // TIMER1 Initialization *(unsigned volatile int*)PLL CSR = 0x08; *(unsigned int*)TIMER1 COUNT = 0; *(unsigned int*)TIMER1 CTRL |= 0x00C0; while((*(unsigned int*)TIMER1 COUNT) < 3000); *(unsigned volatile int*)PLL M = 0x04; *(unsigned volatile int*)PLL DIV0 = 0x8000; *(unsigned volatile int*)PLL CSR = 0x0; *(unsigned int*)TIMER1 COUNT = 0; *(unsigned int*)TIMER1 CTRL |= 0x00C0; // Start timer1 while((*(unsigned int*)TIMER1 COUNT) < 3000); *(unsigned volatile int *)PLL CSR |= 0x1;*(unsigned volatile int*)TIMER0 CTRL &= 0xFF3F; $CSR = 0 \times 100;$ IER = 2; // Interrupt enable register *(unsigned volatile int *)EMIF GCR = 0x3320; *(unsigned volatile int *)EMIF CE0 = 0x30; *(unsigned volatile int *)EMIF CE1 = 0xFFFFF03; *(unsigned volatile int *)EMIF CE2 = 0x30D3C321; *(unsigned volatile int *)EMIF SDCTRL = 0x57116000; *(unsigned volatile int *)EMIF SDRP = 0x61A; init FPGA(); // Initialization of FPGA for A2D, SVPWM Generation init display(); // Initialization of LED on FPGA Board *(char *)0x90080006 = 2;init McBSP1(); // McBSP1 Initialization dig angle = *(unsigned volatile int *)McBSP1_DRR; // receiver is ready,read DRR *(unsigned volatile int *)EXTPOL &= 0xFFFFFFE; ICR = 0xFFFF; // Interrupt clear register IER |= 0x0010; // Enable <u>ext</u>. int. 4 (pwm isr) CSR |= 0x1; // Enable global interrupt init controller(); // Initialization of Variables and Constant Values for Controller *(unsigned int *)DPR1 = 0x00000000;


```
EN ONf = 1;
else EN ONf = 0;
// Extract information from FPGA registers
dpr0 = *(unsigned int*)DPR0;
// Power on Reset, Reset Trip Button State, Enable Button State
// PWM Period, PWM Reset, PWM Enable, PWM FIFO Level
// Current direction Input Polarity, Encoder zero pulse polarity, A2D mutiplex,
// A2D Converter Start
dpr8 = *(unsigned int*)DPR8; // Software and Hardware Trip
if(dpr8)
       *(unsigned int*)DPR8 = 0x0080;
if((dpr0 & 0x0000008) || (dpr8))
{
       DriveOn = 0;
       AccidentalEnable = 0;
}
else if ((!DriveOn) && (!AccidentalEnable))
{
       reset controller();
       DriveOn = 1;
}
if((!(dpr0 & 0x0000010)) && (dpr0 & 0x0000008))
       *(unsigned int*)DPR8 &= 0xFFFFF00;
*(unsigned int*)TIMER0 COUNT = 0;
*(unsigned int*)TIMER0 CTRL |= 0x0C0; // start timing
*(unsigned int*)DPR2 |= 0x00007F00; // set SVPWM
*(unsigned int*)DPR0 &= 0xFFFF7FF; // set a2d to software triggered
*(unsigned int*)DPR0 |=0x00000040; // start A2D conversion
while(*(unsigned int *)DPR1 & 0x0000080);
*(unsigned int *)DPR0 |=0x00000800;
adc0 = *(unsigned int *)DPR3; // Read Channel 0 & 1 of A2D Conversion
adc1 = (adc0 & 0x3FFF0000) >> 16; // Saving Channel 1 Data
```

```
adc0 &= 0x3FFF; // Saving Channel 0 Data
adc2 = *(unsigned int *)DPR4; // Read Channel 2 & 3 of A2D Conversion
adc3 = (adc2 & 0x3FFF0000) >> 16; // Saving Channel 3 Data
adc2 &= 0x3FFF; // Saving Channel 2 Data
adc4 = *(unsigned int *)DPR5; // Read Channel 4 & 5 of A2D Conversion
adc5 = (adc4 & 0x3FFF0000) >> 16; // Saving Channel 5 Data
adc4 &= 0x3FFF; // Saving Channel 4 Data
adc6 = *(unsigned int *)DPR6; // Read Channel 6 & 7 of A2D Conversion
adc7 = (adc6 & 0x3FFF0000) >> 16; // Saving Channel 7 Data
adc6 &= 0x3FFF; // Saving Channel 6 Data
adc8 = *(unsigned int *)DPR7; // Read Channel 8 & 9 of A2D Conversion
adc9 = (adc8 & 0x3FFF0000) >> 16; // Saving Channel 9 Data
adc8 &= 0x3FFF; // Saving Channel 8 Data
Ic = (float) (adc0-OFFSET0) * GAINO;
Ib = (float) (adc1-OFFSET1) * GAIN1;
Ia = (float) (adc2-OFFSET2) * GAIN2;
Vab = (float) (adc3-OFFSET3) * GAIN3;
Vbc = (float) (adc4-OFFSET4) * GAIN4;
Vdc = (float) (adc5-OFFSET5) * GAIN5;
Vb = (float) (adc7-OFFSET7) * GAIN7;
Io = (float) (adc6-OFFSET6) * GAIN6;
/********* Software Protection Logic *********
if((Ia > IMAX) \parallel (-Ia > IMAX) \parallel (Ib > IMAX) \parallel (Ic > IMAX) \parallel (-Ic > IMAX))
{
       *(unsigned int*)DPR8 |= 0x0001;
       DriveOn = 0;
}
if((Vdc > VclampMax) || (Vb > VclampMax))
{
       *(unsigned int*)DPR8 |= 0x0004;
       DriveOn = 0;
```

```
}
     if(DriveOn) // Control Works When DriveOn is "1" & "ENABLE" is ON
     {
             V C();// Run main control loop
             swit times();
     } //Control Algorithm Ends from Here
     if(*(unsigned int*)DPR2 & 0x00000500)
     {
             next message = 0x452D4F4E;
     }
     Else
     {
             next message = 0x50574DFF;
     }
     (unsigned int*)TIMER0 CTRL &= 0xFF7F; // Hold timer
     int delay = *(unsigned int *)TIMER0 COUNT;
     DriveOnf = (float)int delay * FPGA PERIOD;
     DataCapture(); // Store Data in External Memory used in Host Program
} // End of pwm isr()
/** โปรแกรมของระบบควบคุม ซึ่งเป็นโปรแกรมย่อยของ ISR **
/******* Main Control
                                                        ******/
void V C()
{
      /**********Calculate Van, <u>Vbn</u> and <u>Vcn</u> from <u>Vab</u> and <u>Vbc</u>**********/
     Vab=SQRT2*Vab;
     Vbc=SQRT2*Vbc;
     Van=(TWO 3*Vab)+(I 3*Vbc);
     Vbn=(-I 3*Vab)+(I 3*Vbc);
     Vcn=(-I 3*Vab)-(TWO 3*Vbc);
```

```
/*********Calculate <u>Vd</u>, <u>Va</u> and Theta via PLL***********/
Vd=TWO 3*(Van*CosTheta + Vbn*CosTheta TWOPI 3
    + Vcn*CosThetaTWOPI 3);
Vg=TWO 3*(-Van*SinTheta - Vbn*SinTheta TWOPI 3 - Vcn*SinThetaTWOPI 3);
//************ PLL Control Loop *********//
ErrVd=VdRef-Vd;
WePrePLL=WePrePLL+KiPLL*Tsampling*ErrVd;
WePLL=KpPLL*ErrVd+WePrePLL;
WePLL filterd = WePLL filterd + (WePLL - WePLL filterd) * Tfilter We;
GridFrequency=WePLL filterd*I_TWOPI;
ThetaPLL=ThetaPLL+(TS*WePLL filterd);
ThetaPLL=BoundTheta(ThetaPLL);
Theta=ThetaPLL;
/********Calculate Id a<mark>nd I</mark>q from I<u>a, Ib</u> and <u>Ic</u> (DQ transformation)*********/
Theta TWOPI 3=Theta-TWOPI 3;
ThetaTWOPI 3=Theta+TWOPI 3;
SinTheta=sinsp(Theta); // sin(Theta)
SinTheta TWOPI 3=sinsp(Theta TWOPI 3); // sin(Theta-(2pi/3))
SinThetaTWOPI 3=sinsp(ThetaTWOPI 3); // sin(Theta+(2pi/3))
CosTheta=cossp(Theta); // cos(Theta)
CosTheta TWOPI 3=cossp(Theta TWOPI 3); // cos(Theta-(2pi/3))
CosThetaTWOPI 3=cossp(ThetaTWOPI 3); // cos(Theta+(2pi/3))
Id=TWO_3*(la*CosTheta + Ib*CosTheta_TWOPI_3 + Ic*CosThetaTWOPI_3);
Iq=TWO 3*(-la*SinTheta - lb*SinTheta TWOPI 3 - lc*SinThetaTWOPI 3);
Id filterd = Id filterd + (Id - Id filterd) * Tfilter Idq;
Iq filterd = Iq filterd + (Iq - Iq filterd) * Tfilter Idq;
Io filterd = Io filterd + (Io - Io filterd) * Tfilter Vdc;
Vb filterd = Vb filterd + (Vb - Vb filterd) * Tfilter Vdc;
Pcpl=(Vb filterd*Io filterd)-((Vb filterd*Vb filterd)*0.0167);
Kfb=((-0.0000004282)*(Pcpl*Pcpl))+(0.003*Pcpl)-3.079;
if (Kfb<=0)
```

```
{
      Kfb=0;
}
//**********Mitigation based on Loop-Cancellation Technique********//
Vb inv = recipsp(Vb filterd);
TsampLCT_inv=recipsp(TsampLCT);
Vb inv k=Vb inv;
StabilizingSignal=Kfb*TsampLCT_inv*(Vb_inv_k-Vb_inv_k_1);
Vb inv k 1=Vb inv k;
VdcRef=Vnominal-(Kd*Io filterd);
//*********DC-link Voltage (Vdc) Controller********//
Vdc filterd = Vdc filterd + (Vdc - Vdc filterd) * Tfilter Vdc;
Vdc inv = recipsp(Vdc filterd);
ErrVdc=VdcRef-Vdc_filterd;
if(Mitigation switch==1)
{
      ErrVdc=VdcRef-Vdc_filterd-StabilizingSignal;
}
if(Vdc PI > -45 && Vdc PI < 45) // Anti-Windup
{
      VdcPre=VdcPre+Kiv*Tsampling*ErrVdc;
      Vdc_PI=Kpv*ErrVdc+VdcPre;
}
else
{
      Vdc PI=Kpv*ErrVdc+VdcPre;
}
if (Vdc PI >= 45)
{
      Vdc PI = 45;
}
```

```
else if (Vdc PI <= -45)
{
       Vdc PI = -45;
}
//**********Current on q-axis (Iq) Controller*********//
if(Iq_switch==1)
{
       IqRef=Vdc_PI;
}
Errlq=lqRef-lq;
if(Iq_PI > -140 && Iq_PI < 140) // Anti-Windup
{
       IqPre=IqPre+Kiq*Tsampling*ErrIq;
       Iq_PI=Kpq*ErrIq+IqPre;
}
else
{
       Iq_PI=Kpq*Errlq+IqPre;
}
//**********Current on d-axis (Id) Controller******
ErrId=IdRef-Id;
if(Id_PI > -140 && Id_PI < 140) // Anti-Windup
                 <sup>781</sup>ลัยเทคโเ
{
       IdPre=IdPre+Kid*Tsampling*ErrId;
       Id_PI=Kpd*ErrId+IdPre;
}
else
{
       Id PI=Kpd*ErrId+IdPre;
}
//************* Controller Outputs for Generating SVPWM **********//
Vd_comp=ld_Pl;
```

Vq_comp=lq_Pl;

```
VdSVPWM=(-Vd_comp)+Vd+((TWOPI*400)*Lac*Iq_filterd);
```

VqSVPWM=(-Vq_comp)+Vq-((TWOPI*400)*Lac*Id_filterd);

} // End of V_C()

```
void swit_times()
```

```
{
```

```
ValphaRef =(VdSVPWM*CosTheta)-(VqSVPWM*SinTheta);
VbetaRef =(VdSVPWM*SinTheta)+(VqSVPWM*CosTheta);
// Calculate Magnitude and Angle of Reference Vector Vs //
v mag = sqrtsp(ValphaRef*ValphaRef + VbetaRef*VbetaRef);
v ang = fmod(atan2sp(VbetaRef, ValphaRef)+TWOPI, TWOPI);
v mag filterd = v mag filterd + (v mag - v mag filterd) * Tfilter Vdc;
// Sector Detection - Sector 1 middle at Phase A Ref. Peak //
sector = (int) floor(THREE PI*v ang);
// Calculate Sector Angle //
sector offset = PI 3 * (double) (sector);
alpha = v ang - sector offset;
// Calculate Modulation Index from m=(sqrt(3)*Vm)/Vdc //
m = SQRT3*v mag filterd*Vdc inv;
sq3cosA = SQRT3*cossp(alpha); // sqrt(3)*cos(alpha)
sinA = sinsp(alpha);
maxM = 0.99; // Define Maximum Value of Modulation Index
if (m > maxM) m = maxM;
if (m < 0.0001) m = 0.0001;
msq3cos = m*sq3cosA; // m*<u>sqrt(3)*cos(alpha)</u>
msin = m*sinA; // m*sin(alpha)
d1 = (msq3cos-msin)*0.5;
                            sw1 = 1; // Time (V1)
d2 = msin:
                            sw2 = 2; // Time (V2)
d0 = 1.0 - d1 - d2;
                            sw0 = 0; // Time (V0)
```

```
SUBSECTOR = 0;
                                   sw3 = 3;
      dl = d1*Tseq Pulses; // (T1/2)
      dII = d2^{Tseq} Pulses; // (T2/2)
      dIII = d0*Tseq Pulses; // (T0/2)
      if (CPWM == 1)
      {
             // Define Switching Pattern (on-off) based on Sector (SVPWM Vectors)
             swConf0 = sw 2lvl[sector][sw0];
             swConf1 = sw 2lvl[sector][sw1];
             swConf2 = sw 2lvl[sector][sw2];
             swConf3 = sw 2lvl[sector][sw3];
             // DSP tells FPGA and loads switching states (SVPWM Vectors) and timing
               (SVPWM Vector Times) to Fiber Optic by using FIFO //
             if (dlll>2) *(unsigned int *)DPR1 = (swConf0<<16 | dlll>>2); // V0
             if (dl>2) *(unsigned int *)DPR1 = (swConf1<<16 | dl>>1); // V1
             if (dll>2) *(unsigned int *)DPR1 = (swConf2<<16 | dll>>1); // V2
             if (dlll>2) *(unsigned int *)DPR1 = (swConf3<<16 | dlll>>1); // V7
             if (dll>2) *(unsigned int *)DPR1 = (swConf2<<16 | dll>>1); // V2
             if (dl>2) *(unsigned int *)DPR1 = (swConf1<<16 | dl>>1); // V1
             *(unsigned int *)DPR1 = (swConf0<<16); // V0, PVT=0 for last vector
      }
} // End of swit_times()
```

ประวัติผู้เขียน

นายอภิชัย สุยะพันธ์ เกิดเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2534 ที่จังหวัดเชียงใหม่ สำเร็จ การศึกษาระดับปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) ด้วยเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และการศึกษาระดับปริญญาโท วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (วิศวกรรมไฟฟ้า) จากมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา เมื่อปี พ.ศ. 2556 และปี พ.ศ. 2559 ตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2559 ได้เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาเอก สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี โดยได้รับทุนการศึกษาจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ภายใต้ โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งในขณะที่ศึกษา มีโอกาสเดินทางไปร่วมทำวิจัยกับสถาบันเทคโนโลยีการบินและอวกาศ (Institute for Aerospace Technology : IAT) มหาวิทยาลัยนอตทิงแฮม (University of Nottingham) สหราชอาณาจักร (United Kingdom) เป็นระยะเวลา 1 ปี (มีนาคม พ.ศ. 2562 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2563) และนอกจากนี้ ยังได้ทำหน้าเป็นผู้สอนปฏิบัติการของสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จำนวน 4 รายวิชา ได้แก่ ปฏิบัติการวิศวกรรมไฟฟ้าพื้นฐาน (Fundamental of Electrical Engineering Laboratory) ปฏิบัติการเครื่องจักรกลไฟฟ้าพื้นฐาน (Fundamental of Electrical Machinery Laboratory) ปฏิบัติการเครื่องจักรกลไฟฟ้า

ผู้วิจัยมีความสนใจงานทางด้านการวิเคราะห์และปรับปรุงเสถียรภาพของระบบไฟฟ้ากำลัง การสร้างแบบจำลองและการจำลองสถานการณ์ของระบบอิเล็กทรอนิกส์กำลัง ทฤษฎีระบบควบคุม และระบบไฟฟ้ากำลังบนเครื่องบินสมัยใหม่ ทั้งเครื่องบินที่ใช้ไฟฟ้ามากขึ้นและเครื่องบินที่ใช้ ไฟฟ้าทั้งหมด (all-electric aircraft) ซึ่งจากการทำวิจัยวิทยานิพนธ์นี้ทำให้ผู้วิจัยมีผลงานตีพิมพ์ ปรากฏดังภาคผนวก ก. จำนวน 3 ฉบับ